

Jacobus Duivenvoorden en drie Woelwijken in Voorschoten in de 19^e eeuw



Foto: Woelwijk, Woelwijklaan 11, Voorschoten (foto J.J. Duivenvoorden, 2012)

Jacques Duivenvoorden

Den Haag

23-09-2022

jacquesduivenvoorden@ziggo.nl

Inhoudsopgave Titel hoofdstuk	Blz.
Voorwoord	3
Hoofdstuk 1 Samenvatting en verantwoording	5
Hoofdstuk 2 Inleiding	6
Hoofdstuk 3 Wie was Jacobus Duivenvoorden?	9
Hoofdstuk 4 De transporten van de drie Woelwijken in de 19e eeuw	15
Hoofdstuk 5 Overzicht transporten van Woelwijk vanaf de 16e eeuw tot de 21e eeuw	30
Hoofdstuk 6 Transporten van Oud Woelwijk vanaf de 18e eeuw	34
Hoofdstuk 7 De ontdekking van de pachtpercelen in 1877 van Jacobus Duivenvoorden	36
Hoofdstuk 8 De huurders van Oud Woelwijk vóór 1856	52
Hoofdstuk 9 Openbare vee-, paarden- en inboedelverkoop op Oud Woelwijk 26-04-1881	54
Hoofdstuk 10 De huurders van de arbeiderswoningen van Woelwijk tot 1887	64
Hoofdstuk 11 De stichting van woning Woelwijk in 1881 en verkoop van Woelwijk in 1887	68
Hoofdstuk 12 Boelhuis 14-03-1888 van vee en meubilaire goederen op woning Woelwijk	76
Hoofdstuk 13 De eigenaren van de burgerwoning Woelwijk in de 20^e eeuw	86
Hoofdstuk 14 De monumentale rode beuken voor burgerwoning Woelwijk	93
Hoofdstuk 15 Prijzen bij tentoonstellingen Hollandsche Maatschappij van Landbouw	98
Hoofdstuk 16 Jacobus Duivenvoorden gemeenteraadslid en wethouder van Voorschoten	108
Hoofdstuk 17 Eigenaar van een bakkerij en bakkerswinkel in het dorp Voorschoten	119
Hoofdstuk 18 Boedelinventarisatie 18-01-1889 op boerderij De Hooghkamer	122
Hoofdstuk 19 Secretaris en penningmeester RK parochiaal armbestuur H. Laurentius	126
Hoofdstuk 20 Oprichting van een RK bewaar-, naai- en breischool in Voorschoten in 1879	136
Hoofdstuk 21 Literatuur	159
Hoofdstuk 22 Dankbetuigingen	160
Bijlage: Biografie van Jacobus Hendrik van der Schaaff	161

Voorwoord



Achtergevel Woelwijk aan de Woelwijklaan 11 in 1958 (bron: Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, Beeldbank; fotograaf Bouma; <http://rce.pictura-dp.nl/20246554>)

Al jong was ik als Haagse stadsjongen gefascineerd door de wetenschap dat mijn voorvader Jacobus Duivenvoorden gewoond en gewerkt had op een boerderij in Voorschoten met de romantische naam Woelwijk. Ik had in mijn jonge jaren met mijn vader in Voorschoten de boerderij bezocht van de inmiddels overleden Piet (Peter) van Steijn, de broer van mijn overgrootmoeder Cornelia van Steijn, waar nog de oude huishoudster, mevrouw Ruijgrok, woonde.

Ook had ik in het fotoalbum van mijn vader een vooroorlogse foto gezien van mijn grootvader in een bootje vissend in een watergang in het buitengebied van Voorschoten met deze Piet van Steijn.

In mijn twintiger jaren ben ik op zoek gegaan naar de boerderij van mijn betovergrootvader en belde aan bij Woelwijk en werd opengedaan door mevrouw van Manen, de echtgenote van professor Van Manen. Desgevraagd zei zij dat ik voor de boerderij van mijn betovergrootvader bij Woelwijk niet aan het juiste adres was. Woelwijk was geen boerderij maar een woonhuis.

Teleurgesteld ging ik terug, niet wetend dat hij wel degelijk eigenaar was geweest. Dat bleek pas veel later toen ik archiefonderzoek ging doen zo rond 2012 en ontdekte dat vereniging Hendrick de Keyser in 1975 de nieuwe eigenaar was geworden.

Met Niek Smit van deze vereniging Hendrick de Keyser ben ik met echtgenote, dochter en hond op 29 juni 2012 op bezoek geweest om Woelwijk van binnen en buiten te bekijken toen het tijdelijk niet verhuurd was.

In deze publicatie keer ik terug naar mijn oorspronkelijke speurtocht en de ontdekkingsreis naar de verbinding tussen Woelwijk met mijn voorvader Jacobus Duivenvoorden. Dat heeft vele onverwachte resultaten opgeleverd, die ik graag met de lezers van deze publicatie wil delen.



Hoofdstuk 1 Samenvatting en verantwoording

Deze vijfde publicatie over de eigenaars van boerderij / buitenplaats / woning Woelwijk tegenwoordig gelegen aan Woelwijklaan 11 in Voorschoten bekijkt de ontwikkelingen en de transporten (verkoop en koop) van Woelwijk in de 19^e eeuw met nadruk op mijn betovergrootvader Jacobus Duivenvoorden die eigenaar was van Woelwijk van 1865 tot 1887.

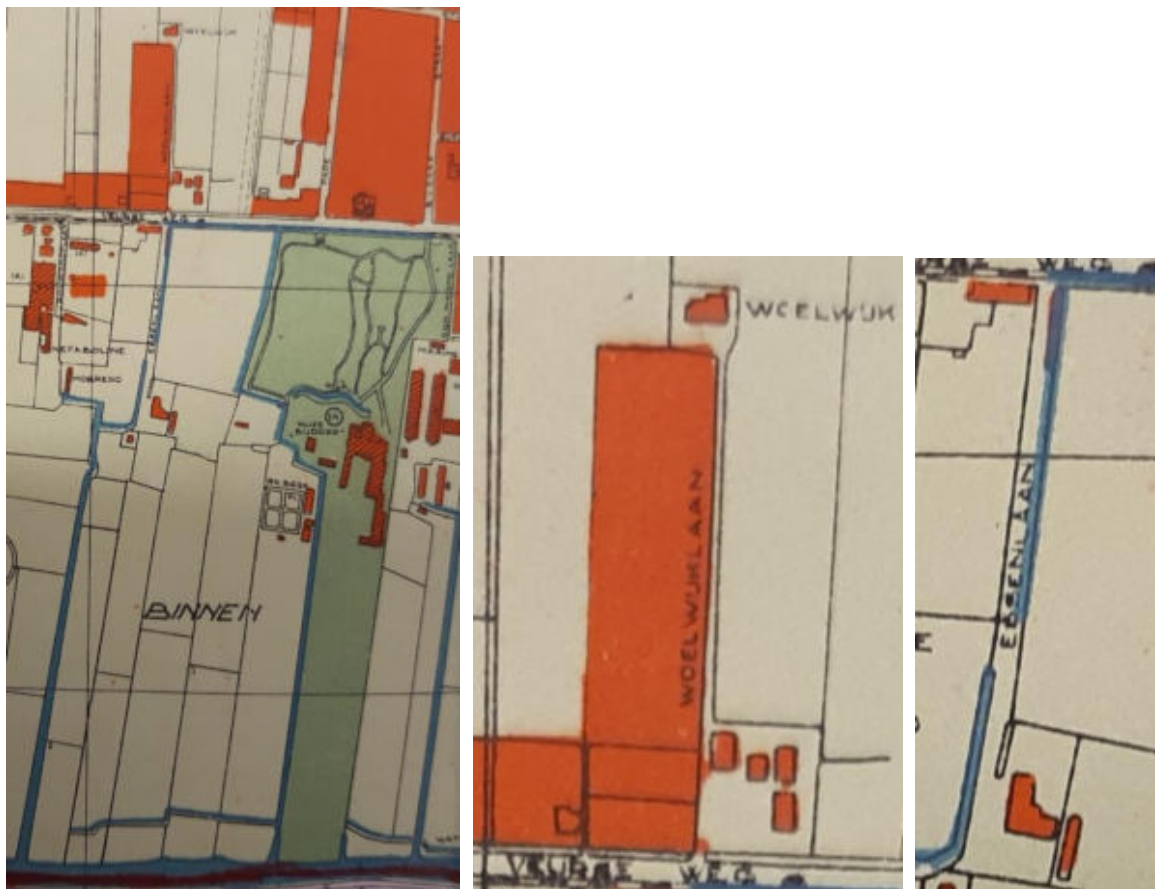
Het verhaal over Woelwijk wordt verbreed naar de zuidelijk van de Veurseweg gelegen boerderij Oud Woelwijk en naar het in 1881 gebouwde woonhuis (herenwoning) Woelwijk aan de Veurseweg 42.

Er wordt ook ingezoomd op de persoon van Jacobus Duivenvoorden en op zijn bestuurlijke carrière.

Tenslotte wordt aandacht besteed aan wat nu anno 2022 nog zichtbaar is van deze Woelwijk-historie.

Dat zijn de beide Woelwijken (Woelwijk aan de Woelwijklaan en Oud Woelwijk aan de Essenlaan).

Daarnaast de twee rode beuken die in 1881 geplant zijn voor de herenwoning Woelwijk aan de Veurseweg 42 en daar nog steeds als gemeentelijk bomenmonument in volle glorie aanwezig en te bewonderen zijn. Tenslotte de weilanden van huize Bijdorp uit de 19^e eeuw, die in 1877 geregistreerd stonden als weiland in gebruik (pacht) door Jacobus Duivenvoorden voor zijn vee. Deze percelen weiland zijn nog steeds aanwezig (in groen op de kaart vanaf de Vliet) op de buitenplaats Bijdorp van de congregatie Catharina van Siëna van de zusters Dominicanessen van Voorschoten, die sinds 1876 eigenaar zijn van deze buitenplaats.



Uitsnede kaart Voorschoten 1962 met afbeelding van de drie Woelwijken vlak bij elkaar. Middelste uitsnede: boven Woelwijk (Woelwijklaan 11); rechtsonder burgerwoning Woelwijk aan de Veurseweg 42 met schuur en stallen. Uitsnede rechts: beneden in L-vorm Oud Woelwijk aan de Essenlaan 3.

Hoofdstuk 2 Inleiding

In deze publicatie wordt de blik verwijd van één Woelwijk (aan Woelwijklaan 11) met haar bewoners en eigenaren vanaf de 16^e eeuw naar drie Woelwijken in de 19^e eeuw, waarbij mijn betovergrootvader Jacobus Duivenvoorden een verbindende rol heeft gespeeld.

Eerdere publicaties op www.hogenda.nl hebben de eigenaren van Woelwijk beschreven van de familie Van Rijn (<https://www.hogenda.nl/hogenda-genealogieen/?id=11576>) in de 16^e en 17^e eeuw, de familie Van Outshoorn in de 17^e en 18^e eeuw (<https://www.hogenda.nl/hogenda-genealogieen/?id=11482>), de familie Heemskerk in de 18^e eeuw (<https://www.hogenda.nl/hogenda-genealogieen/?id=11953>) en Joseph van de Lis midden 18^e eeuw tot begin 19^e eeuw (<https://www.hogenda.nl/hogenda-genealogieen/?id=11288>).

Uit mijn onderzoek blijkt dat Jacobus Duivenvoorden niet alleen in 1865 eigenaar werd van de huismanswoning Woelwijk aan de latere Woelwijklaan, maar ook vanaf 1856 tot 1881 pachter was van de huismanswoning Oud Woelwijk (voorheen Suydersigt) aan de latere Essenlaan (literatuur 3) tegenover de hofstede Rouwkoop en tenslotte de stichter is geweest van een nieuw woonhuis Woelwijk aan de Veurseweg, dat in 1881 is gebouwd op een perceel land dat Jacobus Duivenvoorden in 1880 had gekocht uit de nalatenschap van Jacobus van der Schaaff, zoon van mr. Jacobus Hendrik van der Schaaff, die in 1813 eigenaar was geworden van de beide eerstgenoemde Woelwijken.



"Oud Woelwijk" aan de Essenlaan (foto Jacques Duivenvoorden, 27 mei 2022)



“Oud Woelwijck” met de duidelijk L-vormige boerderij (foto Jacques Duivenvoorden, 27 mei 2022)

De woning Woelwijk aan de Veurseweg 42 heeft het onderspit moeten delven bij de inrichting van de nieuwe wijk Boschgeest en is toen gesloopt. De woning had als bijnaam “huis achter de beuken”, de twee rode beuken geplant bij de bouw van de woning Woelwijk in 1881 staan nog in volle glorie voor de huizen Veurseweg 42 t/m 48, die als onderdeel van Boschgeest ter plekke gebouwd zijn.

Tevoren, tussen 1808 en 1813, was mr. Petrus Cunaeus eigenaar van deze beide Woelwijken, die tegenover elkaar lagen, de een ten noorden van de Herenweg (later Rijswijksche Straatweg en weer later Veurseweg) en de ander (Oud Woelwijk) ten zuiden van de Herenweg.

In 1813 kocht genoemde mr. Jacobus Hendrik van de Schaaff beide Woelwijken van mr. Petrus Cunaeus. In 1822 verkocht hij het noordelijke Woelwijk aan Johannes Kranenburg, zoon van Adrianus Kranenburg, die als pachtboer op het zuidelijke Oud Woelwijk woonde.

Er is veel onderzoek nodig geweest om er achter te komen dat Jacobus Duivenvoorden na zijn komst uit Noordwijk naar Voorschoten in 1856 pachtboer werd op Oud Woelwijk. Aanvankelijk was niet duidelijk waar hij vóór de koop van Woelwijk in 1865 had gewoond en gewerkt als bouwman.

In 1877 werd hij vermeld in de Staatscourant in verband met longziekte van koeien op percelen weiland in Voorschoten. In het Staatsblad van 1877 bleken deze percelen weiland waarop Jacobus Duivenvoorden koeien hield met de kadastrale nummers vermeld te worden.

Aan de hand van de kadastrale legger van Voorschoten uit 1832 kon daarmee per perceel achterhaald worden wie de eigenaren van deze percelen waren. Dat bleek enerzijds de hiervoor genoemde mr. Jacobus Hendrik van der Schaaff te zijn en anderzijds Susanna Alida van der Hoeven, eigenaresse van huize Bijdorpe tot haar overlijden in 1862.

De kadastrale kaart uit 1832 liet zien dat de weilanden van Jacobus Hendrik van de Schaaff behoorden bij de boerderij, waarvan later duidelijk werd dat dit Oud Woelwijk moest zijn.

Vervolgens werd uit de boedelscheiding van de nalatenschap van Jacobus Hendrik van der Schaaff in 1853 duidelijk dat de boerderij Oud Woelwijk het huisnummer 315 droeg.

Tenslotte kon in de kohieren van de personele lasten van Voorschoten gevonden worden dat Jacobus Duivenvoorden vanaf 1856 in de woning met huisnummer 315 woonde en dat daar zijn kinderen geboren zijn.

Tot 1881 heeft hij in huis 315 gewoond en na de verkoop van Oud Woelwijk in 1880 bij publieke veiling van Jan Steeneveld heeft Jacobus Duivenvoorden in 1881 zijn complete inboedel van Oud Woelwijk inclusief vee, paarden etc. bij een boedelveiling verkocht en is verhuisd naar het noordelijke Woelwijk met huisnummer C 51/3 dat hij in 1865 zoals eerder vermeld had gekocht.

In deze publicatie wordt naast de historie van de drie Woelwijken ook aandacht besteed aan de bestuurlijke activiteiten van Jacobus Duivenvoorden, waaronder gemeenteraadslid, wethouder en loco-secretaris van Voorschoten van 1863 tot en met 1887, polderbestuurder bij de Binnepolder en de Starrenburgerpolder in Voorschoten, bestuurslid van de lokale afdeling Wassenaar Voorschoten van het Hollandsche Genootschap van Landbouw en secretaris en penningmeester van het Rooms-Katholiek Parochiaal Armbestuur van Voorschoten (opvolger van het vroegere Heilige Geest armbestuur) van 1862 tot 1885.



Plaat 12

Illustratie: Schets (tekening) van Voorschoten met rechts het duidelijke contour van Woelwijk (aan de latere Woelwijklaan 11) uit een van de drie schetsboeken van mevrouw Marie Louise Cornaz (1817-1898), echtgenote van de burgemeester van Voorschoten (vanaf 1842) Jacobus Petrus Treub (1818-1887), gedateerd 1841; bron: eigendom van de heer Th. Laurentius, Borssele (Zeeland); de digitale afbeelding is met toestemming van de eigenaar in deze publicatie opgenomen

Hoofdstuk 3 Wie was Jacobus Duivenvoorden?

Jaap / Jacob / Jacobus Duivenvoorden is op 11-05-1833 in Noordwijk op het Langeveld geboren als oudste zoon uit het derde huwelijk van zijn vader Job Duivenvoorden en zijn echtgenote Hendrina / Heintje van der Klugt, dochter van Jacob Dirksz van der Klugt en Johanna Jansdr Laremans.

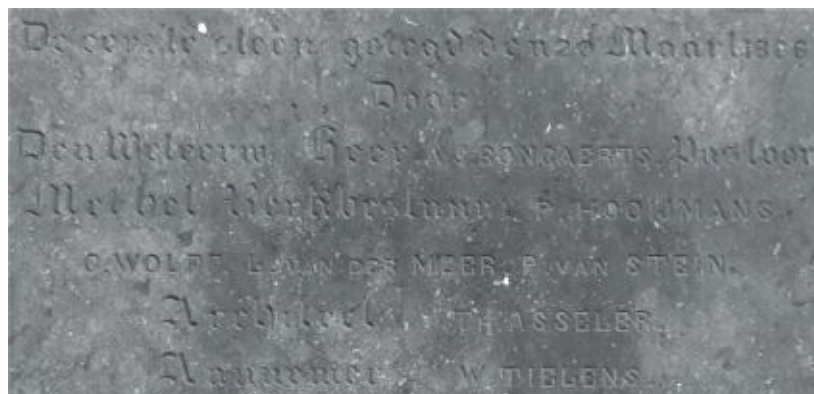
Zijn vader Job was een rijke boer op het Langeveld met drie boerderijen waaronder boerderij Langeveld (<https://www.hogenda.nl/hogenda-bronnen/?id=11819>) in eigendom en veel land (110 bunder 12 roe 22 el). Bij zijn overlijden op 07-10-1860 liet hij aan zijn weduwe en 12 kinderen in totaal na aftrek van kosten na f 101.554,55 en erfde iedere erfgenaam 1/13 deel is f 6.811,--.

De twee oudste zonen uit het eerste huwelijk met Antje Oostdam, Huibert (bouwman, geboren Noordwijk 21-01-1817) en Huibertus (bouwman, geboren Noordwijk 13-03-1819), erfden bij de boedelscheiding op 21-02-1861 voor notaris Cornelis Catharinus van de Schalk in Noordwijk beiden een boerderij op het Langeveld.

De jongere zoon Jaap trouwde in Noordwijkerhout op 27-04-1856 met Johanna Maria van Haaster, geboren te Rijnsburg op 08-12-1834, dochter van Jacobus van Haaster en Adriana van Zuijlen. Zij verhuisden op 19 juni 1856 van Noordwijk naar Voorschoten (Erfgoed Leiden en Omstreken, archief Noordwijk, Inv. Nr. 2214). Op 28-01-1857 sloten zij voor notaris Jan Anthonij Prijn in Leiden hun testament op de langstlevende af. In dat testament werd Jaap vermeld als bouwman te Voorschoten. Hij woonde toen al als pachtboer op de huismanswoning (boerderij) Oud Woelwijk met huisnummer 315.

Het jonge echtpaar kreeg tien kinderen waarvan er op jonge leeftijd zeven overlijden:

1. Hendrika Adriana, geboren Voorschoten 22-02-1857, overleden aldaar 02-06-1872.
2. Adriana Petronella Maria, geboren Voorschoten 15-08-1859, overleden Voorschoten 20-02-1907; zij huwt Voorschoten 28-04-1882 Quirinus Henricus van der Krogt, geboren Zoeterwoude 13-01-1851, bouwman, overleden Voorschoten 04-02-1901, zoon van Dirk van der Krogt en Johanna van Leeuwen.
3. Job Laurentius, geboren Voorschoten 09-08-1860, overleden aldaar 25-10-1860.
4. Job, geboren Voorschoten 27-06-1862, bouwman, melkboer en trambestuurder HTM, overleden Leiden 15-06-1916, begraven 's-Gravenhage 19-06-1916; hij huwt Voorschoten 28-04-1884 Cornelia van Steijn, geboren Voorschoten 21-12-1863, overleden 's-Gravenhage 27-06-1936, dochter van Petrus van Steijn (bouwman, lid gemeenteraad van Voorschoten 1870 – 1880 en lid van het kerkbestuur van de H. Laurentiusparochie van Voorschoten 1864 – 1880) en Elisabeth Heemskerk



Eerste steen van de H. Laurentiuskerk in Voorschoten 20-03-1866 (foto Jacques Duivenvoorden)

“De eerste steen gelegd den 20 Maart 1866 Door Den Weleerw. Heer A.J. Bongaerts Pastoor Met het Kerkbestuur : P. Hooijmans . C. Wolff . L. van der Meer . P. van Stein . Architect Th. Asseler . Annemer W. Tielens .



Familiefoto van mijn overgrootmoeder Cornelia Duivenvoorden – van Steijn, weduwe van mijn overgrootvader Job Duivenvoorden. Locatie 's-Gravenhage. Datum ca. 1934 (Bron: Privécollectie).

5. Huberta, geboren Voorschoten 04-04-1864, overleden aldaar 09-12-1873.
6. Gerarda, geboren Voorschoten 27-05-1866, overleden aldaar 11-07-1866.
7. Jacobus Nicolaus, geboren Voorschoten 04-06-1869, overleden aldaar 22-06-1870.
8. Maria Johanna Jacoba, geboren Voorschoten 25-03-1871, overleden aldaar 05-05-1872.
9. Gerarda Maria, geboren Voorschoten 22-04-1872, overleden aldaar 13-07-1872.
10. Jacobus Nicolaus, geboren Voorschoten 11-06-1875, landbouwer en melkboer, overleden Oegstgeest 02-02-1920; hij huwt Voorschoten 17-04-1902 Josina Maria Dobbe, geboren Zoeterwoude 13-02-1876, overleden Hillegom 01-07-1940, dochter van Arie Dobbe en Maria Sprinkhuizen

Bij een verzoek om inenting van 40 koeien tegen longziekte in 1859 bleek zijn hoofdberoep veeboer te zijn. Later (tussen 1880 en 1887) werd hij ook nog vermeld als boterhandelaar.

Hij won met paarden en met boter en kaas vele prijzen als lid van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw.

Op 13-04-1875 werd er een inventarisatie gehouden van het aantal paarden in Voorschoten die mogelijk gevorderd konden worden door het Nederlandse leger.

STAAT, aanwijzende de inwoners der gemeente, niet in werkelijke dienst bij het leger, eigenaars van paarden, niet beneden den ouderdom van 6 jaren (witte en bonte paarden, alsmede hengsten en klophengsten niet daaronder begrepen).

NAMEN DER EIGENAAREN.	HEROEP OF BETREKKING. <small>(In deze kolom behoort alleen het beroep of de betrekking vermeld te worden, waaraan de eigenaars zijn landbouwers, stallhouders, grontheesters of gemaalstijers.)</small>	Aantal der Paarden.	GESLACHT.		OUDERDOM VAN HET PAARD.		
			Ruin.	Merrie.	Van	Van	Boven
					6 tot 8 jaren.	8 tot 11 jaren.	de 11 jaren.

J. van Santen	Stallhouder	5	3	2			5
P. Wijkman		1		1			1
J. van Dorp	Stallhouder	7	2	5		2	5
W. O. Beken		3		3	1		2
J. van Tromps		2		2		1	1
G. van Noord	Landbouwer	5	1	4	1	2	2
J. Wiersma	"	1		1			1
W. van Pelt	"	1		1			1
Totaal		50	40	10	6	7	13

Bron: Gemeentearchief Wassenaar Voorschoten (GAWV), Nieuw Archief Voorschoten (NAV), Inv. Nr. 59 II

J. (Jacobus) Duivenvoorden was eigenaar op 13-04-1875 van 5 paarden, waarvan 1 ruïn en 4 merries; 1 paard van 6 tot 8 jaar, 2 van 8 tot 11 jaar en 2 boven de 11 jaar

In 1879 werd er een volkstelling gehouden in Voorschoten:

Gemeente Voorschoten
Afdeling 6

LIJST van het getal huizen en het vermoedelijk getal bewoners.

Huisnummer	AANDUIDING VAN HET HUIS		HOOFDBEWONER	GETAL BEWONERS	
	STRAAT OF GRACHT	No. No.		NAAR HET BEWONINGSGEBIED	
				M. V. TOTAAL	M. V. TOTAAL
1		C 1	J. van Santen	1	2
2		2	P. Wijkman	1	1
3		3	J. van Dorp	1	5
4		4	W. O. Beken	1	3
5		5	J. van Tromps	1	2
6		6	G. van Noord	1	4
7		7	J. Wiersma	1	1
8		8	W. van Pelt	1	1

Bron: GAWV, NAV, Inv. Nr. 57 II

Wijk C, Afdeling Zuid-Westelijk deel der gemeente Voorschoten

Huis C5. J. Duivenvoorden, 4 mannelijk (vader en 2 zonen, Job en Jacobus Nicolaus, en een knecht) en 2 vrouwelijk (moeder en 1 dochter, Adriana Petronella Maria)

Huis C5 is boerderij Oud Woelwijk in het zuid-westelijk deel van Voorschoten nabij de woning van de weduwe van jonkheer Pompe van Meerdervoort, huis C6.

Op 18-06-1879 werd een inventarisatie gehouden in Voorschoten over de inkwartiering van paarden in de stallen ten behoeve van het Nederlandse leger:

The image shows a handwritten inventory list from the municipality of Voorschoten. The title is 'GEMEENTE Voorschoten LIJST vermeldende de namen der Inwoners, die voor het verleen van INKWARTIERING en ONDERHOUD in aanmerking komen.' The table has four columns: 'Nummers der woonplaatsen', 'NAMEN EN VOORNAMEN DER INWONERS', 'Aanduiding van de mate, waarin ieder leener naar gelang van de beschikbare ruimte zijner woning en van de gebouwen en getimmeren, voor stalling bruikbaar, geacht wordt daarin te kunnen voorzien.', and 'AANMERKINGEN'. The entry for house 315, Duivenvoorden J., shows '2' in the third column and '2' in the fourth column. The words 'Manschappen' and 'Paarden' are written in the third column.

Nummers der woonplaatsen	NAMEN EN VOORNAMEN DER INWONERS	Aanduiding van de mate, waarin ieder leener naar gelang van de beschikbare ruimte zijner woning en van de gebouwen en getimmeren, voor stalling bruikbaar, geacht wordt daarin te kunnen voorzien.	AANMERKINGEN
315	Duivenvoorden J.	Manschappen Paarden 2	2

Bron: GAWV, NAV, Inv. Nr. 57 III

Huis 315 (huisnummer van Oud Woelwijk) Duivenvoorden J. 2 Manschappen en 2 Paarden

In 1885 wordt er een lijst opgesteld van kinderen uit Voorschoten die geboren zijn tussen 1873 en 1878 en op 1 februari in de gemeente Voorschoten aanwezig zijn:

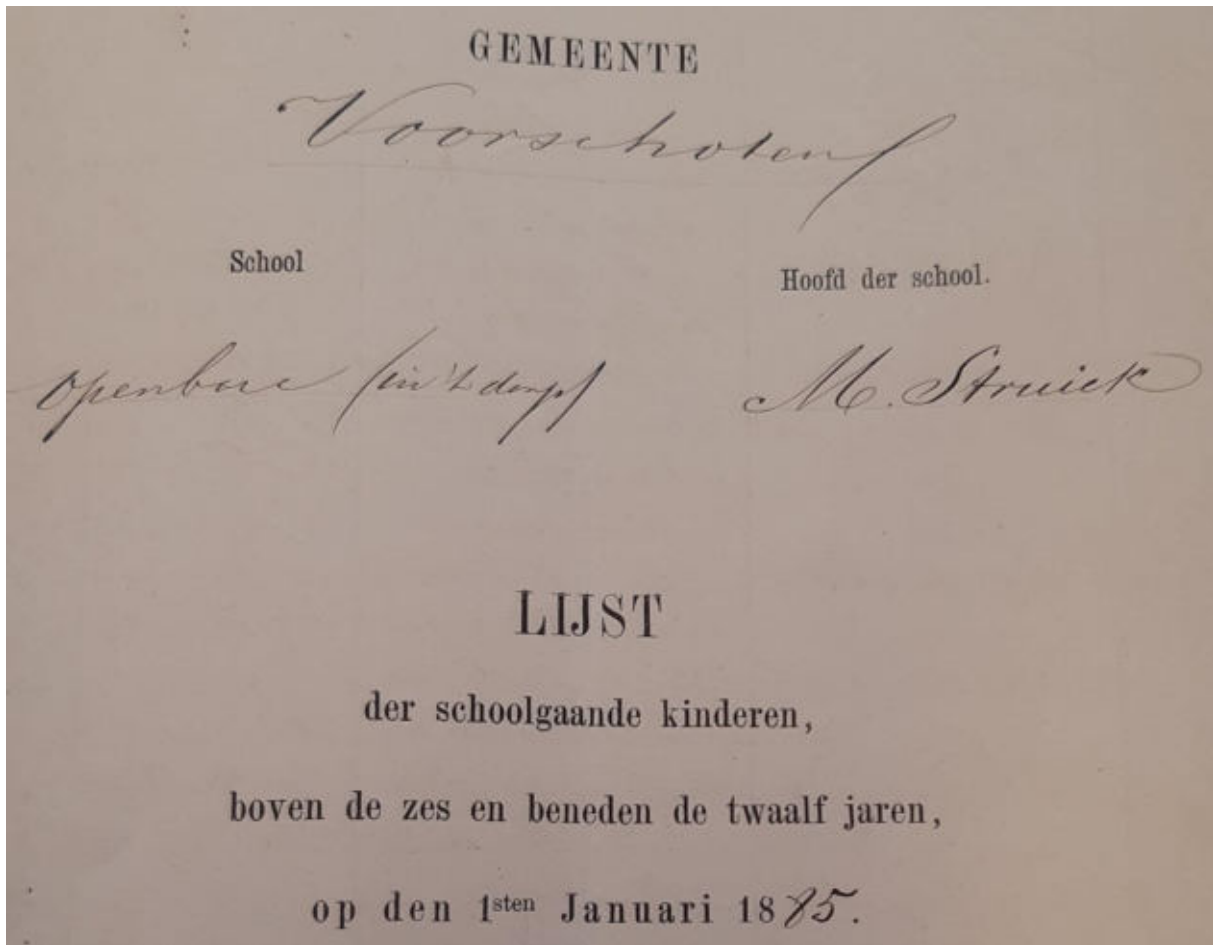
The image shows a handwritten list of children born between 1873 and 1878, present in Voorschoten on February 1, 1885. The text reads: 'Lijst van kinderen geboren in de jaren 1873, 74, 75, 76, 77 en 78 op 1 januari 1885 in de gemeente Voorschoten aanwezig'. The table has four columns: '60', 'Duivenvoorden', 'Jacobus Nicolaas', and '12 juni 75 C 51/3'.

60	Duivenvoorden	Jacobus Nicolaas	12 juni 75 C 51/3

Bron: GAWV, NAV, Inv. Nr. 58, dd. 1885

Jacobus Nicolaus Duivenvoorden is geboren 12-06-1875 en woont in 1885 in huis C51/3. Dat is een van de arbeiderswoningen van Woelwijk.

In 1885 wordt er door de openbare school van Voorschoten een lijst van schoolgaande kinderen opgesteld.



33	Duivenvoorden	Jacobus Nicolaas	1 Juni '75	C 51
34	.	Wynands Maria	21 April '77	Loekervoude

Daaruit blijkt dat Jacobus Nicolaas Duivenvoorden (wonend in huis C51 in Voorschoten) op 1 januari 1875 leerling is op deze openbare school.

In 1863 werd hij gekozen tot gemeenteraadslid van Voorschoten (Bron: De Gemeentestem, 13^e jaargang, maandag 17-8-1863, nr. 620: 'Benoemingen') en meteen ook tot wethouder als opvolger van de afgetreden stalhouder Willem Christiaan Biben.

Hij zal 25 jaar wethouder zijn tot 1887, wanneer hij zich wegens ziekte niet meer herkiesbaar stelt.

Hij was lid van het polderbestuur en poldermeester van het waterschap Starrenburgerpolder in Voorschoten voor de benoemingsperiode 1866 tot 1879 en van het waterschap Binnenpolder in Voorschoten voor de benoemingsperiode van 1867 tot 1877 en verlengd tot 1889 (Bron: Jaarboekje voor de Provincie Zuid-Holland, 8e jaargang, 1887, blz. 70; Jaarboekje voor de Provincie Zuid-Holland, 10e jaargang, 1889, blz. 266 en 267, Koninklijke Bibliotheek). Beide polders bevatten zijn pachtpercelen.

Binnenpolder, 63 h., 81 a.
J. P. Treub, *hoofd.*, J. Duivenvoorde, P. A. van Leeuwen, *lid*
polderm., J. de Jong, *secr., penk.*

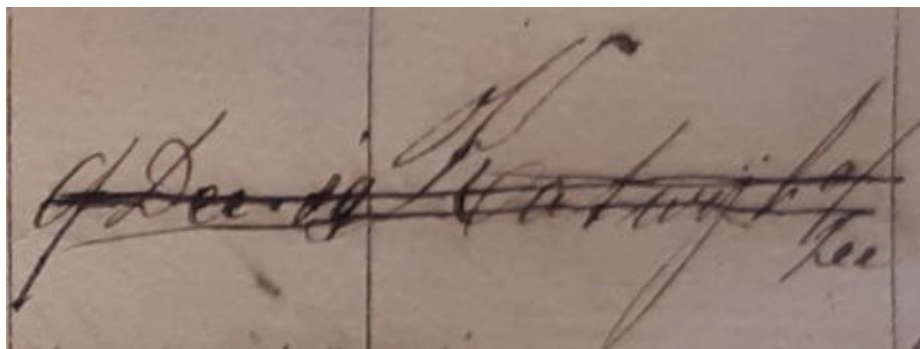
Jaarboekje voor de provincie Zuid-Holland, Volume 1, 1878, 153 (Bron: www.kb.nl, Google Books)

Starrenburgerpolder, 51 h.

J. Duivenvoorde, lid-polderm.

Jaarboekje voor de provincie Zuid-Holland, Volume 1, 1878, 166 (Bron: www.kb.nl, Google Books)

In het bevolkingsregister van Voorschoten wordt bij Jacobus Duivenvoorden vermeld dat hij 9 december 1889 naar Katwijk aan Zee vertrokken is:

A photograph of a handwritten signature in dark ink on aged, slightly yellowed paper. The signature is written in a cursive, somewhat slanted style and appears to read 'J. Duivenvoorde'. The paper has some faint vertical lines, possibly from a ledger or register.

Gezien zijn eerder vermelde langdurige ziekte is Jacobus Duivenvoorden waarschijnlijk voor een langdurige gezondheidskuur op 9 december 1889 naar een sanatorium in Katwijk aan Zee vertrokken. Kennelijk lang genoeg om zijn vertrek uit Voorschoten in het bevolkingsregister van Voorschoten te vermelden. Ik heb in het archief van de gemeente Katwijk bij Erfgoed Leiden en Omstreken geen nadere gegevens gevonden.



Grootvader Jacobus Quirinus Duivenvoorden (geboren Voorschoten 20-01-1885, zoon van Job Duivenvoorden en Cornelia van Steijn) met zijn oom Petrus van Steijn, bouwman te Voorschoten, broer van Cornelia van Steijn, vissend in het buitengebied van Voorschoten ca. 1935.

Hoofdstuk 4 De transporten van de drie Woelwijken in de 19^e eeuw

We pakken de draad op bij de veiling van Woelwijk (aan de latere Woelwijklaan 11) en ander onroerend goed op 30-03-1808 na het overlijden van de eigenaar Joseph van der Lis.

Op Saterdag den 3 April 1808, des avonds ten 5 uren, zal men in het Heeren Logement aan den Burg binnen Leyden publick veilen en verkopen:

- No. 1. Een hegte sterke en wel doortimmerde HUISMANS-WONING, waar van een gedeelte geapproprieerd is tot een BUITEN-VERBLYF, met deszelfs Koe- en Paarden-Stalling, twee Schuuren, een Hooi-Berg en een Tuin en Boomgaard, met diverse Stukken extra goed en wel toegemaakt WEI-LAND, en een Stuk TEEL-LAND, te zamen groot 56 Mergen 591 Roeden, staande ende gelegen onder Voorfchooten, in het West-einde.
2. Een party BOSCH- of HOUT-LAND, gelegen over den Huize *Rouwkoop*, onder Voorfchooten voornoemt, groot 1 Merg 100 Roeden.
3. Een HUIS en ERVE met een groote Schuur en Tuin, staande en gelegen in het West-einde van het Dorp van Voorfchooten, op den hoek van het Middenblok.
4. Een HUIS en ERVE, zynde een *Wagenmakery*, staande ende gelegen binnen den Dorpe van Voorfchooten voorst.
5. De GROND van de gewezen Hoffstad *Cronstein*, met de Cingels, Gragen, Boomgaarden en Bosfchen, gelegen buiten de Koe Poort der Stad Leyden, omtrent de Paal van 500 Roeden, onder Soeterwoude, met een Laan langs de Roomburger Watering, en een HUISJE, staande aan den ingang van dezelve Laan, genaamd *het Lamme Huisje*; mitsgaders de Helfte in drie Blokken KOORN-TIENDEN en een SMAL-TIEND, gelegen tusfchen de Stad Leyden en de Doedyns Laan. Voorts een Gedeelte van de Visfchery in de Leydsche Vliet; item het Recht tot het houde van een paar Broedende Zwaanen, en verdere Priviliegiën, Gerechtigheden en Vryheden, van *Cronstein* als nog behoorende. En eindelyk een capitaale hegte sterke en wel doortimmerde HUISMANS-WONING, met een Zomer-Huis, Schuur en zes Roeden Berg; als mede diverse extra goede en wel toegemaakte partyen WEI- en HOOI-LANDEN, gelegen aan en omtrent *Cronstein*, onder Soeterwoude voorst., zynde gemelde Huismans-Woning en Landen, mitsgaders de Grond van voorn. gewezen Hoffstad *Cronstein*, met de Laan, Cingels, &c. te zamen groot omtrent 32 Mergen 514½ Roeden.
6. Een party LAND, zynde gedeeltelyk uitgeplaatst, en thans met Hour-beplant, groot omtrent 3 Mergen, in de Boshuizer Polder, onder Soeterwoude; verwaarborgt met f 460.
7. En eindelyk een party goed en wel toegemaakt WEI- of HOOI-LAND, bezet met Steen-Aarde, gelren in de Boshuizer Polder voornoemt.

Nadere informatie te bekomen ten Kantore van den Koninklyken Notaris THOMAS VAN BERGEN, te Leyden.

Bron: Erfgoed Leiden en Omstreken, Beeldarchief, Leydse Courant, 30/03/1808; p. 2/2

Op 02-04-1808 vindt voor notaris J. Scheltus in het logement "aan den Burgh" (ook genaamd "'t Heerenlogement") te Leiden de openbare veiling plaats van de nagelaten onroerende goederen van wijlen Joseph van der Lis door de executeurs van zijn testament Thomas van Bergen, wonende te Leiden, en Christaan van der Boon, wonende te Voorschoten, waaronder:

No. 1 "Een Hegte, sterke en Weldoortimmerde Huismanswoning, waar van een gedeelte geapprobieerd is tot een Buiten Verblijf, met deszelfs Koe- en Paardenstalling, twee Schuuren, een Hooijberg, en een Tuin en Boomgaard, met zijn poting en planting, item diverse stukken extra goed en wel toegemaakte Weiland en een Stuk Teelland, te zamen groot Ses en twintig mergen Vijf honderd Een en Negentig roeden.

Bestaande in de volgende partijen als:

De voorsz. Huismans-woning en verder getimmerte, met diverse stukken weiland aan en omtrent dezelve Huizinge gelegen, te zamen groot Elf Mergen twee honderd zes en twintig roeden, doch maar verongeldende voor Elf Mergen twee honderd roeden, alles staande en gelegen in de Heerlijkheid Voorschoten, in het Westeinde, tegen over de Hofstede Rouwkoop, belend de voorsz. Woning met de Landen daar voor, agter en ter zijde gelegen, ten Zuidoosten den Heerenweg, ten Zuidwesten Gerrit Verdigal, ten Noordoosten de Orange Watering, en ten Noordwesten Jan Duindam en de weduwe van Pieter Romijn.

Dit partij moet in het Molengeld van de Orangepolder betalen tegen Vijf mergen Een honderd vijf en vijf en twintig roeden.

Een gedeelte van deze Landerijen en het Land eertijds door Pieter Cornelisz Romijn gekogt uit den boedel van wijle Hendrik Teeuwisz Heemskerk, zijn te zamen belast met drie erfpagten, te weten een Acht Guldens 's Jaars, aankomende de Erfgenamen of Representanten van wijlen Juffrouw Clara van

Sparwoude te Delft. Eene van vijftien stuivers, aankomende de Kerk van Voorschoten. – en nog een van vijftien stuivers, aankomende de Universiteit van Leiden.

De Jongste Opdragsbrief is van 29. April 1762.

Het agterste gedeelte van de voorsz. Huismans-woning en verder getimmerte, met Vijf en twintig Mergen Drie honderd roeden Lands, is verhuurd aan Cornelis Remmerswaal, ten aanzien der huizinge tot Ultimo April 1812 en met opzigt tot de Landen tot Kersmis 1811 voor de Somme van Seshonderd Guldens s' Jaars, volgens Huurcedulle daar van zijnde, welke Huur den Kooper dien Conform zal moeten gedogen en praesteren, en daartegen genieten de Huure van dien, zedert Kersmis 1807".

Dit partij is met het volgende tijdens de veiling gecombineerd.

No. 2 "Een partij Bosch- of Houtland, gelegen over den Huize Rouwkoop onder Voorschoten, groot één Merge éénhonderd roeden, belend ten Zuidoosten den Heerenweg, te Zuidwesten den Heer Petrus Cunaeus, ten Noordwesten denzelve, en den partij No. 1 en ten Noordoosten de Bibliotheek van Tijsius te Leijden.

De Jongste Opdragsbrief is van dato 6 Meij 1767.

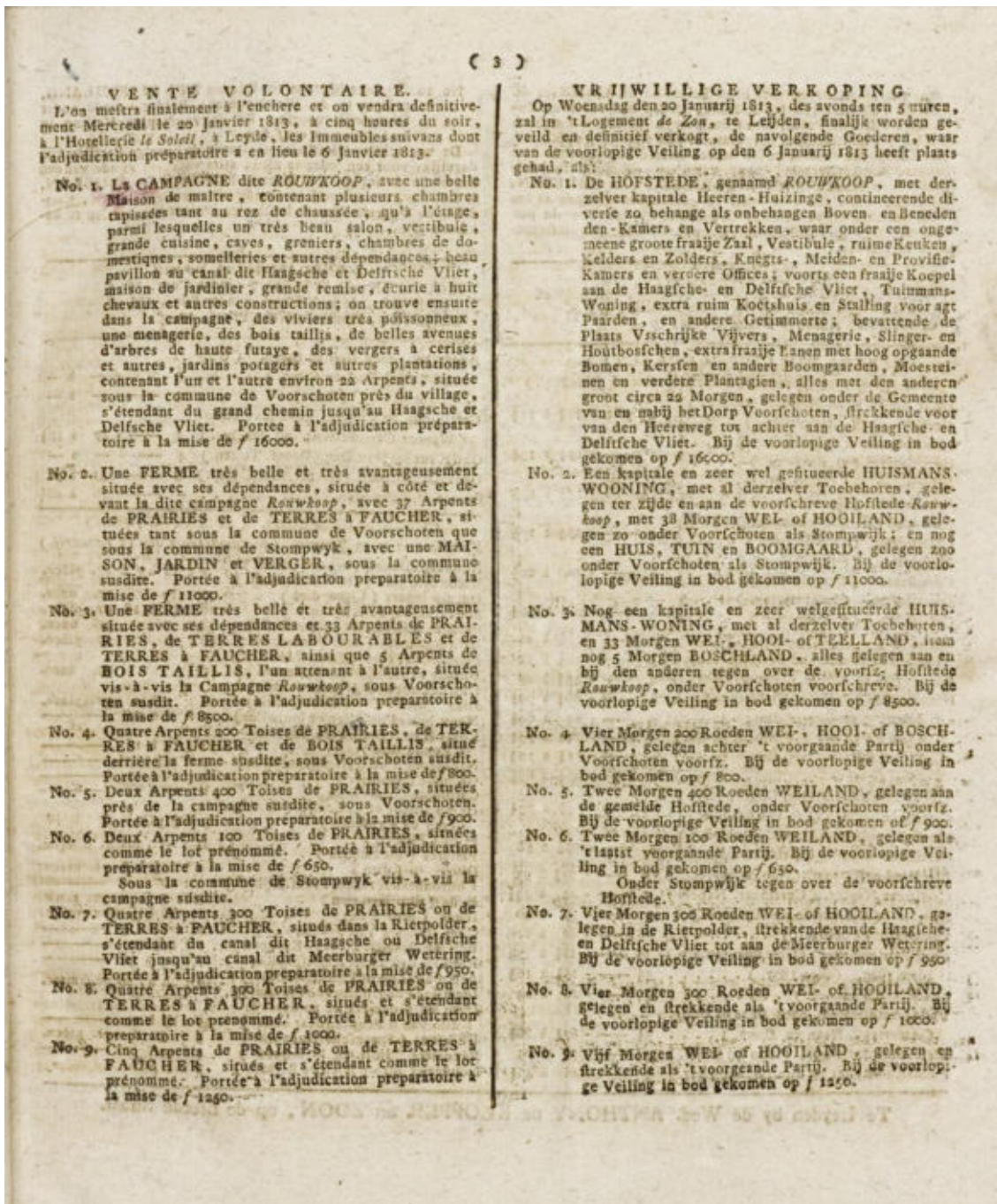
Na voorgaande afslag is Koper van de voorsz. partijen No's 1 en 2 geworden Maarten van Berendrecht voor rekening van de Heer Petrus Cunaeus wonende alhier, als daar voor bij meining van gelden geboden hebbende eene Somme van Ses duizend en agt honderd Gulden. Leijden, 1 April 1808".

In de kantlijn: "Ik ondergetekende Petrus Cunaeus, wonende te Leijden, verklare de nevenstaande koop door Maarten van Beerendregt voor mijne rekening gedaan, te accepteren en aan te nemen. Leijden, 4 April 1808. P. Cunaeus"



Portret Petrus Cunaeus (Centraal Museum Utrecht,
<https://hdl.handle.net/21.12130/collect.FB812797-A094-43C0-8A1B-D4727DAE2005>)

Mr. Petrus Cunaeus, geboren Leiden 01-05-1777, overleden Leiden 25-12-1839, begraven op begraafplaats Groenesteeg, zoon van Mr. Johan Andreas Cunaeus en Arnoldina Wilhelmina Brantsen, raad vanaf 1803 en wethouder (1834) in Leiden, kolonel van de gewapende burgermacht (1807), lid van de Staten van Holland (1826), waarnemend houtvester in het eerste district der Provincie Zuidholland (1821), hoogheemraad (1807) en dijkgraaf (1834) van het Hoogheemraadschap van Rijnland, woonde op de Breesstraat te Leiden. Hij huwt 1^e 's-Gravenhage (Hoogduitse kerk) 23-04-1799 Catharina Gael, geboren 's-Gravenhage 11-06-1775, overleden Leiden 25-02-1812, dochter van Willem Hendrik Gael en Johanna Catharina van Dam; hij huwt 2^e Leiden 24-04-1818 Anna Catharina de Kruijff, geboren Leiden 21-01-1789, overleden Leiden 05-11-1871, dochter van Jan de Kruijff en Martha Jacoba Luzac (Bron: "Gezeten burgers. De elite in een Hollandse stad Leiden 1700 -1800", Dr. M. Prak, Hollandse Historische Reeks 6, blz. 382 / 383).



Leyde Courant, 15/01/1813; p. 2/4 (Bron: Erfgoed Leiden en Omstreken, Beeldarchief)

Op 20-01-1813 vind in opdracht van Petrus Cunaeus de publieke veiling in Leiden in het logement de Zon plaats voor de notarissen mr. Pieter van Hemeren en Abraham Delfos Janszoon voor de verkoop van onroerend goed in Stompwijk en Voorschoten. Perceel 1 van deze veiling betreft de hofstede Rouwkoop. Perceel 2 betreft een bouwmanswoning nabij de hofstede Rouwkoop, waarvan mr. Jacobus Hendrik van der Schaaff, advocaat, wonende te Amsterdam op de Keizersgracht bij de Prinsestraat, de eigendom verwerft als hoogste bieder voor de som van f 11.000,--.

De omschrijving van perceel 2 (dit is de omschrijving van de later genoemde boerderij Oud Woelwijk, tegenwoordig liggend aan de Essenlaan in Voorschoten):

“No. 2. Eene kapitale en zeer wel gesitueerde Huismanswoning, getekend met Nr. 186, met derzelver Compleete Bouwhuizinge, stalling voor zes en dertig Koebeesten, twee vijfroeden Hooibargen, Varkenshok, Schuren en verdere Getimmerte, gelegen ter zijde van de voorschreve Hofstede, met drie en dertig Hectares twee en veertig Ares en Achthonderd Zes en vijftig Milliaries of Negen en dertig Morgen, daar bij behorende extra goede, degelijke en zeer wel toegemaakte Wei- en Hooilanden, gelegen in de navolgende Partijen, als:

Onder Voorschoten

Vijftien Hectares twee en veertig ares acht honderd zeven en vijftig milliaries of achttien Morgen Wei- of Hooiland met de Houtcingel, langs de Kade der Vlietsloot, en twee houtboschjes, daar op of aan gelegen, waar van twaalf Hectares vijf en tachtig Ares zeven honderd veertien Milliaries of vijftien Morgen in de Binnenpolder en twee Hectares zeven en vijftig Ares Een honderd drie en veertig Milliaries of drie Morgen in Buitenwater, strekkende voor van de Heerenweg tot achter aan de Haagsche - en Delftsche Vliet, belend ten Noorden Mevrouw de weduwe van der Hoeven, en ten Zuiden de gemelde Hofstede Rouwkoop.

Drie Hectares twee en veertig ares acht honderd zeven en vijftig milliaries of vier Morgen Wei- of Hooiland, gelegen buiten Polders, met een Huis, tuin en Boomgaard, groot circa vijf en tachtig ares zeven honderd veertien milliaries of Een morgen, en dus te zamen vier hectares acht en twintig ares vijf honderd een en zeventig milliaries of vijf Morgen, belend ten oosten de Heerenweg, ten westen de Verkoper met het perceel no. 3, ten noorden Cornelis Burgerdijk, en ten zuiden Gerrit Verdegaal.

Zes Hectares of zeven Morgen Wei of Hooiland, gelegen in twee Partijen in de Starrenburger Polder, belend ten Oosten de Haagsche en Delftsche Vliet, en ten Westen de Vaartsloot en daar over Willem Korswagen, ten Noorden en Zuiden de Verkoper met de gemelde Hofstede Rouwkoop en 't Partij Nr. 5.

De Verkoper heeft den eigendom aan dit partij ten deele bekomen bij acte van scheiding des boedels van wijle den Wel Edelen Geboren Heer Mr Johan Andreas Cunaeus en Vrouwe Arnolda Wilhelmina Brantsen, in leven Echtelieden, op den Negenden Maart Achttien honderd zeven voor den Notaris Pieter van Klinkenberg Dozij en Getuigen binnen deze Stad gepasseerd en ten deele bij acte van transport van Thomas van Bergen en Christiaan van der Boon, in qualiteit als Executeuren van het testament van wijle Joseph van der Lis, op den Dertigsten Junij achttien honderd acht voor Schout en Schepenen van Voorschoten gepasseerd.

De voorschreve Woning ende Landerijen zijn verhuurd aan Adrianus Kranenburg om twee duizend een honderd vijf en zeventig francs zestig centimes of Een duizend zes en dertig Guldens 's Jaars, te weten de Landen tot Kersmis achttien honderd vijftien en de Woning tot Mei achttien honderd zestien volgens Onderhandsche Huurcedulle de dato tien mei achttien honderd tien waar onder staat Enregistré Gratis à Leiden le Onze Novembre 1812. fo. 102 Ro. C.5. / getekend / Boulanger zijnde het hier voor gemelde Huis, tuin en Boomgaard verhuurd aan Jan van Beveren om twee honderd tien

francs of Een honderd Guldens 's Jaars tot den eersten Mei achttien honderd vijftien volgens Onderhandsche Huurcedulle in dato den tienden Junij achttien honderd tien, waar onder staat: Enregistré Gratis à Leijden le douze Novembre 1812. fo. 109 R.C. 2 / getekend / Boulanger.

Aan de voorschreve Woning en Lande aanstaan en overnemen voor eene Somma van acht honderd veertig francs of vier honderd Guldens".

Perceel 3 betreft een bouwmanswoning die later de naam Woelwijk krijgt (aan de Woelwijklaan 11).

Omschrijving:

No. 3. Eene kapitale en wel zeer gesitueerde Huismanswoning, getekend met N. 161 met derzelve complete Bouwhuizing, zomerhuis, stalling voor dertig koebeesten, twee vijfroeden Hooibargen, Varkenshok, Schuren en verdere Getimmerte met acht en twintig Hectares acht en twintig Ares en vijf honderd een en zeventig milliares of drie en dertig Morgen goede, degelijke en zeer wel toegemaakte Wei, Hooi en Teellanden; item vier hectares acht en twintig ares en vijf honderd een en zeventig centiares of vijf morgen Boschland, alles gelegen aan en bij den anderen, in de Papenwegsche of Oranjepolders onder Voorschoten voorschreven in 't geheel belend ten Oosten de Heerenweg, ten Westen de Verkoper met het Partij N. 4, ten Zuiden Andries de Jager, de Weduwe van Sassen en de Weduwe F. van Vliet, en ten Noorden de erven Tiseus en Jan Duindam.

De Verkoper heeft den eigendom aan dit Partij bekomen bij wettige Overdragen, zoo van Jan van Oorde, Secretaris van Voorschoten, in qualiteit als Last en Procuratie hebbende van den Wel Edele Gestrenge Heer Mr. Daniel Donker van der Hof, als door den Wel Edele Gestrenge Heer Mr. Gijsbert Adriaan Patijn, bij acte op den Derden Januarij Zeventien honderd acht en tachtig voor den Notaris Gerrit Kok Junior en Getuigen binnen Haarlem gepasseerd, met en benevens nu wijle Vrouwe Magdalena van der Streng, toen huisvrouw van voornoemden Heer Mr. Gijsbert Adriaan Patijn, gecommiteerd tot Executeur en de Heer Engbert van der Goor, als door voornoemde Vrouwe Magdalena van der Streng, weduwe van den Heer Mr. Gijsbert Adriaan Patijn, bij acte op den eersten September Zeventien honderd een en Negentig voor gemelde Notaris Gerrit Kok Junior en Getuigen verleden, uit krachte van de macht aan Haar Edele bij voormelde acte gedefereerd tot Executeur in voornoemde Boedel is gesurrogeerd, en in Haar Edele plaatze na haar overlijden gesubstitueerd, blijkens bij acte van transport op den Elfden Maart achttien honderd acht voor Schout en Schepenen van Voorschoten gepasseerd – van Thomas van Bergen en Christiaan van der Boon, als Executeuren van het testament van wijle Joseph van der Lis volgens acte van transport op den Dertigsten Junij achttien honderd acht voor Schout en Schepenen van Voorschoten gepasseerd – als van Cornelis van Leeuwen als Last en Procuratie hebbende van Jacoba van Velsen, weduwe van Cornelis van Leeuwen, blijkens acte van transport de dato Veertien Maart achttien honderd en tien.

De voorschreve Woning en Landerijen zijn uitterhuur, doch behoud de Verkooper 't gebruik der Woning en der verdere Getimmerten aan zich tot den Vijf en twintigsten April achttien honderd dertien

Een gedeelte der voorschreve Landen en en het Land eertijds door Pieter Cornelisse Romeijn aangekocht uit den boedel van wijlen Hendrik Teunisse Heemskerk zijn te zamen belast met drie Erfpachten, te weten een van zestien francs tachtig Centimes of Acht Guldens 's Jaars, aankomende de Erfgenamen of Representanten van wijlen Jufvrouw Clara van Sparwoude te Delft. Eene van eene franc zeven en vijftig centimes of vijftien stuivers, aankomende de Kerk van Voorschoten. – en nog een van een franc zeven en vijftig centimes of vijftien stuivers, aankomende de Universiteit van Leiden

. Men is van menig, te Voorschoten, ten Huize van *H. Albrechts*, op Woensdag den 9 Januarij 1822, te doen veilen, en Woensdag den 16 Januarij 1822, (beide des avonds ten 6 uren precies) final te verkoopen:

No. 1. Een sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, voorzien van diverse behangen Kamers, welke aangename uitzigten hebben, Keuken en andere vereischten; voorts Koetshuis en Stalling voor twee Paarden, alsmede een welbeplante Boomgaard en Moestuin, staande en gelegen aan de Straatweg, in het Dorp Voorschoten, zeer geschikt voor een *Zomer- en Winter-Verblijf*.

No. 2. Een HUIS en ERVE, aan de Achterweg, in het Dorp.

No. 3. Een HUIS (of OPTREK), genaamd **WOELWIJK**, gelegen in het West-einde der Gemeente Voorschoten, voorzien van eenige Boven- en Beneden-Kamers enz.; voorts een SCHUUR en verdere GETIMMERTEN, met een extra groote BOOMGAARD, MOESTUIN en TEEL-LAND, alsmede een welwassend HOUTBOSCH.

No. 4. Een Partij weltoegemaakt WEI- of HOOILAND, groot ruim 4 Morgen, of omtrent 4 Bunders, medegelegen in de Gemeente Voorschoten, in de *Papenwegs Polder*, nabij de Hofstede *Raaphorst*. — Bij Biljetten nader omschreven.

Nader informatie ten Kantore van den Notaris *J. VAN OORDE*, te Voorschoten.

. Uit de Hand te Koop: Een fraaije bruine PREEKSTOEL, mitsgaders eenige fraaigewerkte KERKBEELDEN, zeer geschikt tot versiering eener R. C. Kerk. Te bevragen bij *JAN VAN DOOREMAALEN en ZONN*.

Opregte Haarlemsche Courant, 29-12-1821 (Bron: Koninklijke Bibliotheek, Digitaal Krantenarchief, KB C 37)

Men is van mening te Voorschoten, ten huize van *H. Albrechts* op Woensdag den 9 Januarij 1822, te doen veilen, en op Woensdag den 16 Januarij 1822, (beiden des avonds ten 6 ure precies) final te verkoopen:

No. 3. Een HUIS (of OPTREK) genaamd **WOELWIJK**, gelegen in het Westeinde der Gemeente Voorschoten, voorzien van eenige boven- en beneden- Kamers, enz. voorts een Schuur en verdere Getimmerten, met een extra groote Boomgaard, Moestuin en Teelland; alsmede een welwassend Houtbosch.

Nadere informatie ten Kantore van den notaris *J. van Oorde*, te Voorschoten

. Men is van menig te Voorschoten, ten Huize van *H. Albrechts* op Woensdag den 9 Januarij 1822, te doen veilen, en op Woensdag den 16 Januarij 1822, (beiden des avonds ten 6 ure precies) final te verkoopen:

No. 1. Een sterk en wel doortimmerd HUIS en ERVE, voorzien van diverse behaage Kamers, welke aangename uitzichten zijn hebbende, Keuken en andere Vereischten; voorts Koetshuis en Stalling voor twee Paarden; alsmede een wel beplante Boomgaard en Moestuin, staande en gelegen aan den Straatweg, in het Dorp van Voorschoten, zeer geschikt voor een *Zomer- en Winterverblif*.

No. 2. Een HUIS en ERVE, aan den Achterweg, in het Dorp.

No. 3. Een HUIS (of OPTREK) genaamd **WOELWIJK**, gelegen in het Westeinde der Gemeente Voorschoten, voorzien van eenige boven- en beneden- Kamers, enz. voorts een Schuur en verdere Getimmerten, met een extra groote Boomgaard, Moestuin en Teelland; alsmede een wel wasschend Houtbosch.

No. 4. Een partij wel toegemaakt WEI- of HOOILAND, groot ruim 4 Morgen of omtrent 4 Bunders, mede gelegen in de Gemeente Voorschoten, in de *Papenwegs Polder*, nabij de Hofstede *Raaphorst*; bij Biljetten breeder omschreven. Nader informatie ten Kantore van den Notaris *J. VAN OORDE*, te Voorschoten versoemt.

Leydse Courant, 04/01/1822; p. 2/2 (Bron: Erfgoed Leiden en Omstreken, Beeldarchief)

. Men is van meening te Voorschoten, ten Huize van *H. Albrechts*, op Woensdag den 9 Januarij 1822, te doen veilen, en op Woensdag den 16 Januarij 1822, (beide des avonds ten 6 ure precies) final te verkoopen:

No. 1. Een sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, voorzien van diverse behangen Kamers, welke aangename uitzigten zijn hebbende, Keuken en andere vereischten, voorts Koetshuis en Stalling voor twee Paarden, alsmede een' wel beplanten Boomgaard en Moestuin, staande en gelegen aan den straatweg, in het Dorp Voorschoten, zeer geschikt voor een *ZOMER- en WINTERVERBLIJF*.

No. 2. Een HUIS en ERVE, aan den Achterweg in het Dorp.

No. 3. Een HUIS (of Optrek), genaamd **WOELWIJK**, gelegen in het Westeinde der Gemeente Voorschoten, voorzien van eenige Boven en Bedenkamers, enz.; voorts eene Schuur en verdere Getimmerten, met een' extra grooten Boomgaard, Moestuin en Teelland, alsmede een welwassend Houtbosch.

No. 4. Eene partij weltoegemaakt WEI- of HOOILAND, groot ruim 4 morgen, of omtrent 4 bunders, mede gelegen in de Gemeente Voorschoten, in de *Papenwegs-Polder*, nabij de Hofstede *Raaphorst*; bij Biljetten breeder omschreven.

Nadere informatie ten Kantore van den Notaris *J. VAN OORDE*, te Voorschoten.

s Gravenhaagsche Courant, 07-01-1822 (Bron: Koninklijke Bibliotheek, Digitaal Krantenarchief, C94)

"Ik ondergetekende *Mr. Jacobus Hendrik van der Schaaff* wonende te *Zutphen*, Provincie Gelderland, verklare mits deze te constitueren en magtig te maken den Heer *J.P. Beekman*, *Mr. timmerman* wonende te *Voorschoten*, Provincie Zuidholland, speciaaljk om voor mij te compareren ten kantore

van den Heer Jan van Oorde Notaris te Voorschoten en aldaar in mijnen naam en van mijnent wegen aantegaan en te onderteekenen zodanig een notariële akte van koop en verkoop als tusschen mij en Adrianus Kranenburg huisman op Woelwijk onder Voorschoten voornoemd op den 27 januarij 1822 per missive is gesloten, ter zake van zekere huizing of optrek, tuin en houtbosch, gequoteerd No. 160 gelegen in het westeinde van Voorschoten mij in eigendom competerende en dat wel voor een somma van 1300 guldens vrij geld zonder eenige onkosten hoegenaamd, alles op zodanige conditien als bij procesverbaal of veilconditie van dato 9 en 16 januarij 1822 door gemelde Notaris van Oorde daar van opgemaakt en voorgelezen in zonderheid met relatie tot den tijd van aanvaarding, de betaling van verponding, het regt der Jagt die staat vervat en omschreven, doch welk perceel als toen den 16 Januarij II (laatstleden) is opgehouden; voorts om gemelde huizinge c.a. (cum annexis) voor zoo veel des needs na stijle gebruikelijk te transporteren vrijwaring te beloven, de grosse der acte van verkoop te vorderen en alles meerder te doen en te verrigten wat ik ondergetekende zelf present zijnde, zoude kunnen en moeten doen, met belofte van approbatie ratificatie en onder verband als naar regten

Zutphen 28 Januarij 1822 J.H. Van der Schaaff''

NB. Adrianus Kranenburg wordt in deze verklaring huisman op Woelwijk onder Voorschoten genoemd. Dit betreft Oud Woelwijk, tegenwoordig gelegen aan de Essenlaan. In de hiervoor vermelde akte van de openbare veiling op 20-01-1813 wordt hij vermeld als huurder (pachter) van Oud Woelwijk: "De voorschreve Woning ende Landerijen zijn verhuurd aan Adrianus Kranenburg om twee duizend een honderd vijf en zeventig francs zestig centimes of Een duizend zes en dertig Guldens 's Jaars, te weten de Landen tot Kersmis achttien honderd vijftien en de Woning tot Mei achttien honderd zestien volgens Onderhandsche Hurcedulle de dato tien mei achttien honderd tien".

Op de kadastrale kaart van 1832 is Jan Kranenburg vermeld als eigenaar van Woelwijk perceel B390:



Bron: HISGIS, digitale weergave GIS-bestand Voorschoten, www.hisgis.nl

Ik ondergetekende Mr. Jacobus Hendrik van der
Scheeff wonende te Zutphen, Provincie Gelderland
verklaar mits deen te Constabuleren en magtig te
maken den Heer J. P. Beckman Mr. Commissaris
wonnende te Voorschoten Provincie Zuid holland,
Speciaalht om voor mij te compareeren ten kantore
van den Heer Jan van der Notaris te Voorschoten
en aldaar in mijner naam a Van rijntent wegen
aantegaan a te indertakenen zodanig een nota
riete akte van koop en verkoop, als het johan van
a Adriaan van Kranenburg kuitman op vroelghe
bnde voorschoten Voorreent op den 27 Januarij
1822 jus metje is gesloten, ten Zake van twee
Stuurloij of optrek, thien a Hout bodek gequod
N^o. 166 gelegen a het Westeinde van Voorschoten
mij in eigendom Compereende a dat wel voor
eene Somma van dectien hondert gulden Heggeld
Londen eenige baktotten hoegenaad, alles op
Loodenige Londen, als by Presal beaal of veil
Londen van Date g a 16 Januarij 1822 door ge
milde Notaris van derde dese van op gemelt
en voorgelien in Londenheid met relatie tot den tyd
van aantecding, de belating van suspending, het rege
des Digt de Staat Verzet en burschroen, doch welk
percul als van den 16 Januarij ll. is opgehouden;
Voorts om gemelde kuitlinge C. a. van loo val
des noodt na Stijle gebrouhlyte te bantposten
Keywaring te beloren, de grootte des acte van verkoop
te vordach en alles meandes te doen a te voregten
Wat ik ondergetekende de zelf present Lynde, Londen
kunnen en moeten doen, met belofte van approbete
rehtificatie a bnde verband als naas legken
Zutphen 28 Januarij 1822

J. H. Vander Scheeff.

Handwritten notes and signatures on the left margin, including names like 'J. H. Vander Scheeff' and 'J. P. Beckman'.

Voor notaris Jan van Oorde wordt de verkoop bevestigd door Johannes Petrus Beekman, Mr. Timmerman, wonende de gemeente Voorschoten gemeld No. 95, als gemachtigde van de weledele heer Mr. Jacobus Hendrik van der Schaaff Landeigenaar wonende te Zutphen provincie Gelderland blijkens onderhandse procuratie op 28 januari 1822 te Zutphen ondertekend, aan Jan Kranenburg dagloner wonende in het navolgende te transportereren een huis als volgt:

“Eerstelijk een groot huis of optrek zijnde het huis voorzien van een aantal boven en beneden kamers zolders kelder keuken en verdere gemakken een schuur tot berging van rijtuig en andere getimmertens, wijders een groten tuin waarin een aantal vrugtbomen, moestuin en teel-land alsmede een zeer goed welwaschend houtbosch, gequoteerd met numero 160, genaamd Woelwijk en gelegen in het westeinde van Voorschoten, belend ten oosten en ten zuiden den heer verkoper, ten westen den heer Petrus Cunaeus, en ten noorden Cornelis Burgersdijk, groot omtrent een bunder of ruim een morgen Rijnlandsch, staande reeds sedert den achtsten dezer maand februarij ten pericule bate en schade van den koper.

Den koper van dit partij en deselfs successeuren in der tijd, zullen hebben en behouden een vrij en onverhinderd uit en overpad, zo met rijtuig en paarden, als met vee of te voet over het land aan den principalen verkoper toebehorende en thans bij Adrianus Kranenburg zijnde van en na den Heerenweg.

Den koper zal moeten gedogen de uitoeffening der jacht op het voorschreven verkochte door den heer Pieter Cunaeus tot den lesten december achttien honderd drie en twintig ingesloten, zonder daar voor iets te mogen preetenderen.

Het hier voren omschreven perceel is den verkoper onder meerdere goederen aangekomen bij koop blijkens processe verbaal van verkoop voor den notaris Pieter van Heemeren en desselffs ambtgenoot te Leijden gepasseert op den zesden en den twintigsten januarij agttien honderd dertien.

Zijnde deze verkoop en koop gedaan in maniere voorschreven voor eene somme van dertien honderd guldens.

Ten huize van den ondergetekende notaris Voorschoten in no. 72 in tegenwoordigheid van Jan Jansen bode van het plaatselijk bestuur der gemeente Voorschoten Christoffel van der Velden schoenmaker wonende beiden den dorpe Voorschoten gemeld als getuigen hiertoe speciaal verzogt.

Getekend heden den twaalfden februarij agttien honderd twee en twintig”

Op 03-08-1853 vond te Amsterdam (Notarieel Archief Amsterdam, Inv. Nr. 402, akte 73; welke akte bij uittreksel is overgeschreven ten kantore van bewaring der hypotheken te 's-Gravenhage den 16 September 1853 in deel 193 nummer 41 en ten kantore van bewaring der hypotheken te Leiden den achtsten April 1854 in deel 194, nummer 32) voor notaris Cornelis Hendrik Deune (ten overstaan van Mr. Jan Herman van der Meer de Wijs, rechter in het tweede kanton van het arrondissement Amsterdam) de scheiding plaats van de nagelaten onroerende goederen van Mr. Jacobus Hendrik van der Schaaff, oud raadsheer in het Provinciale Gerechtshof van Noord-Holland, weduwnaar van vrouwe Magdalena Noyon, laatste gewoond hebbende op de Prinsengracht bij de Leidsegracht, overleden op 11-07-1852, waaronder onroerend goed in Voorschoten:

“Eene Hofstede met Huismanswoning, Schuur en twee hooibergen mitsgaders boomgaard en daarbij behorend moes, bosch, wei en hooiland, tezamen groot vijfendertig bunders zeventig roeden en zesentachtig el, waarvan zijn gelegen onder de Gemeente Voorschoten in den buitenwaterpolder, in den binnenpolder en in den Starrenburgerpolder tezamen vierentwintig bunders vijfenveertig roe en zesenzestig el en in de rietpolder onder de Gemeente van Stompwijk elf bunders, vijftwintig roe,

twintig el mitsgaders Kadastraal bekend, als: **onder de Gemeente Voorschoten** Sectie B Nummer 384, groot 3 bunders negenenvijftig roe en twintig el; Nummer 385, groot negen roe twintig el; Nummer 519, groot vijf roe tien el; Nummer 520, groot twee bunders vijfenvijftig roe tachtig el; Nummer 521, groot tien roe vijftig el; Nummer 522, twintig roe zeventig el; Nummer 523, groot vijfenveertig roe dertig el; Nummer 525, groot twee roe zevenentwintig el; Nummer 717, groot negenentachtig roe tien el; Nummer 718, groot tachtig roe veertig el; Nummer 719, groot een bunder, negen roe negentig el; Nummer 720, groot zesendertig roe veertig el; Nummer 721, groot vijfendertig roe vijftig el; Nummer 722, groot een bunder zestig roe; Nummer 723, groot een bunder, vijftig roe twintig el; Nummer 724, groot een roe achtenvijftig el; Nummer 725, groot negen roe zestig el; Nummer 726, groot zestien roe zeventig el; Nummer 727, groot een bunder drie roe zeventig el; Nummer 728, groot drieentachtig roe twintig el; Nummer 729, groot twintig roe vijftig el; Nummer 730, groot vierenvijftig roe tien el; Nummer 731, groot vijfennegentig roe vijftig el; Nummer 732, groot dertig roe, vijftig el; Nummer 733, groot vijf roe; Nummer 734, groot tien roe negentig el; Nummer 735, groot twee roe zeventig el; Nummer 736, groot drieenveertig roe twintig el; Nummer 740, groot zevenenvijftig el; Nummer 793, groot een bunder zesendertig roe twintig el; Nummer 809, groot twee bunders vierentwintig roe; Nummer 810, groot vijfenzeventig roe veertig el; Nummer 811, groot achtentwintig roe negentig el; Nummer 814, groot een bunder tweeenzeventig roe negentig el; Nummer 815, groot een bunder vierenvijftig roe zestig el; Nummer 816, groot zevenentwintig roe dertig el. **En onder de Gemeente Stompwijk** Sectie A Nummer 135, groot een bunder negenenviertig roe tachtig el; Nummer 136, groot een bunder vier roe zestig el; Nummer 137, groot eenennegentig roe twintig el; Nummer 140, groot drieennegentig roe; Nummer 141, groot negenenvijftig roe twintig el; Nummer 142, groot een bunder eenenveertig roe twintig el; Nummer 143, groot negenennegentig roe zestig el; Nummer 144, groot een bunder negentien roe negentig el; Nummer 147, groot een bunder achtendertig roe twintig el; Nummer 150, groot vierenvijftig roe dertig el en Nummer 151, groot vierenzeventig roe twintig el”.

Getaxeerde waarde: f 26.200,--

Jaarlijkse huuropbrengst: f 1506,--

Hij had dit onroerend goed verworven bij publieke veiling in Leiden voor de notarissen mr. Pieter van Hemeren en Abraham Delfos Janszoon op 20-01-1813 in opdracht van Petrus Cunaeus.

Bij deze scheiding is het onroerend goed te Voorschoten en Stompwijk met inbegrip van de deswege te goede huur - op basis van het testament van de overledene gepasseerd op 05-06-1848 voor notaris Mr. Salomon Dorper te Amsterdam - toebedeeld aan Jacobus van der Schaaff, Jacobus Hendrikszoon, Ridder der Militaire Willemsorde, gepensioneerd Kapitein Luitenant ter Zee, in 1821 deelnemer aan de tweede expeditie naar Palembang, wonende te Weesp. Totaal ontvangt Jacobus van der Schaaff uit de nalatenschap van zijn vader f 61.900,--



Bron: Wikipedia "Jacobus van der Schaaff"

Op 09-03-1877 overlijdt te Utrecht Jacobus van der Schaaff, geboren Utrecht 25-06-1800, gehuwd te Weststellingwerf 20-05-1841 met Remelia Bokma, geboren Sneek 1811, dochter van Jacob Sibles Bokma en Geertruida Noyon, overleden Weesp 13-11-1859.

Op 18-07-1880 vind de veiling plaats van het nagelaten onroerend goed in Voorschoten van Jacobus van der Schaaff door zijn nagelaten kinderen Jacobus Hendrik van der Schaaff, particulier wonende te Utrecht, Joseph Gerard van der Schaaff, particulier wonende te Utrecht, en Jacob Sibles van der Schaaff, particulier wonende te Doorn, die gezamenlijk de burgemeester van Voorschoten Jacobus Petrus Treub gemachtigd hebben met een volmacht namens hen de veiling te houden. Er wordt verwezen naar het testament van Jacobus van der Schaaff op 25-11-1874 te Utrecht voor notaris Jacobus Hendrik van Schermbeek waarbij de erflater zijn genoemde kinderen tot enige erfgenamen benoemt van zijn nalatenschap.

De percelen van het onroerend goed in Voorschoten worden in de akte van 18-07-1880 voor notaris notaris Dirk Karel Johannes Schoor (GAWV, Notarieel Archief, Inv. Nr. 64, akte 319 (nr. 217) omschreven:

"Nummer Een. De bouwmanswoning plaatselijk gemerkt nummer 315 met hooibergen schuren en verder getimmerde, staande en gelegen aan de laan van Rouwkoop nabij den straatweg tusschen Voorschoten en Voorburg, in de onmiddellijke nabijheid van het dorp Voorschoten, met moestuin, boomgaard, en bosch, alsmede drie percelen weiland uitkomende aan de Delftsche Vliet, tezamen grenzende ten noordoosten aan de goederen der firma gezusters Wamsteeker en aan perceel nummer vier, ten zuidoosten aan den Vliet, ten zuidwesten aan de percelen twee en drie en aan het eigendom van Pieter Hooijmans Senior en ten noordwesten aan dat van Jonkvrouwe Pompe van Meerdervoort en aan perceel nummer 5, kadastraal bekend onder de gemeente Voorschoten, Sectie B onder de nummers 521, boomgaard, groot tien aren vijftig centiaren; 522 huis schuur en erf, groot twintig aren zeventig centiaren; 523 bosch, groot vijfenveertig aren dertig centiaren; 721 weiland groot vijfendertig aren vijftig centiaren; 722, weiland groot een hectare zestig aren; 723, weiland groot een hectare vijftig aren seventig centaren; 724, bosch groot een are achtenvijftig centiaren; 725, tuin groot negen aren zestig centiaren; 726, bosch groot zestien aren zeventig centiaren – te zamen groot vier hectaren vijftig aren acht centiaren

Nummer twee. Een perceel weiland gelegen ten zuidoosten van den moestuin van de woning onder nummer een vermeld en strekkende tot aan de Vliet , belend ten noordoosten het weiland van perceel nummer een en ten zuidwesten perceel nummer drie, kadastraal bekend onder de gemeente Voorschoten, Sectie B nummers: 727, weiland groot een hectare drie aren zeventig centiaren; 728, weiland groot drieëntachtig aren zeventig centiaren; 729, weiland groot twintig aren vijftig centiaren – te zamen twee hectaren zeven aren negentig centiaren.

Nummer drie. Een partij weiland en bosch, strekkende van het eigendom van Pieter Hooijmans Senior tot aan de Vliet en belendende ten noordoosten aan de perceelen nummers een en twee en ten zuidwesten aan het eigendom van L.H. van Wissen en dat van H. van den Dool, kadastraal bekend onder de gemeente Voorschoten Sectie B nummers: 730, weiland groot 54 aren 10 centiaren; 731, weiland groot 95 aren 80 centiaren; 732, weiland groot 30 aren 50 centiaren; 733, erf groot 5 aren; 734, bouwland groot 10 aren 90 centiaren; 735, bouwland groot 2 aren 70 centiaren; 736, bosch groot 43 aren 20 centiaren.

Nummer vier. Een partij weiland en boschje strekkende van de eigendommen van de firma Gezusters Wamsteeker tot aan de Vliet, belendende ten noordoosten aan diezelfde eigendommen en ten zuidwesten aan perceel nummer een, kadastraal bekend onder de gemeente Voorschoten, Sectie B nummers: 525, bosch groot 2 aren 27 centiaren; 717, weiland groot 89 aren 10 centiaren; 718, weiland groot 80 aren 40 centiaren; 719, weiland groot 1 hectare 9 aren 90 centiaren en 720, weiland groot 36 aren 40 centiaren, te zamen groot 3 hectaren 18 aren 7 centiaren.

Nummer vijf. Een partij weiland met een strook bosch langs den straatweg tusschen Voorschoten en Voorburg, strekkende van dien weg tot aan perceel nummer een, belendende ten noordoosten aan de goederen der firma "Gezusters Wamsteeker" en ten zuidwesten aan die van Jonkvrouwe Pompe van Meerdervoort, kadastraal bekend onder de gemeente Voorschoten Sectie B, nummers 519, bosch 5 aren 10 centiaren en 520, weiland groot 2 hectaren 55 aren 80 centiaren, te zamen 2 hectaren 60 aren 90 centiaren.

Nummer zes. Een partij weiland met een strook bosch gelegen ten noordwesten van den straatweg belendende ten noordoosten aan het eigendom van Jacob van Dorp, ten noordwesten aan dat van Jonkheer Steengracht van Duivenvoorden en ten zuidwesten aan dat van Johannes Duindam, kadastraal bekend in de gemeente Voorschoten Sectie B onder nummers: 384, weiland groot 3 hectaren 59 aren 20 centiaren en 385, bosch groot 9 aren 20 centiaren, te zamen groot 3 hectaren 68 aren 40 centiaren.

Nummer 7. Een perceel weiland gelegen in de Starrenburgerpolder, strekkende van het eigendom van L.H. van Wissen tot aan de Vliet, belendende ten noordoosten Hildebrand van den Dool en ten zuidwesten aan Cornelis de Bruijn, kadastraal bekend onder de gemeente Voorschoten Sectie B, nummers: 809, weiland groot 2 aren 24 centiaren; 810, weiland groot 75 aren 40 centiaren; 811, weiland groot 28 aren 19 centiaren, te zamen 1 hectare 6 aren 54 centiaren.

Nummer acht. Een partij weiland gelegen in den Starrenbugerpolder, belendende ten noordoosten aan het eigendom van Cornelis de Bruijn, ten zuidoosten aan de Vliet en ten zuidwesten en noordwesten aan het volgende perceel, kadastraal bekend onder de gemeente Voorschoten, Sectie B onder de nummers: 814, weiland groot 1 hectare 72 aren 90 centiaren en 816, weiland groot 27 aren 30 centiaren, te zamen 2 hectaren 20 centiaren.

Nummer negen. Een partij weiland gelegen in den Starrenburgerpolder en in het Buitenwater, belendende ten noordoosten aan het eigendom van L.H. van Wissen, aan dat van C. de Bruijn en aan het vorige perceel, ten zuidoosten aan het vorige perceel, ten zuidwesten aan het eigendom van meester J. van Vrijberghe de Coningh en consorte en ten

Betrekkelijk de veilingperceelen nummers een tot en met vijf en de nummers acht en negen kan worden vermeld dat in een procesverbaal van veiling den zesden Januari 1813 door den notaris Pieter van Hemeren te Leiden gehouden, waarbij zowel de buitenplaats Rouwkoop als de thans te veilen woning en landerijen in het openbaar werden verkocht, het navolgende voorkomt:

Aan de voorschreeve woning en landerijen daaraan en om gelegen wordt toegekend het recht van uit en overpad over de groote laan der voorschreven buitenplaats Rouwkoop.”

Proces-verbaal van afslag

“Heden den twintigsten Juli achttien honderd tachtig, des voormiddags te elf Uren, heb ik Dirk Karel Johannes Schoor, Notaris gevestigd te Voorschoten, mij vervoegd in het Logement genaamd "het Wapen van Voorschoten" te Voorschoten en is aldaar voor mij Notaris in tegenwoordigheid van de natenoemen mij bekende getuigen verschenen:

De Edelachtbare Heer Jacobus Petrus Treub, Burgemeester der gemeente Voorschoten en Secretaris der gemeente Veur, wonende te Voorschoten in hoedanigheid van gemachtigde van de Heeren:

Jacobus Hendrik van der Schaaff, Particulier, wonende te Utrecht,

Joseph Gerard van der Schaaff, Particulier, wonende te Utrecht

en Jacob Sibbles van der Schaaff, Particulier, wonende te Doorn

van welke machtiging blijkt uit eene onderhandsche volmacht die na door den lasthebber in tegenwoordigheid van mij Notaris en getuigen voor echt erkend en ten blijke daarvan door allen geteekend te zijn is vastgehecht aan het hierna te vermelden procesverbaal van veiling.

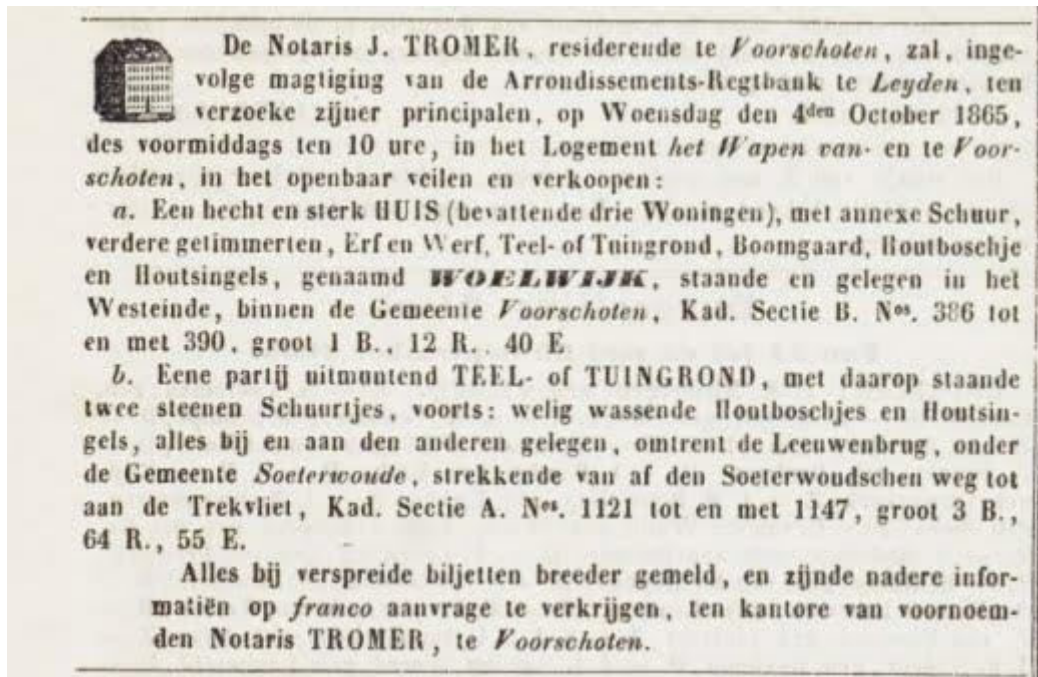
De comparant verklaart:

dat hij, in zijne hoedanigheid van lasthebber, bij een procesverbaal van publieke veiling den dertienden Juli dezes jaars door mij notaris gehouden provisioneel in vijftien perceelen heeft doen opveilen:

Een bouwmanswoning, met hooibergen, schuren en verdere getimmerten, staande en gelegen aan de laan van Rouwkoop nabij den straatweg tusschen Voorschoten en Voorburg, met moestuin, boomgaard en bosch, benevens eenige perceelen wei of hooiland onder de gemeente Voorschoten en Stompwijk, kadastraal bekend onder de Gemeente Voorschoten Sectie B nummers 384, 385, 519, 520, 521, 522, 523, 525, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 809, 810, 811, 814, 815, 816 en 1896 en onder de gemeente Stompwijk, Sectie A nummers 135, 136, 137, 140, 141, 142, 143, 144, 147, 150 en 151 te zamen groot 35 hectaren 59 aren en 79 centiaren, zoodanig als die perceelen in dat procesverbaal zijn ingedeeld en omschreven en verder onder al zoodanige bedingen als daarin staan uitgedrukt, naar welk procesverbaal zoowel ten aanzien daarvan als ten aanzien der eigendomsverkrijging dier perceelen ten deze wordt verwezen.

Perceel nummer zes is in bod gebracht op 9100 gulden door den heer Willem Christiaan Biben. Voor de sluiting verhoogd door den heer Biben met 200 gulden tot 9.300 gulden.

Perceel nummer zes is gemijnd op 100 gulden door Jacobus Duivenvoorden, landbouwer, wonende te Voorschoten, voor de som van 9.400 gulden.



Leydse Courant, 22-09-1865; p. 4/4 (Bron: Erfgoed Leiden en Omstreken, Beeldbank)

“Openbare veiling en verkoop in het logement het Wapen van Voorschoten op 04-10-1865 door notaris J. Tromer, residerende te Voorschoten, ten verzoeken van zijn principalen van een hecht en sterk huis (bevattende drie woningen), met annexe schuur, verdere getimmerten, erf en werf, teel- of tuingrond, boomgaard, houtboschje en houtsingels, genaamd WOELWIJK, staande en gelegen in het Westeinde, binnen de gemeente Voorschoten, kadastrale Sectie B, Nummers 386 tot en met 390, groot 1 bunder, 12 roeden, 40 ellen”.

Op 04-10-1865 vind volgens akte 143 voor notaris Jan Tromer in het logement “het Wapen van Voorschoten” de publieke veiling namens de nagelaten kinderen (Adrianus, Maria, Neeltje, Johannes) plaats van de onroerende goederen van Johannes Kranenburg en Cornelia van Beveren.

Omschrijving van het te veilen perceel:

“Een hecht en sterk Huis (bevattende drie woningen) met annexe Schuur, verder getimmerten, Erf en Werf, Teel of Tuingrond, Boomgaard, Houtboschje en Houtsingels, genaamd “Woelwijk”, staande en gelegen in het westeinde van de gemeente Voorschoten, belend ten Noorden Jonkheer W.J. Steengracht van Duivenvoorde, ten Oosten Hendrika Mateman huisvrouw van Jacob van Dorp en ten Zuiden en Westen den Heer J. van der Schaaff Jacobus Hendrikzoon; een en ander op den perceelsgewijzen kadastralen legger derzelve gemeente Voorschoten aangewezen in Sectie B met de Nummers: 386, Bosch, groot vijf roeden; 387, Tuin, groot zestien roeden zestig ellen; 388, Bosch, groot vijf en veertig roeden vijftig ellen; 389, Tuin, groot acht en dertig roeden veertig ellen; 890, Huis, Schuur en Erf, groot zes roeden negentig ellen.

Tezamen groot een bunder twaalf roeden veertig ellen

Onder den koop is niet begrepen en blijft mitsdien daarvan uitgezonderd:

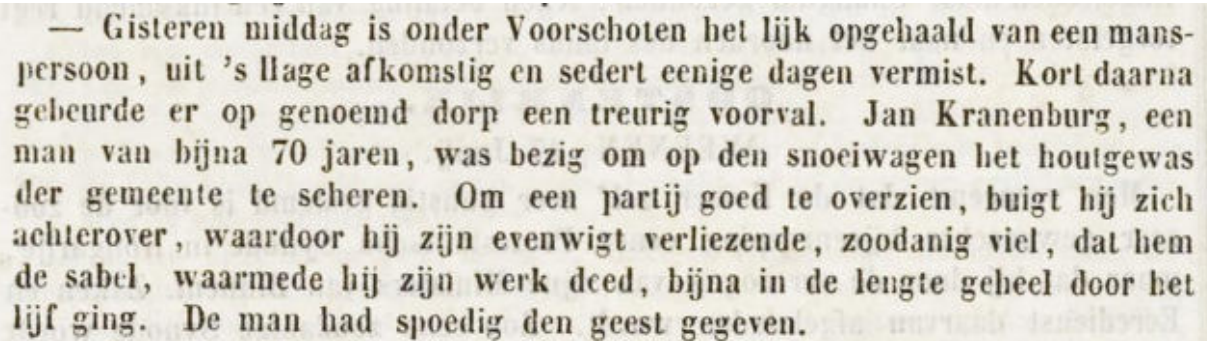
- a. een rieten schuurtje met pannen gedekt en annex varkensloop
- b. een kippenloop
- c. Nog een varkenshok en loop, rieten heining en een houten legger

en wordende voorts nog de vrije jagt en visscherij op en in het te verkoopen perceel door de verkoopers over het jagtzaizoen dezes jaars achttien honderd vijf en zestig aan zich of ten behoeve van dengene welke zij zullen goedvinden gereserveerd.

Het voorschreven als voren gezegd tot den gemeenschappelijken nog onverdeelden boedel en nalatenschappen der Erflaters Johannes Kranenburg en Cornelia van Beveren behoorend onroerend goed, is aan eerstgenoemden staande huwelijk in eigendom aangekomen bij akte van transport op den twaalfden Februarij achttien honderd twee en twintig voor den destijds te Voorschoten residentende Notaris Jan van Oorde en getuigen gepasseerd”.

Hoogste bieder van dit perceel is Martinus van der Valk, particulier, wonende te Zoeterwoude, na verhoging voor f 3.200,--. Niet gemijnd zijnde bij de afslag is het perceel toegewezen aan Martinus van der Valk, die verklaarde deze koop te hebben gedaan voor de heer Jacobus Duivenvoorden, bouwman, wonende te Voorschoten, die de koop aanvaarde voor f 3.200,--.

NB. Johannes Kranenburg is tragisch gestorven op 21-06-1857 tijdens een treurig voorval bij het scheren van het houtgewas der gemeente Voorschoten met een snoeiwagen.



— Gisteren middag is onder Voorschoten het lijk opgehaald van een manspersoon, uit 's llage afkomstig en sedert eenige dagen vermist. Kort daarna gebeurde er op genoemd dorp een treurig voorval. Jan Kranenburg, een man van bijna 70 jaren, was bezig om op den snoeiwagen het houtgewas der gemeente te scheren. Om een partij goed te overzien, buigt hij zich achterover, waardoor hij zijn evenwigt verliezende, zoodanig viel, dat hem de sabel, waarmede hij zijn werk deed, bijna in de lengte geheel door het lijf ging. De man had spoedig den geest gegeven.

Leydse Courant | 1857 | 22 juni 1857 | pagina 1 (Bron: Beeldbank Erfgoed Leiden en Omstreken)

Hoofdstuk 5 Overzicht transporten van Woelwijk vanaf de 16^e eeuw tot de 21^e eeuw

Overzicht eigenaren boerderij later genoemd Woelwijk in Voorschoten (Woelwijklaan 11)

Opsteller van dit overzicht: Jacques Duivenvoorden (ir. J.J.), Den Haag

Versie 5.0: 18 november 2012

Naam eigenaar	Datum transport	Archief	Inv. Nr.	Folio / Akte	Bijzonderheden
Cornelis Willemsz van Rijn		Onbekend			Schout van Voorschoten
Claes Cornelisz wonende Heemstede buiten Haarlem gehuwd met Barbelken Arrisdr	28-12-1577	Onbekend			Boedelscheiding van de boedel van Cornelis Willemsz van Rijn
Cornelis Andriesz wonende in de Vennip, kleinzoon van Cornelis Willemsz van Rijn; neef van Claes Cornelisz van Rijn	12-08-1579	Regionaal Archief Leiden, archiefblok nr. 0740, Rechterlijk Archief Voorschoten	1	f. 108v	1/3e deel van een verbrande woning met 8 morgen land, belast met 19 gulden thijns
Claes Cornelisz van Rijn, wonende te Voorschoten	15-07-1588 (verkoop 10-03-1580)	Regionaal Archief Leiden, archiefblok 0740, Rechterlijk Archief Voorschoten	2	f. 74	1/3e deel van een verbrande woning groot 8 morgen zo eigen als erfpacht gelegen in Voorschoten, belast met een erfpacht van 12 gulden per jaar
Willem Claesz van Rijn	10-02-1614 (boedelverdeling) 27-11-1623 (akte in weeskamer-archief)	Regionaal Archief Leiden, Weeskamer Voorschoten	3	f. 61	Boedelverdeling van zaliger Claes Cornelisz van Rijn en Laentgen Willemsdr; Soo es bij blinde lotinge te cavelinge es komen gevallen Willem Claeszn van Rijn de woning ende landen gelegen aan noortsijde vande Heerwech groot omtrent ses mergen
Willem Willemsz van Rijn		Onbekend			Zoon van Willem Claesz van Rijn
Joris Willemsz van Outshoorn	27-05-1651	Regionaal Archief Leiden, Oud Notarieel Archief	405	Akte 21	seeckere wooninge als huijsinge, schuijren, bargaen, potinge ende plantinge met 9 morgen 15 roeden patrimoniael weij ende weijnich teelant
Willempge Pietersdr	19-11-1654 (aanvaar-	Regionaal Archief Leiden, Rechterlijk	10	f. 76v	seeckere wooninge als huijsinge, schuijren, bargaen,

weduwe van Joris Willemsz van Outshoorn	ding mei 1651)	Archief Voorschoten			potinge ende plantinge met 9 morgen 15 roeden patrimoniaal weij ende weijnich teelant
Dirck Jorisz van Outshoorn	11-05-1668	Oud Notarieel Archief Leiden, notaris Frans van Cingelenhouck	936	5	seeckere wooninge met omtrent 9 morgen lants
Annetje Jans van der Fits weduwe van Teeuwis Hendriksz Heemskerk	23-05-1707	Regionaal Archief Leiden, Rechterlijk Archief Voorschoten	16	124	een bouwmanswoninge bestaende in hujs, schuuren, bargaen, boomgaert, potinge ende plantinge mitsgaders een partije weijland daer aen groot volgens meetinge ende kaarteringe van Anthonij Velsen geswooren lantmeeter van Rijnlandt 9 mergen 33 roeden
Hendrik Teeuwisz Heemskerk	25-05-1723	Onbekend			Boedelscheiding van wijlen Annetje Jansdr Fits weduwe wijlen Teeuwis Hendriksz Heemskerk
Joseph van der Lis, Mr. chirurgijn	02-04-1762	Regionaal Archief Leiden, Rechterlijk Archief Voorschoten	21	164v	een bouwmanswoninge bestaende in sijn huijsinge, koe en paardenstallinge, twee schuuren, twee bargaen, een thuijn en boomgaard met sijn potinge en plantinge mitsgaders diverse stukken weijland en nog een stuk teelland, alles aan en omtrent de voorschreeve huijsinge geleegeen, te zaamen groot 11 mergen 226 roeden
Mr. Petrus Cuneus, Hoog Heemraad van Rhijnland	02-04-1808	Regionaal Archief Leiden, Oud Notarieel Archief Leiden, notaris J. Scheltus	275	akte nr. 96, f. 575	Een Hegte, sterke en Weldoortimmerde Huismanswoning, waar van een gedeelte geapprobieerd is tot een Buiten Verblijf, met deszelvs koe- en paardenstalling, schuuren, hooijberg, tuin en boomgaard
Mr. Jacobus Hendrik van der Schaaff, advocaat, wonende te Amsterdam	06-01-1813	Regionaal Archief Leiden, Notarieel Archief Leiden, archiefblok 507, Notaris Pieter van Hemeren	158	Akte 2	Nr. 3 Eene kapitale en zeer wel gesitueerde huismanswoning, getekend met No. 161 met derselver complete bouwhuizing, zomerhuis, stalling voor

					dertig koebeesten, twee vijf roeden hooibargen, varkenshok, schuren en verdere getimmerten
Adrianus Kranenburg huisman op Woelwijk onder Voorschoten	12-02-1822	Regionaal Archief Leiden, archiefblok 0739, Notarieel Archief Voorschoten	8286	Akte 62	Zeekere huizing of optrek, tuin en houtbosch, gequoteerd No. 160 gelegen in het westeinde van Voorschoten
De erfgenamen van Johannes Kranenburg en Cornelia van Beveren		Onbekend			
Jacobus Duivenvoorden, bouwman te Voorschoten	04-10-1865	Regionaal Archief Leiden, Notarieel Archief Zuid-Holland na 1842, Voorschoten	23	Akte 43	Een hecht en sterk huis (bevattende drie woningen) met annex schuur, verder getimmerten, erf en werf, teel- of tuingrond, boomgaard, houtbosje en houtsingels, genaamd "Woelwijk", staande en gelegen in het Westeinde van de gemeente Voorschoten
De heer Jacobus Zonneveld, landbouwer, wonende te Voorschoten, en De Heer Wilhelmus van der Bijl, winkelier, mede wonende te Voorschoten	20-12-1887	Regionaal Archief Leiden, Notarieel Archief Zuid-Holland na 1842, Voorschoten, notaris D.K.J. Schoor	71	Akte 1124	Perceel nummer drie. Een huis, bevattende drie arbeiderswoningen onder één dak met eenige partijen tuingrond, gelegen te Voorschoten in het Buitenwater, ten Noordoosten van het vorige perceel; kadaster Sectie B, nummers 386, 387, 388, 389 en 390
De Heer Wilhelmus van der Bijl, winkelier, wonende te Voorschoten	03-02-1888	Regionaal Archief Leiden, Notarieel Archief Zuid-Holland na 1842, Voorschoten, notaris D.K.J. Schoor	72	Akte 1163	Een huis, bevattende drie arbeiderswoningen onder één dak, met eenige partijen tuingrond, gelegen te Voorschoten in het Buitenwater: kadaster Sectie B nummers 386, 387, 388, 389 en 390 te zamen groot één hectare, twaalf aren, veertig centiaren
Petrus Wilhelmus Vermin	16-08-1916	Regionaal Archief Leiden, Notarieel Archief Zuid-Holland, 1916 –	1	Akte 692	Twee woonhuizen A nommers 69 en 70, met schuren, erven en teel- of bloembollenland te

		1925, Voorschoten, notaris C.J.A. Boom			Voorschoten op Woelwijk, kadastraal bekend gemeente Voorschoten Sectie B nummers 386, 387, 388, 389 en 390, samen groot een hectare twaalf aren veertig centiaren
Gemeente Voorschoten	04-04-1963	Kadaster, bewaarplaats Leiden	Deel 1835	Num- mer 100	Enige percelen tuinland gelegen nabij de Veurseweg te Voorschoten, kadastrale percelen gemeente Voorschoten, sectie B nummers 386, 387, 388, 389 en 390 tesamen groot een hectare twaalf are en veertig centiare
Prof. Dr. Johannes Gerardus van Manen	29-05-1967	Kadaster, bewaarplaats Leiden	Deel 1992	Num- mer 31	Het perceel Woelwijklaan 11 met omliggende grond, kadastraal perceel gemeente Voorschoten, sectie B nummer 6917
Vereniging Hendrick de Keijser	1975				

Hoofdstuk 6 Transporten van Oud Woelwijk vanaf de 18^e eeuw

Op 13 april 1740 koopt Andreus Cuneaus de naast Roucoop gelegen hofstad genaamd Suydersicht (Oud Woelwijk). (Bron: GAWV, Oud Rechterlijk Archief Voorschoten, Inv. Nr. 19, folio 135 e.v. dd. 13-04- 1740).

Verkoper: Bartholomeus Bos voor zichzelf alsmede als executeur van het testament van wijlen Jan Immerzeel. Koper: Andreas Cunaeus.

Object: De hofstede genaamd Suydersicht, bestaande uit herenhuis, twee speelhuizen het ene met een laan uitkomen aan de Vliet, een tuinmanshuis, koetshuis en stal, boomgaarden en moestuin, alsmede een huismanswoning aan de voornoemde hofstede annex, bestaande uit het bouwhuis, twee bargaen schuur, karnmolen en verdere getimmerten alsmede nog diverse partijen wei- of hooiland, tezamen groot volgens meting van Leendert Swemkoop omtrent 20 morgen alle gelegen in het vierkant rondom de hofstede en woning in de Binnenpolder omtrent het dorp, belend in het geheel, ZO de vliet, ZW de koper, NW de Heerweg en NO de weduwe en erfgenamen van Samuel Cras.; nog drie partijen wei- of hooiland tezamen groot mede volgens meting van dezelfde Leendert Swemkoop 5 morgen 5 hond en zeventien roeden gelegen omtrent de voornoemde woning in de Starrenburger polder, belend ZO de Vliet, ZW de Vaarsloot, NW de weduwe en erfgename van Willem Pietersz van Swieten en NO de koper; als nog een partij teelland groot 2 hond over de Heerweg, belend ZO de Heerweg, ZW Reinier Kortswager, NW Hendrik Matheus Heemskerk en NO Pieter Jacobsz van der Does cs. En laatstelijk nog drie partijen wei- of hooiland, gedeeltelijk bezet met veenaarde, tezamen groot volgens meting van de voornoemde Leendert Swemkoop XX morgen 453 roeden achter De Vliet in de Rietpolder onder de banne van Stompwijk, belend ZO de Meerburger watering, ZW de koper, NW de Vliet en NO de weduwe van Simon Jansz Meerburg en de abdij van Rijnsburg.

Vorige opdracht: 8 en 20 februari 1726.

Koopsom: 15100 gulden gereed geld.

Op 12 november 1788 overlijdt Andreas Cunaeus; omdat zijn beide huwelijken kinderloos zijn gebleven wordt de erfenis onder zijn neefjes verdeeld. Johan Andreas, vernoemd naar Andreas en zoon van Andreas' oudste broer Petrus (II) Cuneaus, erfde Roucoop en Suydersicht (Oud Woelwijk).

Omdat de erfenis niet in rechte lijn plaats vindt moet er een aangifte voor de collaterale successie worden gedaan (Bron: Erfgoed Leiden en Omstreken, toegang 508, Het oude rechterlijke archief van Leiden, 1370-1811, Memoriaalboeken van de secretaris wegens de ontvangst van de 20ste penning van de collaterale successie, 1663-1805 (38 delen), Inv. 210+33 33, folio 101).

Uit de aangifte blijkt dat Andreas in Leiden eigenaar was van een huis aan de Breestraat te Leiden: "een dubbelhuis, erve en thuijn, staande ende gelegen aan de zijdzijde van de breedestraat, tusschen de papegragt en varkensteeg, met een paardestallingen in de gemelde varkensteeg en koetshuijs daar agter aan, uitkomende op de langebrugge, alles aan den anderen verheelt, getaxeerd op 7.000 gulden alsmede een huijs en erve aan de zijdzijde van de breedestraat omtrent de papegracht is getaxeeerd op 400 gulden".

Roucoop (voor het eerst gespeld als rouwkoop) met Suydersicht worden als volgt omschreven:

"Een hofstede of buitenplaats genaamt rouwkoop onder de heerlijkheid van Voorschoten aan de zijzijde van het dorp, mitsgaders diverse landerijen daar aan gehorende, gelegen tusschen de heerenweg en de vliet, te samen groot 21 mergen 287 roeden is getaxeerd op 10.000 gulden.

Een Huijsmans woninge bestaende in een Bouwhuijzinge alsmede diverse Parthijen weij en Hooijlanden, te samen groot omtrent 20 morgen, Staande en gelegen in gem. Heerlijkheid in t vierkant rondomme de voorn. woning in de Binnenpolder is getaxeerd op 6300 gulden.

Nog drie parthijen weij of hooijland te samen groot 5 mergen 517 roeden gelegen omtrent de voorsz woning in de Starrenburger polder onder Voorschoten is getaxeerd op 1800 gulden.

Een parthij weij of hooijland gelegen in de banne van Stompwijk, groot omtrent tien morgen doch volgens meeting maar 9 morgen 222 roeden is getaxeerd op 1870 gulden.

Een parthij weij of hooijland gelegen onder de banne van Stompwijk, groot 4 mergen 76 roeden is getaxeerd op 650 gulden.

Drie parthijen weij of hooijland, groot volgens metinge 4 mergen 453 roeden gelegen achter de voorsz woning over de Vliet in de Rietpolder onder de banne van Stompwijk is getaxeerd op 950 gulden.

Een parthij weij of hooijland groot ofte verongeldende voor drie moergen 175 roeden leggende gemengder veur en aarde met de abdij van Rhijnsburg in een partij in 't geheel groot 6 moergen 275 roeden, gelegen in zo in de riet als wet-endische polder onder de banne van stompwijk is getaxeerd op 650 gulden.

De buitenplaats en 3 mergen land is door de Heer overledene zelve gebruikt.

De woning met 32 morgen 3 hond verhuerd aan Gijsbert van der Boog

3 mergen in de Starrenburger polder verhuert aan Cornelis van Velzen.

2 mergen 100 roeden aan Jan Erffort verhuert.

7 mergen gemeen met hooijland verhuert aan Pieter van der Bos

En omtrent 5 mergen mede gemeen met abdieland verhuurd aan Jan van den Bos

Twee parthijen weij of hooijland te samen groot 2 mergen 550 roeden, gelegen aan den anderen in de Starrenburger polder onder de heerlijkheid van Voorschoten is getaxeerd op 900 gulden

Johannes Andreas zou al in 1797 overlijden. Zijn oudste zoon Petrus (III) erfde Roucoop en Suydersicht maar de overdracht zou pas in 1807 plaats vinden na het overlijden van zijn moeder Arnolda Brantsen (als gevolg van de ramp met het kruitschip).

Hoofdstuk 7 De ontdekking van de pachtpercelen in 1977 van Jacobus Duivenvoorden

Op 15 december 1856 heeft Jaap Duivenvoorden, bouwman te Voorschoten, een aanvraag ingediend voor kosteloze inenting vanwege de Provinciale Commissie voor de inenting in de Provincie Zuid-Holland van zijn 45 gezonde runderen tegen longziekte, voorzien van een lijst van deze 45 koeien – die zich bevinden in zijn stal te Voorschoten - met gegevens over hun soort, kleur, leeftijd en dekking.

AANVRAGE TOT INENTING VAN GEZONDE RUNDEREN.

De ondergeteekende (1) *Duivenvoord Jaap* woonende te (2) *Voorschoten* eigenaar van (3) *45* stuks runderen, verzoekt de kosteloze inenting van wege de Provinciale Commissie voor de inenting in de Provincie Zuid-Holland, en onder de bij het besluit der Staten van den 1sten Augustus 1854 bepaalde verwaarborging, van zijne hieronder opgegevene runderen, ten getale van (5) *45* zich bevindende (4) *in zijn Stal te Voorschoten*

Verklarende hij, onder presentatie van oede, dat hij die allen sedert meer dan twee maanden in eigendom bezit, en dat in zijne stallen of weiden geen zijner runderen (5) *nummer* door de longziekte is aangetast geweest of sporen daarvan door hem zijn waargenomen.

(6) *Voorschoten den 15 December 1856*

(7) *J. Duivenvoord*

IN TE VULLEN.

(1) Naam, voornaam en beriep.
 (2) Woonplaats.
 (3) Getal.
 (4) Gemeente en aanduiding van den stal of weide.
 (5) Nummer, of soort den
 (6) Gemeente en dagteekening.
 (7) Handteekening.

De Burgemeester der Gemeente *Voorschoten* verklaart, zoo veel hem kennelijk is, dat de longziekte onder de runderen op de stallen of in de weide van bovengenoemde verhouder nummer (6) ~~sedert den~~ *Voorschoten* (niet) heeft geheerscht.

Voorschoten den *10 December 1856*
 De Burgemeester voornoemd,
J. P. V. V.

OPGAVE betrekkelijk het Rundvee, waarvan de inenting volgens bovenstaande aanvraag wordt verlangd.

N ^o .	OMSCHRIJVING VAN HET R U N D.	Sedert wanneer de Aangever het leent.	Onderden in jaren.	Wanneer het laatst gedeelt.	Wanneer het laatst gelaeld.	AANMERKINGEN.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1	<i>bruin leent bleek</i>	<i>3 maanden</i>	<i>5</i>	<i>1815</i>	<i>1818</i>	
2	<i>leent wit</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>1818</i>		
3	<i>"</i>		<i>4</i>			
4	<i>leent leent</i>		<i>5</i>			
5	<i>leent leent</i>		<i>3</i>			
6	<i>"</i>		<i>3</i>			
7	<i>"</i>		<i>3</i>			
8	<i>leent wit</i>		<i>5</i>			
9	<i>leent leent</i>		<i>5</i>			
10	<i>leent wit</i>		<i>6</i>			
11	<i>"</i>		<i>6</i>			
12	<i>leent</i>		<i>5</i>	<i>1815</i>	<i>1818</i>	
13	<i>leent leent</i>		<i>6</i>	<i>1818</i>		
14	<i>"</i>		<i>6</i>			
15	<i>leent leent</i>		<i>3</i>			
16	<i>"</i>		<i>6</i>			
17	<i>"</i>		<i>6</i>			
18	<i>"</i>		<i>5</i>			

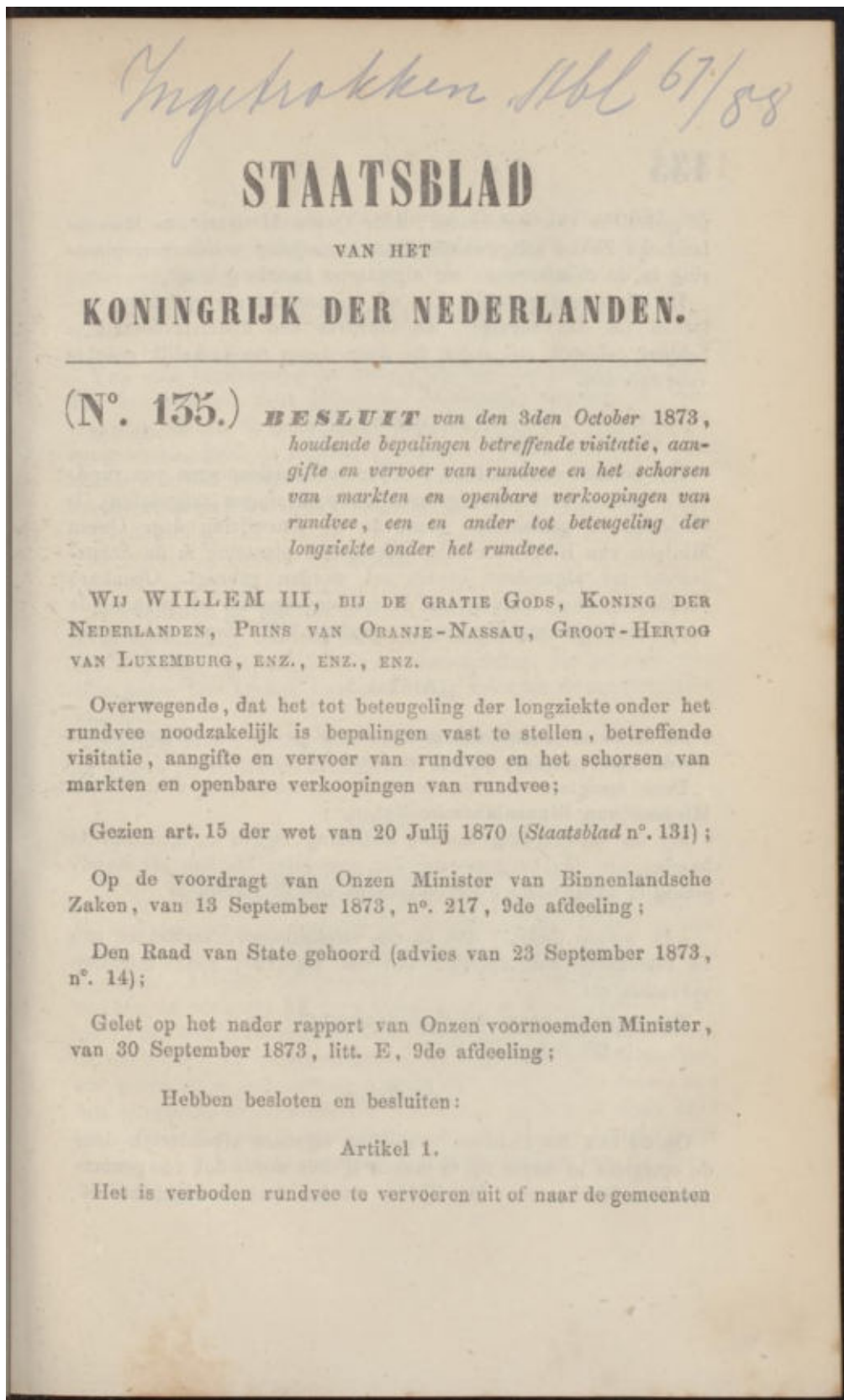
Bron: GAWV, NAV, "Door het gemeentebestuur opgemaakte statistische opgaven, processen-verbaal van schouwvoering en gedane publicaties", Inv. Nr. 49, 1856.

19	keel zwart kout	7 man	6	1816-1818
20	" kout		5	
21	"		6	
22	"		3	
23	"		6	
24	"		5	
25	"		4	1817
26	"		5	1816
27	"		5	
28	Zwart kout		5	
29	kout ontrop		5	
30	" bles 3 man		8	1817
31	Zwart metk		3	
32	" kout		5	
33	metkout	7 "	5	1816
34	keel metk		2	" name
35	"		2	"
36	kout metk		5	1818
37	Zwart metk		3	"
38	"		2	name
39	"		2	
40	kout "		2	
41	Zwart "		2	
42	"		2	
43	keel keel zwart metk		1/2	
44	"		1/2	
45	keel zwart metk		2 1/2	

NB. Rund nr. 45 is een zwart witte 2-jarige stier

In 1877 werd het veebedrijf van Jacobus Duivenvoorden onderworpen aan zeer strenge maatregelen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken onder leiding van minister Geertsema ter beperking en bestrijding van longziekten bij rundvee middels de daartoe op 3 oktober 1873 uitgevaardigde

wetgeving, die in het Staatsblad (onder nr. 133) werd gepubliceerd onder het koningschap van koning Willem III. Het Koninklijk Besluit werd in getrokken in 1888. De publicatie in de Staatscourant van deze maatregelen betreffende de percelen weiland van Jacobus Duivenvoorden leidde tot de ontdekking van diens pachtpercelen.



of gedeelten van gemeenten, door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken aangewezen. Deze aanwijzing wordt door plaatsing in de *Staatscourant* ter algemeene kennis gebracht.

In bijzondere gevallen kan de burgemeester vergunning verleenen tot dat vervoer, na daarover den districtsveearts te hebben gehoord en onder de door dezen noodzakelijk geachte voorwaarden.

Artikel 2.

Het houden van markten en openbare verkooping van rundvee, voor zoover door gemeente-verordeningen vrijgelaten, is verboden in gemeenten, waarvan de aanwijzing door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken door plaatsing in de *Staatscourant* ter algemeene kennis zal worden gebracht. Openbare verkooping van rundvee van denzelfden eigenaar of behoorende tot de nalatenschap van een overledene blijft steeds geoorloofd.

Artikel 3.

In de in art. 1 bedoelde gemeenten of gedeelten van gemeenten wordt door opzigters al het rundvee opgeschreven.

Deze opzigters worden benoemd en ontslagen door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

Bij de aanvaarding hunner bediening leggen de opzigters in handen van den burgemeester der gemeente, die hun als standplaats is aangewezen, den volgenden eed of belofte af:

„Ik zweer (beloof) dat ik de verplichtingen, verbonden aan de betrekking van opzigter van het rundvee, naar behooren vervullen zal.

Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!”

(„Dit belof ik“.)

Artikel 4.

Op de van het rundvee van elken eigenaar afzonderlijk door de opzigters in duplo op te maken lijsten wordt dat vee genummerd en beschreven. De lijsten worden door de eigenaars of,

bij ontstentenis van dezen, door de houders of hoeders van het vee voor gezien geteekend; één exemplaar wordt aan den burgemeester toegezonden.

Artikel 5.

Van elke verandering in het op de lijst aangeteekende getal van het rundvee door geboorte, overlijden, slagting of verplaatsing binnen de gemeente of het deel daarvan, volgens art. 1 aangewezen, geeft de eigenaar, houder of hoeder binnen 24 uren kennis aan den burgemeester, die daarvan aanteekening houdt op het bij hem berustend exemplaar der lijst.

Artikel 6.

Onmiddellijk en uiterlijk binnen twaalf uren na het overlijden of na de slagting van een stuk rundvee geeft de eigenaar, houder of hoeder daarvan kennis aan den opzichter, die het gestorven of geslagte dier binnen vier en twintig uren na de aangifte moet visiteren.

Zoolang deze visitatie niet heeft plaats gehad, is het verboden de longen los te maken of eenig deel van het stuk vee te vervoeren.

Artikel 7.

De opzigers zijn gehouden al het rundvee, vermeld op de door hen opgemaakte lijsten, ten minste eenmaal 's weeks te visiteren en met de lijsten te vergelijken. Veranderingen, in art. 5 vermeld, worden onverwijld op de lijsten aangeteekend en door de eigenaars, houders of hoeders voor gezien geteekend. Vermoeden de opzigers bij deze visitatie of bij die in art. 6 vermeld, dat een stuk rundvee aan longziekte lijdt of geleden heeft, of ontdekken zij ongewettigde verandering in de getalsterkte, zoo geven zij in het eerste geval daarvan onverwijld kennis aan den burgemeester, die handelt als in de wet van 20 Julij 1870 (*Staatsblad* n°. 131) is voorgeschreven, en in het laatste geval maken zij op hunnen ambtseed proces-verbaal op van de overtreding.

Artikel 8.

Ons tegenwoordig besluit treedt in werking op den vijfden dag na de afkondiging in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant*.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 3den October 1873.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

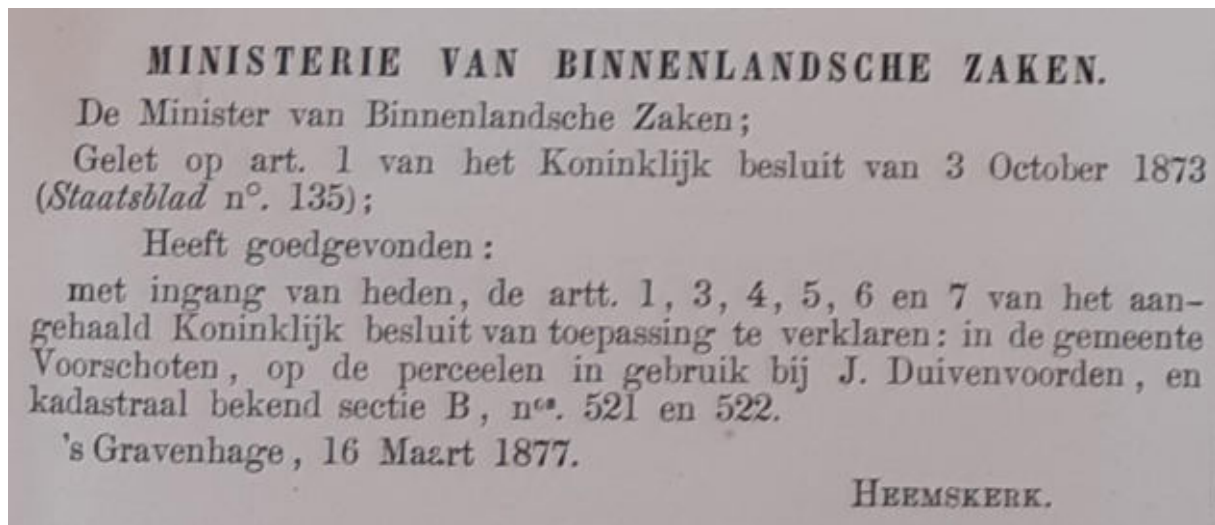
GEERTSEMA.

Uitgegeven den elfden October 1873.

De Minister van Justitie,

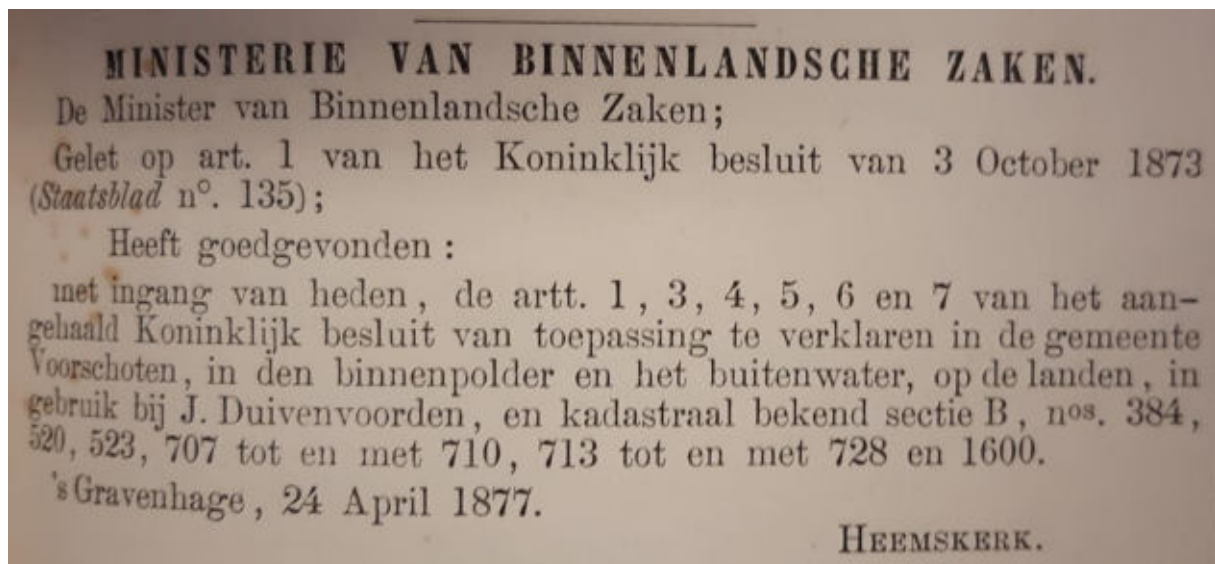
DE VRIES.

Op 16 maart 1877 besluit het Ministerie van Binnenlandse Zaken van minister Heemskerk onder verwijzing naar het Koninklijk Besluit van 3 oktober 1873 dit van toepassing te verklaren op de percelen in de gemeente Voorschoten in gebruik bij J. Duivenvoorden, kadastraal bekend sectie B, nrs. 521 en 522 (perceel 522 is de boerderij met stal Oud Woelwijk).



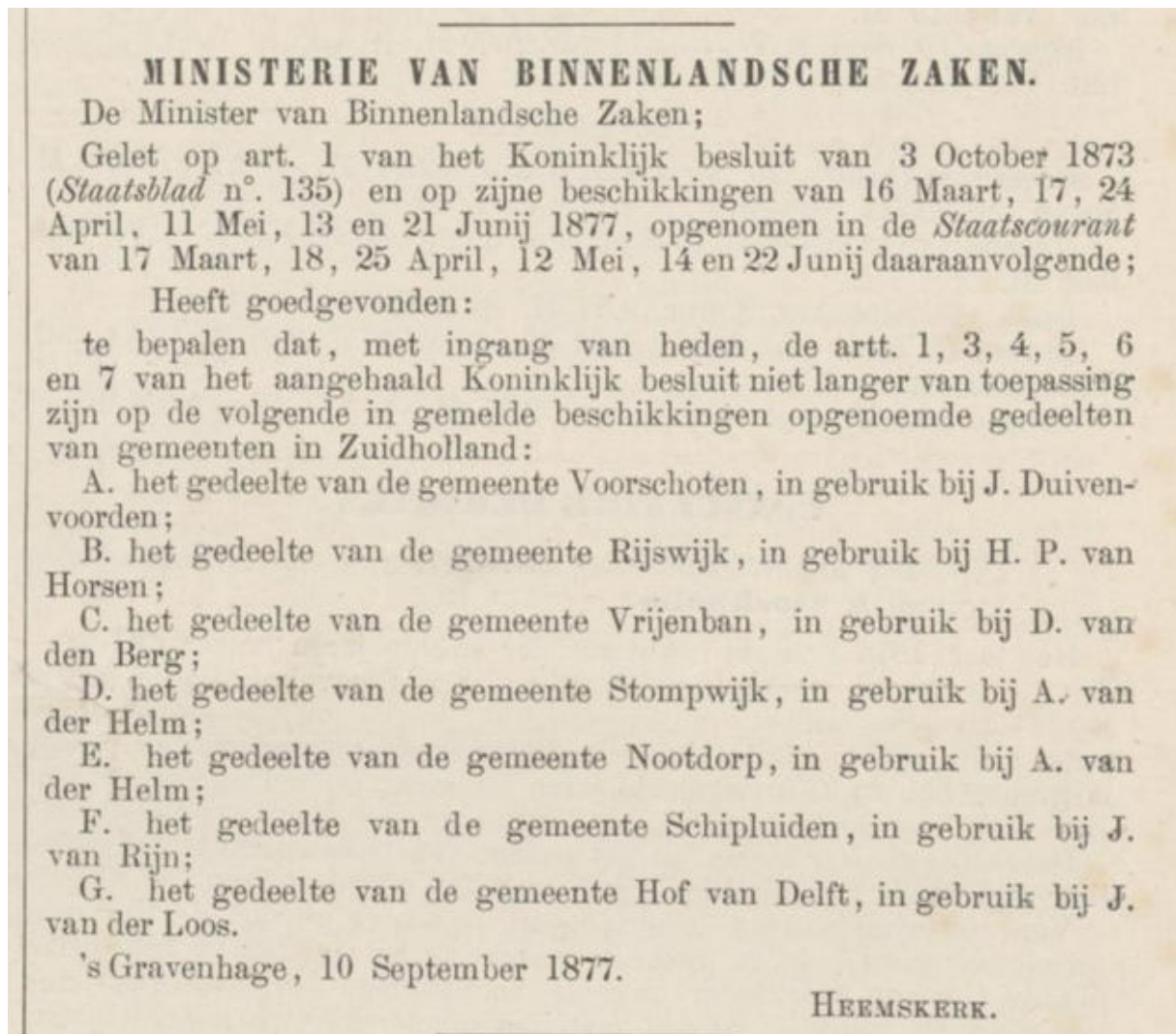
Bron: Staatscourant 17 maart 1877, nr. 64, blz. 1 (Koninklijke Bibliotheek, Den Haag)

Op 24 april 1877 besluit het Ministerie van Binnenlandse Zaken van minister Heemskerk onder verwijzing naar het Koninklijk Besluit van 3 oktober 1873 dit van toepassing te verklaren op de percelen in de gemeente Voorschoten in gebruik bij J. Duivenvoorden, kadastraal bekend sectie B, nrs. 384, 520, 523, 707 tot en met 710, 713 tot en met 728 en 1600.



Bron: Staatscourant, 25 april 1877, nr. 96, blz. 1 (Koninklijke Bibliotheek, Den Haag)

Op 10 september besluit het Ministerie van Binnenlandse Zaken van minister Heemskerk onder verwijzing naar het Koninklijk Besluit van 3 oktober 1873 dit niet langer van toepassing te verklaren op de percelen in de gemeente Voorschoten in gebruik bij J. Duivenvoorden



Bron: Staatscourant, 10 september 1877 (Koninklijke Bibliotheek, Den Haag)

Dit betreft de volgende percelen in gebruik van Jacobus Duivenvoorden (de kadastrale gegevens over eigenaar, locatie, soort perceel, omvang en eigenaar van het perceel zijn afkomstig uit de kadastrale legger van Voorschoten uit 1832):

Kadastraal nr	Locatie	Bestemming	Omvang	Eigenaar
B384	Buitenwater	Weiland	3 ha 59 are 20 centiare	Jacobus van der Schaaff
B520	idem	idem	2 ha 55 are 80 centiare	idem
B521	idem	Boomgaard	10 are 50 centiare	idem
B522	idem	HuisSchuurErf	20 are 70 centiare	idem
B523	idem	Bos	45 are 30 centiare	idem
B717	Binnenpolder	Weiland	89 are 10 centiare	idem
Kadastraal nr	Locatie	Bestemming	Omvang	Eigenaar

B718	idem	idem	80 are 40 centiare	idem
B719	idem	idem	1 ha 09 are 90 centiare	idem
B720	idem	idem	36 are 40 centiare	idem
B721	idem	idem	35 are 50 centiare	idem
B722	idem	idem	1 ha 60 are 00 centiare	idem
B723	idem	idem	1 ha 50 are 20 centiare	idem
B724	idem	Bos	01 are 58 centiare	idem
B725	idem	Tuin	09 are 60 centiare	idem
B726	idem	Bos	16 da 70 centiare	idem
B727	idem	Weiland	1 ha 03 are 70 centiare	idem
B728	idem	idem	83 are 70 centiare	idem
B707	Binnenpolder	Weiland	59 are 50 centiare	erfgenamen jkvr vd Hoeven
B708	idem	idem	45 are 80 centiare	idem
B709	idem	idem	30 are 50 centiare	idem
B710	idem	idem	23 are 30 centiare	idem
B713	idem	idem	1 ha 25 are 50 centiare	idem
B714	idem	idem	14 are 40 centiare	idem
B715	idem	idem	20 are 90 centiare	idem
B716	idem	idem	1 ha 15 are 60 centiare	idem
B716bis	idem	Tuin	21 are 40 centiare	idem
B1600	Binnenpolder	Bouwland	39 are 34 centiare	idem

Totaal omvang land: 20 hectare 52 are 32 centiare (plus boomgaard en huis)

Totaal weiland: 19 hectare 57 are 74 centiare Totaal overig (bos en tuin): 94 are 58 centiare

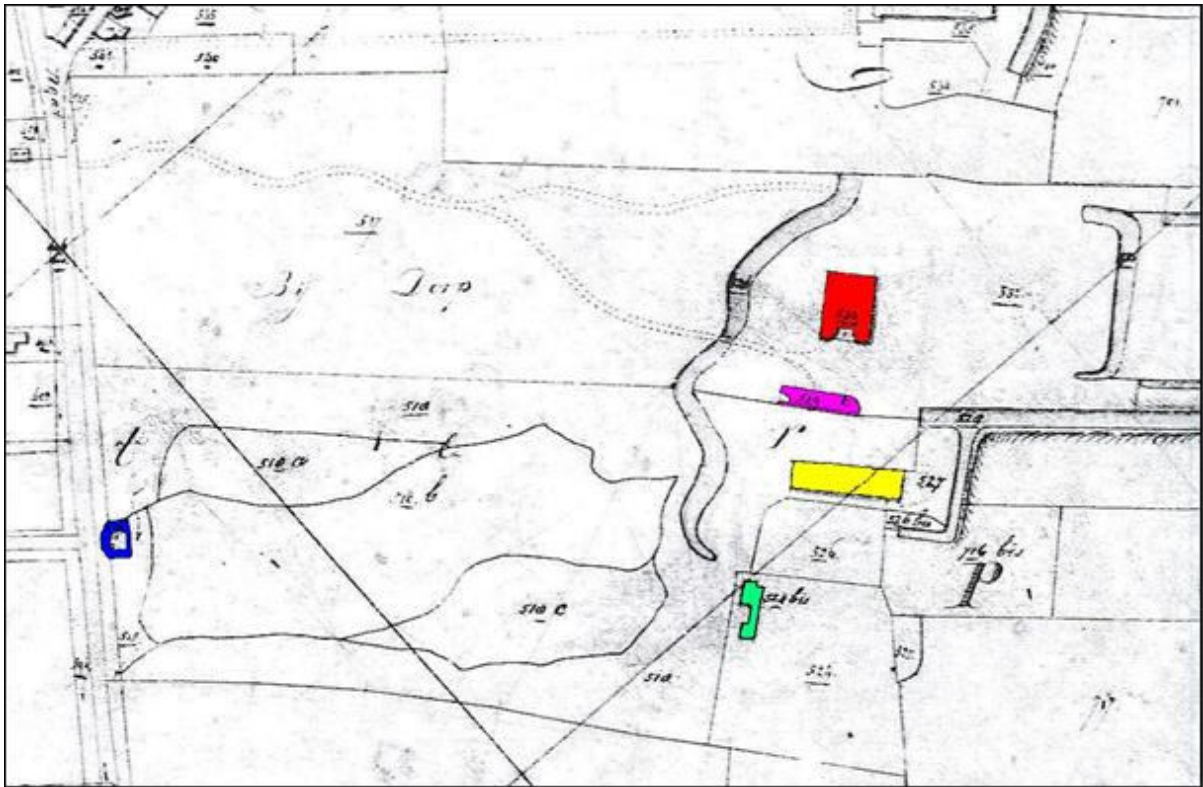
NB. Jonkvrouw Susanna Arnoldina van der Hoeven (grondeigenaresse) gewoond hebbend op de buitenplaats Bijdorp (onder Voorschoten) en aldaar overleden op 27-12-1862.

Buitenplaats Bijdorp is door de erfgenamen van jonkvrouw Susanna Arnoldina van der Hoeven op 23-03-1863 verkocht bij openbare veiling in het Venduhuis der Notarissen in 's-Gravenhage voor f 34.000,-- aan Johannes Franciscus Fahrensbach, tabakshandelaar, wonende te Amsterdam. In het koopcontract staan als huurders vermeld: "van voormelde perceelen zijn verhuurd de kadastrale perceelen Sectie B Nummers 713, 714, 715 en 716 met uitzondering van het gedeelte bosch begrepen onder Nummer 713 om honderd vier en tachtig Gulden s jaars aan Jan of Johannes van Leeuwen, landbouwer te Voorschoten, tot Kersmis dezes jaars; en het kadastrale perceel Sectie B Nummer 707, om vijf en veertig Gulde s jaars aan Willem Koxhoorn, landbouwer te Voorschoten, tot Kermis dezes jaars".

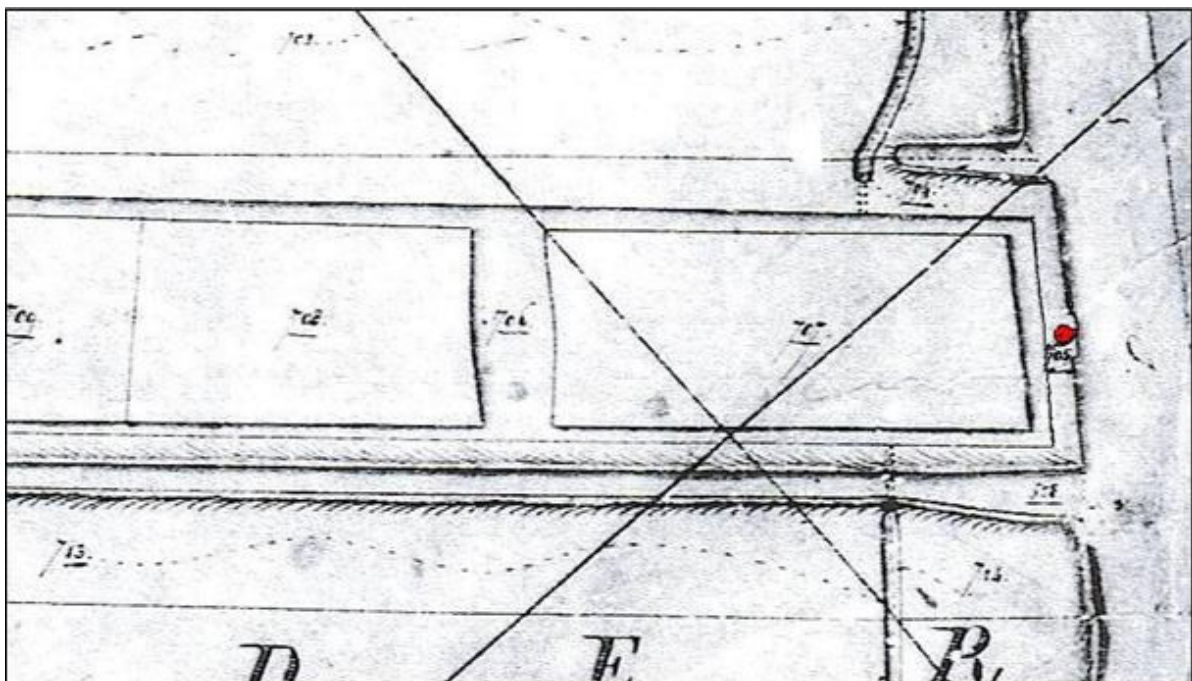


Vrouw Lucia Anna Maria Paulina Kervel, weduwe van Johannes Franciscus Farhensbach na zijn overlijden op 18-05-1875 in Lourdes, verkoopt op 05-02-1876 voor notaris Johannes Petrus Franciscus Jacobus de Kuijper in Amsterdam (Gemeentearchief Amsterdam, Notarieel Archief, nr. 644, Inv. Nr. 24111, akte 20) huize Bijdorpe met weilanden etc, kadastrale percelen Sectie B nummers 515-516-517-518-524-526-527-528-529-530-531-532-533-704-705-706-707-708-709-710-713-714-715-716-1593-1594-1595-1596-1597-1600-1601 gezamenlijk groot 13 hectaren 81 aren 2 centiaren, voor f 75.000,-- aan de vennootschap onder firma Gezusters Wamstecker en Compagnie gevestigd te Schiedam voor de stichting van het zusterklooster Bijdorpe van de zusters Dominicanessen congregatie Catharina van Siëna, eerder gevestigd in Schiedam. Vanaf 01-02-1876 wordt de bestaande huur (pacht) van de pachtpercelen door de koper ontvangen, die deze bestaande huur gestand moet doen.

De pachtpercelen van huize Bijdorpe die gepacht werden in 1877 door Jacobus Duivenvoorden zijn terug te vinden op onderstaande kadastrale kaart uit 1821, waaronder 716 bis bij de grote letter P.

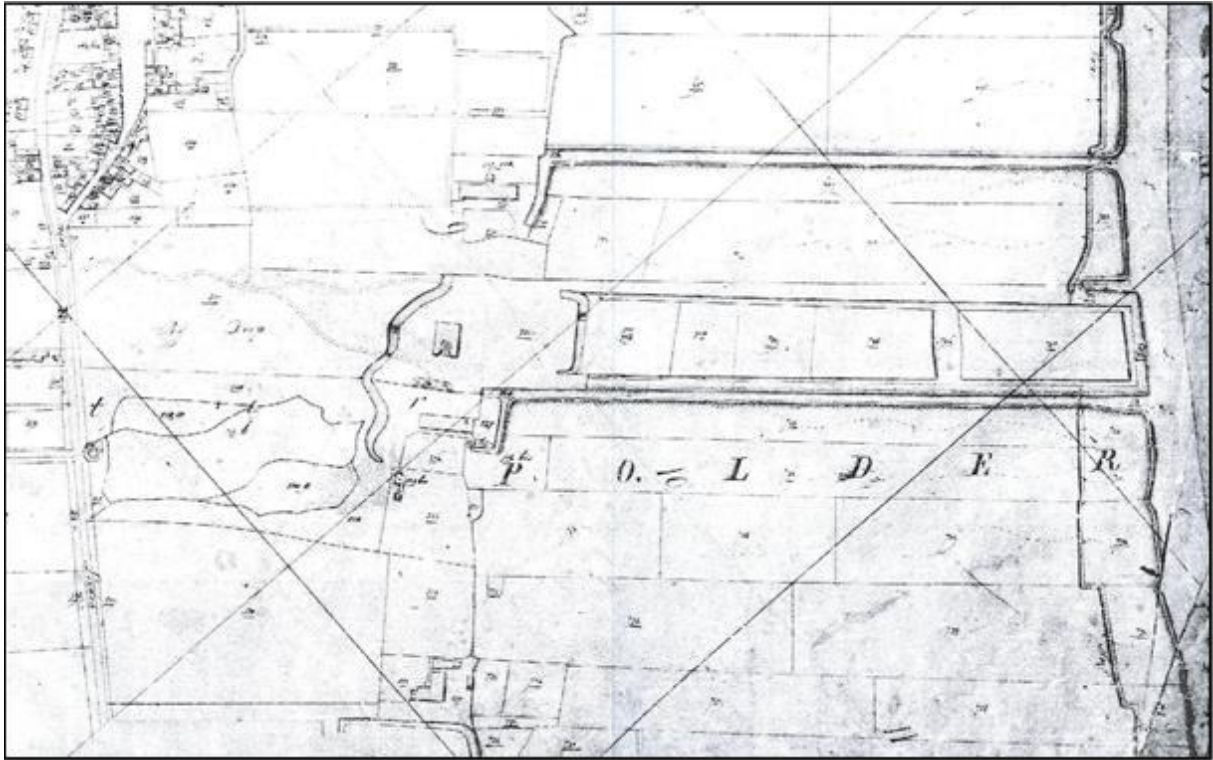


Detail opname van de minuutkaart uit 1821. Minuutplan gemeente Voorschoten, sectie B1. Nationaal Archief Den Haag (Bron: "Een bouwhistorisch onderzoek naar de voormalige buitenplaats Bijdorp in Voorschoten, met de nadruk op de aanwezige oranjerie", Peter van de Kamp, Barneveld, 2006; bladzijde 10")

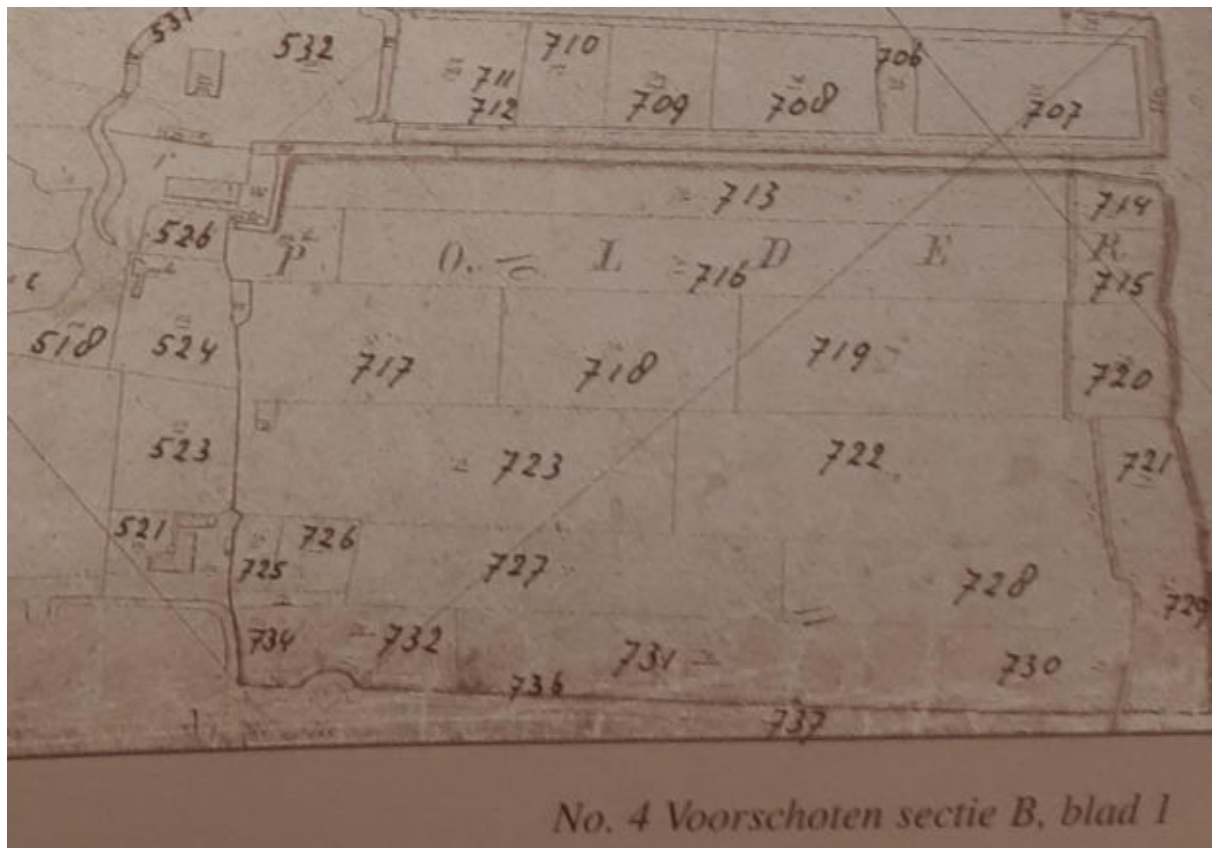


Detail opname van de minuutkaart uit 1821. Nationaal Archief Den Haag (Bron: zie hiervoor)

In het midden de pachtpercelen (van rechts naar links): 707, 706, 708, 709



Minuutkaart uit 1821 waarop duidelijk de verschillende percelen zijn weergegeven. Ten tijde van deze kaart was de buitenplaats eigendom van de familie Van der Hoeven (Bron: zie hiervoor)



No. 4 Voorschoten sectie B, blad 1

Kadastrale kaart 1832 Voorschoten Sectie B, blad 1

Anno 2022 zijn de bovengenoemde pachtpercelen weiland en tuin van Jacobus Duivenvoorden op huize Bijdorp nog steeds als weiland en tuin aanwezig. Dit betreft de percelen vanaf 707 (grenzend rechts – westelijk - aan de Vliet) t/m 716. De percelen 714 en 715 grenzen ook rechts aan de Vliet.

Bij een bezoek - met toestemming van zuster overste Regina Plat - in de 1^e helft van 2022 aan de buitenplaats / huize Bijdorp - heb ik een aantal foto's gemaakt van deze voormalige pachtpercelen van mijn betovergrootvader, die als weiland te zien zijn.



Foto's van de tuin van Bijdorp





Het terrein van het Dominicanessenklooster Bijdorp grenst met het pad links op de foto aan de Vliet. Het terrein is alleen toegankelijk via de hoofdingang, die op de foto linksboven is aangegeven. Daardoor is het terrein van het klooster Bijdorp tot op heden beschermt en rustiek tegelijk.

Vermeldenswaard is dat een nicht van mijn betovergrootvader Jacobus Duivenvoorden, Anna Hendrika Duivenvoorden, ingetreden is bij de congregatie van de H. Catharina van Siëna zusters Dominicanessen van Voorschoten.

Zuster Borromea, Anna Hendrika, Duivenvoorden is geboren op 22 april 1897 in Voorschoten (toen gemeente Rijndijk).

Zij is in de Congregatie van de Zusters Dominicanessen van Voorschoten ingetreden in maart 1916.

Op 15 oktober 1916 werd zij bekleed met het habijt en geprofest op 15 oktober 1917 in het Moederhuis 'Huize Bijdorp' te Voorschoten.

Zij had akte bewaarschool A en B. en stond in verschillende kloosters van de Congregatie op school in Schiedam, Rotterdam, Den Haag en Reuver.

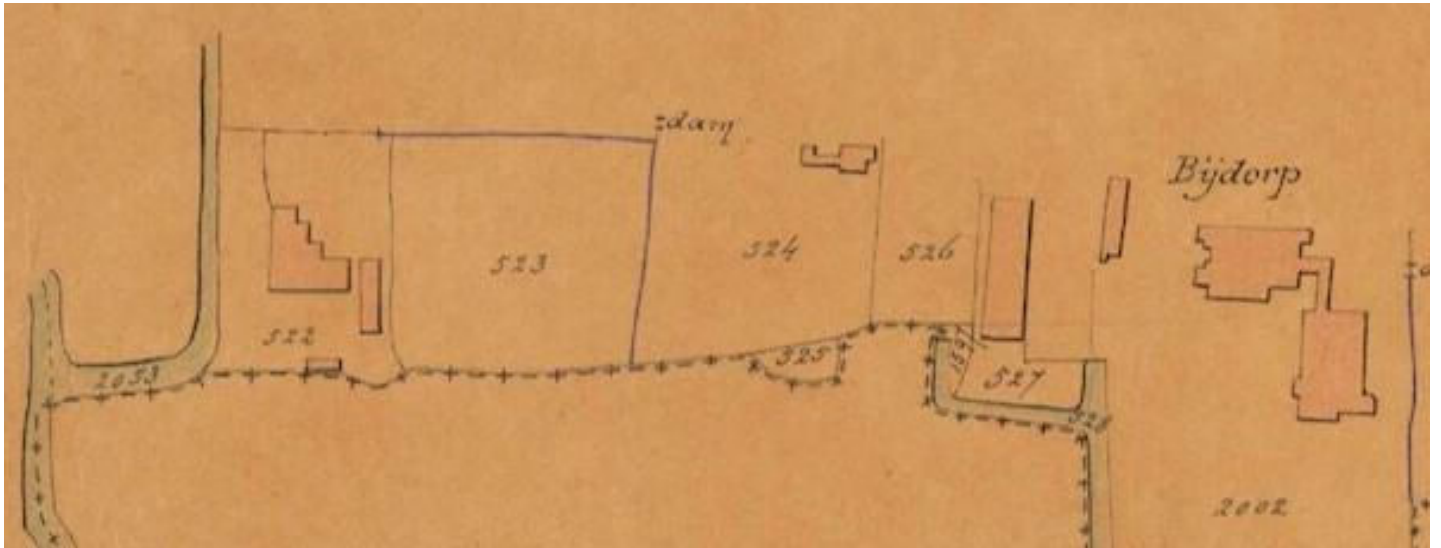
Op 3 augustus 1967 is zij overleden in het H. Hartklooster te Reuver, een klooster van de zusters Dominicanessen van Voorschoten.

Deze gegevens over zuster Borromea ontving ik van zuster Rosa van Aken van klooster Bijdorp.

Anna Hendrika Duivenvoorden was een dochter van Hendrik Duivenvoorden, tapper van beroep in Voorschoten, en Maria Juffermans en kleindochter van Hubertus Duivenvoorden en Petronella van Steijn en van Kasper Juffermans en Anna Berbéé.

Deze Hubertus Duivenvoorden was een oudere broer van mijn betovergrootvader Jacobus Duivenvoorden en beiden zijn geboren op het Langeveld in Noordwijk als zoon van Job Duivenvoorden; Hubertus uit het 1^e huwelijk van zijn vader en Jacobus uit het 3^e huwelijk van zijn vader.

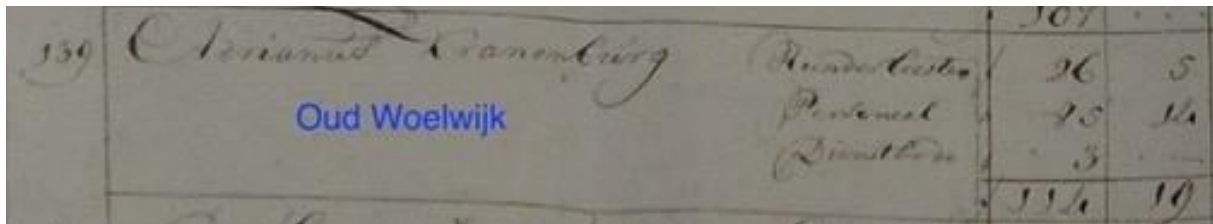
Tot slot. Op onderstaande kaart van de Binnenpolder uit 1885 staan de percelen 522 (Oud Woelwijk) en 523, die door Jacobus Duivenvoorden gepacht worden in 1877. Rechts Bijdorp.



Bron: Kaart Binnenpolder Voorschoten, 1885 (Nationaal Archief; NL-HaNA_4.ZHPB2_59-groot)

Hoofdstuk 8 De huurders van Oud Woelwijk vóór 1856

De oudst bekende huurder van Oud Woelwijk in de 19^e eeuw is Adrianus Kranenburg, die huurder was in 1808 (zie vermelding hieronder in het kohier personele lasten van Voorschoten 1808, gequoteerd huis nr. 186) en bij de verkoop van Oud Woelwijk op 20-01-1813 en vermeld werd als huisman op Woelwijk op 27-01-1822.



130	Adrianus Kranenburg	Huurder lasten	26	5
	Oud Woelwijk	Personen	25	1/2
		Zinnelien	3	
			33 1/2	10

Adrianus overlijdt op 22-02-1830, oud 71 jaar, op huisnr. 186. Vanaf 1831 wordt Alida Roodenburg, bouwvrouw, weduwe van Adrianus Kranenburg, in de kohieren personele lasten van Voorschoten vermeld als huurder van Oud Woelwijk. Personele omslag 1833: Nu Cornelis Maas, bouwman., huurder van Oud Woelwijk, huisnr 186.

Bij de volkstelling van Voorschoten van 1839 (GAWV, NAV, Inv. Nr. 577) worden de huurders van Oud Woelwijk met huisnummer 186 vermeld:

1. Cornelis Maas, bouwman, oud 54 jaar, geboren te Zegwaart
2. Alida Roodenburg (zijn 2^e echtgenote), zonder beroep, oud 53 jaar, geboren te Rijswijk
3. Leendert Kranenburg, koopman, oud 23 jaar, geboren te Voorschoten
4. Gerrit Kranenburg, bouwman, oud 20 jaar, geboren te Voorschoten
5. Hendrik Kranenburg, zonder beroep, oud 16 jaar, geboren te Voorschoten
6. Jannetje Kloot, bouwmeid, oud 28 jaar, geboren te Wassenaar

NB1. Cornelis Maas verhuist in 1855 naar het dorp, huis nr. 143, aan de zuidwestzijde van de Voorstraat. Hij overlijdt Voorschoten 18-11-1865, oud 81 jaar, wonend op huis nr. 210, zoon van Dirk Maas en Anna van der Vis. Hij was eerder weduwnaar van Antje Kaan. Hij huwt Alida Roodenburg in 1833. Hij was vanaf maart 1842 raadslid van Voorschoten tot 01-09-1863.

NB2. Alida Roodenburg overlijdt 06-10-1873 in Voorschoten in huis nr. 185, oud 88 jaar, dochter van Leendert Roodenburg (Roozenburg) en Adriana van der Werven. Eerder weduwe van Adrianus Kranenburg, geboren Rijswijk 11-11-1759, zoon van Arend Kranenburg en Jacoba Snel; hij huwt Alida Roodenburg Voorschoten 05-11-1814; hij is overleden Voorschoten 22-02-1830.

NB3. Leendert Kranenburg, geboren Voorschoten 26-08-1816, was een zoon van Adrianus Kranenburg, bouwman, en Alida Roodenburg. Hij overlijdt te Voorschoten op 27-06-1892 oud 75 jaar in wijk A huis nr. 87. Hij was gehuwd met Petronella Roest, overleden Voorschoten 25-05-1882, geboren te Zwammerdam, 65 jaar oud, wonende te wijk A nr. 87, dochter van Gijs Roest en Pietje Akerboom.

NB4. Gerrit Kranenburg was een zoon van Adrianus Kranenburg en Alida Roodenburg. Hij huwt Katwijk 02-06-1842, oud 22 jaar, Maria Oudshoorn, oud 20 jaar, geboren te Katwijk aan den Rijn, dochter van Cornelis Oudshoorn en Antje Zuiderduijn.

NB5. Hendrik Kranenburg, geboren Voorschoten 03-07-1823, zoon van Adrianus Kranenburg en Alida Roodenburg.

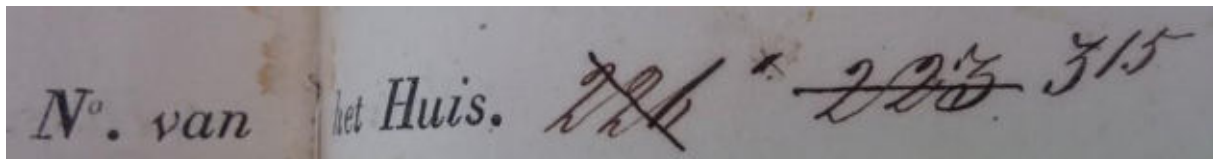
NB6. Jannetje Kloot, dochter van Jan Kloot en Grietje Hogendoorn, geboren ca. 1811; zij huwt Voorschoten 06-05-1842 Leendert Snijders, geboren te Overschie 18-01-1813, zoon van Hendrik Snijders en Trijntje Schoppe.

In het bevolkingsregister van Voorschoten (GAWV, NAV, Inv. Nr. 522, blz. 269) lezen we dat tot 01-06-1855 op Oud Woelwijk, huis 315 (eerder genummerd 223), als huurder woonde Willem Hoogendoorn, arbeider, geboren Wassenaar in 1819 en gehuwd met Adriana Veenman, geboren in Zegveld in 1820. Zij vertrokken op 01-06-1855 met 4 kinderen naar Zwammerdam.

NB7. Willem Hoogendoorn is geboren in Wassenaar 28-09-1819, overleden Zwammerdam 28-01-1896, zoon van Jan Hoogendoorn en Maartje van der Graaf. Hij huwt Adriana van Veen, geboren Zegveld 1821, dochter van Hendrik van Veen en Aaltje Samson.

In het kohier personele omslag 1856 staat Cornelis Maas, bouwman en lid van de gemeenteraad van Voorschoten, nog als bewoner van nr. 223, Oud Woelwijk. De huisnummers veranderen in deze periode frequent. Hiervoor was het huisnummer van Oud Woelwijk 186 en vanaf 1859 is het huisnummer 315. Bij de volkstelling van 1879 is het huisnummer C5.

Vanaf 1856 is Jacobus Duivenvoorden de huurder van huis nr. 223, Oud Woelwijk. Dit blijkt ook uit de vermelding in het bevolkingsregister van Voorschoten van Jacobus Duivenvoorden van zijn huisnummer:



Hoofdstuk 9 Openbare vee-, paarden- en Inboedelverkoop op Oud Woelwijk 26-04-1881

Openbare hoornvee-, paarden-, varkens- en rijtuigverkoop, verkoop van gereedschappen voor melkerij en landbouw en verkoop van enige meubelen op de bouwmanwoning Woelwijk door notaris Dirk Karel Johannes Schoor op verzoek van de heer Jacobus Duivenvoorden, landbouwer te Voorschoten dd. 26-04-1881 met als getuigen Abraham du Saar, zilverwerker en Jacob Zuiderduin, tuinder, beiden wonende te Voorschoten

Boelhuis te Voorschoten.

Notaris D. K. J. SCHOOR te *Voorschoten*, zal aldaar aan de boerderij genaamd „*Woelwijk*”, nabij het dorp, op Dinsdag 26 April 1881, 's voormiddags te 10 uren, **om contant geld publiek verkoopen:**

Negen en veertig stuks gezond Hoornvee,

zijnde Kalkoeien, Vare Koeien, eenjarige Pinken en 1 Stier, **alsmede 2 Paarden**, waarvan een tweejarige bruine merrie en een dito gelijktands, 1 vet Varken, 4 dito (overloopers), eenjarige Lammeren en eenige Kalveren.

WIJDERS:

Landbouwmachines en Gereedschappen, waaronder 1 Grasmachine, 1 Hooischudder, 1 Hooihark, Ploegen, Eggen enz., 1 Tilbury, een goed onderhouden volledig stel gereedschappen voor de Melkerij en de Kaas- en Botermakerij, waaronder ook 30 koperen Melkmouwen, 10 rood koperen Melkketels, 1 dito fornuis, zoo goed als nieuw, en eindelijk eenige meubilaire Goederen, eikenhouten Bergroeden en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebracht.

Alles daags vóór en op den verkoopdag te bezichtigen.

Verkochte artikelen:

Erwtendijs (takje waartegen de ranken der erwten worden opgeleid) (f 0,30) Dito (f 0,30)
Dito (f 0,15) Dito (f 0,30) Dito (f 0,30) Dito (f 0,30) Dito (f 0,30) Dito (f 0,40)
Dito (f 0,50)
Boonstaken (f 0,50) Dito (f 0,70)
Mestplanken (f 1,80)
Botertonnen (f 1,00) Dito (f 1,80) Dito (f 1,60) Dito (f 3,00) Dito (f 0,75) Dito (f 3,00)
Brandhout (f 0,60)
Oud ijzer (f 0,60)
Houtwerk (f 0,20)
IJzerwerk (f 0,90) Dito (f 0,70)
Tonnen (f 0,25)
Rijtuigwip (f 0,80)
Glaswerk (f 0,10)
Verfpotten (f 0,35)
Baggerbeugel (f 1,20) Dito (f 1,60)
Zakken (f 0,70)
Zakken (f 1,80)
Gereedschap (f 0,50) Dito (f 1,00) Dito (f 0,35)
Zeis (f 0,90)
Oud ijzer (f 0,30) Dito (f 0,60)
Blikwerk (f 0,70)
IJzerwerk (f 0,60) Dito (f 1,60)
Stoelen (f 0,30) Dito (f 1,30)
Kachelstoof (f 0,25)
Vloerkleed (f 1,00) Dito (f 1,30)
Manden (f 0,30)
Koedekken (f 0,25)
Gereedschap (f 0,20)
Slijpsteen (f 2,00)
Kooien (f 2,50)

Rietdekkersgereedschap (f 0,10)

Landhekken (f 1,20) Dito (f 3,00)

Kruiwagen (3) (Een algemene benaming voor een vervoermiddel met één wiel aan de voorzijde, dat voor kleine ladingen en over kleine afstanden wordt gebruikt. Het voertuig heeft twee berries (draagbomen) waarvan de uiteinden aan de achterzijde voorzien zijn van handgrepen om de kruiwagen voort te duwen) (f 2,75) Dito (f 2,00) Dito (f 2,25)

Kippenren (f 1,60)

Varkenstrog (f 0,25)

Schapenruif (f 3,00) Dito (f 3,00)

Gierbak (f 0,80) (De bak voor het opslaan en vervoeren van gier. De gierbak is van hout)



Zuid-Hollandse gierbak (Bron: "Holland en de Hollanders", Raap, J.W. / Nederlandsche maatschappij van landbouw / [1979]; Koninklijke Bibliotheek)

Wagenbrik (f 1,70) (Een „licht open rijtuig op vier wielen, waar men van achteren ingaat en waarin de banken tegen de zijwanden van de bak zijn geplaatst")

Wagenberrie (f 2,50) (De twee bomen waartussen het paard ingespannen wordt)

Regenton (f 7,00)

Zeeften (f 3,00)

Rietmatten (f 2,40) Dito (f 0,10) Dito (f 2,00)

Bergheeft (werktuig voor het op- en neerwinden van de kap van een hooiberg) (f 19,00)

Bergspil (spil om de kap van een hooiberg omhoog of omlaag te brengen) (f 2,25) Dito (f 3,75)

Ton (f 1,10) Dito (f 2,75)

Emmers (f 2,00)

Kaasplanken (f 9,50)

Brandhout (f 0,35)

Zonnescherf (f 0,50)

Spekbak (f 0,20)

Blind (f 0,60)

Kozijn (f 5,25)

Kisten (f 0,10)

Planken (f 0,15)

Ledikant (f 0,70)

Broodtrog (f 0,25)

Kleederhek (f 0,50)

Houtwerk (f 0,50)

Planken (f 0,30)

Kachelplaat (f 0,80)

Tafel (f 0,50)

Bloemhek (f 0,35)

Schalen en balans (f 3,75)

Gewicht (f 1,80)

Ketel (f 1,60)

Gewicht (f 1,10)

Botervloot (f 1,70) Dito (f 3,75)

Porteltobbe (f 7,00) ("Men legde de wrongel in een stevige platte kuip, de porteltobbe. De boer, de portelaar, bewerkte vervolgens met schoon gewassen blote voeten de wrongel tot een vaste massa"; bron: "Boerenerfgoed", 2006, blz. 119)

Kaaskuip (f 3,00) (het vat waarin men op de boerderij de melk stremt en de wrongel bewerkt; een kuip van hard, ongeverfd hout opgesteld op een schraag)

Kaarn (2) (f 29,00 en f 14,00) (Kuip voor de bereiding van boter)

Draagemmer (f 4,00) Dito (f 5,00)

Melkimmers (f 2,25)

Porteltobbe (f 1,50)

Schragen (f 4,00) Dito (f 1,40) Dito (f 1,80) Dito (f 2,30) Dito (f 2,20) Dito (f 2,30)

Dito (f 2,40) Dito (f 2,10)

Kaasplanken (f 9,00) (plank waarop kazen liggen te rijpen)

Kelderwind (f 3,90) (Dommekracht, een werktuig bestaande uit een staande getande ijzeren staaf, welke met een klein kamwiel en een zwengel omhoog gedraaid kan worden. De top van de staaf wordt onder de last gezet en met de zwengel draait men de last omhoog)

Kaasvaten (f 2,00) Dito (f 3,00) Dito (f 1,50) Dito (f 0,50) Dito (f 2,20) Dito (f 4,00)

Volgers (f 0,50)

Kaasbakjes (f 0,50) Dito (f 0,50) Dito (f 0,30)

Persplankjes (f 0,55)

Kaasplank (f 3,25)

Kaaskoppen (f 1,50) Dito (f 2,60) Dito (f 5,25) (Een kaaskop is van oudsher een houten, komvormige kaasvorm waarin een bolvormige Edammer kaas wordt geperst)

Kaasplank (f 0,60)

Zakpersen weipers (f 42,00)

Mangel (f 3,50)

Elf melkmouwen (f 52,50) (“In de kelder werd de melk in grote ondiepe vaten – melkmouwen of aden – uitgegoten om op te romen. Aanvankelijk waren deze vaten van hout, maar in de loop van de achttiende eeuw kwamen koperen, van binnen vertinde exemplaren in gebruik”; tekst van Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, RCE)



Een boerin schept met een nap de room af uit een melkmouw (b) of een melktest (m) (erboven) in een roomstaar (f). Illustratie uit Le Francq van Berkhey (Bron: [www.achterdegevelsvandelft.nl/huizen/Oosteinde 66.html](http://www.achterdegevelsvandelft.nl/huizen/Oosteinde_66.html))

Tien melkmouwen (f 45,00)

Twaalf melkmouwen (f 69,00)

Zes melkketels (f 38,00) (In deze ketels werd melk opgeslagen)

Twee dito (f 11,00)

Twee dito (f 12,00)

Twee dito (f 14,00)

Twee dito (f 13,00)

Boonstaken (f 2,25)

Palen (f 1,10)

Brandhout (f 0,25) Dito (f 3,25)

Tuinbank (f 0,30)

Pekelbak (2) (f 5,00 en f 6,25) (Na het persen moet de kaas in het pekelbad. Een pekelbad is nodig met rekken zodat de kaas onder de pekel blijft en niet gaat drijven)

Turfkist (f 1,10)

Kast (f 1,00)

Duivenhok (f 3,50)

Schommel (f 3,25)

Kinderwagen (f 2,75)

Waschmaschine (f 6,00)

Hooihark (f 88,00) (Hark om het op het land liggende hooi bijeen te halen ; de Schotse hooihark, werktuig door één paard getrokken, dat dit werk verricht).



De eerste paardenharken in ons land kwamen al in 1850 in gebruik. Op de foto de Nicholson-paardenhark of sleephark aan het werk in Friesland, omstreeks 1918 (Bron: DBNL, Techniek in Nederland in de twintigste eeuw. Deel 3. Landbouw, voeding; 2000, A.A.A. de la Bruhèze, H.W. Lintsen, Arie Rip, J.W. Schot)

Hooischudder (f 57,00) (Werktuig dat het op het land liggende hooi keert om het beter te laten drogen)



Hooischudder op de meent van fam. de Jong Langeweg 19 Blaricum (Bron: <https://beeldbankblaricum.nl/overige/item/5360-hooischudder-op-de-meent-van-fam-de-jong-langeweg-19>)

Karrewagen (2) (f 41,00 en f 19,00)

Boerenwagen (f 96,00) (Een algemene benaming voor een vierwielige wagen, waarvan het „onderstel" bestaat uit een „voorstel" en een „achterstel" die verbonden zijn door een zware balk: de „langwagen").



Boerenwagen (Bron: collectie Ton Maat, Ulvenhout)

Tilbury (f 44,00) (licht tweewielig rijtuig op veren, met één paard, voor twee personen)



Tilbury (Bron: collectie Ton Maat)

Eggen (f 6,00)

Zwing (f 2,75) (Dwarshout voor een koets waaraan paarden vastgemaakt worden)



Bron: www.landbouwmuseumtiengemeten.nl (object 30)

Zoutkist (f 3,00) (Met zout gevulde kist: om te sterke afkoeling van de kaas te voorkomen plaatst men de zettters in een zoutkist)

Kist (f 5,00)

Slaapkast (f 6,75)

Kalverhok (f 1,30)

Roeiboot (f 9,00)

Varkenstrog (f 6,75)

Zaalkussen (f 2,50)

Hoofdstel (f 2,00)

Tuigen (f 1,20)

Lederwerk (f 1,30)
Schuiftafel (f 13,00)
Hoekkast (f 8,25)
Hanglamp (f 1,40)
Lantaarn (f 0,60)
Drie schilderijen (f 0,50)
Theestoof (f 1,10)
Staande klok (f 52,00)
Kastje (f 2,50)
Stierketting (f 3,50)
Ketting (f 1,40)
Leder (f 0,20)
Laarzen (f 0,60)
Broeirammen (f 1,70)
Brandhout (f 0,25)
Takkebossen (f 2,50) Dito (f 3,50)
Dertien koeien (f 167, f 145, f 136, f 142, f 188, f 189, f 180, f 183, f 171, f 231, f 126, f 121, f 131)
Een pinkstier (f 35,00)
Zes kalveren (f 5,50 per stuk)
Twee biggen (f 13,50 en f 17,25)
Vier schapen (f 92,00 samen)
Acht koeien (f 166, f 139, f 156, f 178, f 141, f 185, f 157, f 155)
Vijf hokkelingen (f 215,00 samen) (eenjarige kalveren)
Vijf hokkelingen (f 187,00 samen)
Een paard (f 88,00)
Vier varkens (f 150,00)
Totaal: f 5338,--
De te betalen belasting bedraagt f 155,94
Registratie in Leiden No. 312 4 mei 1881 in register 150, blz. 182 verso



Boerderij Oud Woelwijk / De Poppenkast, ca. 1940, fotograaf C.H. de Steur, Weigeliaplein 64, Den Haag (Bron: fotocollectie Oud-Voorschoten, signatuur 481-26 en nr. 163; Museum Voorschoten)

Eind jaren '30 en begin jaren '40 heeft Cia de Boort uit Zaltbommel de boerderij Oud Woelwijk aan de Essenlaan in Voorschoten gehuurd om in te richten en te gebruiken als poppentheater. In deze periode werd de boerderij genoemd "De Poppenkast".

Biografie van Cia de Boort: <http://www.advandenoord.nl/biografieen/Boort%20MC%20van.html>

Literatuur: artikel "Van kou, poppen en levenswijsheid", auteur Leo U, Beeldkroniek, 9 februari 1946

Hieronder de foto van Oud Woelwijk / De Poppenkast bij dit artikel.



Hoofdstuk 10: De huurders van de arbeiderswoningen van Woelwijk tot 1887

Uit mijn onderzoek blijkt dat in tegenstelling tot wat ik eerder dacht Jacobus Duivenvoorden na de koop van Woelwijk (Woelwijklaan 11) in 1865 daar niet is gaan wonen en werken.

In de periode van 1865 tot de verkoop in 1887 zijn de arbeiderswoningen verhuurd aan verschillende gezinnen, waarvan de namen voor een deel boven water zijn gekomen, maar een compleet beeld van alle huurders in deze periode is niet gerealiseerd. Vanaf 1881 woonde hij er zelf ook met zijn gezin tot de verkoop in 1887.

In de jaren vóór 1865 werd Woelwijk ook verhuurd.

De eerst bekende huurder van een gedeelte van Woelwijk in de 19^e eeuw was Cornelis Remmerswaal, zoals in hoofdstuk 4 bij de verkoop van Woelwijk op 02-04-1808 al is vermeld: "Het agterste gedeelte van de voorsz. Huismans-woning en verder getimmerte, met Vijf en twintig Mergen Drie honderd roeden Lands, is verhuurd aan Cornelis Remmerswaal, ten aanzien der huizinge tot Ultimo April 1812 en met opzigt tot de Landen tot Kersmis 1811".

In het kohier van de volkstelling van Voorschoten van 1839 (GAWV, NAV, Inv. Nr. 577) staan de bewoners van Woelwijk vermeld in het deel aangaande het westelijk gedeelte van het dorp. In huis nr. 160 (Woelwijk) wonen drie huisgezinnen met totaal 17 bewoners:

Woning 1: Johannes Kranenburg, (eigenaar van Woelwijk vanaf 12-02-1822), gemeenteamtenaar, oud 47 jaar, geboren Rijswijk; Cornelia van Beveren, oud 47 jaar, geboren te Voorschoten; Johannes Kranenburg, arbeider, oud 22 jaar; Adriana Kranenburg, oud 7 jaar; Neeltje Kranenburg, oud 19 jaar en Cornelia Kranenburg, oud 15 jaar (totaal 6 personen)

Woning 2: Abraham Jacob van der Zouw, oud 68 jaar, geboren 's-Gravenhage; Everharda Hermina Kerkhof, vroedvrouw, oud 69 jaar, geboren Arnhem; Willem van Dam, timmermansknecht, oud 30 jaar, geboren Alphen; Everharda Hermina Jacoba van der Zouw, oud 28 jaar, geboren te Rotterdam; Herman Jacob van Dam, oud 2 jaar, geboren Leiden; Catharina Everharda Jacoba van Dam, oud 4 jaar, geboren Voorschoten; Wilhelmina Marta van Dam, oud 1 jaar, geboren te Voorschoten, Jan Maurits Verheul, zonder beroep, oud 17 jaar, geboren 's-Gravenhage; Hendrica Beekman, dienstbode, oud 63 jaar, geboren Zoeterwoude (totaal 9 personen)

NB1. Abraham Jacob van der Zouw is in huis nr. 160 te Voorschoten overleden op 03-02-1842, zoon van Nicolaas van der Zouw en Maria Nederhoff, geboren 's-Gravenhage 25-08-1771; hij huwt Everdina Hermina Kerkhoff, in huis nr. 160 te Voorschoten overleden op 04-05-1848, dochter van Jacobus Kerkhoff en Alletta de Kemp, gedoopt Arnhem 19-08-1770.

NB2. Willem van Dam is overleden in Oegstgeest op 27-08-1857, zoon van Albert van Dam en Catharina de vos, geboren Aarlanderveen 26-03-1809; hij huwt Alphen aan den Rijn 04-08-1831 Everharda Hermina Jacoba van der Zouw, geboren Rotterdam 25-08-1811, in huis wijk A nr. 104 te Voorschoten overleden op 13-08-1900; zij huwde 2^e Abraham Johannes de Haas.

Woning 3: Arie Havik, bouwman, oud 56 jaar, geboren Voorschoten; Jannetje Bijleveld, zonder beroep, oud 59 jaar, geboren Voorschoten (totaal 2 personen)

NB3: Arie Havik, geboren Voorschoten 03-04-1778, overleden Voorschoten 13-07-1847 in huis nr. 129, zoon van Adam Havik en Cornelia Brouwer; hij huwt 1^e Marijtje van den Brink (Voorbrinck); hij huwt 2^e Jannetje Bijleveld, geboren overleden 20-02-1848 te Voorschoten, dochter van Jan Jacobsz Bijleveld en Joanna Snaas; zij huwt 1^e Teeuwes Goosen.

Dat er geadverteerd werd door Jacobus Duivenvoorden om huurders te interesseren blijkt uit dit krantenbericht uit godsdienstig-staatkundig dagblad De Tijd van 15 en 18 maart 1879:



De Tijd, 15-03-1879 (bron: www.delpher.nl)

“In het aangenaam tusschen 's-Gravenhage en Leiden gelegen Voorschoten wordt met Mei **te huur** aangeboden een geheel nieuw herbouwd **HUIS**, bestaande in twee Benedenkamers met Keuken en twee Bovenkamers, zeer geschikt voor een klein huisgezin. Te bevragen bij den Heer J. DUIVENVOORDEN. (2090)”

Deze omschrijving van het huis komt overeen met de eerder vermelde beschrijving op 12 februari 1822 bij de verkoop van Woelwijk door Jacobus Hendrik van der Schaaff aan Jan Kranenburg (zie hoofdstuk 4):

“Eerstelijk een groot huis of optrek zijnde het huis voorzien van een aantal boven en beneden kamers zolders kelder keuken en verdere gemakken een schuur tot berging van rijtuig en andere getimmerten”.

Bij de verkoop van Woelwijk aan Jacobus Duivenvoorden op 04-10-1865 wordt bedongen (in artikel 16 van de verkoopvoorwaarden) dat het plaatsvinden van de aanvaarding en het in gebruik nemen van “De Huizing en getimmerten met den eersten Mei des aanstaanden jaars achttien honderd zes en zestig als welke huizing en getimmerten tot dat tijdstip mondeling zijn verhuurd in drie gedeelten, te weten: een gedeelte aan **Hendrik Smittenaar** om negentig cents – een gedeelte aan **Jacobus Kadé** mede om negentig cents – en een gedeelte aan de **weduwe Johannes Kranenburg** om vijftig cents per week, welke respectieve huren de koper zal moeten gedoogen en praesteren en zulks tegen genot dier huurpenningen van af den vierden December dezès jaars achttien honderd vijf en zestig, als tot welken tijd die door de Verkoopers worden gereserveerd en ten hunnen voordeele komen zullen, terwijl de koper overigens te dezen aanzien in alle de regten der verkoopers als verhuurders treedt, die echter in geen geval voor de prompte betaling der huurpenningen of de behoorlijke nakoming der huurovereenkomst aan de zijde der huurders zich aansprakelijk stellen, noch ook voor hunne gegoedheid instaan zooals ook wat de ontruiming of inbezitstelling van het te verkoopen perceel aangaat, zulks geheel voor rekening van den koper wordt gelaten, zonder dat de verkoopers daaromtrent op eenigerlei wijze zullen kunnen worden behaald of bemoeijelijkt”.

NB4. Hendrik Smittenaar, geboren op 14-02-1821 te Leiden, boerenknecht, zoon van Gerrit Smittenaar en Johanna Maria Dozy; hij huwt 1^e Voorschoten 02-05-1848 Cornelia Kranenburg, 24 jaar oud, dochter van Johannes Kranenburg en Cornelia van Beveren, overleden Voorschoten 22-07-1872; hij huwt 2^e Voorschoten 11-05-1873 met Elisabeth Hoogstraten, geboren te Noordwijk, 42 jaar oud, dochter van Dirk Hoogstraten en Cornelia Langeveld.

NB5. Jacobus Kadé, timmerman, geboren Voorschoten 21-12-1834, zoon van Jacobus Kadé (touwslager, geboren Leksmund, overleden Voorschoten 18-02-1864, oud 78 jaar) en Johanna van

Spengen, overleden 's-Gravenhage 18-03-1925; hij huwt Voorschoten 12-12-1858, oud 23 jaar, met Alida Lucia Donker, dochter van Pieter Donker en Johanna Maria Hoekveld.

NB6. De weduwe van Johannes Kranenburg is Cornelia van Beveren, gedoopt Voorschoten 19-02-1792, dochter van Jan van Beveren en Neeltje Verrisp. Zij is overleden Voorschoten 05-07-1865, 72 jaar oud, wonende no. 358. Zij huwde Voorschoten 04-11-1815 met Johannes Kranenburg, gedoopt Rijswijk 06-01-1792, overleden Voorschoten 19-06-1857, zoon van Adrianus Kranenburg en Maria van der Marel.

In de kohieren van de volkstelling van Voorschoten uit 1879 staat de hoofdbewoner van Woelwijk vermeld bij huisnummer C51: N. van Leeuwen (2 mannelijke bewoners en 5 vrouwelijke bewoners).

			M.	V.	TOTAAL	M.	V.	TOTAAL
C	49	F. Ventman	14	196	210	45	107	152
	50	F. H. abbeelen	2	2	4	2	2	4
	51	W. v. Leeuwen	1	1	2	1	1	2
	52	C. de Groot	2	5	7	2	5	7
	53	J. Toleda	3	2	5	4	2	6
	54	J. Landelst met dochter	2	1	3	1	2	3
			1	2	3	1	2	3

GAWV, NAV, Volkstelling 1879, Wijk C

NB4. Nicolaas van Leeuwen, bouwman, geboren Voorschoten 1836, overleden Voorschoten ?, zoon van Quirinus Johannes van Leeuwen en Alijdis van Zijl; hij huwt Voorschoten 06-05-1860 Gerretje Westerbeek, 27 jaar oud, dochter van Huig Westerbeek en Petronella Koster

In de kohieren van de hoofdelijke lasten van Voorschoten (Bron: GAWV, NAV, Inv. Nr. 355) zijn twee huurders van de arbeiderswoningen van Woelwijk aangetroffen naast de eigenaar Jacobus Duivenvoorden, die huisnummer C 51 / 1 had vanaf 1882 tot 1888.

C 51 / 2 (1881 / 1882 / 1883 / 1884 / 1885 / 1886 / 1887 / 1888) Jan Versteegen, bouwman (19e klasse; f 3,50)

C 51 / 5 (1886) Cornelis van der Toorn, bloemist / bloembollenkweker (20e klasse; f 2,00)

C 51 / 5 (1887) Christoffel Eggink, tuinder (16e klasse; f 14,40)

NB4. Johannes Versteegen, geboren Voorschoten 26-02-1844, R.C., bouwman / landbouwer, zoon van Adrianus Versteegen en Anna van Leeuwen, overleden Voorschoten 12-10-1915; hij huwt 1e Johanna van der Vlucht, geboren Zoeterwoude 13-08-1845, overleden Voorschoten 06-10-1881, wonende te wijk C nr. 51-2, dochter van Leendert van der Vlucht en Alida Kras; hij huwt 2e Voorschoten 12-01-1883 Johanna Maria de Graaf, oud 36 jaar, geboren Leiderdorp 11-10-1846, dochter van Jan de Graaf en Gerarda Alida Dobbe.

Op 16-04-1880 woonde Johannes Versteegen in wijk A nr. 204 (vermeld bij het overlijden van zijn zoon Adriaan Johannes, oud 10 maanden). Op 12-02-1887 woonde Johannes Versteegen opnieuw in wijk A nr. 204 (vermeld bij het overlijden van zijn dochter Alida Maria, oud 9 jaar).

NB5. Cornelis van der Toorn, geboren Waddinxveen 14-10-1856, bloembollenkweker; hij was gehuwd met Maartje Tom, geboren Oegstgeest 02-02-1859, overleden Hazerswoude 17-04-1896 (38 jaar oud), dochter van Willem Tom en Margje Veerman. Zij woonden vanaf 25-08-1887 in Oegstgeest en later (vanaf 1880) in Hazerswoude.

NB6. Christoffel Eggink, geboren Dubbeldam 04-04-1857, NH, overleden Leiden 06-22-1934, zoon van Christoffel Eggink en Geertruida de Roos; hij huwt 1^e Gouda 04-04-1883 met Barbara Petronella Hornis, geboren Gouda 06-06-1859, overleden Voorschoten 02-03-1886, dochter van Jan Hornis en Margje Loeve; hij huwt 2^e Dordrecht 07-07-1888 Jenneke van Hoften, geboren Wadenoijen 16-01-1861, overleden Voorschoten 08-01-1897, dochter van Corstiaan van Hoften en Theodora de Heus (uit eerder huwelijk met Johannes Jacobus Schmal, bloemist, geboren te Veur 12-07-1852, zoon van Gerardus Hendrik Schmal en Areke Fleurij, overleden Voorschoten 05-02-1887, had zij een dochter Johanna Jacoba Schmal, geboren Wadenoijen 20-04-1887); hij huwt 3^e Wonseradeel 09-08-1899 Gerarda Anna Floor (oud 33 jaar), geboren Makkum 18-07-1866, overleden Voorschoten (op de burgerwoning Woelwijk) 23-12-1936, dochter van Klaas Floor en Maria Cornelia Versluis.

Christoffel Eggink verhuist op 28-07-1884 vanuit Gouda naar Voorschoten. Jenneken van Hoften verhuist op 12-07-1888 uit Dordrecht naar Voorschoten (Bron: GAWV, NAV, Bevolkingsregister, Inv. Nr. 527).

Literatuur 1: Ronald H.M. van Immerseel "Christoffel Eggink sr. (1820 – 1881), 'een rechte tuiarchitect' over de voorouders van Christoffel Eggink:

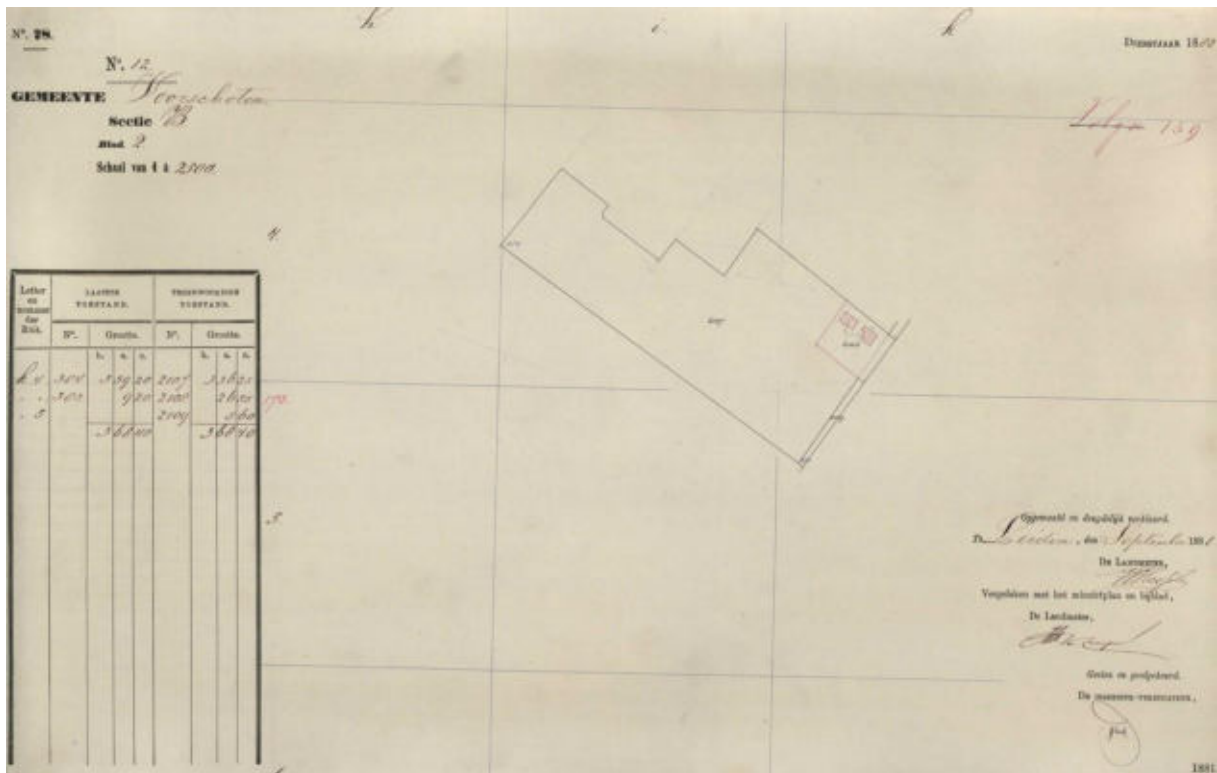
<http://www.cascade1987.nl/bulletins/ChristoffelEggink-R.VanImmerseel-BulletinCascade-1996-2.pdf>

Literatuur 2: <http://www.eggink-convallaria.nl/geschiedenis.html>

Hoofdstuk 11 De stichting van woning Woelwijk in 1881 en de verkoop van Woelwijk in 1887

Op het door Jacobus Duivenvoorden in 1880 gekochte perceel weiland met kadastraal nummer B-2108 sticht hij vóór september 1881 een nieuw woonhuis met de naam Woelwijk.

Het voormalige kadastrale perceel B 384, dat verworven werd op 20-07-1880, werd kadastraal opnieuw ingedeeld door de stichting van dit woonhuis in de percelen 2107, 2108 en 2109, zoals aangegeven op onderstaande detailkaart, opgesteld door een landmeter met datum september 1881. Dit betekent dat in september 1881 het woonhuis Woelwijk gebouwd was op perceel 2108.



Dit nieuwe woonhuis Woelwijk huis is afgebeeld op onderstaande foto uit de beeldcollectie van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed in Amersfoort:



Woelwijk, Veurseweg 42, Voorschoten; Dukker, G.J. – Fotograaf; datum 11-1966; Beeldbank RCE

Op deze foto zijn de beide rode (purperen) beuken te zien die nog steeds op deze locatie aan de Veurseweg voor de huizen met huisnummer 42, 44, 46 en 48.

Op onderstaande foto van Woelwijk een zijaanzicht van het woonhuis. Boven de voordeur is de naam Woelwijk te lezen.



Foto van Johan Zandee ca. 1957 (Fotocollectie museum van Voorschoten)

Openb. Vrijw. Verkoop.
Notaris SCHOOR, te Voorschoten,
zal aldaar, in het „Wapen van
Voorschoten,” bij opbod op **Dins-**
dag 13 December, bij afslag op
Dinsdag 20 December a. s.,
telkens des voormiddags te 11 uren,
Publiek Verkoopen :
een onlangs nieuw gebouwd
HEERENHUIS,
genaamd **Woelwijk**, met Erf, Tuin,
Stallingen voor 5 Paarden en
12 stuks Hoornvee, 1 Hooitas,
3 Arbeiderswoningen onder
een dak, benevens eenige perceelen
Wei- of Hooiland en Tuingrond,
uitmuntend geschikt voor Bloem-
bollenland, alles te zamen groot
4 Hect., 80 Aren, 80 Cent.,
bij elkander zeer gunstig gelegen
te Voorschoten, nabij den Papenweg
aan den Rijswijkschen straatweg.
Te Veilen in 3 Perceelen.
Breeder bij biljetten omschreven.
Nadere informatien zijn te beko-
men ten huize van den Heer S. P.
MOOYMAN, te Stompwijk aan den
Veenweg, alsmede ten Kantore van
voornoemden **Notaris**, alwaar ver-
hoogingen kunnen worden gedaan,
onder de bekende voorwaarden.
(1614)

Het nieuws van den dag : kleine courant, 30-11-1887 (ook 08-12-1887); www.delpher.nl

In december 1887 vindt de veiling plaats (opbod op 13-12-1887 en afslag op 20-12-1887) van het nieuwe (onlangs nieuw gebouwde) herenhuis Woelwijk (met erf, tuin, stallingen voor 5 paarden en

12 stuks hoornvee, 1 hooitas) en het huis met de drie arbeiderswoningen, dat bij de verkoop aan Jacobus Duivenvoorden in 1865 nog Woelwijk werd genoemd. Daarnaast werden enige percelen wei- of hooiland en tuingrond geveild, uitmuntend geschikt voor bloembollengrond. Alles te zamen groot 4 hectare, 80 aren, 80 centiaren, bij elkander zeer gunstig gelegen te Voorschoten, nabij de Papeweg aan de Rijswijkse straatweg. Kennelijk om verwarring te voorkomen is bij deze veiling maar eenmaal de naam Woelwijk gebruikt. Het huidige Woelwijk aan de Woelwijklaan is onderdeel van het in bieding gebrachte perceel 3 en ligt op kadastraal Sectie B, perceel nummer 390.

Openbare Vrijwillige Verkoop.

Notaris SCHOON te Voorschoten, zal alhier, in het Wapen van Voorschoten, bij opbod op Dinsdag 13 December, bij afslag op Dinsdag 20 December aanstaande, telkens des voormiddags te 11 uren, publiek verkoopen:

No. 1.

Een Heerenhuis,
 genaamd „WOELWIJK,”
 met erf, wel aangelegten TUIN met Goudvischkoek, afzonderlijke Stallingen voor 5 Paarden en 12 stuks Hoornvee, benevens 1 Hooitas.
 Alles zeer gunstig bij elkander gelegen te Voorschoten, nabij den Papeweg aan den Rijswijksehen Straatweg, Kadaster Sectie B, No. 2103, ter grootte van 26 aren, 55 centiaren.
 Dit onlangs geheel nieuw gebouwd Huis bevat beneden: eene ruime Gang, 4 Kamers, waarvan 2 on Suite en Kelderkamer, alle behangen, voorzien van Plafonds en gedeeltelijk van Stookplaatsen, grooten Kelder, Keuken en verdere gemakken; en boven: eene Kamer en ruimen met hout beschoten Zolder.

No. 2.

Een perceel uitstekend
WEI- of HOOILAND,
 grenzende aan No. 1, Kadaster Sectie B, No. 2107 en 2109, te zamen ter grootte van 2 hectaren, 41 aren, 85 centiaren.

No. 3.

Een HUIS, bevattende
**Drie Arbeiders-Woningen
 onder één Dak,**
 gelegen achter het vorige perceel, met het recht van uitweg over het laatstgemelde naar den Rijswijksehen Straatweg, benevens eenige partijen
Tuingrond,
 Kadaster Sectie B, Nos. 386, 387, 388, 389 en 390, te zamen groot 1 hectare, 12 aren, 40 centiaren.
 Uitgenomen de drie Arbeiders Woningen onder No. 3, welke verhuurd zijn voor f 3.70 per week, zijn de percelen in eigen gebruik en kunnen allen worden aanvaard gelijktijdig bij de betaling der kooppenning voor of uiterlijk op den 1sten Februari 1888.
 De grondlasten van al de percelen te zamen bedragen f 45.54.
 Te Rijntandsche bundergelden f 7.21.
 Nadere informatien zijn te bekomen ten huize van den Heer S. P. MOOYMAN, aan den Vaanweg, gemeente Schooneveld, alsmede ten kantore van bovengenoemden Notaris SCHOON, alwaar tusschen de veiling en den afslag verhooringen worden aangenomen tegen genot van één vijfde der verhooringen.
 Uitgenomen des Zondags zijn de percelen dagelijks te benichtigen.

Leidsch Dagblad, 28-11-1887; p. 8/14 (Bron: Erfgoed Leiden en Omstreken, Beeldbank)

“Dit onlangs geheel nieuw gebouwd Huis bevat beneden: eene ruime Gang, 4 Kamers, waarvan 2 en Suite en Kelderkamer, alle behangen, voorzien van Plafonds en gedeeltelijk van Stookplaatsen, grooten Kelder, Keuken en verdere gemakken: en boven: ééne Kamer en ruimen met hout beschoten Zolder”.

“No. 3. Een Huis, bevattende Drie Arbeiders-Woningen onder één Dak, gelegen achter het vorige perceel, met het recht van uitweg over het laatstgemelde naar de Rijswijkschen Straatweg”.

“Uitgenomen de drie Arbeiders Woningen onder No. 3, welke verhuurd zijn voor f 3,70 per week, zijn de percelen in eigen gebruik”.

In het notarieel archief van Voorschoten (Notariële archieven Zuid-Holland na 1842, Voorschoten, notaris Dirk Karel Johannes Schoor, Inv. Nr. 71, akte 1124, dd. 13-12-1887) bevindt zich de volgende akte van deze veiling:

“Heden, den dertienden December achttienhonderd zeven en tachtig, des voormiddags te elf uren, heb ik Dirk Karel Johannes Schoor, Notaris, gevestigd te Voorschoten mij vervoegd in het Logement genaamd "het Wapen van Voorschoten" te Voorschoten, alwaar voor mij Notaris, in tegenwoordigheid van de natenoemen, mij bekende getuigen is verschenen: De heer Johannes Paulus Mooijman, grondeigenaar, wonende te Stompwijk aan den Veenweg; blijkens onderhandsche acte van volmacht, welke na door den lasthebber in tegenwoordigheid van mij Notaris en de getuigen voor echt erkend en ten blij daarvan door allen geteekend te zijn, aan deze acte is vastgehecht, handelende als gemachtigde van den heer Jacobus Duivenvoorden, landbouwer te Voorschoten.

De comparant verklaart in zijne gemelde hoedanigheid te willen overgaan ten overstaan van mij Notaris tot openbare veiling van de hierna te omschrijven onroerende goederen waarvan de verkooping zal plaats hebben onder de navolgende bedingen”.

“De comparant verklaart verder, dat de te verkoopen onroerende goederen zijn de navolgende:

Perceel nummer één. Een Heerenhuis, genaamd "Woelwijk" met erf en tuin, stallen en hooitas, gelegen te Voorschoten nabij den Papenweg aan den Rijswijkschen straatweg; kadaster Sectie B nummer 2108, groot zes en twintig aren, vijf en twintig centiaeren.

Perceel twee. Een perceel wei- of hooiland, gelegen te Voorschoten in het Buitenwater, en grenzende aan perceel nummer één; kadaster Sectie B, nummers 2107 en 2109 te zamen groot drie hectaren, een en veertig aren, vijf en tachtig centiaeren.

Perceel nummer drie. Een huis, bevattende drie arbeiderswoningen onder één dak met eenige partijen tuingrond, gelegen te Voorschoten in het Buitenwater, ten Noordoosten van het vorige perceel; kadaster Sectie B, nummers 386, 387, 388, 389 en 390, te zamen groot één hectare, twaalf aren, veertig centiaeren.

van welke onroerende goederen de lastgever van hem comparant den eigendom verkreeg als volgt: wat de opstallen, zich bevindend op perceel nummer één, betreft: door stichting, wat betreft den grond van perceel nummer één en perceel nummer twee: door de overschrijving gedaan ten hypotheekantore te Leiden den eersten October achttienhonderd tachtig in deel 510 nummer 30 van het afschrift van een proces-verbaal van publieke veiling en toewijzing den dertienden en twintigsten Juli bevorens door de ondergetekenden notaris gehouden en wat betreft perceel nummer drie door de overschrijving gedaan tenzelfden hypotheekantore den negenden December achttienhonderd vijf en zestig in deel 342 nummer 60 van het afschrift van een proces-verbaal van

publieke verkoop, den vierden October bevorens door den destijds te Voorschoten gevestigde Notaris Jan Tromer gehouden.

BERICHT VAN INZET.

Bij de Veiling van het **HEERENHUIS**, genaamd **Woolwijk**, met ERF, TUIN, STALLINGEN voor 5 Paarden, 12 stuks Hoornvee, HOOITAS, 3 ARBEIDERSWONINGEN en eenige percelen WEI- of HOOILAND en TUINGROND, geschikt voor Bloembollenland, alles aan elkander zeer gunstig gelegen nabij den Papenweg tegenover het *Pensionaat Bijdorp* te **Voorschoten**, is de afloop daarvan geweest als volgt:

No. 1. Het **HEERENHUIS** enz., groot 26 Aren, 55 Centiaren, in bod gebracht op f 4050
Verhoogd met » 450
Verhoogd met » 500

No. 2. Een perceel WEI- of HOOILAND, groot 3 Hect., 41 Aren, 85 Centiaren, in bod gebracht op » 7150
Verhoogd met » 350

No. 3. Drie ARBEIDERSWONINGEN met TUINGROND, groot 1 Hect., 12 Aren, 40 Centiaren, in bod gebracht op » 4400
Verhoogd met » 200

De **Afslag** blijft bepaald op *Dinsdag 20 December a. s.*, des voormiddags te 11 uren, in het Logement »HET WAPEN VAN VOORSCHOTEN», te *Voorschoten*, terwijl inmiddels **verhoogingen** worden aangenomen ten Kantore van Notaris **SCHOOR** te *Voorschoten* en informatiën worden verstrekt door den Heer **J. P. MOOYMAN** te *Stompwijk* aan den *Veenweg*. (11877)

Het vaderland, 16-12-1887; www.delpher.nl

Perceel nummer één is in bod gebracht op vier duizend vijftig gulden door den heer Willem Fredrik van der Reijden, koffiehuishouder, wonende te Leidschendam, gemeente Stompwijk.

Perceel nummer twee op zeven duizend één honderd vijftig gulden door den heer Cornelis de Bruijn, boterhandelaar, wonende te Voorschoten.

Perceel nummer drie op vier duizend vierhonderd gulden door den heer Dirk Gussekloo, tuinbaas, wonende te Voorschoten.

Perceel nummer twee wordt verhoogd door Cornelis de Bruijn, voornoemd, met drie honderd vijftig gulden en alzo in bod te brengen op zeventuizend vijf honderd gulden”.

“(Akte 1126) Heden, den dertienden December achttienhonderd zeven en tachtig verscheen voor mij Dirk Karel Johannes Schoor, Notaris, gevestigd te Voorschoten, in tegenwoordigheid van de natenoemen, mij bekende getuigen:

De heer Petrus Hooijmans Senior, grondeigenaar, wonende te Voorschoten en aan mij Notaris bekend, die verklaarde het veiling perceel nummer drie, omschreven bij een proces-verbaal van publieke veiling op heden ten overstaan van mij Notaris gehouden, en bij dat proces-verbaal in bod gebracht op vier duizend vier honderd gulden, alsnog te verhoogen met twee honderd gulden en alzoo in bod te brengen op vier duizend zes honderd gulden”.

“(Akte 1128) Heden, den veertienden December achttienhonderd zeven en tachtig verscheen voor mij Dirk Karel Johannes Schoor, Notaris, gevestigd te Voorschoten, in tegenwoordigheid van de natenoemen, mij bekende getuigen:

De heer Johannes van der Zalm, grondeigenaar, wonende te Voorschoten en aan mij Notaris bekend, die verklaarde het veiling perceel nummer drie, omschreven bij een proces-verbaal van publieke veiling den dertienden December jongstleden ten overstaan van mij Notaris gehouden, welk perceel thans door opbieding en verhooging in bod staat op vier duizend zes honderd gulden, alsnog te verhoogen met vier honderd gulden en alzoo in bod te brengen op vijf duizend gulden.”

“Alsnu tot den afslag overgaande, zijn de perceelen eerst afzonderlijk en daarna in verschillende combinaties afgeslagen, doch geen van alle gemijnd.

Alsnu verschenen voor mij Notaris en getuigen:

a. de heer Cornelis de Bruijn, voornoemd, die verklaarde perceel nummer twee voor de som van zeven duizend vijf honderd gulden voor zich zelf in koop aan te nemen en zich te onderwerpen aan de gemelde bedingen.

b. de heer Johannes van der Zalm, voornoemd, die verklaarde perceel nummer drie te hebben gekocht voor de heeren Jacobus Zonneveld, landbouwer, wonende te Voorschoten en Wilhelmus van der Bijl, winkelier, mede wonende te Voorschoten die ten deze mede voor mij Notaris en getuigen verschijnende, verklaarden dat perceel voor de som van vijf duizend gulden tezamen in koop aantemen en zich te onderwerpen aan de gemelde bedingen.

Eindelijk verklaart de comparant Johannes Paulus Mooijman de verhooging van perceel nummer één te hebben gedaan namens zijn lastgever Jacobus Duivenvoorden, waardoor dat perceel is onverkocht gebleven;

terwijl hij verklaart de perceelen nummers twee en drie voor de hiervoren gemelde koopprijzen aan de respectieve koopers in eigendom toe te wijzen”.

Op 03-02-1888 vindt voor notaris Schoor (GAWV, Notarieel Archief Voorschoten na 1842, Inv. Nr. 72, akte) de scheiding plaats tussen de beide eigenaren van het huis met de drie arbeiderswoningen, te weten Jacobus Zonneveld enerzijds en Willem van der Bijl anderzijds:

“Scheiding. Heden den derden Februari des jaars achttien honderd acht en tachtig verscheenen voor mij Dirk Karel Johannes Schoor, Notaris, gevestigd te Voorschoten, in tegenwoordigheid van de natenoemen, mij bekende getuigen:

De heer Jacobus Zonneveld, landbouwer, wonende te Voorschoten, en De Heer Wilhelmus van der Bijl, winkelier, mede wonende te Voorschoten

De comparanten, die aan mij Notaris bekend zijn, verklaren:

dat zij blijkens proces-verbaal van publieke verkoop, den dertienden en twintigsten December achttien honderd zeven en tachtig door den ondergeteekenden Notaris gehouden en bij afschrift overgeschreven ten kantore van bewaring der hypotheeken te Leiden den eersten Februari jongstleden in deel 589 nummer 43 te zamen eigenaren zijn geworden van:

Een huis, bevattende drie arbeiderswoningen onder één dak, met eenige partijen tuingrond, gelegen te Voorschoten in het Buitenwater: kadaster Sectie B nummers 386, 387, 388, 389 en 390 te zamen groot één hectare, twaalf aren, veertig centiare, aan welk perceel, bij voormeld proces-verbaal van publieke verkoop is verleend eene erfdiensbaarheid van weg ten laste van de kadastrale perceelen gemeente Voorschoten Sectie B, nummers 2107 en 2109 - thans in eigendom toebehoorende aan den heer Cornelis de Bruijn, boterhandelaar, wonende te Voorschoten - welke erfdiensbaarheid moet worden uitgeoefend over het tegenwoordig aanwezige overpad, loopende langs de zuidwestelijke grens van het kadastrale perceel Sectie B, nummer 2108 in een rechte lijn naar het heerschende erf, en dient om aan het heerschende erf toegang te verschaffen van en naar den straatweg.

dat zij comparanten aan bedoeld onroerend goed een waarde toekennen van vijf duizend gulden, waarin elk hunner is gerechtigd tot de helft ten bedrage van twee duizend vijf honderd gulden.

dat zij thans den staat van onverdeeldheid van den eigendom van dat onroerend goed wenschen te doen ophouden en dientengevolge tot scheiding overgaande het voormelde onroerend goed in vollen eigendom toebedeelen aan den tweeden comparant, die daarentegen vóór het verlijden dezer acte aan zijnen mededeelgenoot diens aandeel in contanten heeft uitgekeerd, waarvoor hem bij deze door laatst gemelde volkomen kwijting wordt verleend."

Door deze scheiding wordt Willem van der Bijl op 03-02-1888 de enige eigenaar van het huis, bevattende drie arbeiderswoningen onder één dak.

Op 21-02-1888 wordt het herenhuis Woelwijk alsnog voor notaris Dirk Karel Johannes Schoor (GAWV, Notarieel Archief Voorschoten na 1842, Inv. Nr. 72, akte 1174) opgedragen door Jacobus Duivenvoorden aan Cornelis de Bruijn, boterhandelaar.

"Heden, den een en twintigsten Februari achttien honderd acht en tachtig verschenen voor mij Dirk Karel Johannes Schoor, Notaris, gevestigd te Voorschoten, in tegenwoordigheid van de na te noemen, mij bekende getuigen:

De heer Johannes Christoffel Paap, Candidaat-Notaris, wonende te Voorschoten, blijkens onderhandsche acte van volmacht, die na door den lasthebber in tegenwoordigheid van mij Notaris en getuigen voor echt erkend en ten blijke daarvan door allen geteekend te zijn, aan deze acte is vastgehecht, handelende als gemachtigde van Jacobus Duivenvoorden, landbouwer, wonende te Voorschoten, ter eener en de heer Cornelis de Bruijn, boterhandelaar, wonende te Voorschoten, ter andere zijde. De comparanten zijn aan mij Notaris bekend.

De comparant ter eener verklaart in zijne gemelde hoedanigheid zonder eenige vrijwaring dan die voor uitwinning en hypotheeken te verkoopen en mitsdien in vollen en vrijen eigendom overtedragen aan den comparant ter andere zijde, die verklaart in koop aan te nemen:

Een heerenhuis, genaamd "Woelwijk" met erf en tuin, stallen en hooitas, gelegen te Voorschoten nabij den Papenweg aan den Rijswijkschen straatweg, kadaster Sectie B nummer 2108 groot zes entwintig aren, vijf en vijftig centiare.

De comparant ter eener verklaart, dat gemeld onroerend goed met geen hypothecaire inschrijvingen is bezwaard; en dat zijn lastgever den eigendom daarvan verkreeg, wat de gebouwen betreft door

stichting, wat den grond aangaat ten hypotheekantore te Leiden den eerste October achttien honderd tachtig in deel 510 nummer 30 van het afschrift van een proces-verbaal van publieke veiling en toewijzing, den dertienden en twintigsten Juli bevorens door den ondergeteekende Notaris gehouden.

Partijen verklaren dat deze verkoop en koop is geschied voor de som van vier duizend zes honderd vijftig gulden, welke som de comparant ter eener verklaart ontvangen te hebben van den comparant ter andere zijde, met verleening van volledige kwijting te dier zake, zonder eenig voorbehoud. Volmacht gedateerd 20 Februari 1888. Ondertekend: J. Duivenvoorden”.

Hoofdstuk 12 Boelhuis 14-03-1888 van 12 stuks hoornvee en meubilaire goederen op Woelwijk

Door ziekte gedwongen sloot Jacobus Duivenvoorden zijn werkzame leven als veeboer en boterhandelaar af met de verkoop van de arbeiderswoningen van Woelwijk op 20-12-1887 en de verkoop van de burgerwoning Woelwijk op 21-02-1888. Hij verhuisde naar boerderij Hooghkamer (Rijksmonument 37999; <https://monumentenregister.cultureelerfgoed.nl/monumenten/37999>) om in te trekken met zijn gezin bij zijn dochter Adriana Petronella Maria en schoonzoon Quirinus Henricus van der Krogt. Eerst verkocht hij op woning Woelwijk zijn hoornvee, paarden, rijtuigen, stal-, landbouw- en melkgereedschappen alsmede meubilaire goederen bij een boelhuis op 14-03-1888.



Leidsch Dagblad, 07/03/1888; p. 6/8 (Bron: Erfgoed Leiden en Omstreken, Beeldbank)

“Boelhuis. Notaris Schoor, te Voorschoten, zal aldaar op Woelwijk nabij den Papenweg, op Woensdag 14 Maart 1888, des morgens te 10 uren, om contant geld, publiekelijk verkoopen: 12 stuks gezond hoornvee, zijnde: 1 Varkoe, 7 Kalkoeien, 2 Pinken, 2 Hokkelingen, 1 donkerbruin Merriepaard (aftands), 3 eenjarige Lammeren, 6 Kippen met 1 Haan, 2 Stalen Koemest, alsmede eenige Rijtuigen, Stal- Landbouw- en Melkgereedschappen, benevens Meubilaire Goederen”.

Openbare verkoop op 14-03-1888 van vee, landbouwgereedschappen, meubilair en verdere roerende goederen door notaris Dirk Karel Johannes Schoor te Voorschoten op verzoek van Jacobus Duivenvoorden, landbouwer, in het huis genaamd “Woelwijk” nabij de Papenweg (Veurseweg 42)

Voorwerpen:

Twee meeltonnen (f 0,60)

Een koffieketel en gortbus (f 0,55)

Twee mondstukken (f 1,60)

Een dito (f 1,10)

Een bel en koperwerk (f 1,60)
Blik- en aardewerk (f 0,55)
Elf blauwe borden (f 0,25)
Diverse schalen (f 0,40)
Een voorsnijmes en vork (f 0,80)
Twee soeplepels (f 0,75)
Schalen en meer (f 0,40)
Twaalf borden (f 0,45)
Zes schaaltes, een sauskom (f 1,50)
Drie schalen (f 0,25)
Drie botervlootjes (f 0,65)
Twee vazen (f 0,40)
Een inktstel (f 1,50)
Een chocoladeketel (f 0,70)
Vijftien gordijnknoppen (f 1,20)
Een tabakspot en blaadjes (f 0,20)
Een olie- en azijnstel (f 0,40)
Glaswerk (f 0,60)
Een blad met servies (f 1,70)
Twee karaffen (f 0,60)
Glaswerk (f 0,60)
Twee bloemvazen (f 2,00)
Glaswerk (f 0,30)
Twee beelden (f 0,10)
Een pijpenstaander (f 0,50)
Twee beelden met stomp (f 8,00)
Een sigarenvaas (f 0,60)
Zes blauwe borden (f 0,40)
Een melkketel (f 0,50)
Een melkkan en meer (f 0,70)
Kopjes en schotels (f 1,80)

Zes wijnglazen (f 0,35)
Vijf dito (f 0,35)
Zeven dito (f 0,15)
Vijf glazen (f 0,35)
Een koffiekkan (f 1,00)
Een dito (f 1,80)
Een koffieblad (f 3,25)
Twee planten (f 1,00)
Twee bloemstaanders (f 3,25)
Een waschtafel (f 3,00)
Een spiegel (f 2,50)
Twee schilderijen (f 35,00)
Twee dito (f 2,00)
Een geweer (f 4,50)
Een trommel (f 1,00)
Gordijnlatten (f 0,35)
Een tafel (f 1,00)
Een dito (f 4,25)
Twee stoven (f 1,00)
Twee potten en een pan (f 0,90)
Een haardstel (f 0,60)
Zes stoelen een fauteuil (f 7,00)
Drie dito een dito (f 3,00)
Een paardendek (f 4,25)
Een reisdeken (f 8,00)
Twee groene dekens (f 2,50)
Een karpert (f 2,75)
Een dito (f 1,00)
Vogelkooi met vogel (f 3,00)
Een karpert (f 6,25)
Een dito (f 7,00)

Een katoenen deken (f 2,25)
Een dito (f 1,25)
Een dito (f 2,25)
Een wollen deken (f 2,00)
Een bed, peluw en kussens (f 49,00)
Zes stoelen en een fauteuil (f 46,00)
Een hanglamp (f 5,00)
Een dito (f 2,00)
Een penanttafel (f 1,60) (hoog, smal (van een spiegel voorzien) tafeltje tussen twee vensters)
Een spiegel (f 21,00)
Een secretaire (f 27,00) (meubelstuk dat doorgaans bestaat uit een bureau waarvan het bureaublad kan worden ingeschoven of ingeklapt, met daarboven kastjes voor het opbergen van spullen en eronder meerdere opberglades)
Een piano (f 42,00)
Twee gordijnen (f 2,00)
Twee dito (f 1,10)
Zes stoelen (f 2,00)
Een rieten gordijn (f 1,70)
Een koffiekkan (f 2,40)
Een hanglamp (f 0,90)
Twee ketels (f 2,25)
Twee maten en een zeef (f 0,80)
IJzerwerk (f 0,70)
Gierbak (f 4,00)
Draadwerk (f 0,70)
Brandhout (f 0,25)
Konijnenhok (f 1,10)
Duivenhok (f 1,50)
Een zauring (f 0,60)
Een trap (f 2,00)
Een ladder (f 2,00)
Een zauring (f 0,70)

Latwerk (f 1,30)
Een slijpsteen (f 3,75)
Drie tonnen (f 1,50)
Een kaarn (f 6,50)
Twee ketels (f 1,30)
Twee dito (f 0,70)
Een partij rijzen (f 0,70)
Bloempotten (f 0,30)
Acht botertonnen (f 0,50)
Zeven dito (f 0,40)
Een teerton en een kwast (f 0,90)
Twee tonnen (f 0,35)
Een kuip (f 0,90)
Tonnen en vloot (f 0,80)
Een halve hectoliter (f 1,50)
Gereedschap (f 1,90)
Dito (f 1,40)
Dito (f 2,50)
Dito (f 2,40)
Dito (f 0,45)
Dito (f 1,60)
Een raam en meer (f 1,00)
Draadwerk (f 1,70)
Een koekmolen (f 3,50)
Een wagenwip (f 4,00) (werktuig om de wielen van een rijtuig op te lichten)
Twee graven (f 4,00)
Kruiken (f 0,15)
Een velocipède (f 1,50)



Wikipedia Downloaded 2009-01-17 from F.A. Brockhaus, Ed. (1887) Brockhaus' Conversations-Lexikon, 13th Ed., Vol.16, F.A. Brockhaus, Leipzig, Germany

Een bokkenwagen (*f* 9,00)

Twee emmers (*f* 2,75)

Een zinken uitloop (*f* 0,10)

Een karn (*f* 3,25)

Een juk (*f* 1,80)

Manden (*f* 1,30)

Tonnen en meer (*f* 0,20)

Een kruiwagen (*f* 1,30)

Heiningschaar (*f* 3,00)

Twee ketels en een juk (*f* 4,75)

Twee emmers (*f* 2,00)

Twee dito (*f* 2,00)

Een blikken kan (*f* 1,00)

Twee tisten (*f* 1,40)

Planken (*f* 1,20)

Dito (*f* 1,40)

Vier palen (*f* 1,40)

Dito (*f* 1,00)

Dito (*f* 1,70)

Een kaasplank (*f* 2,50)

Dito (*f* 3,00)

Latten (*f* 0,70)

Planken (*f* 1,40)

Dito (*f* 1,70)

Twee ponders (Paal boven op een voer hooi) (*f* 1,20)

Een spekkast (f 3,00) (Kast waarin o.a. spek en ham werden bewaard)

Een pot (f 0,60)

Gereedschap (f 3,00)

Een maaimachine (f 6,50)

Twee schragen (f 0,60)

IJzerwerk (f 0,50)

Pannen (f 0,50)

Twee planten in potten (f 0,70)

Hekwerk (f 1,10)

Boonestaken (f 1,70)

Dito (f 0,70)

Koedekken (f 2,10)

Twee machinetuigen (f 1,10)

Tuigwerk (f 3,25)

Lijsten (f 2,25)

Tuigwerk (f 4,25)

Grampels (f 1,00) (benaming voor de korte kettingen die ter weerszijden aan de halsboog (klaaf) van op stal staand rundvee bevestigd zijn, en die met ringen om de koestijlen schuiven)

Tuigen en hoofdstel (f 2,00)

Touwen (f 2,25)

Bindwerk (f 1,00)

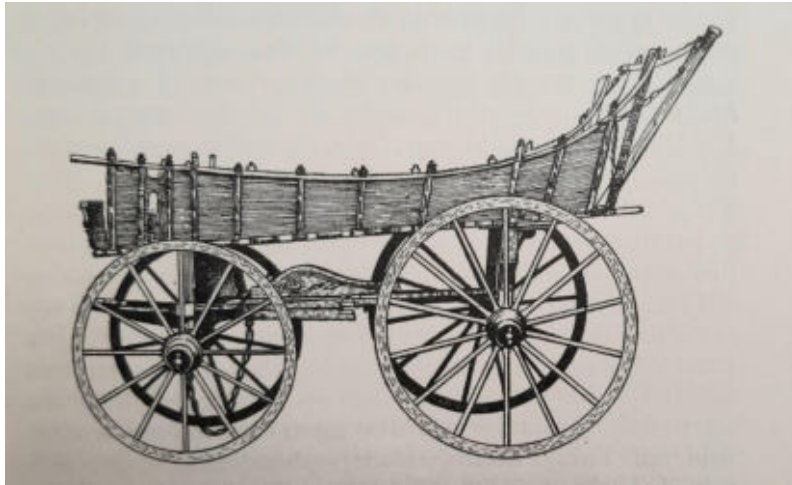
Ketting (f 0,70)

Een tweepaards zwing (f 1,20) (dwarshout voor een koets waaraan paarden vastgemaakt worden)



Bron: www.landbouwmuseumtiengemetten.nl (object 30)

Een boerenwagen (f 75,00) (Het type van de boerenwagen is overal ongeveer gelijk: een rechte vlakke bodem, vaak met niet-verend aangebracht wielensstel (2, 3 of 4 wielen). De opstaande zijden van de wagen wijken enigszins schuin naar buiten. De oude wagens hadden houten wielen met ijzeren banden)



Boerenwagen (Bron: collectie Ton Maat, Ulvenhout)

Een bascule met gewicht (f 14,25)

Een tentwagen (f 63,00) (rijtuig met zeildoek overdekt, waarvan de verticale zeilen kunnen worden opgerold)



Tentwagen (Bron: collectie Ton Maat, Ulvenhout)

Aardappelen (f 1,00)

Dito (f 0,85)

Dito (f 1,50)

Dito (f 1,25)
Dito (f 1,20)
Een ladder (f 3,25)
Een hondenhok (f 1,10)
Een kruiwagen (f 2,60)
Twee boomen (f 4,00)
Een partij mest (f 108,00)
Dito (f 19,00)
Twee goten (f 0,60)
Een ton (f 0,30)
Palen, grampels en klaven (f 2,00)
Stalemmer, lantaarn en meer (f 0,25)
Glaswerk (f 1,00)
IJzerwerk (f 0,80)
Gereedschap (f 1,60)
Een koe (f 130,00)
Een dito (f 90,00)
Een dito (f 100,00)
Een dito (f 47,00)
Een dito (f 57,00)
Vijf dito (f 492,00)
Twee kalven (f 51,00)
Zes kippen en een haan (f 9,25)
Een paard (f 63,00)
Een hond (f 0,50)
Een dito (f 4,25)
Drie lammeren (f 55,00)
Totaal: f 1915,70

Getuigen: Reijer Veldhuizen, afslager en Cornelis van Meurs, gemeente-veldwachter, beiden wonende te Voorschoten

“De trekgeden hebben bedragen f 21,-- de touw en halstergelden f 12,50 welke bedragen door de koopers zijn gerestitueerd”

Belasting f 62,40

Geregistreerd door de ontvanger op 24 maart 1888 in deel 167, pagina 56 recto

Uit deze boedelveiling op de burgerwoning Woelwijk kan worden geconcludeerd dat Jacobus Duivenvoorden deze woning met schuur en stal gebruikte als locatie voor zijn boerenbedrijf vanaf de bouw in 1881. Formeel en administratief woonde hij in de periode 1881 – 1888 op een van de arbeiderswoningen van Woelwijk aan de latere Woelwijklaan. Als werklocatie diende de in 1881 gebouwde burgerwoning ook herenhuis genoemd aan de Rijswijksche Straatweg (onder deze straatnaam vermeld tot 1921) en later Veurseweg 42.

Dit verklaart ook dat er in de periode 1881 – 1888 geen huurders woonden op deze burgerwoning. Het is niet uitgesloten dat er een boerenknecht woonde met zijn gezin in deze burgerwoning. Daarvan is geen concreet bewijs gevonden. De burgerwoning was ingericht als woonhuis zoals blijkt uit de meubilaire goederen uit bovenstaande boedelveiling.

Hoofdstuk 13: De eigenaren van de burgerwoning Woelwijk in de 20e eeuw

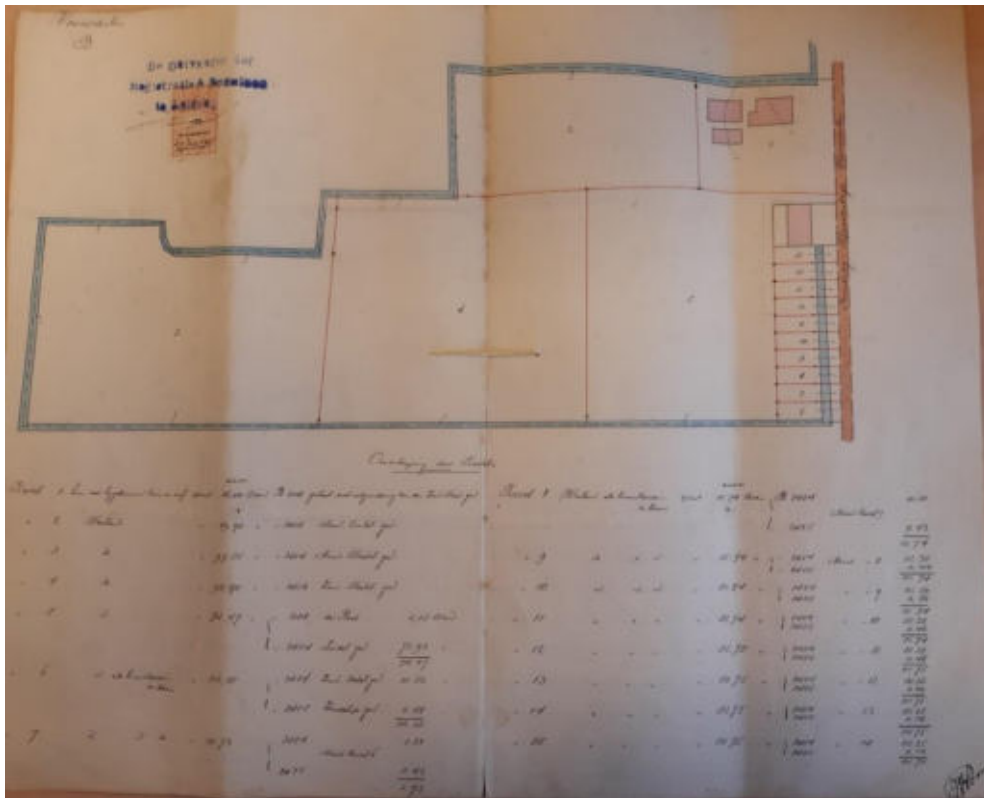
De woning Woelwijk aan de Veurseweg, die in 1888 gekocht is door de boterhandelaar Cornelis de Bruijn, wordt verkocht door diens weduwe Helena van Wissen, koopvrouw, bij een publieke veiling in het koffiehuis "Het Wapen van Voorschoten" voor notaris D.K.J. Schoor op 28 juni (inzet) en 5 juli 1905 (afslag en mijning) van de woning met een groot aantal percelen land (totaal 15 veilingpercelen) aan Jacobus Albertus Gerritsen, bloembollenkweker, voor de koopsom van f 16.679,- (Bron: GAWV, Notarieel Archief, 1896-1905, D.K.J. Schoor, Inv. Nr. 11, akte 3969).

BERICHT VAN INZET.	
Bij de Veiling, den 28sten Juni 1905 gehouden, door Notaris D. K. J. SCHOOR, te Voorschoten, zijn de Perceelen in bod gebracht, als volgt:	
1. De BURGERWONING „Woel- wijk”, met Pakhuis, Wagenschuur, Stalling, Erf en Tuin, aan den Straatweg te Voorschoten, groot 26 aren	f 5800.-
2. 0.49.90 H.A. WEI- LAND, geschikt voor Bloembollenland.	1525.-
Dadelijk verhoogd met „	75.-
Nader „ „ „	100.-
„ „ „	50.-
3. 0.97.35 H.A. als- voren	2550.-
Dadelijk verhoogd met „	50.-
Nader „ „ „	100.-
4. 0.98.90 H.A. als- voren	2500.-
5. 0.74.47 H.A. als- voren	1850.-
Verhoogd met	150.-
6. BOUWTERREIN, 210 M ²	300.-
Dadelijk verhoogd met „	25.-
Nader „ „ „	15.-
7. Dito, 173 M ²	210.-
Verhoogd met.	30.-
8. Do., 174 M ²	210.-
Verhoogd met.	30.-
9. Do., 174 M ²	210.-
Verhoogd met.	30.-
10. Do., 174 M ²	210.-
Verhoogd met.	30.-
11. Do., 174 M ²	210.-
Verhoogd met.	20.-
„ „ „	10.-
12. Do., 175 M ²	211.-
Verhoogd met.	20.-
„ „ „	9.-
13. Do., 175 M ²	220.-
Verhoogd met.	20.-
14. Do., 175 M ²	221.-
Verhoogd met.	20.-
15. Do., 275 M ²	275.-
Verhoogd met.	20.-
f 17008.-	
De afslag blijft bepaald op Woens- dag 5 Juli z.s., des morgens 11 uren, in „Het Wapen van Voorschoten”, te Voorschoten; terwijl inmiddels ten kantore van genoemden Notaris SCHOOR verhoogingen worden aan- genomen tegen één vijfde der verhoogsom. 6759 81	

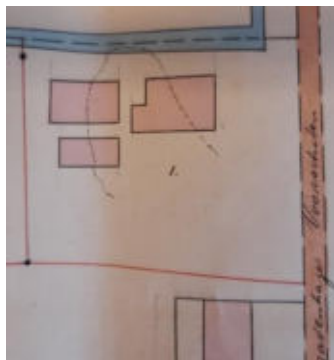
De woning wordt omschreven in de advertentie in het Leidsch Dagblad: “De burgerwoning Woelwijk met pakhuis, wagenshuur, stalling, erf en tuis, aan den Straatweg te Voorschoten, groot 26 aren”. Ingezet op f 5.600,--.

In de notariële akte van de veiling is de omschrijving: “De burgerwoning, genaamd “Woelwijk” te Voorschoten aan den Rijswijkschen weg in het Buitenwater, plaatselijk gemerkt C64, met pakhuis, wagenshuur, stalling voor negen stuks vee, paardenstal, schuren, hooitas, erf en tuin, groot ongeveer zes en twintig aren en kadastraal bekend: gemeente Voorschoten, Sectie B nummer 2108 met uitzondering van een zuidwestelijk gedeelte”. De weduwe Helena van Wissen heeft deze woning toebedeeld gekregen bij de boedelscheiding - na het overlijden van haar echtgenoot Cornelis de Bruijn – op 20 maart 1900 voor notaris D.K.J. Schoor (Bron: GAWV, Notarieel Archief Voorschoten, 1896-1905, Inv. Nr. 6, akte 2498).

De te veilen percelen worden afgebeeld op onderstaande tekening, die bij de notariële akte is gevoegd als bijlage.



Perceel 1 met burgerwoning, schuur en stal met rechts de Rijswijksche Straatweg, nu Veurseweg:



Detail van het perceel met de burgerwoning Woelwijk, Veurseweg 42

Vervolgens wordt op 31 oktober 1905 de burgerwoning “Woelwijk” met aanpalend perceel weiland, kadastrale percelen Sectie B, nummers 2521 en 2522, verkocht door Jacobus Albertus Gerritsen aan Christoffel Eggink, bloembollenkweker, wonende te Voorschoten voor f 8.500,-- (Bron: GAWV, Notarieel Archief, 1896-1905, notaris D.K.J. Schoor, Inv. Nr. 11, akte 4061).

De omschrijving van de burgerwoning: “Eene burgerwoning genaamd “Woelwijk” te Voorschoten aan den Rijswijkschen weg, plaatselijk gemerkt C64, met pakhuis, wagenshuur, stalling, paardenstal, schuren, hooitas, erf en tuin”.

Op 20-05-1930 verkoopt Christoffel Eggink Senior voor notaris Willem Hendrik Hoogenstraeten te Voorschoten aan zijn zoon Jan Willem Eggink het huis met erf en tuin, bollenschuur, schuur en bollenland aan de Veurseweg te Voorschoten kadastraal bekend gemeente Voorschoten Sectie B nummers 2870, 3555 en 3045 samen groot drie hectares 45 aren 68 centiares voor de koopsom van 60.000 gulden.

Op 24 maart 1962 wordt Jan Willem Eggink (zoon van Christoffel Eggink, overleden in 1934) geïnterviewd in de rubriek “Menselijke notities”. Hij woont, 72 jaar oud, rustend bollenkweker, met zijn echtgenote “in dat grote Woelwijk aan de Veurseweg, waarachter het oude koetshuis nog herinnert aan de voormalige heerlijkheid van die naam. De heer Eggink vindt, dat Woelwijk (daterend uit de tachtiger jaren van de vorige eeuw) wel door een dronken timmerman kon zijn neergezet. Toch geven de twee enorme beuken in de voortuin het wel iets statigs”.

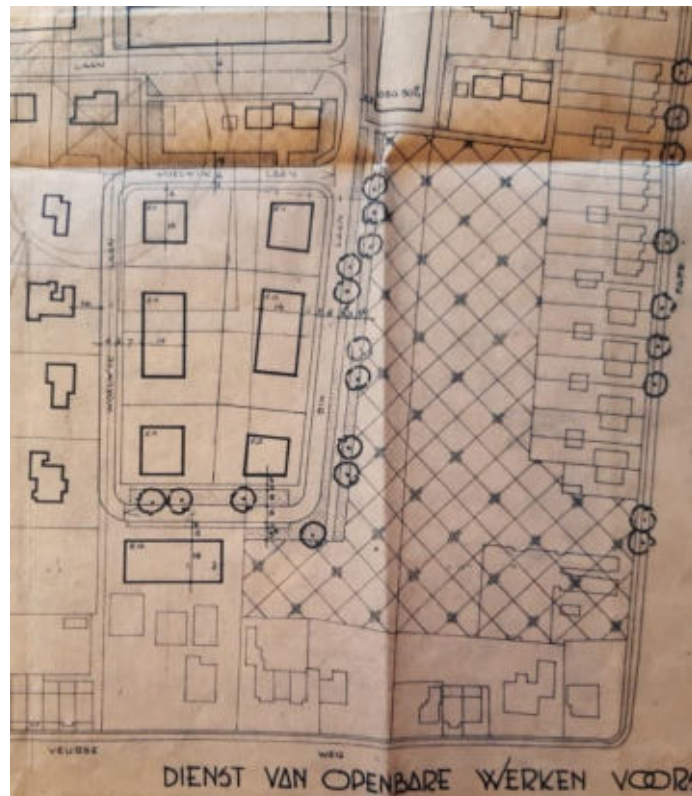


Nieuwe Leidsche Courant | 1962 | 24 maart 1962 | pagina 3 (Bron: beeldbank Erfgoed Leiden en Omstreken)

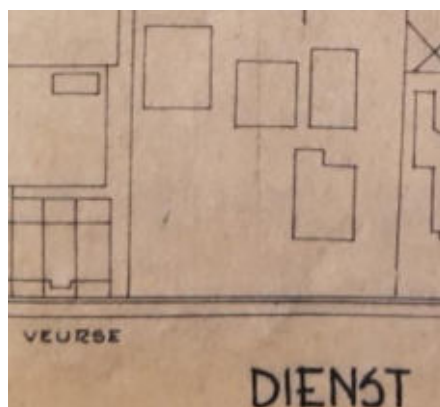
In de publicatie "Keldergraven op het kerkhof van Voorschoten", auteur K.A. de Vries, februari 2016, blz. 3, staat een beschrijving van de familiegraven Eggink. Daar staat vermeld:

"Een andere zoon Jan Willem bewoonde "Klein Woelwijk" aan de Veurseweg op de plaats van "Onder de rode beuk", die daar nog een restant van is."

In 1964 zijn de voorbereidingen van de nieuwe wijk Boschgeest in volle gang. Onderstaand een tekening uit augustus / september 1964 van de dienst Openbare Werken van Voorschoten met de afbeelding van de wijk Boschgeest, waarbij de bestaande bebouwing nog licht afgebeeld zichtbaar is met links verticaal de Woelwijklaan en beneden de Veurseweg.



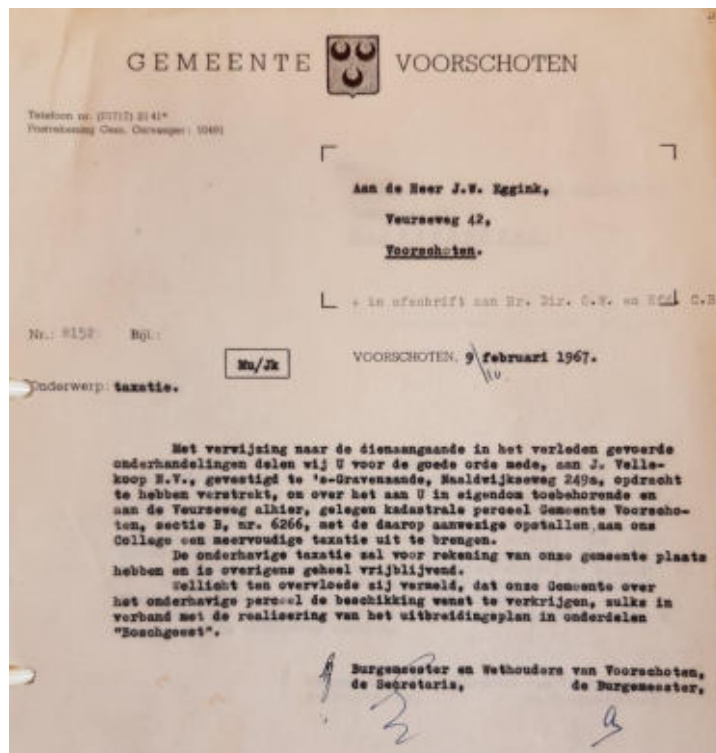
Bron: GAWV, Boschgeest, dossier 2040, 1952-1974



In detail de burgerwoning Woelwijk met schuren en stal

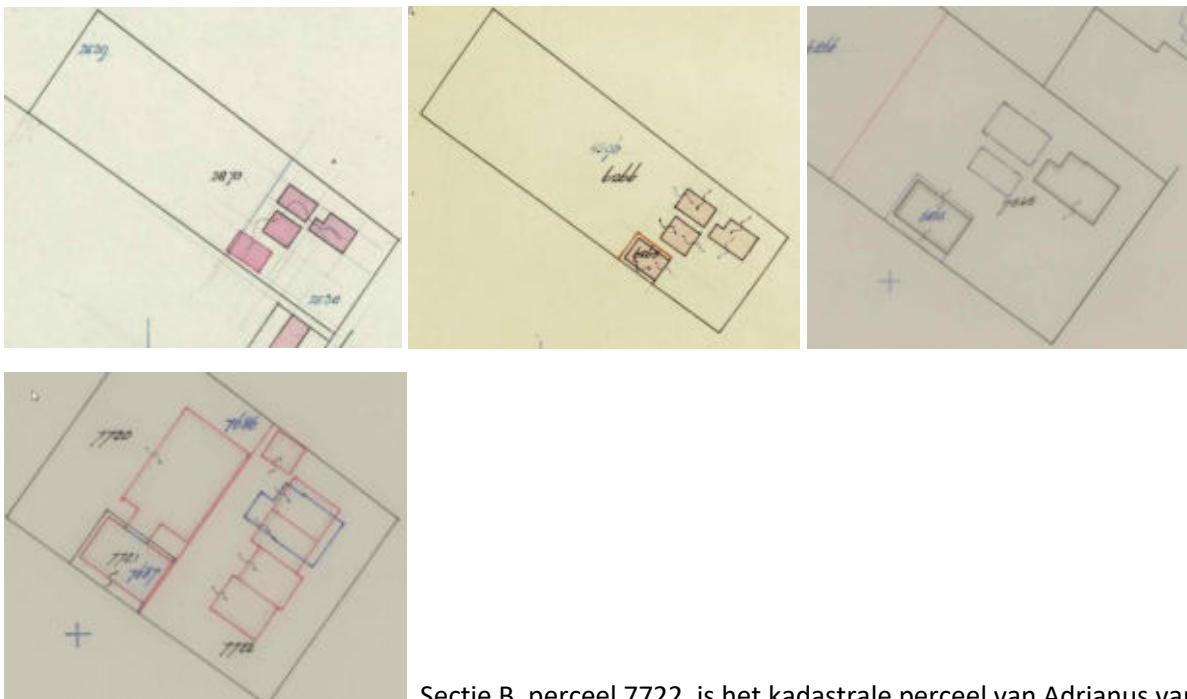
De burgerwoning Woelwijk is in 1966 gefotografeerd (zie elders). Dit betekent dat deze burgerwoning later dan 1966 moet zijn afgebroken ten gunste van de nieuwbouw van wijk Boschgeest.

In 1967 woont de heer J.W. Eggink nog op de woning Veurseweg 42. Hij krijgt van de gemeente Voorschoten de aankondiging dat de gemeente Voorschoten het perceel, kadastraal Sectie B, nr. 6266, met de daarop aanwezige opstallen wil verwerven voor de inrichting van wijk Boschgeest.



Bron: GAWV, Boschgeest, dossier 2040, 1952-1974

Samenvatting van de hernummering van het kadastrale perceel van de burgerwoning Woelwijk, Sectie B: nr. 2108 (1887) -> 2530 (1905) -> 2870 (1916) -> 6266 (1962) -> 7545 (1971) -> 7722 (1973)



Sectie B, perceel 7722, is het kadastrale perceel van Adrianus van der Valk met de nieuwe bebouwing, de woningen Veurseweg 42 t/m 48



Detailkaart van de nieuwe huisnummers aan de Veurseweg in de wijk Boschgeest (Kadaster)

In onderstaand overzicht van het Kadaster staan alle opeenvolgende verkopen van de woning Woelwijk zoals geregistreerd bij het Kadaster in Leiden met de historie van het kadastrale perceel 2108, waarop de woning Woelwijk is gebouwd in 1881.

Gebleden is dat in de openbare registers de volgende stukken voorkomen:

perceelnummer	deel en nummer akte
2108	590/65 713/76 780/56 788/49 1182/68 2151/30 2267/26 2329/30 2340/37 2333/36 (alle ingeschreven te Leiden)

Een afschrift van genoemde ingeschreven akten gaat hierbij.

Historie kadastrale percelen:

Percelen	Later	Later	Later	Later	Later
2108	→ 2522	→2530	→2870	→4596	→6266
	→ 7545	→7686	→7722	→7797-7798	

Tot slot de naamgeving van de Woelwijklaan in 1937.

Namen van wegen.

Daarna worden aan de volgende wegen de volgende namen gegeven met het oog op de henummering van den Veursche-weg:

1. 't Laantje bij „Klein Rouwkoop“: Es-senlaan.
2. 't Wegje naar de kunsthoornindustrie: Rouwkooplaan.
3. 't Wegje naar de boerderij van Van der Vossen: Peppellaan.
5. 't Pad naar den knipmolen: Vliet en wegen.
6. 't Laantje „Haagwijk“: Haagwijk.
7. 't Laantje voorbij het huis „Woelwijk“, Woelwijklaan.
8. De Rozenburgerlaan: Rozenburger-laan.
9. 't Laantje naar Ter Horst: Horstlaan.
10. Duivenvoorde: Duivenvoorde.

Leidsche Courant, 18/05/1937; p. 11/16; www.delpher.nl

In 1937 wordt aan een aantal wegen een naam gegeven met het oog op de hernoeming van de Veurseweg.

Nr. 7. 't Laantje voorbij het huis "Woelwijk", Woelwijklaan.

Welk Woelwijk wordt hier bedoeld? Voorbij het huis "Woelwijk" kan betekenen voorbij de burgerwoning "Woelwijk" aan de Veurseweg 42 op de hoek van de Woelwijklaan.

Hoofdstuk 14 De monumentale rode beuken voor burgerwoning Woelwijk

Voor de burgerwoning Woelwijk stonden vanaf zekere datum twee rode beuken aan de zijde van de Rijswijksche Straatweg, later Veurseweg 42 genaamd.

Omdat het perceel land waarop deze woning in 1881 gebouwd is met kadastraal perceelnummer Sectie B nummer 2108 bij de verkoop in 1880 aan Jacobus Duivenvoorden nog een groot open weiland was zonder bebouwing, veronderstel ik dat gelijk met de bouw van de woning de twee rode beuken in 1881 geplant zijn als windsingel en erfbeplanting vóór de woning.

Dat zou betekenen dat het plantjaar vergelijkbaar is met die van de rode beuk bij het koningin Wilhelminamonument bij de Paleisstraat in Den Haag, vlak bij paleis Noordeinde. Deze rode beuk is geplant in 1880 ter gelegenheid van de geboorte van prinses Wilhelmina.



Foto rode beuk met plantjaar 1880 op de Paleisstraat in Den Haag (fotograaf Jacques Duivenvoorden; datum 1 mei 2022)

Het gegevens van deze rode beuk op de Paleisstraat zien er zo uit:

Boomnummer: 1 Boomsoort Nederlands: purperbeuk

Boomsoort wetenschappelijk: *Fagus sylvatica* 'Atropunicea' Leeftijd (in 2022): 202 jaar

Boom leeftijdsklasse: Volwassen Stamdiameterklasse: >100 cm Eigenaar: Particulier

Beheerder: Particulier Bijzondere snoeivorm: geen Monumentaal nummer: p2519

Werkpakketcode: A40 Werkpakket: Monumentaal particulier

Groeiplaatsconstructie Straatnaam: Noordeinde Stadsdeel: Centrum

In Voorschoten zien de rode beuken bij Veurseweg 42 en 44 er in winter en zomer als volgt uit:



Rode beuken Veurseweg 42 en 44. Datum: winter 2021 / 2022. Fotograaf: Jacques Duivenvoorden



Rode beuken Veurseweg 42 en 44. Datum: zomer 2022. Fotograaf: Jacques Duivenvoorden

De bruine beuken aan de Veurseweg bij de huisnummers 42 t/m 48 staan op de “Beschermdwaardige bomenlijst gemeente Voorschoten” (versie van 05-12-2011).

De omschrijving:

nr. 937 Veurseweg 42, boomsoort: Fa.sy.'At' (*Fagus sylvatica* 'Atropurpurea') , Monumentale boom. Hoofdverkeersweg. Omvang 90-100 Particulier

nr. 938 Veurseweg 44, boomsoort: Fa.sy.'At' (*Fagus sylvatica* 'Atropurpurea'), Monumentale boom. Hoofdverkeersweg. 100-150 Particulier

In de brochure “Bomenroute door het groene hart van Voorschoten” (Maart 2015; Uitgave en redactie Vereniging tot Behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten) lezen we op blz. 14 dat deze rode beuken op Veurseweg 42 en 44 van het boomsoort *Fagus sylvatica* ‘Purpurea’ zijn:

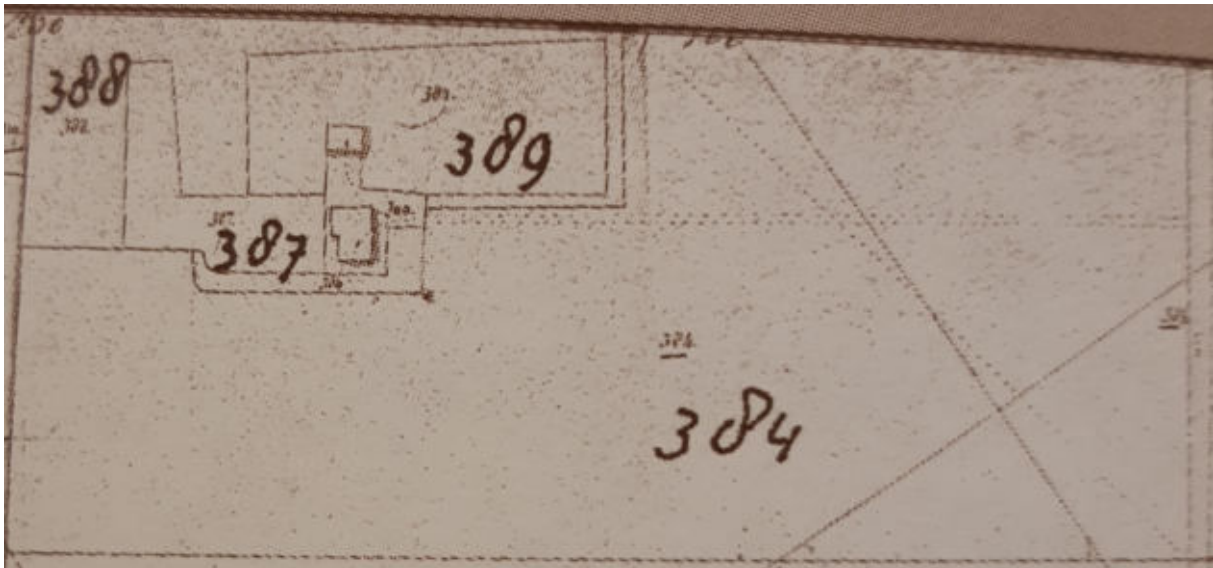
“Even verder langs de Veurseweg — bij huisnummer 68 en 42 — staan grote rode Beuken (*Fagus sylvatica* ‘Purpurea’) (nr. 43 op de kaart van de bomenroute). Bij de twee beuken bij huisnummer 42 is goed te zien hoe de bomen gevormd worden onder invloed van het klimaat. Door de in Nederland overheersende zuidwestenwind zijn de kruinen van de bomen aan één zijde afgeplat. Dit effect wordt goed zichtbaar daar waar de bomen boven de bebouwing uitkomen. Onder gunstige omstandigheden kan hij uitgroeien tot een reus van tussen de dertig en veertig meter”.

In het boomrapport van Pius Floris Boomverzorging Amsterdam van 15 mei 2013 (voor dit onderzoek en deze publicatie aan mij ter beschikking gesteld door de bewoners van Veurseweg 44) staat echter dat de twee beuken rode beuken van de boomsoort “*Fagus sylvatica* Atropunicea” (bruine beuk of

rode beuk) zijn. Dat komt niet letterlijk overeen met de aanduiding op de hierboven geciteerde “Beschermdwaardige bomenlijst gemeente Voorschoten”. Als adres wordt vermeld Veurseweg 44 en boomnummer 938. Als plantjaar wordt vermeld 1813.

Vanwege de hierboven aangegeven achtergrondgegevens over de herkomst van het oorspronkelijke weiland perceel (kadastraal perceel Sectie B, nummer 2108) waarop de beide bruine beuken zijn geplant is er mijns inziens gereede twijfel aan het plantjaar 1813.

In 1832 was het kadastrale perceel Sectie B, nummer 384 (in 1880 perceel nr. 2108), een perceel weiland in bezit van eigenaar Jacobus Hendrik van der Schaaff, zonder bebouwing, zoals te zien op onderstaande uitsnede uit de kadastrale kaart van Voorschoten van 1832.



De gemeente Voorschoten moet in samenspraak met boomexperts een definitief oordeel vellen over het plantjaar van deze rode beuken.

De beuken worden in zwartwit getoond op de eerder opgenomen foto van de burgerwoning Woelwijk uit de beeldbank van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE).



Woelwijk, Veurseweg 42, Voorschoten; Dukker, G.J. – Fotograaf; datum 11-1966; Beeldbank RCE

Hoofdstuk 15 Prijzen bij tentoonstellingen Nederlandsche Maatschappij van Landbouw



Jacobus Duivenvoorden was lid van de afdeling Leiden en omstreken en later van de afdeling Wassenaar en Voorschoten en weer later van de afdeling Voorschoten van de Nederlandsche Maatschappij van Landbouw (opgericht in 1847, gericht op kennisontwikkeling en innovatie, secretariaat in het Landbouwhuis in de Anna Paulownastraat 22 in Den Haag; uitgever van het Hollandsch Landbouwweekblad). De Nederlandsche Maatschappij van Landbouw was een van de voorlopers van de huidige Land- en Tuinbouworganisatie Nederland (LTO Nederland).



“Landbouwhuis”, Anna Paulownastraat 22, Den Haag (foto: Jacques Duivenvoorden, 2022)

Binnen deze Gemeente, die als geheel binnen hare vestwallen besloten, weinig oplevert, dat tot den landbouw betrekkelijk hier zoude kunnen worden vermeld, is de afdeling Leyden en omstreken van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw gevestigd; zij telt 195 leden, en bestaat uit deze Stad en de Dorpen *Leyderdorp*, *Soeterwoude* en *Voorschoten*. Hare strekking is de bevordering der theoretische kennis en practische uitbreiding, ontwikkeling en volmaking van al wat tot den landbouw betrekking heeft.

Hollandsche Maatschappij van Landbouw, afdeling Leiden (Nationaal Archief, archief Hollandsche Maatschappij van Landbouw, toegang, Inv. Nr.)

Bij de door de Hollandsche Maatschappij van Landbouw georganiseerde tentoonstellingen konden de leden producten inzenden waarvoor prijzen werden uitgereikt.

Jacobus Duivenvoorden bleek een actieve inzender van boter, kaas, paarden en vetgemeste koeien te zijn geweest waarmee hij een groot aantal prijzen won.

Aan de hand van krantenartikelen over deze tentoonstellingen een selectie van zijn gewonnen prijzen.

— Woensdag werd te Voorschoten gehouden een plaatselijke tentoonstelling van vee, bloemen enz. Eenige ingezetenen hadden daartoe een plan ontworpen en gelden bijeengebragt, en het Gemeentebestuur reikte de hand, om de pogingen waar het kon en mogt wel te doen gelukken. Het ruime openbare schoolgebouw en de daarbij gelegen grond, aan de Hervormde gemeente toebehoorende, werden ter beschikking gesteld van de commissie met de regeling belast. Feestelijk getooid was de plaats der Tentoonstelling, tot dat doel uitnemend geschikt en ingerigt. Vele inzenders gaven aan de oproeping gehoor en de Tentoonstelling prijkte met al wat Voorschoten op het gebied van land- en tuinbouw oplevert, en op menige tentoonstelling van dien aard ook reeds als uitstekend werd geroemd en bekroond.

Meer dan 1000 bezoekers viel de Tentoonstelling ten deel, die aan de Commissie tot regeling, zoowel als aan de ingezonden voorwerpen, den meesten lof toekenden. In het bijzonder trok de aandacht een jonge stier, nog geen half jaar oud, gefokt door Jan Dijkman, en om de zeldzaamheid van grootte en bouw op dien leeftijd bewonderd. Van het melkvee muntte uit dat, ingezonden door den bouwman Dirk Meijer en gefokt op een bouwmanwoning van den heer Dirk Lammers van 's Hage. Van de vette koeijen trok de aandacht die van den bouwman W. C. Biben en van de pinken die van den heer van Iterson van Beresteyn, terwijl de ingezonden boter en kaas van de bouwlieden Jacob Duivenvoorde en Pieter Straathoff de eereprijzen werden waardig gekeurd, die de Commissie daarvoor, gelijk ook aan de genoemde inzenders van den stier, de melkkoe, de vette koeijen en pinken hebben toegekend. Zulke eereprijzen behaalden ook Jhr. Steengracht van Duivenvoorde en H. Buurman, tuinman van Z. K. H. Prins Frederik, voor de verzameling bloemen en H. Gerritse, tuinman op Stadwijk, in het bijzonder voor de Japansche

Leidsch Dagblad, 29 augustus 1862; beeldbank Erfgoed Leiden en Omstreken

“Woensdag werd te Voorschoten gehouden een plaatselijke tentoonstelling van vee, bloemen enz. Van de vette koeien trok de aandacht die van den bouwman W.C. Biben en van de pinken die van de heer van Iterson van Beresteyn, terwijl de ingezonden boter en kaas van de bouwlieden Jacob Duivenvoorde en Pieter Straathoff de eereprijzen werden waardig gekeurd, die de Commissie daarvoor, gelijk ook aan de genoemde inzenders van den stier, de melkkoe, de vette koeijen, corne de pinken hebben toegekend”.

Mr. D. T. Gevers van Endegeest. **Jonge paarden, geboren in 1858**, onverschillig van welk geslacht: 1ste pr. W. van Paassen, Rijswijk; 2de B. A. Baron van Verschuer, Hartekamp; 3de J. **Duivenvoorde**, Voorschoten. **Jonge paarden, geboren in 1859**, onverschillig van welk geslacht: 1ste pr. H. M. van der Haak, Z.Waddinxveen; 2de E. Pijnacker Hordijk; 3de J. Duivenvoorde. **Jonge paarden, geboren in 1860**, onverschillig van welk

Hollandsche Maatschappij van Landbouw, tentoonstelling 's-Gravenhage 30-09-1862 (Bron: Nieuwe Rotterdamsche courant, 01-10-1862; www.delpher.nl)

Jonge paarden, geboren in 1858, onverschillig van welk geslacht: 3^{de} J. Duivenvoorde, Voorschoten

Jonge paarden, geboren in 1859, onverschillig welk geslacht: 3^{de} J. Duivenvoorde.

Wagenpaarden aangespannen: 1^e prijs f 25 N. J. Stallinga, 2^e prijs f 10, G. Tibboel, 3^e prijs getuigschrift S. Bronsgeest, allen van Leyden; chaispaarden aangespannen: 1^e prijs f 15 J. **Duivenvoorde te Voorschoten**, 2^e prijs f 5 C. Kapteyn, 3^e prijs getuigschrift K. Sjouke Hylkema; beiden van Oegstgeest; rundvee: stierkalf 1863, 1^e prijs f 15 N. Kapteyn Cz. te Leyderdorp, 2^e prijs f 10 J. van Haasteren te Soeterwoude; kuiskalf 1863, 1^e prijs f 15 W. Schenkeveld, 2^e prijs f 10 en 3^e prijs getuigschrift C. van Zelderen, beiden van Voorschoten; rijstier 1½ jaar: 1^e prijs f 25 J. van Haasteren te Soeterwoude; 2^e prijs f 10, C. van Zelderen te Voorschoten; 3^e prijs getuigschrift P. van Stein; Pinken: 1^e prijs f 20 en 3^e prijs getuigschrift J. van Haasteren te Soeterwoude, 2^e prijs f 10 A. van Haasteren te Voorschoten; melkvaarzen: 1^e prijs f 25 D. Lagerberg te Soeterwoude, prijs van het bestuur J. H. Biben te Leyden; melkschot: prijs van het bestuur P. van Stein, 2^e prijs f 15 W. Schenkeveld, beiden van Voorschoten; melkgevende koe: 1^e prijs f 50 Arie Onderwater te Soeterwoude, 2^e prijs f 25 G. Tibboel te Leyden, 3^e prijs getuigschrift D. Meijer te Voorschoten; koe vet geweid in 1863: 1^e prijs f 25 J. van Mannekus te Soeterwoude, 2^e prijs f 10 W. H. van Rooz te Voorschoten, 3^e prijs getuigschrift C. Kapteyn te Oegstgeest, voorwerpen niet in het programma genoemd, 2 dragtige koeijen: 1^e prijs P. Vromesteyn te Leyderdorp. — Schapen: zwaiglammeren 1^e prijs f 10 P. Vromesteyn te Leyderdorp, 2^e prijs f 5 W. Schenkeveld te Voorschoten; oojien 1^e prijs f 10 P. Vromesteyn te Leyderdorp, 2^e prijs L. Kranenburg te Voorschoten; vette hamels 1^e prijs f 10 en 3^e prijs getuigschrift C. de Graaf, 2^e prijs f 5 P. Vromesteyn, beiden te Leyderdorp; springram 2^e prijs f 10 en 3^e prijs getuigschrift P. Vromesteyn te Leyderdorp; boter ½ vat: 1^e prijs f 15 J. Duivenvoorde, 2^e prijs f 10 A. van Adrichem, 3^e prijs getuigschrift A. J. Straathoff; Leydsche melkkaas 1^e prijs f 10 W. Schenkeveld, 2^e prijs getuigschrift C. Wolff, beiden van Voorschoten; Goudsche kaas 2^e prijs getuigschrift A. Onderwater te Soeterwoude, idem (Edammer vorm)

Leydse courant, 28-08-1863; www.delpher.nl

Tentoonstelling van vee, boter, kaas, bloemen en pluimgedierte bij de Vink van de afdeling Leiden en omstreken van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw.

Chaispaarden aangespannen: 1^e prijs f 15 J. Duivenvoorde te Voorschoten

Boter 1/8 vat: 1^e prijs f 15 J. Duivenvoorde

ZUIVELBEREIDING. Een achtste vat Nederlandsche Boter, gelegen in mei of junij 1864: 1e pr. G. Vreeburg, Lisse; 2e pr. Maartje de Jong, Maasland; 3e pr. G. van der Poel, Hazerswoude; pr. van het Bestuur, J. Duivenvoorde, Voorschoten. Een achtste vat Noordh. Boter, minstens 14 dagen oud: 1e pr. Cornelia Schils, Schoten; 2de pr. jhr. R. A. E. Barnart, Vogelenzang; 3e pr. mr. H. S. van Wickevoort Crommelin, Woestduin. Een achtste vat Leydsche of Rijnl. Boter, minstens 14 dagen oud: 1e pr. G. Vreeburg, Lisse; 2e pr. J. Duivenvoorde, Voorschoten; 3e pr. P. Straathof, Hazers-

Hollandsche Maatschappij van Landbouw, tentoonstelling Leiden 22-09-1864 (Bron: Rotterdamsche courant, 23-09-1864; www.delpher.nl)

Een achtste vat Nederlandsche Boter, gelegen in mei of junij 1864: prijs van het Bestuur, J. Duivenvoorde, Voorschoten

Een achtste vat Leydsche of Rijnl. Boter, minstens 14 dagen oud: 2^e pr. J. Duivenvoorde, Voorschoten

Zuivelbereiding. Een achtste vat Nederl. boter, gelegen in Mei of Juni 1864: 1ste pr. J. Duivenvoorden, Voorschoten; 2de pr. G. Vreeburg, Lisse; 3de pr. J. Doelman, Maasland. Een achtste vat Noord-Hollandsche boter, minstens 14 dagen oud: 1ste pr. Corns. Schils, Schoten; 2de pr. Jonkhr. R. A. E. Barnaert, Vogelenzang; 3de pr. M. Jongens Kz. Een achtste vat Leidsche of Rhijnlandsche boter, minstens 14 dagen oud: 1ste pr. J. Duivenvoorden; 2de pr. G. Vreeburg; 3de pr. P. Scholten, Lisse. Een achtste vat Delflandsche boter, min-

Nieuwe Rotterdamsche courant, 01-10-1869; www.delpher.nl

Hollandsche Maatschappij van Landbouw, tentoonstelling Purmerend, op 01-10-1869. Prijzen uitgereikt:

Zuivelbereiding. Een achtste vat Nederl. Boter, gelegen in Mei of Juni 1864: 1^{ste} pr. J. Duivenvoorden, Voorschoten

Een achtste vat Leidsche of Rhijnlandsche boter, minstens 14 dagen oud: 1^{ste} pr. J. Duivenvoorden.

TE HUUR OF TE KOOP:
eene EZELIN met haar VEULEN.
 Franco te bevragen bij den Landbouwer
J. DUIVENVOORDE, te VOORSCHOTEN. (5685)

Dagblad van Zuidholland en 's Gravenhage, 02-06-1870; www.delper.nl

“Te huur of te koop: eene ezelin met haar veulen. Franco te bevragen bij den landbouwer J. Duivenvoorde, te Voorschoten (5685)”

TENTOONSTELLING TE VOORSCHOTEN.

Bekroningen werden toegekend: sleren, half jaar oud, 1e prijs A. Van Sente; Graaskalveren, 1e prijs L. Zonneveld; 2e prijs C. Wolf; 3e prijs wed. Schenkereld; Bijlenren, 1½ jaar oud, 1e prijs A. Moolman; 2e prijs J. Van Santen; 3e prijs A. De Bruyn; Finken, 1e prijs P. Hooyman; 2e prijs Van Cassel; 3e prijs S. Kraenburg; Bijlenren, 2½ jaar oud, 1e prijs D. Meijer; 2e prijs J. J. Dijkman; Melkvaarren, 1e prijs W. Van Wissem; 2e prijs A. Van Haaster; 3e prijs C. Van Zelderren; Melkchotten, 1e prijs W. C. Böben; 2e prijs T. A. Van Leeuwen; 3e prijs C. Van Haaster; Melkgevende koeien, 1e prijs P. Van Steln; 2e prijs Jan. Hooyman; 3e prijs D. Meijer; Vetgeweide koeien, 1e prijs J. Duivenvoorde; 2e prijs A. Van den Berg; 3e prijs J. Duivenvoorde; Lammeren (4 stuks), 1e prijs P. Van Steln; 2e prijs Joh. Hooyman; Springrammen, 1e prijs P. Dijkman; 2e prijs W. C. Böben; Vette hamsels, 1e en 2e prijs P. Van Steln; Ooien (4 stuks), 1e prijs J. Duivenvoorde; 2e prijs W. C. Böben; Kippen, 1 haan en 4 hamsels; prijs J. Bijleveld; Eenden, 1 woerd en 4 hamsels, 1e wed. Schenkereld; Gansen, 1 gans en 2 gansen, 1e C. Van Haaster; Kalkoenen, 1 haan en 2 hamsels; prijs P. Hooyman.

Bloemen, de twee uitstekendste verzamelingen, 1e prijs D. Guinikloo; 2e prijs L. Kraenburg.

Boter, 2e prijs, een damastrotje of eenig ander voorwerp, ter waarde van f 40, uitgelooft door Jonkvrouwe Steengracht, A. Des Hollander; 3de prijs, twee kristallen botervlootjes met zilver, J. Duivenvoorde; 2de prijs, een suikermantje met zilver, A. Van Adrichem. Leidsche kaas, 1e prijs, een voorwerp in zilver, uitgelooft door Jonkvrouwe Steengracht, J. Duivenvoorde; 2e prijs, Joh. Hooyman; Goudsche kaas, 1e en 2e prijs, niet toegewezen. Engelsche kaas, 1e prijs niet toegewezen, 2e prijs, D. Meijer. Alschepers, 1e prijs, T. Heemskerk; 2e prijs, L. Zonneveld. Binspotten, eigenhandig gemaakt door Jooz meijer; 1e prijs, sacon met gouden sloop, Anna Van den Berg; 2e prijs, een dia, Johanna Kraenburg; 3e prijs, sacon met zilveren sloop, Johanna van Bokman.

Ten slotte zij nog vermeld dat de Heer D. Meijer twee en de Heer J. Bijleveld een prijs heeft afgestaan ten behoeve van het *Roode Kruis*.

Het nieuws van den dag : kleine courant, 29-08-1870; www.delpher.nl

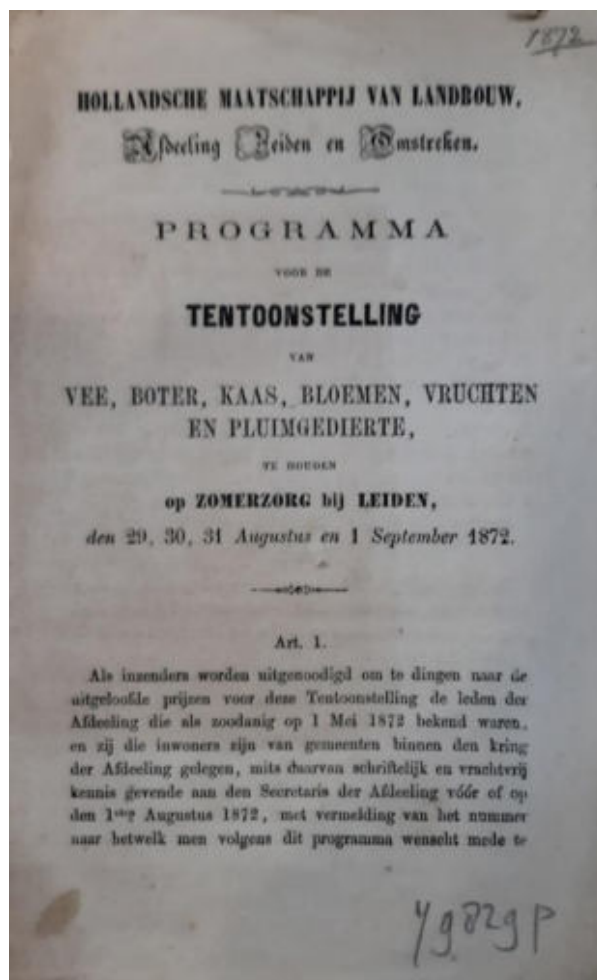
Tentoonstelling van de Nederlandsche Maatschappij van Landbouw te Voorschoten. Prijzen:

Vetgeweide koeien: 1^e prijs J. Duivenvoorde, 3^e prijs J. Duivenvoorde

Ooien (4 stuks): 1^e prijs J. Duivenvoorde

Boter: 2^e prijs, twee kristallen botervlootjes met zilver, J. Duivenvoorde

Leidsche kaas: 1^e prijs, een voorwerp in zilver, uitgelooft door Jonkvrouwe Steengracht, J. Duivenvoorde



Programma tentoonstelling Nederlandsche Maatschappij van Landbouw, afdeling Leiden en Omstreken, op 29 t/m 31 augustus en 1 september 1872 op Zomerzorg bij Leiden (Bron: Erfgoed Leiden en Omstreken, Bibliotheek, No. 79829)

ninge. No. 25. Jonge paarden, geboren in 1870, van vreemd of gekleurd ras, onverschillig van welk geslacht, 2e prijs E. Kiderlen, Delfshaven, 3e prijs J. L. Hoos, Leiderdorp. No. 26. Jonge paarden, geboren in 1871, van inlandsch ras, onverschillig van welk geslacht: 3e prijs, J. Duyvenvoorde, Voorschoten, prijs van het bestuur B. Houwaart, Noordwijkerhout. No. 27. Jonge paarden, geboren in 1871, van vreemd of gekruist ras, onverschillig van welk geslacht, 1e prijs, jhr. mr. D. T. Gevers van Endegeest; 3e prijs mr. J. D. Viruly, Voorburg. Prijs van het bestuur M. Temminck, Rijswijk. No. 29. Hengstveulens van vreemd of gekruist ras, geboren in 1872, 1e prijs, P. Vromesteijn, Leiderdorp. No. 31. Merrieveulens van vreemd of gekruist ras, geboren in 1872, 2e en 3e prijs, mr. J. D. Viruly.

Dagblad van Zuidholland en 's Gravenhage, 25-09-1872; www.delpher.nl

Tentoonstelling 25-09-1872 Nederlandsche Maatschappij van Landbouw in Leiden. Prijzen: No. 26. Jonge paarden, geboren in 1871, van inlandsch ras, onverschillig van welk geslacht: 3^e prijs, J. Duyvenvoorde, Voorschoten.

Afd. Leiden en Omstreken der Hollandsche M. v. L. Op den 15 Januarij j.l. werd door deze afdeling eene vergadering gehouden, die in meer dan een opzigt belangrijk mogt heeten.

In deze vergadering toch werden de prijzen aan de bekroonden op de Nationale en Internationale Tentoonstelling te s' Gravenhage toegekend, op eene plegtige wijze en met toepasselijke aanspraken uitgereikt, en wel aan de H.H. N. J. Stallinga, D. A. Sala, Mej. D. L. Stikkelorum, te Leiden; W. A. van Rijn, te Zoeterwoude; P. Vromestijn, G. Zirkzee, J. D. Speet, J. L. Hoos, te Leijderderp; W. van 't Hoff, W. C. Biben, **J. Duivenvoorde**, te Voorschoten; P. van der Voort, te Alkemade, en F. A. W. Weeningh, te Koudekerk. Deze prijzen bestonden uit de groote gouden medaille, de gouden medaille, verguld zilveren, zilveren en bronzen medailles, benevens geldprijzen en getuigschriften, waaruit blijkt, dat deze afdeling op eene waardige wijze op de tentoonstelling is vertegenwoordigd geweest.

Landbouw-courant, 30-01-1873; www.delpher.nl

In de vergadering op 15-01-1873 van de afdeling Leiden en omstreken van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw werden de prijzen van de bekroonden op de Nationale en Internationale Tentoonstelling te 's-Gravenhage toegekend, op een plechtige wijze en moet toepasselijke aanspraken uitgereikt onder meer aan W. van 't Hoff, W.C. Biben en J. Duivenvoorde te Voorschoten.

Afd. Oegstgeest en omstreken der Hollandsche M. v. L. Den 10 Juni had de door de afd. Oegstgeest aangekondigde *beproeving van maaiwerktuigen* plaats op het landgoed van den Hoog Welgeboren Heer Gevers van Endegeest, welke voor tal van belanghebbenden en belangstellenden werd bijgewoond.

Het maaiveld was verdeeld in tien afdeelingen, breed 7 M., lang 200 M. welke 1400 M² gemiddeld in 18 Minuten werden gemaaid.

De Commissie van beoordeeling (1) heeft bevonden, dat het beste werk gedaan werd met de *Buckeye* van de Heeren Landré en Glindeerman te Amsterdam, terwijl de *Kirby* van de Heeren Boeke en Huidekoper te Groningen, en de *Wood* van de firma Peignat & C^o. te Amsterdam zeer goed voldeden.

Bij een gehoudene *wedstrijd met gebruikte maaimachines* werd de eerste prijs behaald door den maaijer met de *Hornsey*, reeds drie jaren in gebruik op de landerijen van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, de tweede prijs door P. Cigaar met de *Samuelson*, hem zelve toebehoorende, en de derde prijs door den maaijer met de *Samuelson*, toebehoorende aan den Heer Gevers van Endegeest.

Het met vlaggen getooide terrein leverde een eigenaardigen aanblik op, vooral toen op een nevenliggend stuk land de hooischudder in werking kwam.

De commissie, belast met de voorbereiding en regeling, heeft belooning gevonden voor hare moeite. Ieder scheen voldaan, er was veel gezien en geleerd, en 4 *Burkey's* 1 *Kirby* en 1 *Wood* werden door landbouwers aangekocht.

BOOMKAMP.

(1) Volgens een ons welwillend door den secretaris der afd. gezonden bericht, 't welk wij na dat van den Hr. B. ontvingen, bestond de commissie van beoordeeling uit de heeren J. Hoogstraten te Saassenheim, A. van der Mey te Lisse, G. C. van der Hoef en H. Duivenvoorde te Oegstgeest en **J. Duivenvoorde te Voorschoten**. Red.

Landbouw-courant, 17-06-1875; www.delpher.nl

Op 10-06-1875 werd door de afdeling Oegstgeest en Omstreken van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw een beproeving van maaiwerktuigen gehouden op het landgoed van de Hoog Welgeboren Heer Gevers van Endegeest. Jacobus Duivenvoorden (hier vermeld als J. Duivenvoorde)

te Voorschoten was – evenals zijn broer H. Duivenvoorde te Oegstgeest - lid van het comité van beoordeling van deze beproeving. Dit comité heeft bevonden dat het beste werk gedaan werd met de Buckeye van de heren Landré en Glinderman te Amsterdam.

— Op de tentoonstelling te Zaandam zijn o. a. de volgende inzenders bekroond: D. M. v. d. Hoef te Oegstgeest 1ste prijs voor kleine erwten, 2de pr. voor capucijnders, 1ste pr. voor bruine boonen, 3de pr. voor boter, 1ste pr. voor komijnde kaas; H. Beekman te id. 1ste pr. voor druiven van den kouden grond; A. Juffermans te id. 2de pr. voor boter; J. Duyvenvoorden te Voorschoten 1ste pr. voor boter, 2de pr. voor komijnde kaas; F. A. W. Weenink te Koudekerk 1ste pr. voor den grootsten meloen; A. v. d. Eikel te Katwijk 2de pr. voor groenten; L. W. Koning te Sassenheim 3de pr. voor bruine, prijs v. h. bestuur voor zwarte boonen; P. Ciggaar te id. 1ste pr. voor weiboter, 1ste pr. voor machinaal bereide kaas, 2de pr. voor niet gevraagde kaassoorten, J. Hoogstraten te id. 3de pr. voor komijnde kaas, D. J. Ciggaar te id. 3de pr. voor mach. ber. kaas; P. Bos te Zoetermeer 1ste pr. voor wintertarwe, id. voor zomergerst; C. Maters te Waddinxveen 2de pr. voor mangelwortelen, D. Liekeles Oebles Jz. te id. prijs v. h. bestuur voor werktuigen voor akkerbouw enz.

Leidsch Dagblad, 17 september 1875; www.delpher.nl

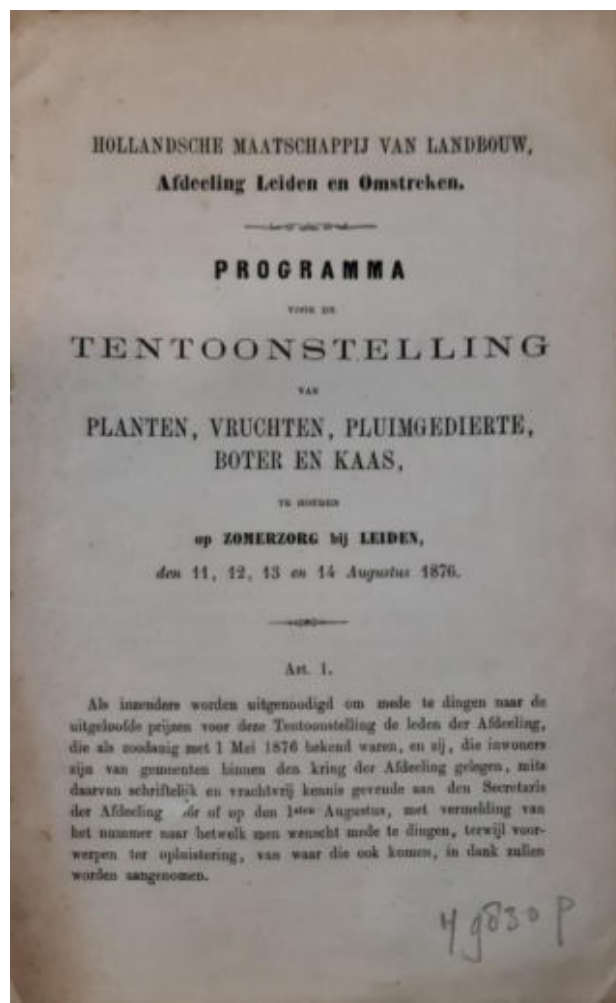
“Op de tentoonstelling te Zaandam van de Nederlandsche Maatschappij van Landbouw zijn de volgende inzenders bekroond: J. Duyvenvoorden te Voorschoten 1^{ste} pr. voor boter, 2^e pr. voor komijnde kaas”.

bijeengebracht. De uitgeloofde prijzen werden toegekend als volgt:
Paarden, geboren in 1877: 1e en 2e prijs C. Bos, te Wassenaar. Paarden, geb. in 1876: 1e pr. H. van der Drift, te Wassenaar; 2e prijs J. Duyndam, te Voorschoten; 3e prijs N. Alblas, te Wassenaar — Paarden, geb. in 1875: 1e prijs P. den Hollander, te Voorschoten; 2e prijs **J. Duivenvoorde, te Voorschoten**; 3e prijs A. Knijnenburg Sr., te Wassenaar; prijzen van het bestuur: W. C. Biben en J. Leeflang, te Voorschoten. — Paarden, geb. in 1874: 1e

Het nieuws van den dag : kleine courant, 31-08-1877; www.delpher.nl

“De te Voorschoten vanwege de afdeling Wassenaar – Voorschoten der Nederlandsche Maatschappij van Landbouw gehouden tentoonstelling van vee, land- en tuinbouwvoortbrengselen is zeer goed geslaagd. De uitgeloofde prijzen werden toegekend als volgt”:

Paarden, geboren in 1875: 2^e prijs J. Duivenvoorde, te Voorschoten



Programma tentoonstelling Hollandsche Maatschappij van Landbouw, afdeling Leiden en Omstreken, op 11 t/m 14 augustus 1876 op Zomerzorg bij Leiden (Bron: Erfgoed Leiden en Omstreken, Bibliotheek, No. 79830)

c. Afd. Leiden. In eene te Leiden gehouden vergadering van deze afd. is een comité benoemd tot het noteeren van de prijzen der boter op de wekelijksche markt aldaar en het openbaarmaaken daarvan. Dat comité bestaat uit de heeren P. H. Steenhauer te Leiden, P. Rijnveld te Koudekerk, als handelaren, en J. Van der Maarel als veehouder. Tot hunne plaatsvervangers werden gekozen de heeren F. Osterlöh te Leiden, H. Overes te Alfen en **J. Duivenvoorde** te Voorschoten uit de handelaars en S. Pennings te Noordwijk en L. Hoogduin te Alfen uit de veehouders, welke keuze bij het lot plaats had uit de door de zuster-afdeelingen voorgedragen personen. De maatregel zou met October aanvangen. Aan het Leidsche gemeentebestuur zal verzocht worden een verordening in het leven te roepen in het belang van den boterhandel. (L. Dbl.)

Landbouw-courant, 22-09-1881; www.delpher.nl

In 1874 hebben de leden van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw de nieuwe afdeling Wassenaar Voorschoten opgericht. In de vergadering van 17 november worden de heren J.P. Treub en J. Duivenvoorde gekozen tot afgevaardigden voor het ontwerpen van het huishoudelijk reglement voor deze afdeling (Gemeentearchief Wassenaar, Oud Archief tot 1895, Inv. Nr. 1747).

In de vergadering van 3 mei 1875 worden J. Duivenvoorde met 52 stemmen en J.P. Treub met 51 stemmen gekozen tot overig lid van het bestuur van de afdeling Wassenaar Voorschoten.

J. Duivenvoorde wordt ook gekozen als plaatsvervangende afgevaardigde aan de algemene vergadering van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw in Zaandam op 18 september 1875.

In de vergadering op 14 februari 1876: “De voorzitter reikt, op plegtige wijze, aan den heer J. Duivenvoorde, het getuigschrift en de prijs ad f 25,-- door hem behaald voor ingezonden boter en kaas (voor de tentoonstelling in Zaandam) uit. Hij wenscht den bekroonde geluk met de behaalde onderscheiding en hoopt dat vele leden mogen aangespoord worden, om op het voorbeeld van den heer Duivenvoorde, op een volgende tentoonstelling in te zenden, en de Afdeeling op eervolle wijze te vertegenwoordigen”

Tijdens de vergadering op 24 juli 1878 wordt J. Duivenvoorde aangesteld als keurmeester voor de koeien op de tentoonstelling van de 35^e algemene vergadering van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw.

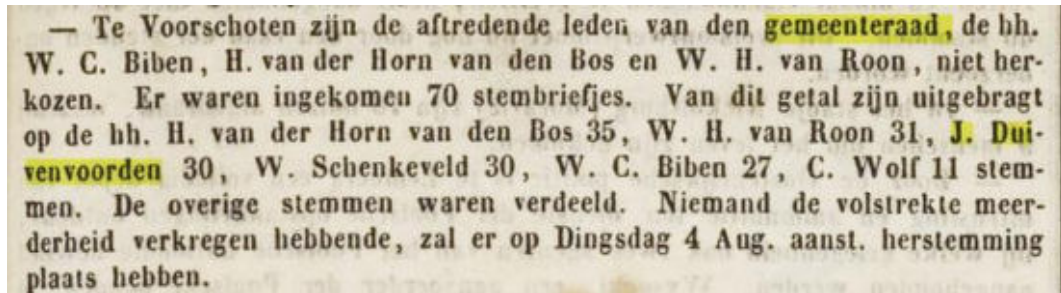
C. de Bruijn en J. Duivenvoorde worden door de afdeling Wassenaar Voorschoten van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw op 30 augustus 1881 verkozen tot lid (namens de boterhandelaars) van het comité dat benoemd is tot het noteren van de prijzen der boter op de wekelijkse markt in Leiden en het openbaar maken daarvan.

In de vergadering van 15 januari 1885 wordt in het rooster van aftreden van de bestuursleden het aftreden van J. Duivenvoorde als lid van het bestuur bepaald op 1886.

In de vergadering van 2 september 1885 geeft J. Duivenvoorde aan niet in aanmerking te komen voor een nieuwe bestuurstermijn en de vergadering verzocht hun stem op andere leden uit te brengen.

Hoofdstuk 16 Jacobus Duivenvoorden als gemeenteraadslid en wethouder van Voorschoten

Op 4 augustus 1863 wordt Jacobus Duivenvoorden gekozen als gemeenteraadslid van Voorschoten. Hij is dan pas 30 jaar oud. Op dinsdag 1 september 1863 wordt hij tijdens zijn eerste raadsvergadering ook benoemd tot wethouder.



— Te Voorschoten zijn de aftredende leden van den **gemeenteraad**, de hh. W. C. Biben, H. van der Horn van den Bos en W. H. van Roon, niet herkozen. Er waren ingekomen 70 stembriefjes. Van dit getal zijn uitgebragt op de hh. H. van der Horn van den Bos 35, W. H. van Roon 31, **J. Duivenvoorden** 30, W. Schenkeveld 30, W. C. Biben 27, C. Wolf 11 stemmen. De overige stemmen waren verdeeld. Niemand de volstreckte meerderheid verkregen hebbende, zal er op Dingsdag 4 Aug. aanst. herstemming plaats hebben.

Leyde courant, 27-07-1863; www.delpher.nl

“Te Voorschoten zijn de aftredende leden van den gemeenteraad, de hh. W.C. Biben, H. van der Horn van den Bos en W.H. van Roon, niet herkozen. Er waren ingekomen 70 stembriefjes. Van dit getal zijn uitgebragt op de hh. H. van der Horn van den Bos 35, W.H. van Roon 31, J. Duivenvoorden 30, W. Schenkeveld 30, W.C. Biben 27, C. Wolf 11 stemmen. De overige stemmen waren verdeeld. Niemand de volstreckte meerderheid verkregen hebbende, zal er op Dinsdag 4 Aug. aanst. Herstemming plaats hebben.”



VOORSCHOTEN.
Tot Leden van den Gemeenteraad worden bij de herstemming op 4 Augustus e. k. bijzonder aanbevolen:
J. DUIVENVOORDEN.
W. SCHENKEVELD.
W. C. BIBEN.
VOORSCHOTEN, 28 Julij 1863. EENIGE KIEZERS.

Leyde courant, 31-07-1863; www.delpher.nl

“Voorschoten. Tot Leden van den Gemeenteraad worden bij de herstemming op 4 Augustus e.k bijzonder aanbevolen: J. Duivenvoorden, W. Schenkeveld, W.C. Biben. Voorschoten, 28 Julij 1863. Eenige kiezers”



— Te Voorschoten zijn bij de eergisteren gehouden herstemming; voor 3 leden van den gemeenteraad, uitgebragt op de hh. W. H. van Roon 67, J. Duivenvoorde 47, H. van der Horn van den Bos 41, W. C. Biben 34, W. Schenkeveld 25, C. Wolf 17 stemmen. Weshalve de eerste en de derde herkozen zijn, de tweede gekozen is.

Leyde Courant, 7 augustus 1863; www.delpher.nl

“Te Voorschoten zijn bij de eergisteren gehouden herstemming, voor 3 leden van den gemeenteraad, uitgebragt op de hh. W.H. van Roon 67, J. Duivenvoorde 47, H. van der Horn van den Bos 41, W.C. Biben 34, W. Schenkeveld 25, C. Wolf 17 stemmen. Weshalve de eerste en de derde herkozen zijn, de tweede gekozen is”.

— In den gemeenteraad te **Voorschoten**, op II. Dingsdag avond gehouden, hebben de nieuw benoemde leden, na het afleggen der bij de wet gevorderde eeden, zitting genomen. Daarna werd tot de benoeming van twee wethouders overgegaan. Tot die betrekking werden benoemd de heer F. H. van Iterson, in plaats van den heer H. van der Horn van den Bos, en de heer **J. Duivenvoorde**, in plaats van het afgetreden lid van den raad, tevens **wethouder**, den heer W. C. Biben.

Leydse courant, (vrijdag) 04-09-1863; www.delpher.nl

“In den gemeenteraad te Voorschoten, op II. (laatstleden) Dingsdag avond gehouden (01-09-1863), hebben de nieuw benoemde leden, na het afleggen der bij de wet gevorderde eede, zitting genomen. Daarna werd tot de benoeming van twee wethouders overgegaan. Tot die betrekking werden benoemd de heer F.H. van Iterson, in plaats van der heer H. van der Horn van den Bos, en de heer J. Duivenvoorde, in plaats van het afgetreden lid van den raad, tevens wethouder, den heer W.C. Biben”.

Op 07-12-1863 werd Jacob Duivenvoorde als lid van het Plaatselijk Bestuur voorgedragen als lid van het Collegie van Zetters der Directe Belastingen van de gemeente Voorschoten als opvolger van Frederik Hendrik van Iterson, wethouder van Voorschoten

GEREENTE
Voorschoten

STAAT VAN VOORDRAGT, tot aanvulling van het Collegie van Zetters der Directe Belastingen,
van de Gemeente *Voorschoten*

NAMEN, VOORNAMEN en WOONPLAATSEN der leden, welke verzagen moeten worden.	BETREKKINGEN, waarin de afgetreden tot het Collegie hebben gezeten. (Lid van het Plaatselijk Be- stuur, of grondeigenaar, in of buiten de gemeente woon- achtig.)	BEDENEN en AFTREDING.	NAMEN, VOORNAMEN, BEROEPEN en WOONPLAATS der tot benoeming als Zetters voorgedragen wordende personen.	AANWIJZING der categorie, tot welke de ter benoeming voorgedragene personen zullen behooren. (Als in kolom 9.)
<i>Iterson van Frederik Hendrik</i>	<i>Lid van het plaats- lijk bestuur</i>	<i>voorzitter van de kollektie</i>	<i>Reverend, Jacob Biben</i>	<i>Lid van het Plaats- lijk bestuur</i>
<i>van Damme</i>	<i>grondeigenaar in de gemeente</i>	<i>voorzitter</i>	<i>Iterson van Frederik Hendrik</i>	<i>grondeigenaar in de gemeente</i>
<i>Bohman van Boerhaave</i>	<i>grondeigenaar in de gemeente</i>	<i>voorzitter</i>	<i>Biben Willem Christiaan</i>	<i>Lid van het gemeente.</i>
<i>Horn van der Bos</i>	<i>Lid</i>	<i>voorzitter</i>	<i>Polff Christiaan</i>	<i>Lid</i>

De VERGADERING 1863. Wethouder van Voorschoten
J. H. van Iterson

Bron: GAWV, NAV, Inv. Nr. 51

* * De ondergeteekenden nemen de vrijheid, bij hunne medekiezers als Lid voor de Provinciale Staten aan te bevelen, voor de op den 17^{den} Julij in het district Leyderdorp te houden verkiezing, den Heer:

Jhr. Mr. H. A. Steengracht,

Lid van den Raad der gemeente **Voorschoten**, Grondeigenaar, *wonende in het district*, bekend met de belangen zoowel van het district als van de provincie.

G. VAN GEER, te Leyderdorp.

H. PENNING, te Noordwijkerhout.

F. H. VAN ITERSON.

J. DUIVENVOORDE.

Dr. W. E. H. VAN DER HORN VAN DEN BOS.

A. KRANENBURG.

C. WOLFF.

W. C. BIBEN.

P. HOOYMANS.

Oprechte Haarlemsche Courant, 13-07-1866 (Bron: www.delpher.nl)

“De ondergeteekenden nemen de vrijheid, bij hunne medekiezers als Lid voor de Provinciale Staten aan te bevelen, voor de op den 17den Julij in het district Leyderdorp te houden verkiezing, den Heer Jhr. Mr. H.A. Steengracht, Lid van der Raad der gemeente Voorschoten, Grondeigenaar, wonende in het district, bekend met de belangen zowel van het district als van de provincie”.

Een der ondertekenaars was J. Duivenvoorde samen met F.H. van Iterson, Dr. W.E.H. van der Horn van den Bos, A. Kranenburg, C. Wolff, W.C. Biben en P. Hooymans, allen uit Voorschoten.

* **Voorschoten**, 13 September. — Dinsdag zijn de herbenoemde raadsleden Van den Horn van den Bosch, **Duivenvoorde** en Straalhof opnieuw beëdigd. In dezelfde zitting van den

Het vaderland, 14-09-1869; www.delpher.nl

“Voorschoten, 13 September (1869). Dinsdag zijn de herbenoemde raadsleden Van den Horn van den Bosch, Duivenvoorde en Straathof opnieuw beëdigd”.

De ingezetenen van onderstaande gemeenten nemen de vrijheid bij de aanstaande verkiezingen voor Leden van de Provinciale Staten, in het Hoofdkiesdistrict *Leiderdorp*, op Dingsdag 9 Mei 1871, aan te bevelen, als: voor de gewone (periodieke) aftreding de Heeren:

Mr. C. W. HUBRECHT

EN

Jhr. Mr. H. A. STEENGRACHT,

en voor de verkiezing, ten gevolge van het overlijden van den Heer Mr. HOOG, genoemde heer

Jhr. Mr. H. A. STEENGRACHT,

JAC. DE GRAAF	} <i>Leiderdorp.</i>	D. L. IMMINK	} <i>Valkenburg.</i>
J. L. HOOS		W. VAN STEYN	
P. KAPTEIN.	} <i>Leiderdorp.</i>	L. C. J. BLANKEN	} <i>Katwijk a/Rijn.</i>
P. RIJNSBURGER		M. J. BURGERSDIJK	
P. VROMESTIJN	} <i>Zoeterwoude.</i>	K. PLANTENGA	} <i>Katwijk a/Zee.</i>
D. GROENENDIJK		W. VAN DER VLIES.	
N. KAPTEIN Czn.	} <i>Koudekerk.</i>	J. SCHADDÉ VAN DOOREN	} <i>Katwijk a/Zee.</i>
C. J. VAN DER CHIJS		D. TAAT	
C. M. OPPELAAR	} <i>Voorschoten.</i>	G. VERDOES	} <i>Sassenheim.</i>
W. C. BIBEN		J. L. ROEST	
J. DUIVENVOORDEN	} <i>Voorschoten.</i>	D. RIJNSBURGER	} <i>Sassenheim.</i>
Dr. W. E. H. VAN DER HORN VANDEN BOS		S. VERDEGAAL	
A. KRANENBURG	} <i>Voorschoten.</i>	CLARION	} <i>Voorhout.</i>
J. P. TREUB		A. PRINS	
J. TROMER	} <i>Voorschoten.</i>	H. ROMIJN	} <i>Voorhout.</i>
C. WOLFF		D. VAN RIJN	
H. DUIVENVOORDEN	} <i>Oegstgeest.</i>	P. WARMERDAM	} <i>Warmond.</i>
J. J. VAN HOEKEN		D. VAN DER VOORT	
C. KAPTEIN	} <i>Oegstgeest.</i>	A. VAN DEN HURK	} <i>Warmond.</i>
H. MARTENS.		P. VAN RIJN	
H. NOORDENDORP	} <i>Oegstgeest.</i>	D. J. VAN DER WILK	} <i>Warmond.</i>
H. D. TERWEE.		J. VAN DER ZON	
K. VAN DELEF	} <i>Rijnsburg.</i>	JOH. DUIVENVOORDEN,	} <i>Noordwijk.</i>
H. HOOGEWONING A.Z.		B. HOUWAARD	
J. C. MEYBOOM	} <i>Rijnsburg.</i>	H. PENNING	} <i>Noordwijkerhout.</i>
A. WINTERS.		G. WARMERDAM	
W. ZANDBERGEN			

Leydse Courant, 3 mei 1871; www.delpher.nl

“De ingezetenen van onderstaande gemeenten nemen de vrijheid bij de aanstaande verkiezingen voor Leden van Provinciale Staten, in het Hoofdkiesdistrict *Leiderdorp*, op Dingsdag 9 Mei 1871, aan te bevelen, als: voor de gewone (periodieke) aftreding de Heeren Mr. C.W. Hubrecht en Jhr. Mr. H.A. Steengracht en voor de verkiezing, ten gevolge van het overlijden van den Heer Mr. Hoog, genoemde Heer Jhr. Mr. H.A. Steengracht”.

De ondertekenaars uit Voorschoten zijn: W.C. Biben, J. Duivenvoorden, Dr. W.E.H. van der Horn van den Bos, A. Kranenburg, J.P. Treub, J. Tromer, C. Wolff.

— Men meldt ons uit Voorschoten: Ook in deze gemeente zal feestelijk herdacht worden de tijd, waarop Zijne Majesteit onze geëerbiedigde koning voor 25 jaren den troon beklom. Als voorloopige commissie constitueerden zich de heeren Beeckman, Bongaerts, Duivenvoorden, Hoogendoorn, van der Horn van den Bos, Kranenburg, van Steyn, Treub en Wiggers.

Leydse Courant, 24 november 1873; www.delpher.nl

“Men meldt ons uit Voorschoten: Ook in deze gemeente zal feestelijk herdacht worden de tijd, waarop Zijne Majesteit onze geëerbiedigde koning voor 25 jaren den troon beklom. Als voorlopige

commissie constitueerden zich de heeren Beeckman, Bongaerts, Duivenvoorden, Hoogendoorn, van der Horn van den Bos, Kranenburg, van Steyn, Treub en Wiggers”.

Voorschoten, 2045 inwoners.

Burgemeester J. P. Treub 1881.
Secretaris J. P. Treub.
Ontvanger J. Tromer.
Wethouders A. Kranenburg 1878, J. Duivenvoorden 1881.
Raadsleden C. Wiggers 1879, W. Hoogendoorn 1879, W. E. H. van der Horn van den Bos 1881, P. van Steijn 1881, J. P. Treub 1883.

Jaarboekje voor de provincie Zuid-Holland, Volume 1, 1878, Voorschoten (Bron: www.kb.nl, Google Books)

“Voorschoten, 2045 inwoners” “*Burgemeester* J.P.Treub 1881” “*Secretaris* J.P. Treub” “*Ontvanger* J. Tromer” “*Wethouders* A. Kranenburg 1878, J. Duivenvoorden 1881.” “*Raadsleden* C. Wiggers 1879, W. Hoogendoorn 1879, W.E.H. van der Horn van den Bos 1881, P. van Steijn 1881, J.P. Treub 1883.”

Vanaf 16-10-1878 is Jacobus Duivenvoorden naast wethouder ook loco-secretaris. Dit blijkt uit de verslagen van de vergaderingen van het college van Burgemeester en Wethouders (B&W) in het gemeentearchief van Voorschoten, NAV, Inv. Nr. 27 (1878-1885).

. De ondergetekenden, allen kiezers voor Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het Hooftdistrict *Leiden*, vestigen de aandacht der kiezers op

Jhr. Mr. E. van den Berch van Heemstede,

Advokaat, wonende te 's Hage,

ter vervulling der vacature, ontstaan door het bedanken van den Heer Jhr. Mr. ELOUT VAN SOETERWOUDE.

Jhr. Mr. E. VAN DEN BERCH VAN HEEMSTEDEN is de aangewezen man om als Lid der Tweede Kamer voor ons district op te treden, als onafhankelijk persoon, volkomen bekend met de belangen van het district en door zijne studie en practijk op de hoogte der maatschappelijke behoeften in het algemeen.

H. DUIVENVOORDE, Wethouder,	W. KWAKERNAAK,
D ^r . P. A. BILJOUW, wonende te Oegstgeest.	P. REYNEVELD,
A. VAN DER EYKEL, Wethouder,	A. HOOGEBOOM,
M. B. DAGEVOS,	F. REYNEVELD,
C. HOOEWONING H ^r ., wonende te Bijnburg.	wonende te Koudekerk.
C. VAN PARIDON,	J. KWAKERNAAK,
F. MEIJER, Leden v. d. Gemeenteraad,	W. VAN DAM,
wonende te Katwijk.	C. OPPLAAR,
J. BINNENDIJK,	wonende te Hoerzevande.
P. BOL A ^r .,	D ^r . J. L. J. RICHELLE,
H. G. VAN LEYDEN, wonende te Valkenburg.	J. VAN DER VOORT,
D. MARBUS,	I. PIETERSE,
J. HOOGSTRATEN,	I. HOOGEVEEN,
C. WEYNE, Wethouder, wonende te Sassenheim.	wonende te Zusterwoude.
J. KOUWENHOVEN, Wethouder,	J. DUIVENVOORDEN, Wethouder,
J. VAN DER WILK, Wethouder,	P. A. VAN LEEUWEN, wonende te Voorschoten.
H. J. CLARION, Ontvanger, wonende te Warmond.	W. ROTTEVEEL,
D. VAN EIJN, Wethouder,	S. J. ROTTEVEEL,
L. FRINS, Lid van den Raad,	J. REMMERSWAAL,
H. BONIJN, Wethouder, wonende te Voorhout.	P. BROEKMAN,
J. KROON, Wethouder,	H. M. VAN DER HOEVEN,
G. VAN EEDEN P ^r .,	F. MEERSHOEK,
P. DE GROOT, Wethouder, wonende te Noordwijk.	G. L. KOOT,
E. GOSTDAM, Wethouder,	wonende te Wassenaar.
P. VAN DER KLAAUW, Wethouder,	J. P. ENGEL,
F. WALKENS, wonende te Noordwijkerhout.	V. VAN DER HOUDT,
	A. VISSER,
	H. PETERS,
	A. MAAT,
	D. VAN ESSEN,
	wonende te Woubrugge.
	A. CATS,
	J. K. CATS,
	D. TREUR,
	J. VISSER,
	P. C. FRANCK,
	wonende te Ter-Aar.
	H. KERKHOVEN,
	wonende te Oulshoorn.

Opregte Haarlemsche Courant, 12-01-1880 (Bron: www.delpher.nl)

Op 12-01-1880 betuigt een groot aantal personen, waaronder een achttal wethouders in het Hoofdkiesdistrict Leiden, waaronder Jacobus Duivenvoorden (vermeld als J. Duivenvoorden, wethouder, wonende te Voorschoten) hun steun aan Jonkheer Mr. E. van den Berch van Heemstede, advocaat, wonende te 's-Gravenhage, voor zijn kandidatuur voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer als beoogd opvolger van Jonkheer Mr. Elout van Soeterwoude.

Tot leden van den Gemeenteraad te Voorschoten zijn herkozen de aftredende leden, de heeren J. Duivenvoorden, W. E. H. Van der Horn van den Bos en Jacobus Hooijmans.

Het vaderland, 25-07-1881; www.delpher.nl

“Tot leden van den Gemeenteraad te Voorschoten zijn herkozen de aftredende leden, de heeren J. Duivenvoorden, W.E.H. Van der Horn van den Bos en Jacobus Hooijmans.”

Voorschoten. 2190 inwoners, 14.1 kilom., 2¼ uren.
 Burgemeester J. P. Treub 1887.
 Wethouders Dr. W. E. H. van der Horn van den Bos 1884, 87, J. Duivenvoorden 1887.
 Raadsleden J. P. Treub, J. Steeneveld 1883, L. J. S. van Kempen, F. H. van Iterson 1885, J. Hooijmans 1887.
 Secretaris J. P. Treub.
 Ontvanger J. de Jong.
 Zetters J. van Dorp, W. C. Biben, 1882, J. C. de Graaf, J. van der Zalm 1884.

Jaarboekje voor de provincie Zuid-Holland, Volume 5, blz. 69, 1882 (Bron: KB, Google Books)

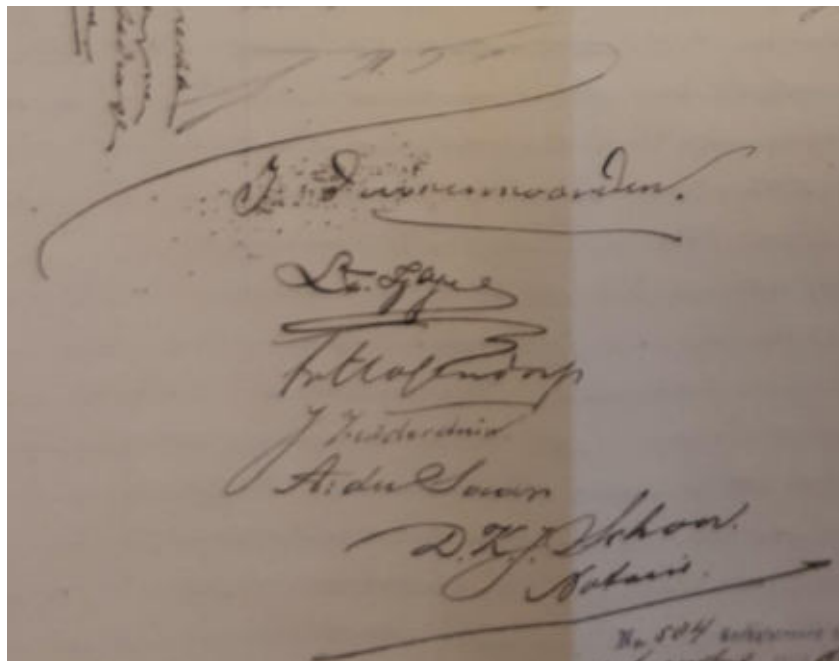
Handwritten document, likely a notarial deed or official record, dated 1843. The text is in Dutch and mentions the names of the community members and the notary, J. P. Treub. The document is signed by the community members and the notary.

Bron: GAWV, Notarieel Archief na 1843, D.K.J. Schoor, Inv. Nr. 67, akte 547

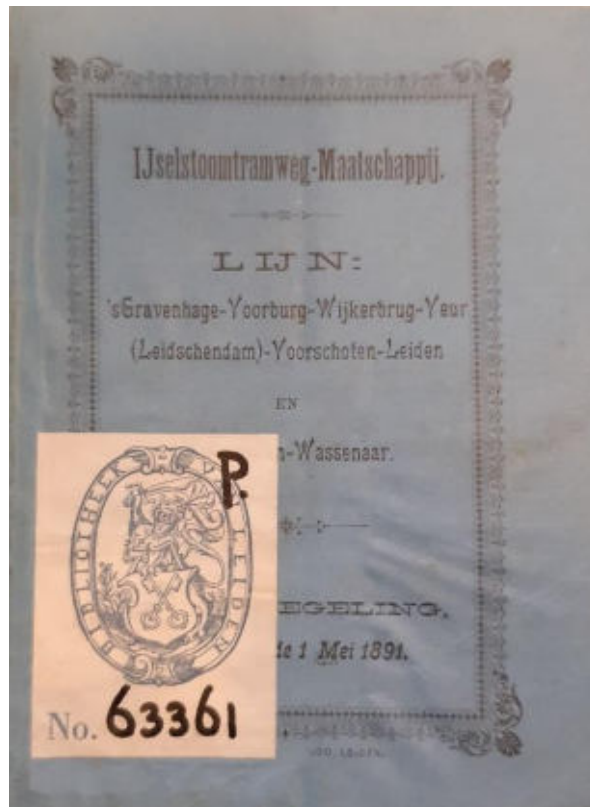
Op 31-07-1883 verschenen voor notaris Dirk Karel Johannes Schoor de heren Jacobus Petrus Treub, burgemeester en secretaris der gemeente Voorschoten, en Jacobus Duivenvoorden, eerste wethouder en loco-secretaris der gemeente Voorschoten, beiden wonende aldaar, te zamen de gemeente Voorschoten vertegenwoordigende, ter eenre en de heren Louis François Hojel en Meester Frederik Baron van Hogendorp, beiden wonende te 's-Gravenhage, directeuren van de naamloze vennootschap IJsel-Stoomtramweg-Maatschappij, gevestigd te 's-Gravenhage en te zamen die vennootschap vertegenwoordigende overeenkomstig de acte van oprichting den vijfden Juli 1882 voor de te 's-Gravenhage residerende notaris Johan Daniel Dietz verleden, op welke acte de bij de wet gevorderde Koninklijke Goedkeuring is verkregen blijkens Besluit van 18 Juli 1882 nummer 44 ter andere zijde. De comparanten ter eener verklaren: dat de Raad der gemeente Voorschoten bij besluit van den derden Januari 1883 - hetwelk is goedgekeurd door Heeren Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland den dertienden Maart daaraanvolgende – heeft besloten voor den tijd van 75 achtereenvolgende jaren in onafkoopbare erfpacht aftestaan aan de IJsel-Stoomtramweg-Maatschappij voornoemd, een stukje grond, gelegen te Voorschoten aan de Achterweg, groot ongeveer elf aren, een en twintig centiaren, zijnde een gedeelte van het kadastrale perceel gemeente Voorschoten Sectie B nummer 1315 voor het geheel groot negen en negentig aren, vier en vijftig centiaren, strekkende in de lengte af de rooilijn van het draadwerk der plaats genaamd "Wildlust" tot nabij het zoogenaamde Schuthok en belendende aan de scheiding der goederen behoorende aan de Diaconie der Hervormde Armen te Voorschoten.

De gemeente Voorschoten heeft de eigendom van die grond verworven op 25 November 1874 bij acte van schenking voor notaris Jan Tromer. Als jaarlijkse pacht moet betaald worden 22 Gulden, 40 Cent.

Bedingenen: Dat bedoelde grond niet anders zal mogen worden gebezigd dan tot stichting van een Stationsgebouw met remises en rangeerterrein. Dat ten koste der IJsel-Stoomtramweg-Maatschappij op de Wijngaardenlaan een straat ter breedte van minstens drie meters moet worden aangelegd en onderhouden op aanwijzing en ter lengte als door Burgemeester en Wethouders zal worden aangewezen. In de nabijheid van het erfpachtperceel moet op kosten van de Maatschappij op de Wijngaardenlaan een lantaarn worden geplaatst.

A photograph of a document page showing several handwritten signatures in dark ink. The signatures are written in a cursive style. From top to bottom, the signatures appear to be: 'J. Duivenvoorden', 'L. Hojel', 'F. van Hogendorp', 'D. K. J. Schoor', and 'Notaris'. There are also some faint, illegible markings and a large flourish above the first signature.

De handtekeningen onder de notariële acte van 31-07-1883



Dienstregeling 1891 IJselstoomtramweg-Maatschappij (Bron: Bibliotheek Erfgoed Leiden en Omstreken No. 63361)


 Door den Heer A. H. VAN BERGEN, Fabrikant te Heiligegees (prov. Groningen), zijn aan de gemeente geleverd

twee nieuwe Brandspuiten

met Zuig- en Persvermogen,

en al hetgeen daarbij behoort.

De spuiten werden op den bepaalden tijd geleverd; zij zijn net en zoover uit bezichtiging te oordeelen valt, solide bewerkt.

Den 4den December 1883 werden zij bij ongunstig weder en sterken wind beproefd; daarbij bleek, dat zij spoedig water geven, ook dan, als op iedere spuit negentig Meter persalang geschroefd is, en werd het water met een straalpijpenopening van 21 mm. in diameter over de hoogste gebouwen in de Gemeente geroerd, terwijl de hoogte ongetwijfeld meer geweest zou zijn, als de wind niet zoo sterk was geweest.

Voor zoover men uit deze eerste proefneming een gegrond oordeel mag vestigen, komt den Heer A. H. VAN BERGEN met zijne **brandspuit-fabriek** in ruime mate aanbeveling toe.

Voorshoten, 14 December 1883.

Burgemeester en Wethouders:
 De Burgemeester,
J. P. TREUR.
 De **Wethouder** en Secretaris,
J. DUIVENVOORDEN.

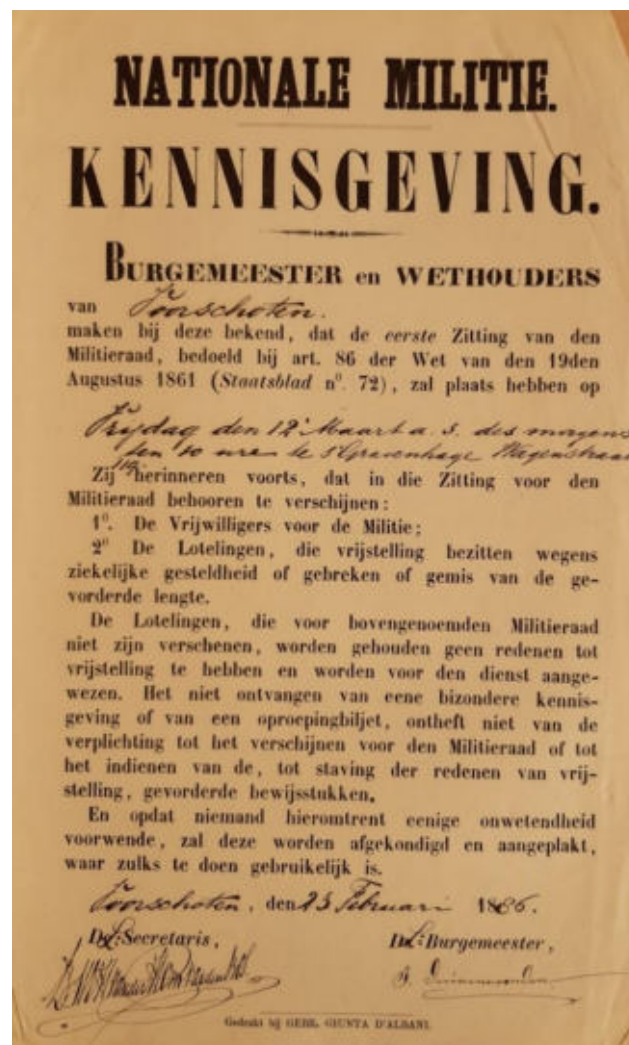
Provinciale Drentsche en Asser courant, 09-04-1884; www.delpher.nl

“Door den Heer A.H. van Bergen, Fabrikant te Heiligerlee (prov. Groningen) zijn aan de gemeente geleverd twee nieuwe brandspuiten met Zuig- en Persvermogen, en al hetgeen daarbij behoort. De spuiten werden op den bepaalden tijd geleverd; zij zijn net en zover uit bezichtiging te oordeelen valt, solide bewerkt.

Den 4den December 1883 werden zij bij ongunstig weder en sterken wind beproefd; daarbij bleek, dat zij spoedig water geven, ook dan, als op iedere spuit negentig Meter persslang geschroeft is, en werd het water met een straalpijpopening van 21 mM. In diameter over de hoogste gebouwen in de Gemeente gevoerd, terwijl de hoogte ongetwijfeld meer geweest zou zijn, als de wind niet zoo sterk was geweest.

Voor zoover men uit deze eerste proefneming een gegrond oordeel mag vestigen, komt den Heer A.H. van Bergen met zijne brandspuitfabriek in ruime mate aanbeveling toe. Voorschoten, 14 December 1883. Burgemeester en Wethouders: De Burgemeester, J.P. Treub. De Wethouder en Secretaris, J. Duivenvoorden.”

Deze advertentie van A.H. van Bergen met de verklaring van B&W van Voorschoten heeft in 1884 en 1885 in een groot aantal kranten over geheel Nederland gestaan.



Kennisgeving Nationale Militie 25-02-1886 (Bron: GAWV, NAV, Inv. Nr. 59)

Ondertekend: loco burgemeester J. Duivenvoorden en wethouder W.E.H. van der Horn van den Bos

sten April aanstaande behooren in te dienen bij
 emeester der Gemeente, binnen welke zij voor de
 Militie zijn ingeschreven, en zulks onder overleg-
 de bewijsstukken, voorgeschreven bij art. 70 van
 oemd Koninklijk besluit.

1 bij Burgemeester en Wethouders van Voorschoten
 den 25 Februari 1886.

De Burgemeester,
J. Duivenvoorden

De Secretaris,
J. van Til

Gedrukt bij GEBR. GIUNTA D'ALBANI.

Bij absentie van burgemeester J.P. Treub trad 1^e wethouder Jacobus Duivenvoorden op als loco (waarnemend) burgemeester van Voorschoten, zoals hier op 25-02-1886 (Bron: GAWV, NAV, Inv. Nr. 59)

Proces-verbaal.

Den 8^{sten} April 1886 des middags ten
 drie ure hebben wij ondergetekenden
 Jacob Duivenvoorde L^o burgemeester
 van D^r. Wilhelmus Everardus Henricus
 van der Horn van den Bos wethouder
 der gemeente Voorschoten, ons begeven
 ter raadkamer der gemeente, teneinde
 aan te hooren de bezwaren die zouden
 kunnen bestaan tegen de oprichting
 eener varkensslachterij in den tuin
 behoorende bij het huis plaatselijk
 gemerkt A. N^o. 140, welke oprichting
 is verzocht door S. van Til, bij
 adres van den 19^{de} Maart J.L.

Bron: GAWV, NAV, Inv. Nr. 59

“Den 8sten April 1886 des middags te drie ure hebben wij ondergetekenden Jacob Duivenvoorde Loco burgemeester en Dr. Wilhelmus Everardus Henricus van der Horn van den Bos wethouder der gemeente Voorschoten, ons begeven ter raadkamer der gemeente, teneinde aan de hooren de bezwaren die zouden kunnen bestaan tegen de oprichting eener varkensslachterij in den tuin behoorende bij het huis plaatselijk gemerkt A nr. 140, welke oprichting is verzocht door S. van Til bij adres van den 19^{de} Maart J.L.”.

Op 02-03-1887 is de laatste B&W-vergadering van Jacobus Duivenvoorden, waar hij optreedt als waarnemend voorzitter en loco-burgemeester na het overlijden van burgemeester J.P. Treub op 06-02-1887 (Bron: GAWV, NAV, Inv. Nr. 28, verslagen B&W-vergaderingen 1885-1907). De opvolgende burgemeester J.M. de Kempnaer was op 02-03-1887 nog niet aangesteld.



Leidsch Dagblad, 13 juli 1887; www.delpher.nl

“Kiezers te Voorschoten! De ondergeteekende verzoekt den Heeren Kiezers voordien Gemeenteraad, bij de a.s. verkiezing op **Dinsdag 19 Juli 1887**, hunne stem niet meer op mij uit te brengen, daar ik wegens ziekte niet in staat ben de betrekking langer waar te nemen. Inmiddels mijn welgemeende dank voor het vertrouwen, mij 24 jaar geschonken als Wethouder en Lid van den Raad der Gemeente *Voorschoten*. J. Duivenvoorde”.



Westlandsche courant, 14-09-1887; www.delpher.nl

“Voorschoten, 10 Sept. Door den Raad dezer gemeente is tot wethouder benoemd de heer Johannes Hooymans, en zulks in plaats van den heer J. Duivenvoorde, die, wegens voortdurende ongesteldheid, bij de verkiezing voor lid van den Raad verzocht had niet in aanmerking te komen”.

Hoofdstuk 17 Eigenaar van een bakkerij en bakkerswinkel in het dorp Voorschoten

Op 09-03-1869 vindt voor notaris J. Tromer het contract van koop plaats van een huis waarin een broodbakkerij en winkel te Voorschoten op de hoek van de Kerksloot huisnummer 759, kadastraal Sectie B perceel nr. 1260, met Pieter van Velzen, broodbakker en winkelier, als verkoper en Jacobus Duivenvoorden, bouwman, als koper, beiden wonende te Voorschoten. De koopsom is f 2700,--.

Op 30-08-1880 vindt voor notaris D.K. J. Schoor (akte 291) de verkoop plaats van dit huis met broodbakkerij en winkel door Jacobus Duivenvoorden aan Nicolaas Langerak, broodbakker. De perceelnummers zijn B1860, B1861 en B1862. De koopsom is f 5000,--

№ 291. 346.
Transcript.
Nederschen dertigsten September
aaitien onder tochtig, verschenen voor mij
Dit Karel Johann Schoor, Notaris gevestigd te
Voorschoten in tegenwoordigheid der makelaars mij bekend
gehoogen.
De Heer Jacobus Duivenvoorden, Landbouwer
wonnende te Voorschoten, als Verkoopster te Cones
en
De Heer Nicolaas Langerak, Broodbakker
en tegelijk wonnende te Voorschoten, als Kooper te andere zijde
Comparant zijn aanwezig. Notaris bekend.
De Comparant te Cones verklaart zonder enige vijzen-
ding dan die voor uit woning en hypotheek te verkopen
en in volkomen eigendom overdragen aan den Comparant te
andere zijde, die verklaart voor leek in koop aan te komen
in de hand, maar en broodbakkerij en winkel want in ge-
wijzen met winkelopstand en alle loze en vaste gereedschappen
daar toe behorende en zich aldaar bevindende, almede en thans
aan of, alles gelegen te Voorschoten aan den hoek der Kerksloot
met een vijzen in en uitgang door een gemeenschappelijke
opvoert, ten dienste van gemete perceel gelegen kadastr. Sectie
B. Nummer 1060 als heet ter grootte van twee en
twaalf Centiaaren 1061 als heet en ter grootte van drie aret twee
en zestig Centiaaren en 1062 als heet ter grootte van vier en
twaalf Centiaaren, almede te laten ter grootte van drie aret vijftien
en negen Centiaaren.
Naar van te eerste Comparant onse van te kadastrale ken-
mering ten eigendom heeft verkregen ten gevolge der overdrach-
ting gedaan ter kantore van bewaaring der hypotheek
te Leiden den elfden Maart achttien honderd negen
en zestig, in deel drie honderd zeventien en twintig nummer
zeven van het afschrift van den Contract van Verkoop
in koop den negentien Maart bevestigd, worden tegetel
te Voorschoten gevestigden Notaris Jan Tromer verklaart
De eerste Comparant verklaart dat gemete onse van ge-
meete is bezwaard met enige hypotheecaire Inschrijving.
De Comparant te Langerak verklaart dat deze Verkoop
koop is geschied onder de navolgende

Bedingen:

Van Leide. Datsse koopet het gekochte onroerend goed aanvaard met alle lasten en lasten, hoortende en byten over den 18 ban. heten, all saar aan verbonden zyn, zoudes en zogen naar byg aan de 12 de bed. verbrongt en zo ter dat dese aanspuit op gwe' ontrent de grootte van het gekochte wil gehouden zyn.

De koopet verklaart het gekochte niet te kensien en loofsal, nuyg aan tenement all het dierk op hese kensien, afstaend van de kan veroveren om schryving ten nyl hij goed kensie dataan kensien en sse beuzien van eigen domb worden affgegeven dan het welke verband zyn.

Van Dree. De koopet aanvaardt het gekochte met den dag van hese met rekking all baten ten zgen van seke kensie.

Van Dree. Alle belastingen het gekochte hetuffe a zgen mede van af hese voor rekening van de koopet.

Van Dree. Dat de kosten op sse en zgen domb overgang en se kensie van het gekochte vallen de door den koopet sel kensien betaant.

De Comparanten verklaren dat dese Verkoopen koop is gescheen van de Som van Vijf duizend Gulden, welke de eerste Comparant verklaart op hese van den koopet te hebben ontvongen.

Oien delyk Verklaart de Verkoopet zyne bestemming te gwen dataan afschrift deser acte wor se overgeschreven ten byzohelck kant te Leiden ten in se ben eigen domb van het verkochte op den koopet te doen overgaan.

Partye verklaart van a uitvoering deser van plaats te kensien te kensien van den mede gekensien Notaris.

Naar van Ock, in Minuut opgemaakt is verleden hebben Ock te kensien van den Notaris op den dag en het troef seer gweste in tegen voortigheis van Jacob Zenderdijn, kensien en Abraham de Haer, helvermaker, besta van se te kensien als getuigen.

Na voorlesing hebben de Comparanten en se zchuygen om se nuyg Notaris dese Ock onverteld.

J. D. Minuut

Ni. Notaris

J. Zenderdijn

A. de Haer

De Notaris

Verkocht wordt “Een huis, waarin een broodbakkerij en winkel wordt uitgeoefend met winkelopstand en alle losse en vaste gereedschappen daartoe behorende en zich aldaar bevindende, alsmede een schuur en erf, alles gelegen te Voorschoten aan den hoek der Kerksloot met een vrijen in- en uitgang door een gemeenschappelijke poort, ten zuiden van gemeld perceel gelegen, kadaster Sectie B nummers 1860 als huis ter grootte van twintig Centiaren, 1861 als huis en erf ter grootte van drie aren twee en zestig Centiaren en 1862 als huis ter grootte van dertien Centiaren, alzoo te zamen ter grootte van drie aren vijf en negentig Centiaren”.

De verkoper heeft de eigendom verkregen onder andere kadastrale nummering zoals beschreven hierboven op 09-03-1869 voor notaris J. Tromer en getuigen.

Getuigen van dit transport: Jacob Zuiderduin, tuinder, en Abraham du Saar, zilverwerker, beide wonende te Voorschoten.

Nicolaas Langerak sluit voor dit transport twee hypotheke af (akten 292 en 293).

Hoofdstuk 18 Boedelinventarisatie 18-01-1889 op boerderij De Hooghkamer

Boedelinventarisatie van de gemeenschappelijk boedel van Jacobus Duivenvoorden, zonder beroep, wonend in het huis B128 (boerderij De Hooghkamer) te Voorschoten, en Johanna Maria van Haaster op 18-01-1889 na het overlijden van de laatste op 16-11-1888.

Kinderen: Adriana Petronella Maria, gehuwd met Quirinus Hendricus van der Krogt, landbouwer te Voorschoten, eigenaar van boerderij De Hooghkamer, Job, werkman, wonende te 's-Gravenhage en Jacobus Nicolaus, minderjarig, geboren 13-06-1875.

Verwezen wordt naar het testament van de overledene op 28-01-1857 voor notaris Jan Anthonij Prijn te Leiden.

Waardering van de lichamelijke roerende goederen door Johannes Paulus Mooijman, landbouwer, wonende te Stompwijk, benoemd en beëdigd als deskundige door de kantonrechter van Leiden op 22-12-1888.

Getuigen: Abraham du Saar, zilverwerker en Johannes Zuiderduin, tuinder, beiden wonende te Voorschoten.

Inventarisatie:

Op de zolder

Een kleederkast met twee dekens, een kussen en zes stoelen op 24 gulden

In het kelderhuisje

Een hoekkast op 5 gulden

In een huiskamer

Een ledikant met behang op 4,50 gulden

Een bed met peluw en een kussen op 18 gulden

In de schuur

Een hondenkar en negen botertonnetjes op 14 gulden

Brandstoffen op 1 gulden

Een tuinbank op 1 gulden

In de opkamer

Een spiegel, vijf schilderijen op 20 gulden

Een vloerkleed, een tapijt, twee kleine kleedjes en vloerzeil op 10 gulden

Een tafel met kleed, zes stoelen, een fauteuil op 17 gulden

Een kachel met toebehoorden op 15 gulden

Een hanglamp en een klok op 8 gulden

Een hoekkastje, sigarenstel en ornamenten benevens eenige tinnen lepels en vorken op 7,75 gulden

Een hoekplankje met kruisbeeld, drie stuks ornamenten, een tabakspot en theeblad op 6,75 gulden

Een mahoniehouten kabinet op 25 gulden

Eenig huishoudelijk bed- en tafellinnen, benevens eenige onder- en bovenkleederen op 20 gulden

Een mahoniehouten linnenkastje op 22 gulden

Een ledikant met twee bedden en verder toebehoorden op 48 gulden

Een tafeltje met eenig theegoed en zes stoven op 4,75 gulden

In een bedsteede

Een bed met toebehoorden op 40 gulden

In een vaste kast

Eenig roomgoed en glaswerk op 8 gulden

Drie trommels en een doofpot op 0,75 gulden

Ongemunt goud- en zilverwerk

Een gouden streng met dito spelt en juweelen kruis op 132 gulden

Een gouden dameshorloge op 15 gulden

Een gouden heerenhorloge op 20 gulden

Een paar juweelen oorbellen op 50 gulden

Een juweelen slot op 46 gulden

Een paar juweelen naalden op 24 gulden

Een paar gouden spelden met paarlen op 8,50 gulden

Een paar gouden oorbellen met paarlen op 5 gulden

Een broche met goud op 6,50 gulden

Een beugeltas met zilveren beugel op 13 gulden

Een beurs met zilveren knip op 3 gulden

Een sigarenkoker met goud gemonteerd op 3,25 gulden

Een granaten halsketting met gouden slot op 13,50 gulden

Een bloedkoralen ketting met gouden slot op 60,50 gulden

Een doosje met twaalf zilveren theelepeltjes op 3,50 gulden

Drie gouden handringen en twee dito oorringen waaronder met steenen op 9 gulden

Een gouden hoofdplaatje met juweelen op 10 gulden

Een tafelbel met zilver op 5 gulden

Eenige stukjes oud zilver, een paar gouden oorbelletjes en twaalf messen met zilveren hechten op 3,85 gulden

Twee botervlooten met zilver gemonteerd op 10 gulden

Een voorsnijmes en vork met zilver op 2 gulden

Twee aschbakjes met zilveren voeten en een dito op 1,50 gulden

Een theebus met zilveren dop en een peperbus met dito op 3,75 gulden

Twee suikermantjes met zilver op 3 gulden

Zijnde al het voormelde goud en zilver gewaardeerd bij de gis

Een gouden hoofdjzer met boeken, achttien karaats, wegende 104 grammen op 114,40 gulden

Een gouden halsketting, achttien karaats, wegende 35 grammen op 38,50 gulden

Een paar gouden naalden, achttien karaats, wegende 35 grammen op 38,50 gulden

Een zilveren tabaksdoos, tweede gehalte, wegende 139 grammen op 7,78 gulden

Een dito snuifdoos, tweede gehalte, wegende 64 grammen op 3,58 gulden

Een dito pepermuntdoos, tweede gehalte, wegende 34 grammen op 1,90 gulden

Een dito eau de la reine doosje (loddereindoosje. In het doosje zat een sponsje met het reukwater), tweede gehalte, wegende 38 grammen op 2,12 gulden

Twee dito suikerstrooiers en vier zuurvorkjes, tweede gehalte, wegende 91 grammen op 5,09 gulden

Een zilveren taartlepel, tweede gehalte, wegende 64 grammen op 3,58 gulden

In de kelder

Twee vaatjes boter op 20 gulden

Te zamen de som van één duizend zeven gulden, tachtig cents f 1007,80

De comparant aangever verklaart, dat verder tot de boedel behoort:

Contante penningen 25 gulden alsmede bij de notaris berustend een som van 20 gulden wegens gerestitueerde grondbelasting

Een vordering ten laste van de 2e comparant (Quirinus van der Krogt) wegens geleend geld, renteloos, groot 1000 gulden

Een dito ten laste van denzelfde, groot 2700 gulden tegen 4 % rente jaarlijks ingaand 01-08-1888

Een vordering ten laste van Johannes Paulus Mooijman, voornoemd, wegens geleend geld, bedragende 2000 gulden tegen 5% rente ingaande 20-09-1888

Een vordering ten laste van de derde comparant (Job Duivenvoorden) wegens geleend geld groot 1205 gulden renteloos

Diverse vorderingen ten laste van verschillende personen, wegens aan hen geleverde boter, te zamen tot een bedrag van 525 gulden.

Een vordering ten laste van Gijsbertus Kranenburg wegens schuitenhuur, groot 7,50 gulden

Een vordering ten laste van Theodorus Verlaan wegens landhuur, groot 18 gulden

Passief

De aangever verklaart schuldig te zijn aan Petrus Hooijmans Senior wegens saldo van rekening 48 gulden; aan Doctor Horn van den Bos te Voorschoten voor geneeskundige diensten 10,45 gulden; aan Langerak te Voorschoten voor geleverd brood 14,69 gulden; aan Grundeman te Leiden wegens geleverde manufacturen 1,90 gulden; aan Mens te Voorschoten voor loodgieterswerk 2,43 gulden; aan Nouwens te Voorschoten voor smidswerk 8 gulden; aan de tweede comparant wegens door hem voorgesloten gelden 38 gulden; aan de minderjarige Jacobus Nicolaus Duivenvoorden, wegens in de boedel vervatte spaarpenningen 72,50 gulden.

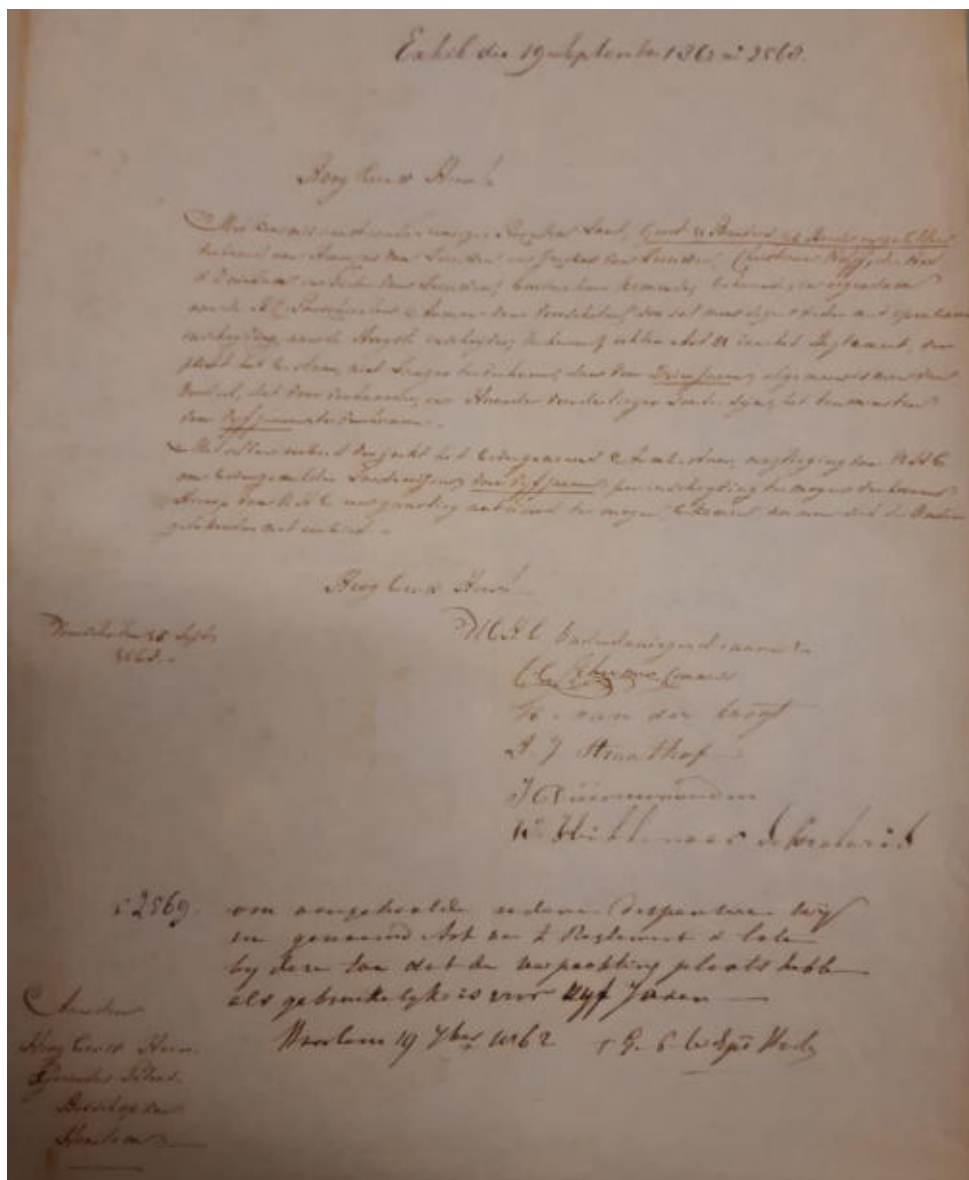
De reeds betaalde begrafenis-kosten en kerkelijke diensten hebben bedragen 300 gulden.

Hoofdstuk 19 Secretaris en penningmeester RK parochiaal armbestuur H. Laurentius

In 1858 wordt in Voorschoten de parochie H. Laurentius opgericht. Er wordt een parochiaal kerkbestuur ingesteld en het parochiaal armbestuur neemt de taken en het bezit over van het voormalige bestuur van de Heilige Geestarmen van Voorschoten uit de 18^e eeuw.

Op de kadastrale kaart van 1832 Voorschoten is te zien dat dit RK parochiaal armbestuur een aanzienlijk aantal percelen onroerend goed, zowel bebouwd als onbebouwd, in bezit had.

Op 19-09-1862 wordt Jacobus Duivenvoorden voor het eerst vermeld (en voor het laatst op 28-05-1885) als lid van de RC parochiaal armbestuur van Voorschoten in een brief met verzoek aan de Hoog Eerwaarde Heer Gerardus Petrus, bisschop van Haarlem, om de termijn van een met Kerstmis 1862 aflopende pachtcontract van percelen groot 11 bunders 92 roeden 90 ellen in eigendom bij voornoemd armbestuur en nu verhuurd aan Henricus van Leeuwen, Jacobus van Leeuwen, Christiaan Wolff, de weduwe Duijndam en Pieter van Leeuwen bij openbare inschrijving aan de hoogste inschrijver te verlengen van vier jaar naar vijf jaar. Leden van het armbestuur zijn: H. van der Krogt, A.J. Straathof, J. Duivenvoorden en W. Hillenaar, secretaris.



f. ms.

Jan 28 Martij 1866 N: 1027.

Voorschoten den 28 Maart 1866.

feest. Spoed

Magtiging
n: 1028.

Hoogwaardig Heer.

Den 5 April 1865 is door den Wel Eerw. Heer pastoor aan UHW voor ons bestuur magtiging gevraagd om op eene dagvaardiging van het H. Geest armbestuur van Wassenaar over eene erfpacht voor de regtbank te mogen verschijnen, die magtiging is ons verleend bij UHW's schrijven van 10 April daarop volgende No. 1016. In dien tijd is die zaak geschorst en voor Gedeputeerde Staten van Zuidholland gebragt, en daar hebben wij tot schikking van die zaak aangeboden, indien wij verpligt waren tot betaling van die erfpacht, bereid te zijn zulks te doen, maar onze tegenpartij wilde van geen schikken weten, en bleven aandringen op hunnen eisch op het stuk land, waarop die erfpacht gevestigd is. Dit hebben wij niet kunnen toegeven, omdat onze advocaat ons verzocht is, dat de regtbank ons daartoe niet zal aanbevelen. Maar nu is de zaak weer aanhangig gemaakt voor de regtbank, en wij zullen spoedig gedagvaard worden, onze tegenpartij heeft vertoogen en goet te mogen procederen. Onze advocaat raadt ons aan om dit ook te vragen, en wij zullen zulks wel verhooren, indien UHW ons wil magtigen om te mogen procederen, die magtiging heeft de advocaat daarbij om die aanvraag om de regtbank te kunnen doen. Het is dus ons dat wij ons tot UHW wenden met het verbidrig verzoek, om tegen dien onbillijken eisch te mogen procederen, en ons te laten aandringen. De zaak eischt Spoed, mogen wij uw antwoord spoedig ontvangen.

Het provinciaal arm bestuur van Voorsteden
A. J. Straathof President
J. Dierckx van den Broek Secretaris

Bron: Nationaal Archief, toegang 3.18.01.02, archief Bisdome Rotterdam 1950 – 1969, Inv. Nr. 642

“Voorschoten den 28 Maart 1866. Spoed. Hoogwaardig Heer, Den 5 April 1865 is door den Wel Eerw. Heer pastoor aan UHW voor ons bestuur magtiging gevraagd om op eene dagvaardiging van het H. Geest armbestuur van Wassenaar over eene erfpacht voor de regtbank te mogen verschijnen, die magtiging is ons verleend bij UHW's schrijven 10 April daarop volgende No. 1016. In dien tijd is de zaak geschorst en voor Gedeputeerde Staten van Zuidholland gebragt, en daar hebben wij tot schikking van die zaak aangeboden, indien wij verpligt waren tot betaling van die erfpacht, bereid te zijn zulks te doen, maar onze tegenpartij wilde van geen schikken weten, en bleven aandringen op hunnen eisch op het stuk land, waarop die erfpacht gevestigd is. Dit hebben wij niet kunnen

toegeven, omdat onze advocaat van gevoelen is, dat de regter ons daartoe niet zal veroordeelen. Maar nu is de zaak weer aanhangig gemaakt voor de Regtbank, en wij zullen spoedig gedagvaard worden, onze tegenpartij heeft verkregen om gratis te mogen procederen. Onze advocaat raad ons aan om dit ook te vragen, en wij zullen zulks wel verkrijgen, indien UHW ons wil magtigen om te mogen procederen, die magtiging heeft de advocaat nodig, om die aanvraag aan de regtbank te kunnen doen. Het is daarom dat wij ons tot UHW wenden met het eerbiedig verzoek, om tegen die onblijken eisch te mogen procederen, en ons te laten verdedigen. De zaak eischt spoed, mogen wij uw antwoord spoedig ontvangen. Het parochiaal Armbestuur van Voorschoten. A.J. Straathof President. J. Duivenvoorden Sekretaris." Ingekomen bij het bisdom Haarlem No. 1027. Magtiging No. 1028.

Le 27 April 1866 N: 1410

Voorschoten den 25 April 1866.

Magtiging & Aan
No 1489

Hoogwaardig Heer.

Wij zijn door het parochiaal kerkbestuur van onze Gemeente aangezocht om deel te nemen in de geldlening ten behoeven van den opbouw der nieuwe kerk. Wij hebben ons bereid verklaard indien UHW ons daartoe wil magtigen. Wij hebben in onze administratie nog drie stuks 2 ½ pcts effecten, elk f 1000.-- Deze zouden wij dan wenschen te verkoopen, en uit onze fondsen er zoo veel bijnemen, dat wij voor f 2000.-- deel zouden kunnen nemen in die geldlening. Wij menen een en ander veilig te kunnen doen, zonder den Armen te benadeelen, of den rigtigen loop onzer administratie te belemmeren. Het is daarom, dat wij UHW eerbiedig verzoeken ons tot deze handeling te willen magtigen.

Het parochiaal Armbestuur
van den H. Laurentius.
A. J. Straathof President
J. Duivenvoorden Sekretaris

Bron: Nationaal Archief, toegang 3.18.01.02, archief Bisdom Rotterdam 1950 – 1969, Inv. Nr. 642

“Voorschoten den 25 April 1866. Hoogwaardig Heer. Wij zijn door het parochiaal kerkbestuur van onze Gemeente aangezocht om deel te nemen in de geldlening ten behoeven van den opbouw der nieuwe kerk. Wij hebben ons bereid verklaard indien UHW ons daartoe wil magtigen. Wij hebben in onze administratie nog drie stuks 2 ½ pcts effecten, elk f 1000.--. Deze zouden wij dan wenschen te verkoopen, en uit onze fondsen er zoo veel bijnemen, dat wij voor f 2000.-- deel zouden kunnen nemen in die geldlening. Wij menen een en ander veilig te kunnen doen, zonder den Armen te benadeelen, of den rigtigen loop onzer administratie te belemmeren. Het is daarom, dat wij UHW eerbiedig verzoeken ons tot deze handeling te willen magtigen. Het parochiaal Armbestuur van den H. Laurentius. A.J. Straathof President. J. Duivenvoorden Sekretaris. Magtiging 4 Mei. No. 1489.”

Request aan de Koning gezonden
met visum den 28 Mei 1873.
Magtiging en bekrachtig gegeven
30 Mei 1873 N. 877.

Voorschoten den 26 Mei 1873

Hoogwaardig Heer

Mit het hiervoore gezonde extract van het Testament van wijlen
Willem Henderik van Loon van 15 Maart laatleden hier overleden
zal UHW blijken dat door hem is gelegateerd aan onze Kerk en
armen elk drieduizend gulden. De overledene was bijna twee jaar
weduwenaar, had geen kinderen, zijne nalatenschap zal wel meer
dan honderd duizend gulden bedragen.

Het kerk en armbestuur vragen UHW eerbiedig om magtiging
tot het aanvaarden van genoemde legaten.

Extract.
Aan de RC Kerk en Armen ... ieder f 3000
echter onder deze mits en bepaling, dat be-
stuurders van gen. Kerk en Armen gedurende
de tijd van 20 achtereene jaren, gerekend van
zijn Testateurs sterfdag voor de rust der ziel
zoo van hem Testateur zelve als van wijlen
zijn gen. Huisvrouw Petronella van der Krogt,
in de RK kerk te Voorschoten ieders maand
zullen doen verrigten eene H. Dienst en daar-
voor jaarlijks aan den tijd. Past. van gen. kerk
zullen voldoen eene somma van achttien
gulden door gen. K. en A. ieder voor de helft
ad negen gulden te dragen.

Het parochiaal kerkbestuur
van den H. Laurentius te Voorschoten.
A. J. Bongaerts Past. Presid.
J. v. d. Zalm secretaris

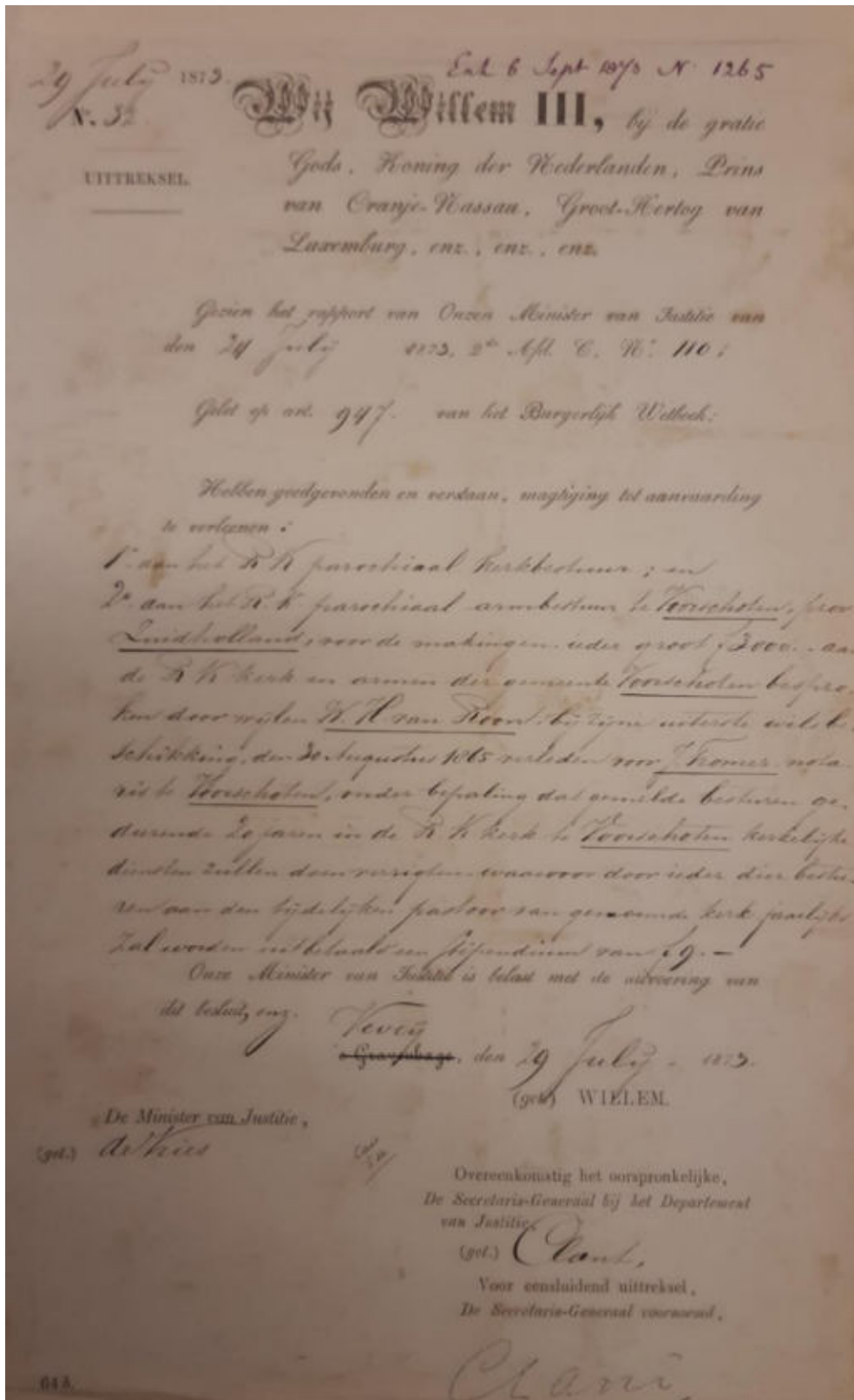
Het parochiaal armbestuur
van den H. Laurentius te Voorschoten.
A. van Adrichem Presid.
J. Duivenvoorden Secret.

Bron: Nationaal Archief, toegang 3.18.01.02, archief Bisdom Rotterdam 1950 – 1969, Inv. Nr. 642

“Voorschoten den 26 Meij 1873. Hoogwaardig Heer. Uit het hiervengaannde extract van het Testament van wijlen Willem Henderik van Loon van 15 Maart laatleden hier overleden zal UHW blijken, dat door hem is gelegateerd aan onze Kerk en armen elk drieduizend gulden. De overledene was bijna twee jaar weduwenaar, had geen kinderen, zijne nalatenschap zal wel meer dan honderd duizend gulden bedragen. Het kerk en armbestuur vragen UHW eerbiedig om magtiging tot het aanvaarden van genoemde legaten. Het parochiaal Kerkbestuur van den H. Laurentius te Voorschoten. A.J. Bongaerts Past. Presid. J. v.d. Zalm secretaris. Het parochiaal Armbestuur van den H. Laurentius te Voorschoten. A. van Adrichem Presid. J. Duivenvoorden Secret.

Extract. Aan de RC Kerk en Armen ... ieder f 3000 echter onder deze mits en bepaling, dat bestuurders van gen. Kerk en Armen gedurende de tijd van 20 achtereene jaren, gerekend vanaf zijn Testateurs sterfdag voor de rust der ziel zoo van hem Testateur zelve als van wijlen zijn gen. Huisvrouw Petronella van der Krogt, in de RK kerk te Voorschoten ieders maand zullen doen verrigten eene H. Dienst en daarvoor jaarlijks aan den tijd. Past. van gen. kerk zullen voldoen eene somma van achttien gulden door gen. K. en A. ieder voor de helft ad negen gulden te dragen.

Request aan de Koning gezonden met visum den 28 Meij 1873. Magtiging en bekrachtig gegeven 30 Meij 1873 No. 877”.



Bron: Nationaal Archief, toegang 3.18.01.02, archief Bisdom Rotterdam 1950 – 1969, Inv. Nr. 642

Op 29-07-1873 geeft koning Willem III aan het RC kerkbestuur en het RC armbestuur van Voorschoten machtiging om een gift van f 3000,-- en een jaarlijks stipendium van f 9,-- aan de pastoor te accepteren van wijlen W.H. van Roon in zijn uiterste wilsbeschikking voor notaris J. Tromer te Voorschoten op 30-08-1865 verleden.

Afstand van Opstal recht.

Op Augustus
1877

Weden den achtsten Augustus des jaars
achtienhonderd zeventien en zeventig, verschenen voor
mij Dink Karel Johannes Schoor, Notaris gevestigd te
Voorschoten, in tegenwoordigheid der na te noemen mij bekende
getuigen.

Pieter Hoogduin, Arbeider, wonende te Voorschoten, ter
een

en

de Aeren

Frederic van de Pdrichem,

Jacobus Duinenroden

Petrus Arnoldus van Ecuwen, allen Landbouwers en
Cornelis Hoogendoorn, Kastelein, allen wonende en
derde gemeente Voorschoten, te samen uitmakende het
Roomeck Catholgh Parochiaal Icombestuur der Gemeen-
te Voorschoten, en als zodanig dat bestuur vertegenwoordi-
gende, tevensere zijde.

De Comparanten zijn aan mij Notaris bekend en verklaar-
dat bij Acte op den achtentwintigsten September achtien
honderd vier en zestig, van den Notaris Jan Fromes alhier
verleden, en bij afschrift overgeschreven ten bijzothekkan-
ker te Leiden den eersten October achtienhonderd vier en zes-
tig, deel 320 nummer 65 in opstal is uitgegeven aan den een-
den Comparant door bovengemelde Icombestuur, van dertig
van vijftig achtereenvolgende jaren, ingegaan met Kerstmis
achtienhonderd vier en zestig en mede ten einde van Kerstmis
negentienhonderd veertien, tegen betaling eener jaarlijksche som van
Tegen gulden. Conperceeltje tuingrond gelegen onserse gemeente
Voorschoten nabij, en ten Zuidwesten van het Dorp, thans bij
den kasastralen leggers der gemeente bekend in Actie B onder
nummer 1673 alderien hundert der grootte van twee aren veeren
vijftig Centiaeren en 1674 idem der grootte van zeventien oerentig Centi-
aeren, alsoo te samen der grootte van drie aren.

dat de eerste Comparant daarna op het kadastrale nummer
1673 heeft doen stichten een huisje, hetwelk door partye met
onserting gevestigd is thans wordt geoordeeld op Acht honderd
Gulden.

dat zij Comparanten thans zijn overgekomen, bedeld recht van op de
te verkiezen en met hen hebben gemaakt de navolgende

Bedingen.

Ten eerste De eerste Comparant doet opheden
ten behoeve van gemets Roomsch Catholijk Pa.
rochiaal Armbestuur, afstand van zijn recht van
opstal, welke afstand door de vier overige Comparanten moet aan-
genomen, waarden gemets Armbestuur terugtreedt in de vol-
lenteigendens en in het volle genot van den grond.

Ten tweede. Bovendien wordt door den eerste Comparant overge-
dragen en in volle eigendom afgestaan ten behoeve van het
Armbestuur, het geen voor de Comparanten ter andere zijde moet
aangenomen, het hier van gemets gebouwd, door den eerste Com-
parant op het kadastrale perceel nummer 1673 geschiedt, welke
overdracht en afstand geschiedt voor de hier van gemets gebouwd
te waarde van Acht honderd Gulden, welke door de eerste Compa-
rant bij deze verklaart en hem en van de Comparanten ter andere
zijde te hebben ontvangen, met verkenning van koninging te dien sake
aan van gemets Armbestuur, zoudes eenig voorbehoud.

Ten derde. Alle latten welke op het gemets onroerend goed mochten
zijn of worden gegeven en het welken betaling te eerste Comparant verplicht
was, komen van af heden voor rekening van gemets Armbestuur.

Ten vierde. Alle elohale, gevarensa reparatien van het hier van
gemets gebouwd, komen mede van af heden voor rekening en risico
van gemets Armbestuur, dat indgelijkt van af den datum de
volle beschikking over en het volle genot van den grond en de opstal
ten verkrijgt.

Ten vijfde. Het rustig en vreedzaam bezit van het hier van grond
altnese van het daar op gestelde gebouwd, wordt door de eerste
Comparant aan gemets Armbestuur bij deze gemaakende, ter-
wijl de eerste Comparant verklaart dat gemets recht van opstal
en althet door hem gestelde gebouwd vrij zijn van hypothecaire
Schulden, en den grond door hem niet is belast met erfelijke lasten
of andere dergelyke lasten, hij belooft te dien sake vrijaring
zoudes eenig voorbehoud.

Ten zesde. Alle latten en rechten op deze afstand en het hier van
voorlegging daarvan vallen de, geen en uitgedaeneerd zijn voor rekening
van gemets Armbestuur.

De Comparant ter eener maakt hij bij deze voor twerfel moeding
de Comparanten ter andere zijde om dese acte te beaen over te schrijven
ten hypothekaire kant toe te Leiden, te eense de volle en vrije zijde
dom van gemets kadastrale percellen Rechie B. nummer
1673 en 1674 op het de Roomsch Catholijke Arme van Post.
Schoten te doe overgaan.

Is og verteken van my Notaris en getuige Johannes Hoogdewil,

Afstand van opstalrecht. Heden den achtsten Augustus des jaars achttien honderd zeventenzeventig, verschenen voor mij Dirk Karel Johannes Schoor, Notaris gevestigd te Voorschoten, in tegenwoordigheid der natenoemen mij bekende getuigen. Pieter Hoogduin, Arbeider, wonende te Voorschoten, ter eener en de Heeren Arend van Adrichem, Jacobus Duivenvoorden, Petrus Arnoldus van Leeuwen, allen Landbouwer en Cornelis Hoogendoorn, Kastelein, allen wonende onder de Gemeente Voorschoten, te zamen uitmakende het Roomsch Catholijk Parochiaal Armbestuur der Gemeente Voorschoten, en als zoodanig dat bestuur vertegenwoordigende, ter andere zijde. De Comparanten zijn aan mij Notaris bekend en verklaren: dat bij Acte op den achtentwintigsten September achttien honderd vier en zestig, voor den Notaris Jan Tromer alhier verleden, en bij afschrift overgeschreven ten hypotheekkantore te Leiden den eersten October achttienhonderd vier en zestig, deel 328, nummer 65 – in opstal is uitgegeven aan den eersten Comparant door bovengemeld Armbestuur, voor den tijd van vijftig achtereenvolgende jaren, ingegaan met Kersmis achttiehonderd vier en zestig en mitsdien eindigende met Kersmis negentienhonderd veertien, tegen betaling van een jaarlijkse som van Negen gulden – Een perceeltje tuingrond gelegen onder de gemeente Voorschoten nabij en ten Zuidwesten van het Dorp, thans bij den kadastralen legger dier

*A van Adrichem
 J. Duivenvoorden
 P. H. van Leeuwen
 C. Hoogendoorn
 J. Hoogduin
 P. van Leeuwen
 A. de Saan
 D. K. J. Schoor
 Notaris.*

*A. van Goyenkamp te Leiden den 18den Octob.
 Afschrift van een in registratie onder d. 41 juli 1842
 niet. vol. 3. Twee bladen open bewaard. Ontvangen
 voor schied n. 17. f. 3. 4. v. v. v. v. v. f. 1. 4. te g. v. v. v.
 Twee gulden v. v. v. v. v. v. v. v. v. v. v. v. v. v. v. v.
 v.*

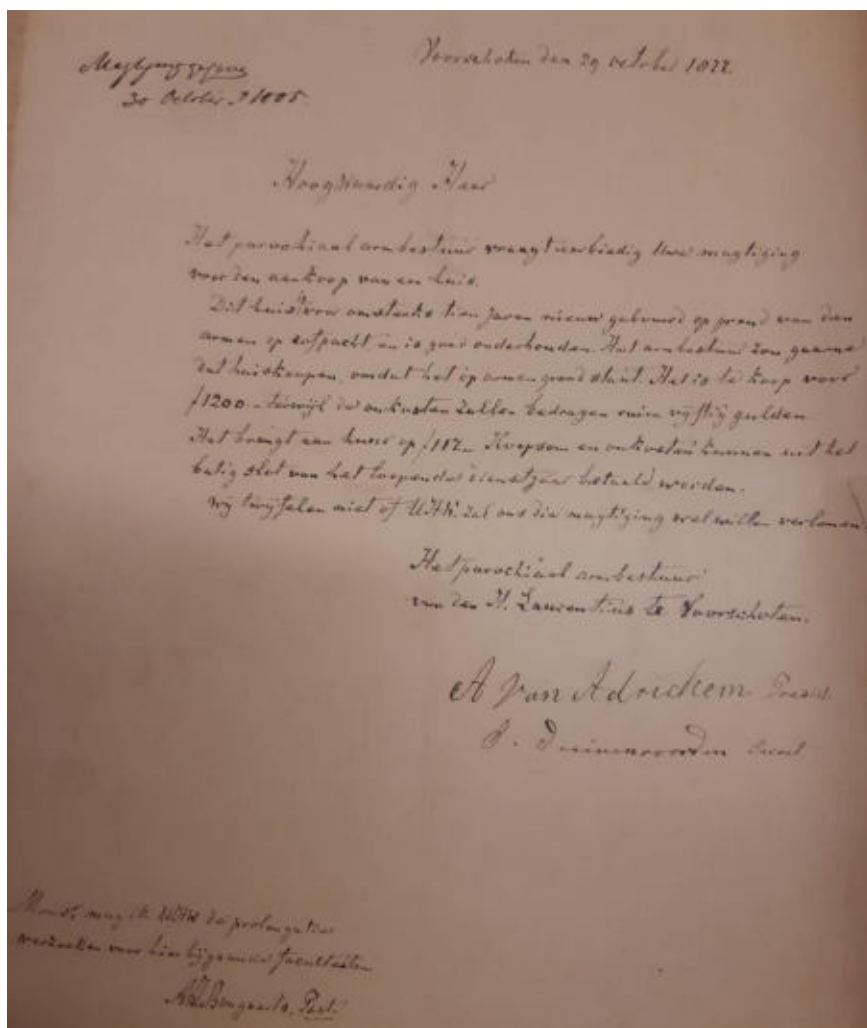
f. 10. 21/4
H. Ontvanger

Bon: GAWV, Notarieel Archief na 1842, notaris D.K.J. Schoor, dd. 08-08-1877

“Afstand van opstalrecht. Heden den achtsten Augustus des jaars achttien honderd zeventenzeventig, verschenen voor mij Dirk Karel Johannes Schoor, Notaris gevestigd te Voorschoten, in tegenwoordigheid der natenoemen mij bekende getuigen. Pieter Hoogduin, Arbeider, wonende te Voorschoten, ter eener en de Heeren Arend van Adrichem, Jacobus Duivenvoorden, Petrus Arnoldus van Leeuwen, allen Landbouwer en Cornelis Hoogendoorn, Kastelein, allen wonende onder de Gemeente Voorschoten, te zamen uitmakende het Roomsch Catholijk Parochiaal Armbestuur der Gemeente Voorschoten, en als zoodanig dat bestuur vertegenwoordigende, ter andere zijde. De Comparanten zijn aan mij Notaris bekend en verklaren: dat bij Acte op den achtentwintigsten September achttien honderd vier en zestig, voor den Notaris Jan Tromer alhier verleden, en bij afschrift overgeschreven ten hypotheekkantore te Leiden den eersten October achttienhonderd vier en zestig, deel 328, nummer 65 – in opstal is uitgegeven aan den eersten Comparant door bovengemeld Armbestuur, voor den tijd van vijftig achtereenvolgende jaren, ingegaan met Kersmis achttiehonderd vier en zestig en mitsdien eindigende met Kersmis negentienhonderd veertien, tegen betaling van een jaarlijkse som van Negen gulden – Een perceeltje tuingrond gelegen onder de gemeente Voorschoten nabij en ten Zuidwesten van het Dorp, thans bij den kadastralen legger dier

gemeente bekend in Sectie B onder nummers 1673 als erf en huis ter grootte van twee aren vierenvijftig Centaren en 1674 idem ter grootte van zesenvieftig Centiaren, alzoo te zamen ter grootte van drie aren." dat de eerste Comparant daarna op het kadastrale nummer 1674 heeft doen stichten een huisje, hetwelk door partijen met onderling goedvinden thans wordt gewaardeerd op Achthonderd Gulden. Dat zij Comparanten thans zijn overeengekomen, bedoeld recht van opstal te doen eindigen en mitsdien hebben gemaakt de volgende Bedingen etc."

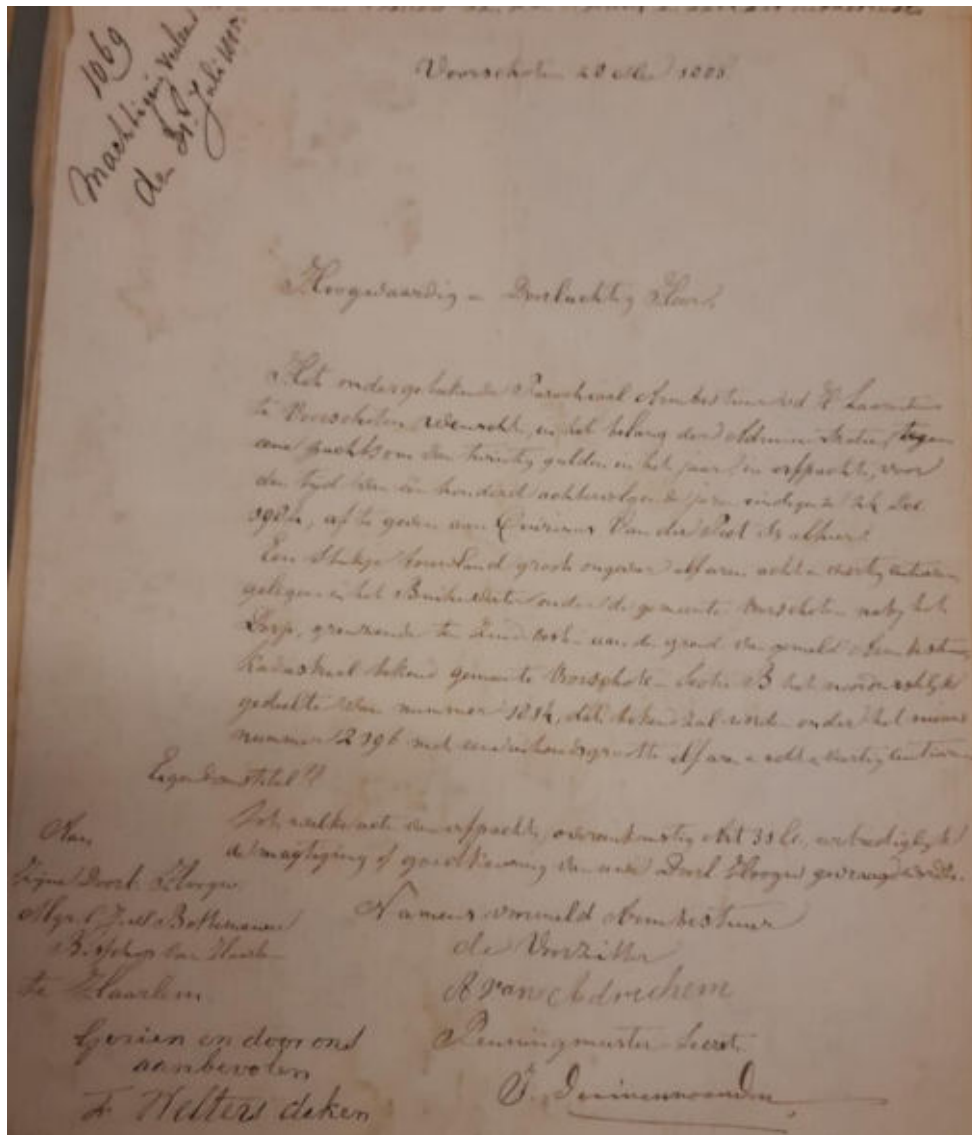
"Waarvan Acte, in minuut opgemaakt is verleden te Voorschoten op den dag in het hoofd dezer gemeld in tegenwoordigheid van Pieter van Hemert, Tuinder, en Abraham du Saar, Zilverwerker, beiden wonende te Voorschoten, als getuigen. Na voorlezing hebben de Comparanten, echter met uitzondering van den Comparant Pieter Hoogduin, die verklaarde niet te kunnen schrijven noch zijnen naam te kunnen teekenen als de schrijfkunst niet geleerd hebbende, de getuigen en ik Notaris deze Acte ondertekend." Handtekingen: A. van Adrichem, J. Duivenvoorden, P.A. van Leeuwen, C.J. Hoogendoorn, P. van Hemert, A. du Saar, D.K.J. Schoor, Notaris.



Bron: Nationaal Archief, toegang 3.18.01.02, archief Bisdom Rotterdam 1950 – 1969, Inv. Nr. 642

"Voorschoten den 29 October 1877. Hoogwaardige Heer. Het parochiaal armbestuur vraagt eerbiedig Uwe magtiging voor den aankoop van een huis. Dit huis is voor omstreeks tien jaren nieuw gebouwd op grond van den armen op erfpacht en is goed onderhouden. Het armbestuur zou gaarne dat huis koopen, omdat het op armen grond staat. Het is te koop voor f 1200,- terwijl de onkosten zullen bedragen ruim vijftig gulden. Het brengt aan huur op f 117,-. Koopsom en onkosten kunnen uit het batig slot van het loopende dienstjaar betaald worden. Wij twifelen niet of UHW zal ons die

magtiging wel willen verlenen. Het parochiaal armbestuur van den H. Laurentius te Voorschoten. A. van Adrichem Presid. J. Duivenvoorden Secr. Magtiging gegeven 30 October Nr. 31005. Monseigneur mag ik UWH de prolongatie verzoeken voor hier bijgaande faculteiten A.L. Bongaerts Past.”



Bron: Nationaal Archief, toegang 3.18.01.02, archief Bisdom Rotterdam 1950 – 1969, Inv. Nr. 642

Op 28-05-1885 vraagt het Parochiaal Armbestuur van de H. Laurentius machtiging van Monseigneur C.J.M. Bottemanne, bisschop van Haarlem, voor een pachtcontract voor de tijd van honderd achtereenvolgende jaren eindigend in 1984 af te geven aan Quirinus van der Peet Sz alhier tegen een pachtsom van twintig gulden: een stukje bouwland groot ongeveer elf aren acht en veertig centiaren, gelegen in het Buitenwater onder de gemeente Voorschoten nabij het Dorp, grenzende ten zuidoosten aan de grond van gemeld Armbestuur, Kadastraal bekend gemeente Voorschoten Sectie B het noordwestelijke gedeelte van nummer 1814, dat bekend zal worden onder het nieuwe nummer 2196.

“Namens vermeld Armbestuur de Voorzitter A. van Adrichem, Penningmeester Secretaris J. Duivenvoorden. Gezien en door ons aanbevolen. T. Welters deken. Machtiging verleend 31 Juli 1885 No. 1069.”

Hoofdstuk 20 Oprichting van een RK bewaar-, naai- en breischool in 1879

Sinds de schoolwet van 1857 was de openbare school niet langer protestant, maar neutraal.
De bisschoppen echter vonden het neutraal onderwijs voor het katholieke kind volstrekt onvoldoende.
In 1868 verscheen dan ook voor het onderwijs een document: "Het mandement van de bisschoppen".
Hierin hielden zij het de katholieken als een plicht voor hun kinderen katholiek onderwijs te laten geven.
In 1868 waren er reeds 200 zuster- en broederscholen, in 1888 waren er dit 568, hetgeen mede aan het mandement te danken was.
Zonder ophouden bleef men strijden tegen de onbillijkheid van de onderwijspolitiek.
De openbare school werd mede uit de belastingpenningen van de katholieken betaald, terwijl de katholieken bovendien hun eigen scholen moesten bekostigen.

Bron: "Geschiedenis van de congregatie van de H. Catharina van Siëna zusters Dominicanessen van Voorschoten 1841 – 1980", 1984 (zie hoofdstuk 21 Literatuur)

"Sinds de schoolwet van 1857 was de openbare school niet langer protestant, maar neutraal. De bisschoppen echter vonden het neutraal onderwijs voor het katholieke kind volstrekt onvoldoende. In 1868 verscheen dan ook voor het onderwijs een document: "Het mandement van de bisschoppen". Hierin hielden zij het de katholieken als een plicht voor hun kinderen katholiek onderwijs te laten geven. In 1868 waren er reeds 200 zuster- en broederscholen, in 1888 waren er dit 568, hetgeen mede aan het mandement te danken was. Zonder ophouden bleef men strijden tegen de onbillijkheid van de onderwijspolitiek. De openbare school werd mede uit de belastingpenningen van de katholieken betaald, terwijl de katholieken bovendien hun eigen scholen moesten bekostigen".

Op 1 juni 1879 stuurt het Rooms-Katholieke (RK) Parochiale Armbestuur van Voorschoten, waarin A. van Adrichem voorzitter en Jacobus Duivenvoorden secretaris was, een brief met verzoek naar de bisschop van Haarlem om instemming met het voorstel voor de oprichting van een RK bewaar-, naai- en breischool voor meisjes. Dit met akkoord van het parochiebestuur van de Sint Laurentiusparochie van Voorschoten, die de brief mede ondertekende met pastoor A.J. Bongaerts als voorzitter en J. van der Zalm als secretaris.

Als motivatie geeft het armbestuur aan dat er onder de parochianen een wens leeft voor deze school en tevens dat er bereidheid is om financieel bij te dragen, wat blijkt uit een inzameling die al gehouden is. Het armbestuur geeft aan dat de lessen in deze bewaar-, naai- en breischool gratis moeten zijn voor arme en behoeftige meisjes.

NB. Bewaarschool is de oude benaming van een kleuterschool

Magtegen
23 Juny 1879 N° 687.

Voorschoten 1 Juny 1879

Hoogwaardig Heer

Het parochiaal Ambestuur van Voorschoten heeft eerbiedig te kennen, dat de oprigting eener R.K. Bewaar- en naaischool, met leeschool voor Meisjes sedert langzamer wenschelijk is geacht om de gemeente, en dat Ambestuur den ook ainsdelijk, betandtes goedkeuring van Wvd D. H. tot de oprigting besloten is.

Daar nu tyzondere omstandigheden er toe leiden onder andere, om het werts bij vroekant, aan het Ambestuur op te dragen, hebben ontzagetachtanden, met goedvinden van het Kerk bestuur, zich daer toe bereid verklaard en swagen zij insaldien de wenschte magtiging vordien kon, swa van de koster, gesand op een som van 15000.- zullen gevonden worden uit bijdragen van de gemetenaren speciaal tot dat ainsdel gedaan en nog toegezage, tenygt het parochiaal Ambestuur uit zijne fondsen slechts in zoveren het behoven bij te dragen als tiltykt moet worden geestkend om op gezagde scholen kosterloos onderriegt voor de armen en minz gegaeder kinderen te verzekeren.

Het parochiaal Ambestuur voornemend

Gezien door het Parochiaal
Kerkbestuur van Voorschoten
A. De Bongaerts Voorzitter
J. B. K. Secretaris

A. Van Adreken Voorzitter
J. D. D. Secretaris

Bron: Nationaal Archief, toegang 3.18.01.02, archief Bisdom Rotterdam 1950 – 1969, Inv. Nr. 642

Pastoor Bongaerts stuurt vervolgens een nieuwe brief aan de bisschop van Haarlem met verdere uitleg over de plannen voor een RK bewaar-, naai- en breischool in Voorschoten en de financiering.

Hoogwaardig Heer.

Door vele ingezetene dezer parochie aangezoekt om eene bewaar en naaischool te stichten heeft het parochiaal armbestuur zich deze zaak aange- trokken ook met het oog op de armen en minvermogen- de kinderen dezer Gemeente; en zijn wij tot het besluit gekomen onder UHWRs goedkeuring eene dusdanige school te stichten met bijvoeging van een lokaal voor meisjes die verlangen daar lager onderwijs te ontvangen. Ten dien einde is er een beroep gedaan op de weldadigheid dezer Gemeente. Er is reeds voor f 2000,- ingetekend en verschillende nog die liever niet intekenden, hebben bijgedragen tot dat doel toegezegd. Het armbestuur zal uit haar fondsen zoo veel bijdragen als zal blijken noodig te zijn in het belang der arme kinderen, waartoe het goed in staat is, en zal alles met de grootste nauwgezetheid aanwenden om een doelmatig maar zoo min kostbaar ^{mogelijk} gebouw te stichten. De begroeting voor het gebouw is f 4777. zoodat met een en ander daarvoor f 5000,- voldoende zijns.

De school diens onzigtelicht zal ten gebouwen seiden afgestaan aan de Zusters Dominicaans van Bijdorp in deze Gemeente onder de volgende voorwaarden:

1^o De Zusters zullen voor de bestiening der school door Zusters daartoe gemachtigd ^{en} schoolgeld ontvangen, hetwelk zij niet ontvangen.

2^o Zij zullen de arme kinderen gratis onderwijs moeten geven, welks door het armbestuur worden aangewezen.

3^o Zij zullen dat school behoorlijk schuim en rein houden.

4^o Het armbestuur behoudt zich het recht voor, indien en verhuopt het onderwijs niet mocht voldoende om dit contract te vernietigen, en te doen wat hun gemaakt ^{zal} voortkomen, altijd onder inroeping van den raad van Z.D.H.W. van Bisdom van Huaslam.

Bron: Nationaal Archief, toegang 3.18.01.02, archief Bisdom Rotterdam 1950 – 1969, Inv. Nr. 642

“Hoogwaardig Heer. Door vele ingezetene dezer parochie aangezoekt om eene bewaar en naaischool te stichten heeft het parochiaal armbestuur zich deze zaak aange trokken ook met het oog op de armen en minvermogen- de kinderen dezer Gemeente; en zijn wij tot het besluit gekomen onder UHWRs goedkeuring eene dusdanige school te stichten met bijvoeging van een lokaal voor meisjes die verlangen daar lager onderwijs te ontvangen. Ten dien einde is er een beroep gedaan op de weldadigheid dezer Gemeente. Er is reeds voor f 2000,- ingetekend en verschillende nog die liever niet intekenden, hebben bijgedragen tot dat doel toegezegd. Het armbestuur zal uit haar fondsen zoo veel bijdragen als zal blijken noodig te zijn in het belang der arme kinderen, waartoe het goed in staat is, en zal alles met de grootste nauwgezetheid aanwenden om een doelmatig maar zoo min kostbaar mogelijk gebouw te stichten. De begrooting voor het gebouw is f 4777. zoodat met een en ander daar

voor f 5000 zal benodigd zijn. De school door ons gesticht zal ten gebruiken worden afgestaan aan de Eerw. Zusters Dominicanessen van Bijdorp in deze Gemeente onder de volgende voorwaarden:

1o De Zusters zullen voor de bediening der school door zusters daartoe gemachtigd een matig schoolgeld ontvangen, hetwelk zij moeten innen.

2o Zij zullen de arme kinderen gratis onderwijs moeten geven, welke door het armbestuur worden aangewezen.

3o Zij zullen de school behoorlijk schoon en rein houden.

4o Het armbestuur houdt zich het regt voor, indien onverhoopt het onderwijs niet mogt voldoen om dit contract te vernietigen en te doen wat hun raadzaam al voorkomen, altijd met inroeping van den raad van Z.D.H.W den Bisschop van Haarlem".

De bisschop van Haarlem, P.M. Snickers, stuurt op 23-06-1879 een brief aan pastoor Bongaerts met zijn machtiging voor uitwerken door het Parochiaal Armbestuur van Voorschoten van het voorstel voor de bouw van een bewaar-, naai- en breischool.

BIDDON
van
HAARLEM.

N^o 687.

Gedien uw schrijver van den: dera,
waarbij ons wordt te kennen gegeven
dat de oprichting eener R.K. Bewaar- en
Naaischool met Leerschool voor Meisjes
in Uwe Parochie reeds sedert lang men-
schelief is geacht, en bijzonder omstandig-
den of toe leiden om de uitvoering van het werk
waartoe; behoudens onze goedkeuring belaten is,
by voorkeur aan Uw Collagie op te dragen; nu
halve Uw Collagie dat, met goedvinden van
het Parochiaal Kerkbestuur, bereid is Lias met
die uitvoering te belaten, onze magtezing
vraagt voor de bouw der gemelde School, nu
van de onkosten, geraamd op een som van vijf
duizend gulden zullen gevonden worden uit
bijdragen van de gemeentelidaren bepaaldelief toe
dat einde gedaan en nog tegevoerd; tenne
Uw Bestuur uit zijne fondsen slechts in Loozen

Aan
het R.K. Parochiaal Kerkbestuur
van Voorschoten

zal behoeven bij te dragen, als billijk moet worden
gerekend om op gezegde scholen kosteloos on-
derrigt voor de arme en minvermogende kinderen
te verzekeren;

Zoo geven wij onze goedkeuring aan gemeld
plan en magtigen wij het Parochiaal Armbestuur
op den voorgestelden voet, tot den bouw der
bedoelde scholen.

Gedaan te Haarlem den 23 Junij 1879
De Bisschop van Haarlem

J. Snickers.

Bron: Nationaal Archief, toegang 3.18.01.02, archief Bisdom Rotterdam 1950 – 1969, Inv. Nr. 642

“Aan het R.K. Parochiaal Armbestuur van Voorschoten. Gezien uw schrijven van den 1e deze waarbij ons wordt te kennen gegeven dat de oprigting eener R.K. Bewaar en Naaischool met Leerschool voor Meisjes in uwe Parochie reeds sedert lang wenselijk is geacht en bijzondere omstandigheden er toe leiden om de uitvoering van het werk waartoe; behoudens onze goedkeuring besloten is bij voorkeur aan uw collegie op te dragen; weshalve uw collegie dat, met goedvinden van het Parochiaal Kerkbestuur, bereid is zich met die uitvoering te belasten, onze magtiging vraagt voor de bouw van gemelde school, waarvan de onkosten geraamd op eene som van vijf duizend gulden zullen gevonden worden uit bijdragen van de gemeentenaren bepaaldelijk tot dat einde gedaan en nog toegezegd; terwijl uw bestuur uit zijne fondsen slechts in zoover zal behoeven bij te dragen als billijk moet worden gerekend om op gezegde scholen kosteloos onderrigt voor de arme en minvermogende kinderen te verzekeren;

Zoo geven wij onze goedkeuring aan gemeld plan en magtigen wij het Parochiaal Armbestuur op den voorgestelden voet tot den bouw der bedoelde scholen. Gedaan te Haarlem den 23 Junij 1879. De Bisschop van Haarlem, PM Snickers”.

Haarlem 13 September 1879

Weleerwaarde Heer,

Hiernevens doe ik Uw Eerw. —
volgens belofte — tot Handleiding
voor het te ontwerpen contract met de
Zusters — een dergelijk — goedgekeurd —
Contract toekomst van de Zusterschool
in de Helder, juist met zusters Domi-
nicanen aangegaan. Uw Eerw. kan
nu zien, wat U daarin voor uwe school
naar omstandigheden geschikt voorkomt.
Na gebruik gelieve Uw Eerw. mij het ne-
vengende terug te zenden.

Inmiddels noem ik mij hoogachtend
Uwe dienaar in off.

P. M. Snickers
Pastoor te Voorschoten

Dr. Helderw. Heer
A. J. Bongaerts
Pastoor te Voorschoten

Bron: Nationaal Archief, toegang 3.18.01.02, archief Bisdom Rotterdam 1950 – 1969, Inv. Nr. 642

“Den Weleerwaarde Heer A.J. Bongaerts Pastoor te Voorschoten. Haarlem 13 September 1879. Weleerwaarde Heer, Hiernevens doe ik Uw Eerwaarde – volgens belofte – tot Handleiding voor het te ontwerpen contract met de Zusters – een dergelijk goedgekeurd contract toekomen van de zusterschool in den Helder, juist met zusters Dominicanessen aangegaan. Uw Eerwaarde kan nu zien wat U daarin voor uwe school naar omstandigheden geschikt voorkomt. Na gebruik gelieve Uw Eerwaarde mij het nevengende terug te zenden. Inmiddels noem ik mij hoogachtend Uwe dienaar in officio. P.M. Snickers”.

Uit de kronieken van de zusters Dominicanessen in Den Helder blijkt dat op 30 maart 1869 de R.K. bewaar-, naai- en breischool aldaar is geopend, die bezocht werd door 250 kinderen. Het contract van het kerkbestuur van de parochie Petrus & Paulus in Den Helder met de zuster Dominicanessen is met goedkeuring door de bisschop van Haarlem monseigneur G.P. Wilmer in de brief van 23 juli 1867 bevestigd. (Bron: Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven, AR-Z040, Archiefinventaris Dominicanessen H. Catharina van Siëna (Voorschoten), 2.6 Den Helder, Sint Dominicus klooster, Kronieken van het Sint Dominicus klooster te Den Helder, Inv. Nr. 374, 1869 – 1930, deel I, blz. 1 en verder).

Concept der onderlinge overeenkomst en schikking
door het parochiaal ambt bestaant te Voorschoten met
de Zusters Dominicanessen gevestigd op Bijdorp alhier

Het parochiaal ambt bestaant van de parochie van
S. Laurentius te Voorschoten door den H. N. M. M. A. M.
P. M. Smickers bij een schrijven van den 1 Juni 1879
genootigd tot het daartallen van een bewaar-
naaischool en leerschool voor meisjes, verklaart zich
te verbinden ten opzichten van de Zusters
Dominicanessen op Bijdorp te Voorschoten tot
de volgende voorwaarden:

- 1 De Zusters zullen voor eerst behoeven te beginnen
met bewaar-naaischool en leerschool, en zullen doctra een genoeg-
zaam getal kinderen zulke verlangten met de leerschool
beginnen.
- 2 De Zusters zullen geheel vrij zijn en blijven in de inwe-
zigige regeling der school.
- 3 In voorkomende moeilijkheden of aauwmerkingen
kanen zij alleen in aanraking met den H. N. M. A. M. Pastoor.
- 4 Het bestuur zorgt voor het noodige meubelment der school.
- 5 De school blijft het eigendom der parochie.
- 6 De congregatie der Zusters Dominicanessen zal zorgen
dat voor het geven van onderwijis in deze school
bekwame Zusters, tot het geven van dat onderwijis
gerechtigd, aangesteld worden.
- 7 De Zusters zullen voor haar onderwijis een matig
schoolgeld mogen heffen, en de arme gratis onderwijzen.
- 8 Het gewoel kan zich onverhuyp voorclaan, dat het bestuur
niet meer verlangt van de congregatie der Zusters Domini-
canessen gediend te zijn, aledan zal het verp. l. g. zijn
de zaak met omstandigheden van Ordinarius voor te
dragen. Alleen dezel zal het regd hebben de congregatie

Datze overeenkomst is aangegaan, behoudens dat goedkeuring van
Z.D. van Bisschop van Haarlem, te Voorschoten den 10 October 1879.

M. J. Bongaerts, Past. Presid.

A. van der Meer
H. E. van der Meer
C. J. Hoogendoorn

P. Hooyman
L. J. van der Meer
P. van Steijn
J. J. van der Meer

Bron: Nationaal Archief, toegang 3.18.01.02, archief Bisdom Rotterdam 1950 – 1969, Inv. Nr. 642

De bisschop van Haarlem stuurt op 11 oktober 1879 zijn wijzigingsvoorstellen op de concept
overeenkomst aan pastoor Bongaerts:

BISDOM
VAN
HAARLEM.

Haarlem, 11 October 1879

Wederwaardes Heer,

Hiernaevens gaat uw ontwerp-
Contract terug. Na aandachtige
overweging heb ik eenige wijzigings
hier en daar wenschelijk geacht, welke
echter meestal bestaan in eenige
duidelijke formulering van enkele
artikelen. Die wijzigings voeg ik hier nu
bij opdat Uze die in het op te maken
officiële stuk den kennis opnemen.
De acte van Overeenkomst zal be-
halve door het Parochiaal Ambt
steun als mede-contractant en de
Algemeene Overste Priorin der Congreg-
tie - ook door het Parochiaal Kerk-
bestuur dienen, onderdaakend te worden
en wel in driple, wijf elk der beide
contractanten en exemplaar moet hebben
en in t' bisschoppelijk archief ook en
behoort te blijven berusten.
In meder afwachting elc. te goedkeu-
ring - blijf ik hoogachtend

Uwz dien in O.H.
Da welken
M. J. Bongaerts
Pastor te Voorschoten

+ P. van der Meer
Opus Haarlem

Bron: Nationaal Archief, toegang 3.18.01.02, archief Bisdom Rotterdam 1950 – 1969, Inv. Nr. 642

"Den Wel Eerwaarde Heer A.J. Bongaerts Pastoor te Voorschoten. Haarlem 11 October 1879.
 Weleerwaarde Heer, Hiernevens gaat uw ontwerpcontract terug. Na aandachtige overweging heb ik eenige wijzigingen hier en daar wenschelijk geacht, welke echter meestal bestaan in een eenigzins duidelijker formulering van enkele artikelen. Die wijzigingen voeg ik hier nu bij, opdat Ueerwaarde die in het op te maken officiële stuk zou kunnen opnemen. De Acte van Overeenkomst zal behalve door het Parochiaal Armbestuur als mede-contractant en de Algemeene Overste Priorin der Congregatie ook door het Parochiaal Kerkbestuur dienen onderteekend te worden en wel in triplo, wyl elk der beide contractanten één exemplaar moet hebben en in 't Bisschoppelijk Archief ook één behoort blijven berusten. In nadere afwachting alzoo ter goedkeuring – blijf ik hoogachtende. Uwe dienaar in Officio. PM Snickers Episcopaat Haarlem".

De door de bisschop van Haarlem voorgestelde wijzigingen in het contract:

*Het ontwerp der aante gane overeenkomst
 aldus te wijzig:*

Art 1 - aldus te lere;

*De Zusters vangen aan met het houden van, bevoor-
 naai- en breischool. Zij zullen een leerschool van meis-
 jes openen, zoodra een, naar het oordeel van Kerk- en
 Armbestuur voldoende getal kinderen daarvoor wordt
 aangegeven.*

*Art 2 - De Zusters zullen geheel vrij zijn en blijven, wat
 de innerlijke regeling der school betreft.*

*Art 3 - Bij de bemoeijinge, ten aanzien der school zullen de
 Zusters alleen met den Welkerw. Pastoor handelen.*

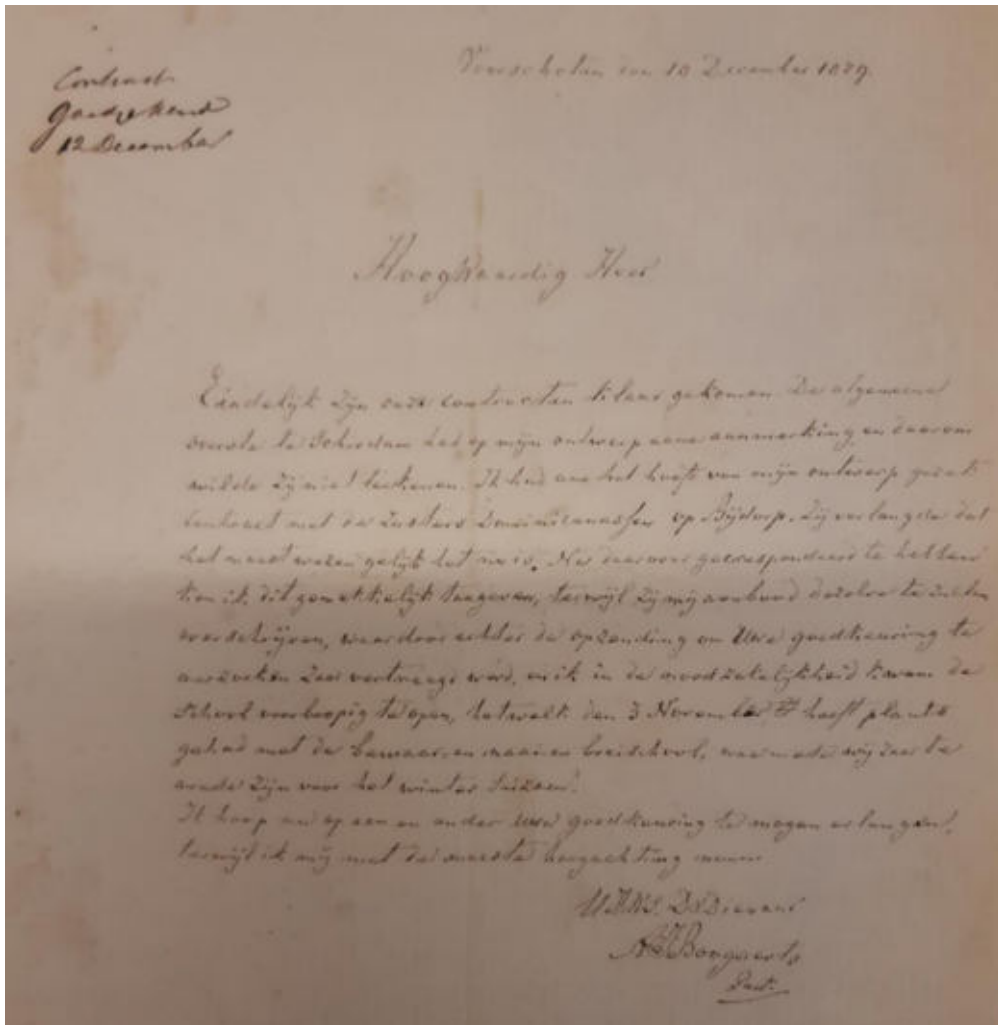
*Art 4 - De Zusters zullen, voor het onderwijs een matig school-
 geld heffen, maar moeten arme kinderen, gratis onderwijs*

*Art 5 - Ingeval het Bestuur de leiding der school aan een
 andere Congregatie magt wenschen, toe te vertrouwen,
 zal het dit verlanze aan het oordeel en de bestijfing
 van den Bisschop onderwerpe*

*Art. 6 - Magt de Congregatie der Zusters Dominicanen van de lei-
 ding der school wenschen ontheven te worden, zal zij
 dit verlanze aan het Bestuur met opgave van redene
 te kennen geven, hetwelke niet dat in overleg met de
 Bisschop zal handelen. In ieder geval zal de Congregatie
 niet eerder dat een half jaar daarna zich van die
 leiding ontheve, kennis achtte*

Al het overige is gaade

Op 10 december 1879 stuurt pastoor Bongaerts een brief aan de bisschop van Haarlem PM Snickers over de voortgang van het contract tot de ondertekening op deze dag.

A photograph of a handwritten letter on aged paper. The text is written in cursive and matches the typed transcription provided. The letter is dated 'Voorschoten den 10 December 1879' and is addressed to 'Hoogwaardig Heer'. The sender is identified as 'A. J. Bongaerts, Past.' in the bottom right corner. The letter discusses the progress of a contract with the Dominican nuns of Bijdorp and expresses hope for their approval.

Bron: Nationaal Archief, toegang 3.18.01.02, archief Bisdom Rotterdam 1950 – 1969, Inv. Nr. 642

“Contract goedgekeurd 12 December. Voorschoten den 10 December 1879. Hoogwaardig Heer.

Eindelijk zijn onze contracten klaar gekomen. De algemeene overste te Schiedam had op mijn ontwerp eene aanmerking, en daarom wilde zij niet teekenen. Ik had aan het hoofd van mijn ontwerp gezet: contract met de zusters Dominicanessen op Bijdorp. Zij verlangde dat het moest wezen zoals het nu is. Na daarover gecorrespondeerd te hebben kon ik dit gemakkelijk toegeven, terwijl zij mij aanbod dezelve te zullen overschrijven, waardoor echter de opzending om Uwe goedkeuring te verzoeken zeer vertraagd werd, en ik in de noodzakelijkheid kwam de school voorloopig te open, hetwelk den 3 November heeft plaats gehad met de bewaar en naai- en breischool, waarmede wij zeer te vrede zijn voor het winter saizoen!

Ik hoop nu op een en ander Uwe goedkeuring te mogen erlangen, terwijl ik mij met de meeste hoogachting noem UHWS DvDienaar A.J. Bongaerts pastoor”

De formele door de bisschop van Haarlem op 12 december 1879 ondertekende versie van de overeenkomst met de zusters Dominicanessen van Bijdorp volgt hieronder (alle door de bisschop van Haarlem voorgestelde wijzigingen zijn overgenomen in de definitieve versie):

Het R. K. Parochiaal Kerk en Armbestuur van
 Leerdam en Leusden Dominicaanschen van de 3^{de} Ord.
 van den H. Dominicus. Algemeen Overste van de Congregatie
 van de H. Catharina van Sena te Schiedam is ooks weder
 goedkeuring van d. H. H. den Bisschop van Sena leen
 het volgende overaangekomen.

- Art. 1. De Leesters vangen aan met het houden van leeraar
 naar en leerschool, zy zullen een leerschool van misse
 openen, wanneer een naar het oordeel van Kerk en
 Armbestuur en in overleg met de algemeen Overste
 een voldoende getal kinderen daar voor wordt
 aangegeven.
- Art. 2. De leesters zullen geheel vrij zyn en blijven, wat
 de inwendige regeling der school betreft.
- Art. 3. By de leenoeringen ten aanzien der school zullen
 de leesters alleen met den L. W. Pastoor handelen.
- Art. 4. Het Bestuur zorgt voor het noodige meublement
 der school.
- Art. 5. De school blijft het eigendom der Parochie.
- Art. 6. De Congregatie der leesters Dominicaanen zal
 zorgen, dat voor het geven van onderwijs in der school
 behorende leesters, tot het geven van dat onderwijs
 gerechtigd, aangezeld worden.
- Art. 7. De leesters zullen voor het onderwijs een matig
 geld heffen, maar moeten arme kinderen gratis onderwijzen.

Art. 8. In geval het Bestuur der Leiding der school naar een
andere Congregatie met wenschend te betrouwen, zal
het dit verlangen aan het oordeel en de beslissing van
den Bisschop onderwerpen, men zal aan de algemeen
Vrienden een half jaar te voren daarvan kennis geven.

Art. 9. Moet de Congregatie der Eudisten Dominicaans, aan
van de Leiding der school wenschend onthouden te worden,
zal zy dit verlangen aan het Bestuur met opgave
van redenen te kennen geven, hetwelk niet dan
in overleg met den Bisschop zal handelen. In
ieder geval zal de Congregatie niet eerder dan
een half jaar daarna zich van die Leiding onthou-
ven kunnen achten.

Actus in triplo geteekend, den 10 December 1879.

Abt Bongarts Pastoor

van Steyn

J. J. de Leeuw

L. van Swolery

A. van der Schueren

B. van der Schueren

C. J. Hoogenboom

Gelezen en goedgekeurd
door ons Bisschop van Haarlem
Haarlem de 12 December 1879

L. J. J. van der Schueren Agt. Overst.

+ Bijzitters

“Het R.K. Parochiaal Kerk en Armbestuur van Voorschoten en Zuster Dominica Wamsteeker van de 3e Orde van den H. Dominicus Algemeene Overste van de Congregatie van de H. Catharina van Senen te Schiedam is onder nadere goedkeuring van Z.D.H.Wd. den Bisschop van Haarlem het volgende overeengekomen.

Art. 1 De Zusters vangen aan met het houden van bewaar naai en breischool, zij zullen een leerschool van meisjes openen, wanneer een naar het oordeel van Kerk en Armbestuur en in overleg met de algemeene Overste een voldoende getal kinderen daar voor wordt aangegeven.

Art.2 De Zusters zullen geheel vrij zijn en blijven, wat de inwendige regeling der school betreft.

Art. 3 Bij de bemoeijingen ten aanzien der school zullen de Zusters alleen met de ZEW Pastoor handelen.

Art. 4 Het Bestuur zorgt voor het noodige meublement der school.

Art. 5 De school blijft het eigendom der Parochie.

Art. 6 De Congregatie der Zusters Dominicanessen zal zorgen, dat voor het geven van onderwijs in deze school bekwame Zusters, tot het geven van dat onderwijs gerechtigd, aangesteld worden.

Art. 7 De Zusters zullen voor het onderwijs een matig schoolgeld heffen, maar moeten arme kinderen gratis onderwijzen.

Art. 8 In geval het Bestuur de leiding der school aan eene andere Congregatie mogt wenschen toe te vertrouwen, zal het dit verlangen aan het oordeel en de beslissing van den Bisschop onderwerpen, men zal aan de algemeene Overste een half jaar te voren kennis geven.

Art. 9 Mogt de Congregatie der Zusters Dominicanessen van de leiding der school wenschen ontheven te worden, zal zij dit verlangen aan het Bestuur met opgave van redenen te kennen geven, hetwelk niet dan in overleg met den Bisschop zal handelen. In ieder geval zal de Congregatie niet eerder dan een half jaar daarna zich van die leiding ontheven kunnen achten.

Aldus in triplo geteekend, den 10 December 1879

A.J. Bongaerts Pastoor

A. van Adrichem

P. van Steijn

J. Duivenvoorden

J. vd Zalm

C.J. Hoogendoorn

L. van der Meer

Gezien en goedgekeurd door ons Bisschop van Haarlem

Haarlem den 12 December 1879

Zr. Dominica Wamsteeker Algm Overste

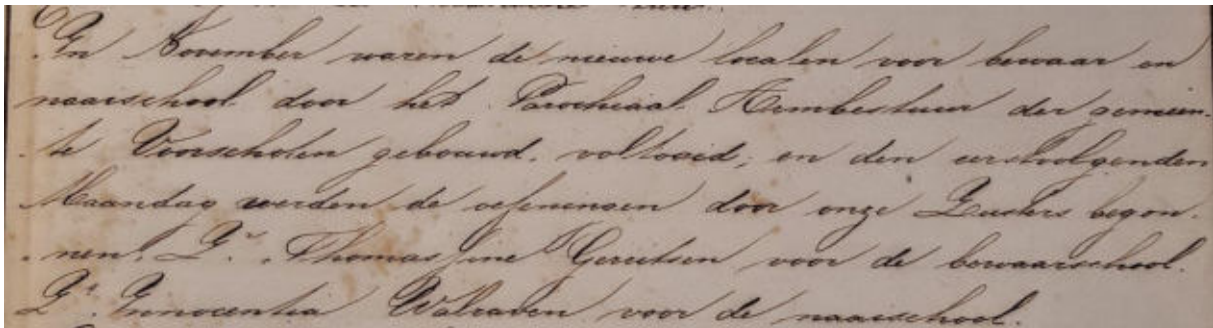
P.M. Snickers”

Bron: Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven, AR-Z040, 2.20.01, Archiefinventaris Dominicanessen H. Catharina van Siëna (Voorschoten), Inv. Nr. 816, Verslag over de oprichting van een bewaar-, naai-, en breischool het pensioonaat O.L. Vrouw van Lourdes van de Dominicanessen van Voorschoten in 1876, 1901, ca. 1980 (1 omslag)

NB. Namens het parochiaal armbestuur ondertekenen op 10-12-1879 het contract de bestuursleden A. van Adrichem, J. Duivenvoorden en C.J. Hoogendoorn. Namens het parochiaal kerkbestuur de

bestuursleden P. van Steijn, J. van der Zalm en L. van der Meer, alsmede pastoor A.J. Bongaerts, voorzitter van het kerkbestuur van de H. Laurentiusparochie van Voorschoten..

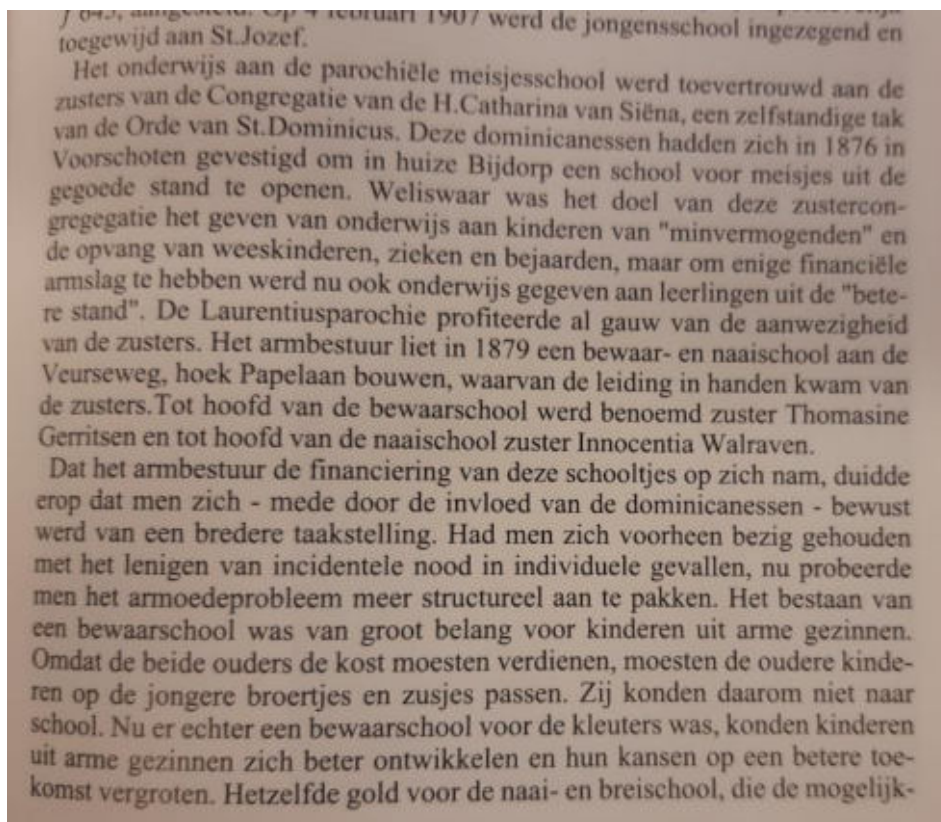
Op 12-12-1879 wordt het contract bekrachtigd door de bisschop van Haarlem, P.M. Snickers, en door de algemeen overste van de congregatie der Zusters Dominicanessen, zuster Dominica Wamsteeker.



In November waren de nieuwe lokalen voor bewaar en naaischool door het Parochiaal Armbestuur der gemeente Voorschoten gebouwd, voltooid, en den eerstvolgenden Maandag werden de oefeningen door onze Zusters begunnen. Zr. Thomasine Gerritsen voor de bewaarschool. Zr. Innocentia Walraven voor de naaischool.

Bron: Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven, AR-Z040 Archiefinventaris Dominicanessen H. Catharina van Siëna (Voorschoten), 2.20.1 Huize Bijdorp, Inv. Nr. 379, Kronieken van Huize Bijdorp te Voorschoten, 1876-1901, 1879

“In November (1879) waren de nieuwe lokalen voor bewaar en naaischool door het Parochiaal Armbestuur der gemeente Voorschoten gebouwd, voltooid, en den eerstvolgende Maandag werden de oefeningen door onze Zusters begonnen, Zr. Thomasine Gerritsen voor de bewaarschool, Zr. Innocentia Walraven voor de naaischool”



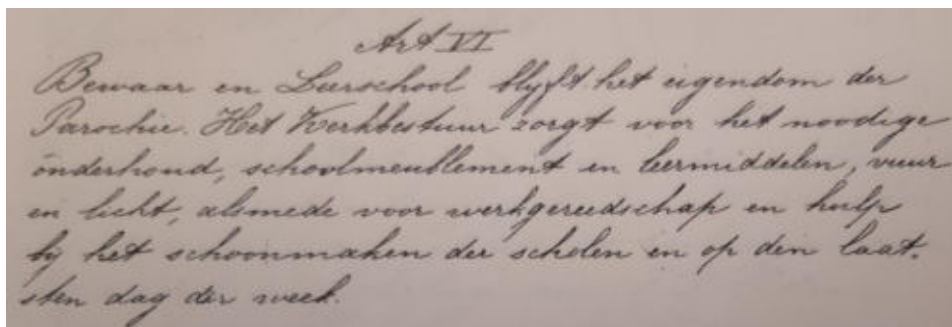
toegewijd aan St.Jozef.
Het onderwijs aan de parochiële meisjesschool werd toevertrouwd aan de zusters van de Congregatie van de H.Catharina van Siëna, een zelfstandige tak van de Orde van St.Dominicus. Deze dominicanessen hadden zich in 1876 in Voorschoten gevestigd om in huize Bijdorp een school voor meisjes uit de gegoede stand te openen. Weliswaar was het doel van deze zustercongregatie het geven van onderwijs aan kinderen van "minvermogenden" en de opvang van weeskinderen, zieken en bejaarden, maar om enige financiële armsglag te hebben werd nu ook onderwijs gegeven aan leerlingen uit de "betere stand". De Laurentiusparochie profiteerde al gauw van de aanwezigheid van de zusters. Het armbestuur liet in 1879 een bewaar- en naaischool aan de Veurseweg, hoek Papelaan bouwen, waarvan de leiding in handen kwam van de zusters. Tot hoofd van de bewaarschool werd benoemd zuster Thomasine Gerritsen en tot hoofd van de naaischool zuster Innocentia Walraven.
Dat het armbestuur de financiering van deze schooltjes op zich nam, duidde erop dat men zich - mede door de invloed van de dominicanessen - bewust werd van een bredere taakstelling. Had men zich voorheen bezig gehouden met het lenigen van incidentele nood in individuele gevallen, nu probeerde men het armoedeprobleem meer structureel aan te pakken. Het bestaan van een bewaarschool was van groot belang voor kinderen uit arme gezinnen. Omdat de beide ouders de kost moesten verdienen, moesten de oudere kinderen op de jongere broertjes en zusjes passen. Zij konden daarom niet naar school. Nu er echter een bewaarschool voor de kleuters was, konden kinderen uit arme gezinnen zich beter ontwikkelen en hun kansen op een betere toekomst vergroten. Hetzelfde gold voor de naai- en breischool, die de mogelijk-

“Uit de geschiedenis van de Laurentiusparochie te Voorschoten”, A. Arts, 1993 (Koninklijke Bibliotheek)

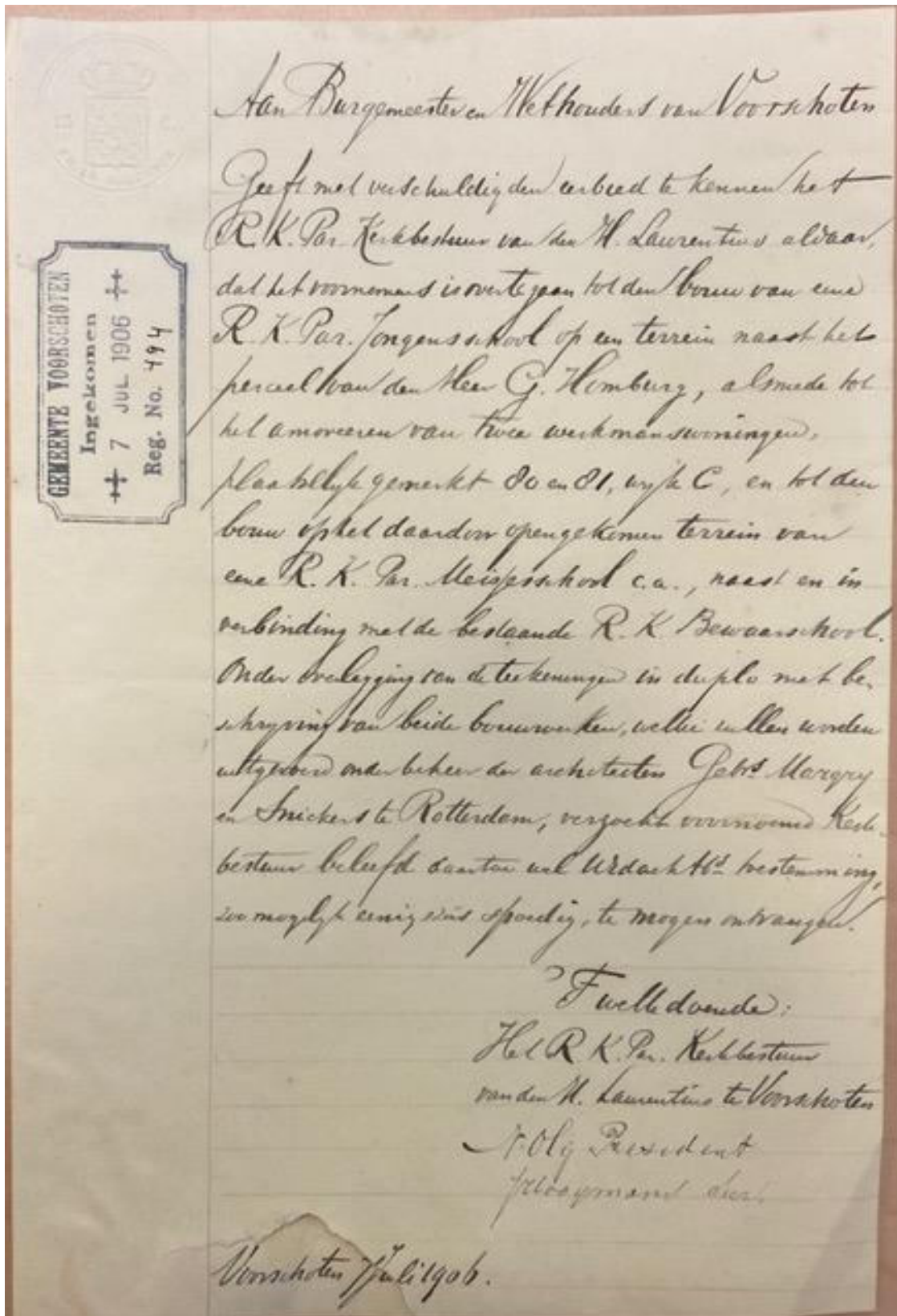
“Het armbestuur liet in 1879 een bewaar- en naaischool aan de Veurseweg, hoek Papelaan bouwen, waarvan de leiding in handen kwam van de zusters. Tot hoofd van de bewaarschool werd benoemd

zuster Thomasine Gerritsen en tot hoofd van de naaischool zuster Innocentia Walraven. Dat het armbestuur de financiering van deze schooltjes op zich nam, duidde erop dat men zich – mede door de invloed van de dominicanessen – bewust werd van een bredere taakstelling. Had men zich voorheen bezig gehouden met het lenigen van incidentele nood in individuele gevallen, nu probeerde men het armoedeprobleem meer structureel aan te pakken. Het bestaan van een bewaarschool was van groot belang voor kinderen uit arme gezinnen. Omdat de beide ouders de kost moesten verdienen, moesten de oudere kinderen op de jongere broertjes en zusjes passen. Zij konden daarom niet naar school. Nu er echter een bewaarschool voor de kleuters was, konden kinderen uit arme gezinnen zich beter ontwikkelen en hun kansen op een betere toekomst vergroten. Hetzelfde gold voor de naai- en breischool”.

In 1907 is de bewaarschool uitgebreid met een RK meisjesschool en een RK jongensschool. Het contract hiervoor met de zusters Dominicanessen op Bijdorp was in grote lijnen vergelijkbaar met het contract uit 1879 voor de bewaar-, naai- en breischool.



Bron: Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven, AR-Z040 Archiefinventaris Dominicanessen H. Catharina van Siëna (Voorschoten), 2.20.1 Huize Bijdorp, Inv. Nr. 816 Verslag over de oprichting van een bewaar-, naai-, en breischool het pensioonaat O.L. Vrouw van Lourdes van de Dominicanessen van Voorschoten in 1876, 1901, ca. 1980 (1 omslag)



Besluit B&W van Voorschoten op 07-07-1906 voor de bouw van de RK Meisjesschool naast en in verbinding met de bestaande RK Bewaarschool in opdracht van het RK Parochiaal Kerkbestuur van de H. Laurentius te Voorschoten en uitgevoerd onder beheer van de architecten Gebroeders Margry en Snickers te Rotterdam (Bron: GAWV, NAV, Inv. Nr. 588, 1906 /19)

Beschrijving behorende bij het adres van ondergetekende
dat 7 Juli 1906 wegen het bouwen van een R.K. Jongens school
en het aanschaffen van twee meubelmengingen en het daar bij te laden
bouwen van een R.K. Aloude school te Voorschoten.

De R.K. Jongens school zal worden gebouwd op een terrein thans
tafelwacht aan het R.K. Sint Anthonis van Voorschoten gelegen
tusschen de eigendommen van den Heer Dr. Heer O.K. J. Schou en den Heer
G. Homburg terwijl de voorgenomde geplaatst wordt in derzelfde zwaaiing
als het gebouw van den Heer Homburg.

De constructie van het gebouw is duideljk op de tekening aangegeven
De dikte der hoofdbalken is 0.33 m.; alleen die van de Priesteren
zijn naar 0.22 m.

De maate der balklaag van de schoollokalen is 0.23 x 0.10 op de
helft der lengte ondersteund door een draagmuur.

De of van de facaden geschildt men bespant op de tekening aangegeven.

De vensters der schoollokalen hebben boven schermramen, terwijl in
elk lokaal een ventilatie toek is aangebracht.

De R.K. Aloude school wordt gebouwd in twee verdiepingen en
aansluiting van de bestaande R.K. Aloude school welke niet van of de
op tekening aangegeven schipvallig wordt aangeast.

De constructie van het gebouw is duideljk op de tekening aangegeven.

De dikte der balken is 0.33 m. en die der toepannen en priesteren
0.22 m.

De maate der balklaag beneden is als die van de boven beschreven R.K.
Jongens school en die van de bovenbalklaag 0.30 x 0.12 m.

De of van de facaden geschildt in de bestaande daken der scholen.

De lucht aanseneming en ventilatie geschildt als bij de Jongens schoolen.

Onder alle lokalen is een doorgeende betonlaag bij afsluiting van de
grond aangebracht dik 0.10 m.

De architectuur met beide bouwmassas bestaat zijn Gode's afbeelding
van Smeets de Rotterdam.

Het R.K. Jongens school van Voorschoten

N. H. Houtman

Wijkmeester van
Gemeente

Voorschoten, 13 Juli 1906

D. van M. v. T.

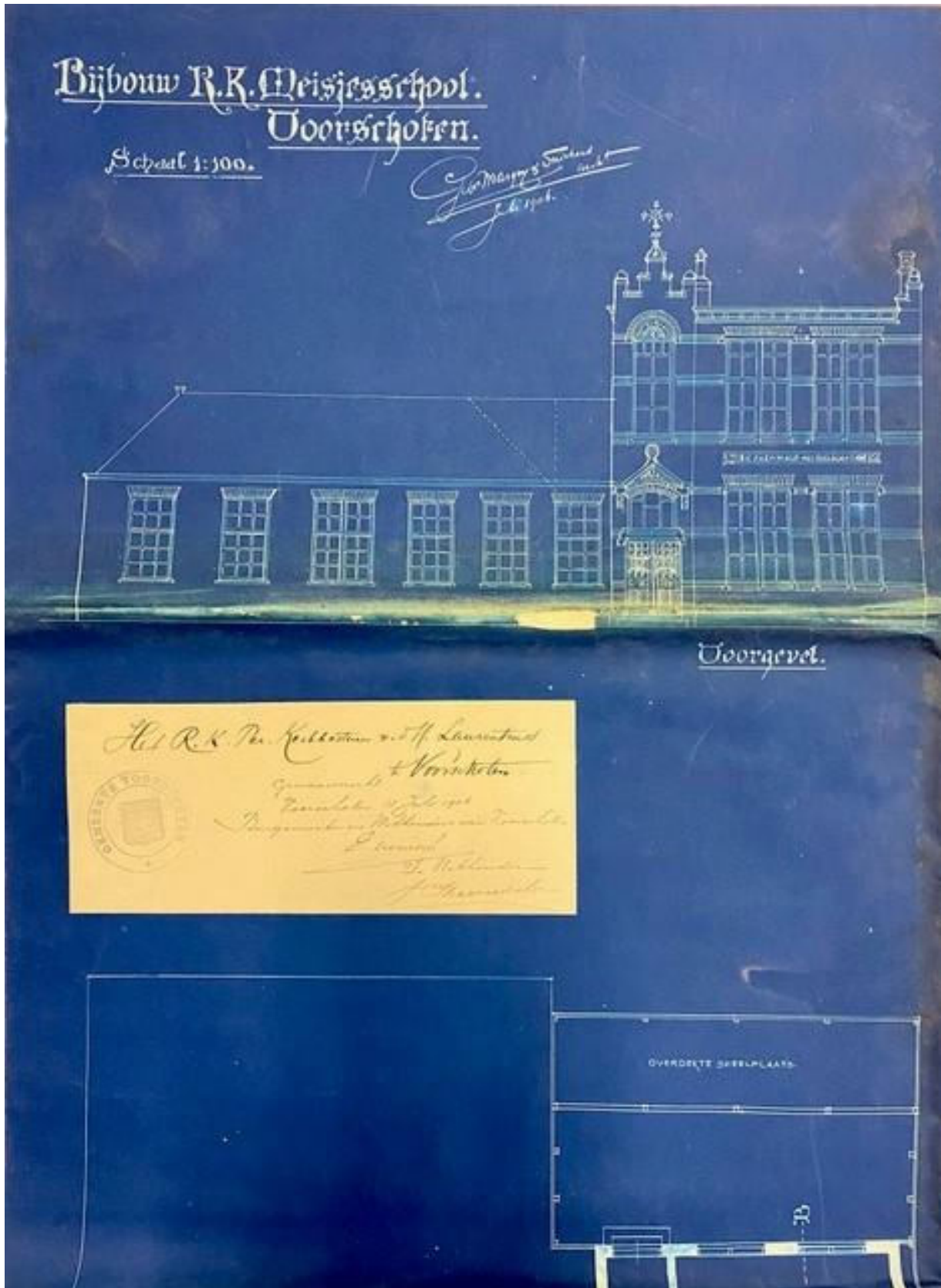
[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Voorschoten, 14 Juli 1906



Hieronder de ontwerptekening van de RK Meisjesschool dd. 12-07-1906. Links het bestaande gebouw van de RK bewaarschool uit 1879.



Blauwdruk ontwerp RK Meisjesschool 12-07-1906 (Bron: GAWV, NAV, Inv. Nr. 588, 1906 /19)

271 21/7 96

VERGUNNING

TOT HET

OPRICHTEN OF VERNIEUWEN VAN EEN GEBOUW.



Burgemeester en Wethouders der Gemeente Roosendaal

Beschikkende op het verzoek van L. J. Van Kerkhove van
den R.K. Meisjesschool alhier, tot vergunning om
het opstellen van twee woonhuizen op de des plekke
terruin van een school naast de in verbinding met de bestaande
R.K. Bewaarschool;

Gezien artikel 6, eerste lid, onder a, der Woningwet;

BESLUITEN:

1^o aan L. J. Van Kerkhove te Roosendaal

VERGUNNING TE VERLEENEN

om op het terrein, gelegen aan den achterzijde
landstraal bekend Gemeente Roosendaal, Sectie H. D., No. 1674,
te Roosendaal sloopen twee woonhuizen plankeetste gevestigd
aan de W. J. C. van der Plaatsen n^o 42 te den Plekke
terruin van een school en welke verboden is te bouwen en
te openbaar gevaarlijk licht en bebouwen en met medebouwing
van de bebouwing van de W. J. C. van der Plaatsen n^o 42
gevolgens de aanwijzing van de aanwijzing van de
worden aanwijzing

7^e, den 13 juli 1906

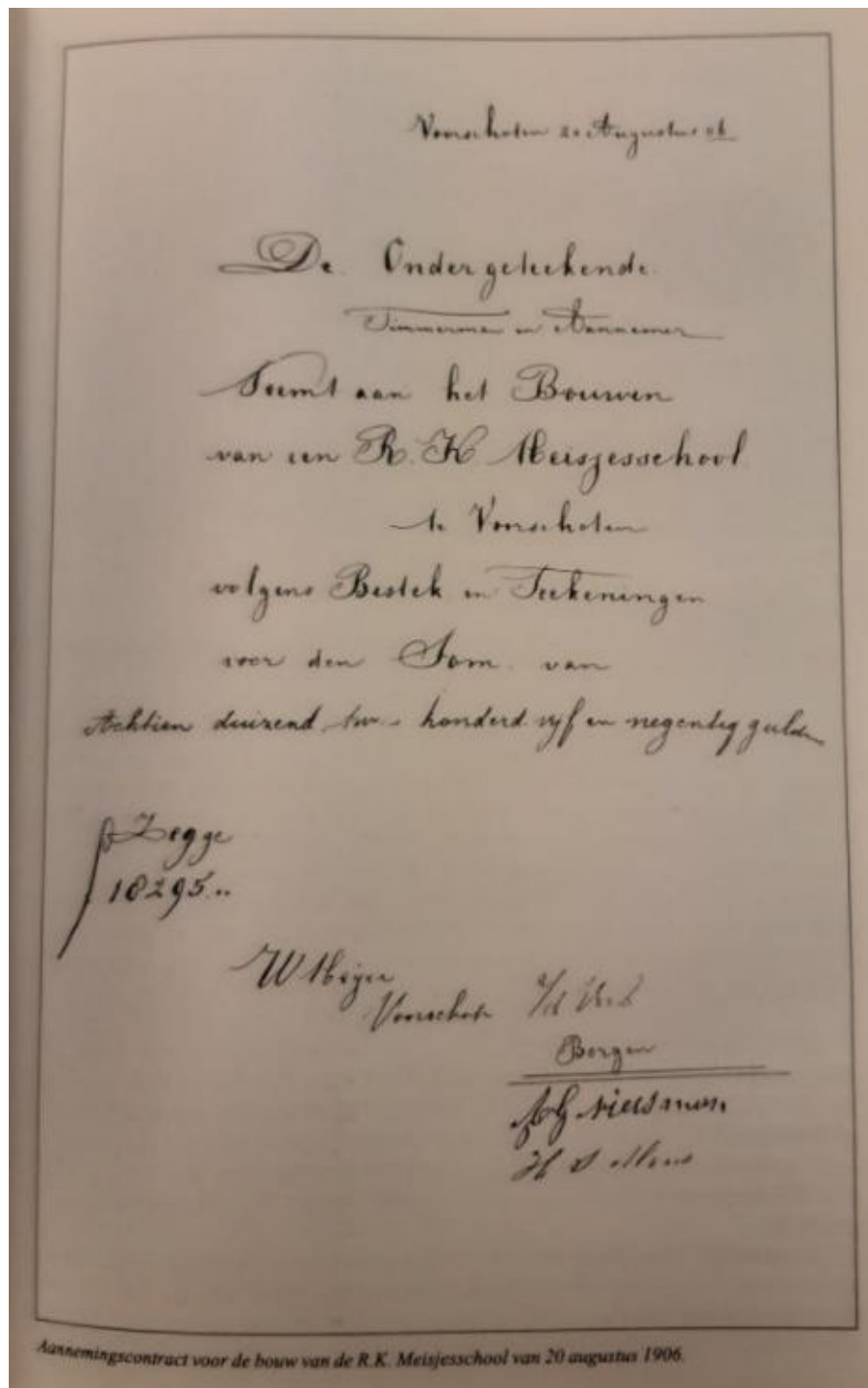
Burgemeester en Wethouders voornoemd,



De Weth.
J. J.

N. S. No. 1497.

Bouwvergunning voor de bouw RK Meisjesschool verbonden met de bestaande RK bewaarschool dd. 13-07-1906 (Bron: GAWV, NAV, Inv. Nr. 588)



Aannemingscontract voor de bouw van de R.K. Meisjesschool van 20 augustus 1906 (Bron: "Uit de geschiedenis van de Laurentiusparochie te Voorschoten", A. Arts, 1993 (Koninklijke Bibliotheek)

De beide scholen zijn gefinancierd uit de schenking van pastoor J.J. Bruynstens, overleden in 1906 te Wassenaar. Ze werden gebouwd in 1906-07 door rooms-katholieke aannemers uit Voorschoten

De jongens school St Jozef aan de Leidseweg is gezet door C.O. de Vroomen en de meisjes school H. Maria door de aannemer W. Meijer, beiden wonend aan de Rijndijk.

De RK jongens - en meisjesschool werden ingewijd op resp. 4 februari en 20 maart 1907.



Hoge gebouw rechts de voormalige RK meisjesschool H. Maria met naastgelegen (laagbouw) bewaarschool (uit 1879) aan de Veurseweg / hoek Papelaan, omstreeks 1960 (Bron: "Uit de geschiedenis van de Laurentiusparochie te Voorschoten", A. Arts, 1993, Koninklijke Bibliotheek).



Foto van de RK bewaarschool (links) en RK meisjesschool (rechts) (Bron: particuliere collectie)

VOORSCHOTEN.

50-jarig bestaan van de R.K. Bewaarschool.

De R.K. Bewaarschool vierde dezer dagen haar 50-jarig bestaan of zooals de kinderen het daar noemden „haar gouden bruiloft"! Het feest werd gevierd door en voor de kinderen, onder deskundige leiding van de eerw. zuster Columbana.

Des morgens kwamen de eerwaarde heeren pastoor en kapelaan der Parochie in het geheel versierde schoolgebouw, waar zij op alleraardigste wijze door de kinderen welkom geheeten werden. Even later werd dezelfde welkomstgroet „in koor" gebracht aan de eerwaarde Priorin van „huize Bijdorp" en eenige eerwaarde zusters. De feestviering bestond in het voordragen van enkele liedjes „met gebaren", wat door de kleinen, die daartoe uitgekozen waren, met groote ernst en veel besef gedaan werd.

Ten slotte kwam een der jongens naar voren om in een leuk versje den „Pastoor" te bedanken, die hun dit feest gegeven had. De zeeerwaarde heer pastoor dankte hierop de eerwaarde zuster Columbana openlijk voor de zorgen die zij practisch en met een altijd blij gezicht aan de ruim tachtig kinderen besteedt en dat iederen dag maar weer opnieuw! Daarom kon ze rekenen op de sympathie van alle ouders, die gaarne hun kleinen aan die zorg toevertrouwen.

Op dezen feestdag van de H. H. Engelbewaarders smeekte hij Gods zegen af opdat de bewaarschool nog lang onder de hoede mocht staan van zulke Engelbewaarders als zuster Columbana en haar medehelpsters. Des middags werd het feest voor de kinderen nog voortgezet.

Leidsch Dagblad 5 oktober 1929 | pagina 15 (Bron: Krantenarchief Erfgoed Leiden en Omstreken)

“Voorschoten. 50-jarig bestaan van de R.K. Bewaarschool. De R.K. Bewaarschool vierde dezer dagen haar 50-jarig bestaan of zoals de kinderen het daar noemden “haar gouden bruiloft"! Het feest werd gevierd door en voor de kinderen, onder deskundige leiding van de eerw. Zuster Columbana. Des morgens kwamen de eerwaarde heeren pastoor en kapelaan der Parochie in het geheel versierde schoolgebouw, waar zij op alleraardigste wijze door de kinderen welkom geheeten werden. Even later werd dezelfde welkomstgroet “in koor” gebracht aan de eerwaarde Priorin van “huize Bijdorp” en eenige eerwaarde zusters. De feestviering bestond in het voordragen van enkele liedjes “met gebaren”, wat door de kleinen, die daartoe uitgekozen waren, met groote ernst en veel besef gedaan werd. Ten slotte kwam een der jongens naar voren om in een leuk versje den “Pastoor” te gedanken, die hun dit feest gegeven had. De zeeerwaarde heer pastoor dankte hierop de eerwaarde zuster Columbana openlijk voor de zorgen die zij practisch en met een altijd blij gezicht aan de ruim tachtig kinderen en dat iederen dag maar weer opnieuw! Daarom kon ze rekenen op de sympathie van alle ouders, die gaarne hun kleinen aan die zorg toevertrouwen. Op dezen feestdag van de H.H. Engelbewaarders smeekte hij Gods zegen af opdat de bewaarschool nog lang onder de hoede mocht staan van zulke Engelbewaarders als zuster Columbana en haar medehelpsters. Des middags werd het feest voor de kinderen nog voortgezet”.

Hoofdstuk 21 Literatuur

- (1) "Huizen in Nederland. Deel III. Zeeland en Zuid-Holland. Architectonische verkenningen aan de hand van het bezit van de Vereniging Hendrick de Keyser", prof. dr. Ir. R. Meischke, dr. Ing. H.J. Zantkuijl, drs. P.T.E.E. Rosenberg, uitgave Waanders Uitgevers, Zwolle en Vereniging Hendrick de Keyser, zonder jaartal (Woelwijk, Woelwijklaan 11, Voorschoten)
- (2) "Boerenerfgoed. Het boerderijenboek van Voorschoten en Wassenaar", Carla Scheffer en Robert van Lit, uitgave TasT, Hollandse Rading, 2006 (Woelwijk, Woelwijklaan 11; Oud Woelwijk, Essenlaan 3; boerderij Hooghkamer)
- (3) "Gezeten burgers. De elite in een Hollandse stad. Leiden 1700-1780", Hollandse Historische Reeks 6, Dr. M. Prak, uitgever De Bataafsche Leeuw, 1985 (familie Cunaeus)
- (4) "Voorschoten. Historische Studiën", onder redactie van dr. J.L. van der Gouw, Kruseman's Uitgeversmaatschappij N.V., Den Haag, 1971, blz. 149 e.v. "No. 3 Woelwijklaan 11"
- (5) "Het inrijhek van huize Bijdorp te Voorschoten", L.J. van der Klooster, in Leids Jaarboekje 1965, blz. 158 e.v.
- (6) "Uit de geschiedenis van de Laurentiusparochie te Voorschoten", A. Arts, 1993 (Koninklijke Bibliotheek, Den Haag)
- (7) "Kadastrale atlas Zuid-Holland 1832, deel 8 Voorschoten", redactie J. Sloof, Den Haag, 1999 (Koninklijke Bibliotheek, Den Haag)
- (8) "De geschiedenis van de familie Noyon Utrecht – Sneek 1668 - 1856", Tjerk Frederik Noyon, redactie Madelon d'Aulnis, Uitgeverij Pirola, 2001 (Koninklijke Bibliotheek, Den Haag)
- (9) "Nederland's Patriciaat 66^e jaargang 1982", Centraal Bureau voor Genealogie, Noyon, blz. 311 e.v. (Koninklijke Bibliotheek, Den Haag)
- (10) "Delflandse en Rijnlandse streekdracht", M.R. van der Krogt, Uitgeverij "De Nieuwe Haagsche", 2002
- (11) "Wim Brekelmans, dahliakweker op Woelwijk", copyright Jane Koopstra, november 2006, Nieuwsbrief 4 (dec. 2006) van de Vereniging tot behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten
- (12) "Een eeuw boerenleven 1847 – 1947, Gedenkboek 100 jaar Hollandsche Maatschappij van Landbouw", C.C. Klijnhout, 1947
- (13) "Holland en de Hollanders", Ir. J.W. Raap, uitgave Hollandsche Maatschappij van Landbouw,
- (14) "Huize Bijdorp. De geschiedenis van Boerenhoeve tot Klooster en haar bewoners", Vereniging Leefbaar Voorschoten, augustus 2012 (Bibliotheek Erfgoed Leiden en Omstreken)
- (15) "Huize Bijdorp", Stichting Leefbaar Voorschoten, 1996, rondwandeling Open Monumentendag
- (16) "Een beschaafde en godsdienstige opleiding. In en om de MMS te Huize Bijdorp, Voorschoten", Mary Eggermont – Molenaar, Uitgeverij Ginkgo, Leiden, 2014 (Koninklijke Bibliotheek, Den Haag)
- (17) "Louise de Lang-van Schaik en Oud Woelwijck", Marijke Reinsma, OGLV Magazine • december 2020, blz. 18 t/m 24
- (18) "Herontwikkeling Huize Bijdorp te Voorschoten", Bureauonderzoek, Antegroep Archeologie, 5 februari 2021; https://www.planviewer.nl/imro/files/NL.IMRO.0626.BPHUIZEBIJDORP-BP20/b_NL.IMRO.0626.BPHUIZEBIJDORP-BP20_tb8.pdf

- (19) Archief Stichting Historische Boerderij Onderzoek (SHBO), Dossier Woelwijk, Opmeting door W.J. Berghuis, 1970, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Postbus 1600, 3800 BP Amersfoort
- (20) “Bomenroute door het groene hart van Voorschoten”, Vereniging tot Behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten, 2015, blz. 14 (Veurseweg 42)
- (21) “Voorschoten, Veurseweg 3, Huize Bijdorp: bijgebouw”, bureau voor bouwhistorisch onderzoek J.A. van der Hoeve, Utrecht, 2020; <https://huizebijdorp.nl/wp-content/uploads/2021/06/Bouwhistorie-bijgebouwen.pdf>
- (22) “Voorschoten, Veurseweg 3, Huize Bijdorp:hoofdgebouw”, bureau voor bouwhistorisch onderzoek J.A. van der Hoeve, Utrecht, 2021; <https://huizebijdorp.nl/wp-content/uploads/2021/06/Bouwhistorie-Hoofdgebouw-Landhuis-Kapel.pdf>
- (23) “Keldergraven op het Kerkhof van Voorschoten”, K.A. de Vries, 2016; <https://www.dorpskerkvoorschoten.nl/uploads/klant544/files/Historie%20Kerkhof%20van%20Voorschoten.pdf>
- (24) “Voorschotense polders en hun archieven”, J.H.M. Sloof, Stichting Leefbaar Voorschoten, 1992, (Bibliotheek Erfgoed Leiden en Omstreken, Nr. 88894)
- (25) “Boeren op de buitenplaats. De relatie tussenlandbouw en buitenleven in het Amstellands Arcadië (1640 – 1840)”, Gerrit van Oosterom, Uitgeverij Noordboek, 2022
- (26) “Te hooi en te gras”, Rien Poortvliet, Unieboek BV, 1975
- (27) “De woorden en de dingen: een archeologie van de menswetenschappen”, Michel Foucault, 1966 (Nederlandse vertaling van “Les mots et les choses”; uitgeverij Boom Filosofie, vertaler Walter van der Star, 2021)
- (28) “Geschiedenis van de congregatie van de H. Catharina van Siëna Zusters Dominicanessen van Voorschoten 1841 – 1980”, Historische Commissie, Voorschoten, maart 1984 (Bibliotheek Erfgoed Leiden en Omstreken, Nr. LB 88733-3)
- (29 “Historie van de boerderij Oud Woelwijk” <https://www.oudwoelwijk.nl/historie/>

Hoofdstuk 22 Dankbetuigingen

Bij het onderzoek heb ik veel hulp en medewerking gekregen van de volgende personen en instanties:

Wim van den Eijkel (Voorschoten)

Piet van der Plas (Voorschoten)

Jan Sloof (Voorschoten)

Angelique van Paridon (Voorschoten, Veurseweg)

Reinier van 't Zelfde (Museum Voorschoten)

Ton Maat (Ulvenhout)

Niek Smit (Vereniging Hendrick de Keyser)

Mary Eggermont – Molenaar (Canada)

Mevrouw Carla de Glopper, Cora in 't Veld-Janse en Lisette van Koppen van het gemeentearchief van Voorschoten en van het gemeentearchief van Wassenaar (De Paauw, Wassenaar)

André van Noort, Joris van Maanen, Lisa Lucassen en overige medewerkers van de studiezaal van Erfgoed Leiden en Omstreken (Boisotkade, Leiden)

Judith Toebast (Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed in Amersfoort)

Zuster Regina Plat O.P., overste van het Dominicanessenklooster Bijdorp in Voorschoten, congregatie Catharina van Siëna, en zuster Rosa van Aken O.P., oud-archivaris Bijdorparchief

Guus van Gurp en collega's (studiezaal Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven in het Kruisherenklooster in Sint Agatha, Brabant)

Medewerkers van de studiezaal van het Nationaal Archief in Den Haag

Medewerkers van de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag

Ik heb met bijzonder veel dank gebruik kunnen maken van het Oud Archief Rijnland (Hoogheemraadschap van Rijnland, Leiden)

Ik heb met bijzonder veel dank gebruik kunnen maken van bewerkt bronmateriaal op de website Hollandse Genealogische Databank www.hogenda.nl van de Hollandse Vereniging voor Genealogie "Ons Voorgeslacht" en de genealogische vereniging Prometheus (TU Delft)

Bijlage: Biografie van Jacobus Hendrik van der Schaaff (bron: Biographisch woordenboek der Nederlanden. Deel 17. Eerste stuk, A.J. van der Aa, 1874)

SCHAAFF (Jacobus Hendrik Van der) werd den 16 October 1767 uit een oud Amsterdamsch geslacht geboren. Zijn vader was Jacobus Van der Schaaff Jr. een geacht koopman te dier stede, en zijne moeder M.L.P. Renard, eene dochter van den Engelschen consul D. Renard, die uit het Boergoensche geslacht van dien naam, waaruit vooral de ambassadeur Simon Renard, eerst een vriend en later een vijand van den kardinaal Granvelle, bekend is geworden, afstamde.

Van der Schaaff bezocht eerst de latijnsche school te Amsterdam, maar verliet die nog in 1783 om met zijn medescholier Clarisse met wien hij zeer bevriend was en die later als hoogleeraar bekend is geworden, naar die van Schiedam over te gaan, van welke hij in 1785, na eene Oratio pro concordia gehouden te hebben, tot de academische lessen bevorderd werd.

In hetzelfde jaar vertrok hij naar de academie te Utrecht en liet zich voor de regtsgeleerdheid inschrijven, doch behalve de colleges van Saxe, Bondam, e.a. die hij daar hoorde, hadden ook de onrustige tijdsomstandigheden op den student invloed, die aan de burgerwapeningen dier dagen deelnam en er zelfs kapitein bij werd. De twintigjarige student was geheel in een militair herschapen toen hij met zijne compagnie op 10 Mei 1787 in de bekende actie aan de Vaart bij Jutphaas dapper medevocht.

Deze wel vreemde toestand duurde zoo voort tot den herfst van dat jaar, toen de bekende rijngraaf Van Salm, die te Utrecht bevel voerde, eensklaps die stad ontruimde, die toen door de Pruisen bezet werd, waardoor ook Van der Schaaff genoodzaakt was haar te verlaten.

Het was de Leidsche Alma Mater waar de krijgsvreemde student zich toen heen begaf, die hem, na nog een jaar de lessen van den vermaarden Voorda te hebben bijgewoond, 6 December 1788 het doctoraat in de rechten verleende, na verdediging eener Dissertatio de judice.

Mr. Van der Schaaff lei nu den eed bij het Hof van Holland af, en vestigde zich in 1789 als advocaat in zijne geboortestad Amsterdam, waar hij tot 1795, naar het gebruik dier dagen, onder het patronaat der vermaarde advocaten Caré, Kessler en Ploos van Amstel gedurig pleitende, de advocatie gelukkig uitoefende.

In laatstgenoemd jaar verbond hij zich in den echt met mejufvrouw M. Noijon, dochter van J. Noijon, burgemeester van Sneek, wiens geslacht uit Picardie afkomstig, om den godsdienst Frankrijk had moeten verlaten, en onder de refugiés naar Holland gekomen, zich sedert in Friesland had nedergezet.

Mr. Van der Schaaff vestigde zich met zijne jeugdige vrouw te Heerenveen, waar hij minder aan de advocatie deed, dan wel voor zijn genoegen de letteren, waar hij veel liefde voor bezat, beoefende. Zoo richtte hij b.v. aldaar in 1795 met den predikant Eelco Tinga, later hoogleeraar te Groningen, eene afdeeling der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen op, welke Mr. Van der Schaaff met eene redevoering in den trant dier dagen (te Leeuwarden in het volgende jaar gedrukt) plechtig opende.

Na het overlijden van zijn schoonvader en wegens de, ten gevolge van de politieke onlusten dier dagen, in hechtenisneming van zijn aanverwant, den bekenden schrijver en rechtsgeleerde Mr. J. Munniks, om wiens nabijheid hij zich vooral in Friesland had nedergezet, verhuisde Mr. Van der Schaaff in 1797 naar Utrecht, alwaar hij als bezitter eener praebende in het Domkapittel, als kapittelheer of kanunnik in dat college zitting had.

Op nieuw vestigde hij zich als advocaat en had er tot 1807 een zeer uitgebreiden werkkring, in welk jaar hij zich naar Amsterdam verplaatste, om ook daar weer de advocatie uit te oefenen. Door

ongesteldheid genoodzaakt zijne drukke praktijk neder te leggen, verliet Mr. Van der Schaaff in 1815 de hoofdstad, vestigde zich voorloopig te 's Gravenhage, doch vertrok in 1817 naar Gelderland, in welke provincie hij tot 1831 achtereenvolgens te Zutphen, Arnhem en op een landgoed bij Velp, wel is waar buiten betrekking, doch in de beoefening der letteren, woonde.

Nadat Mr. Van der Schaaff in laatstgenoemd jaar andermaal naar Utrecht vertrokken was, zag hij zich reeds in 1832 door zijne benoeming tot rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Amsterdam verplicht wederom naar zijne geboortestad te verhuizen, waar hij én in deze betrekking, én sedert 1838 als lid van de Criminele Rechtbank in Holland, én sedert 1841 als raadsheer in het Provinciaal Gerechtshof van Noord-Holland, uit welk ambt hij in 1845 eervol ontslagen werd, tot zijn dood toe, die op 11 Juli 1852 voorviel, gewoond heeft.

Wat nu Mr. Van der Schaaff gedurende meer dan eene halve eeuw voor de Nederlandsche rechtspraak geweest is, kan uit de verschillende rechterlijke betrekkingen die hij bekleed heeft blijken. Als de handhaver van recht en billijkheid en de beschermer der onschuld was hij in zijne betrekkingen steeds streng rechtvaardig en onvermoeid werkzaam.

Zijn werkzame aard liet echter niet toe zich alleen bij zijne betrekking te bepalen, maar in den tijd die hem van eene nauwgezette vervulling zijner ambtsplichten overbleef, schreef hij over verschillende onderwerpen. En al moge ook het tegenwoordig geslacht over veel thans andere ideën hebben, zoo moet men bij het beoordeelen zijner geschriften billijk zijn, en er het bekende: *il faut juger les écrits d'après leurs dates*, op toepassen. Doch is thans ook veel veranderd en verouderd, bij zijne drukke ambtsbezigheden staan zijne geschriften daar als een monument van groote vlijt en werkzaamheid, welke hem tot in zijn hoogen ouderdom zijn bijgebleven.

Van de geschriften door Mr. Van der Schaaff van tijd tot tijd in het licht gegeven, zullen wij de voornaamste kortelijk opnoemen.

Onder de juridische mag wel genoemd worden zijn in 1829 te Utrecht uitgegeven Aanhangel op den waren pleiter van Mr. J. Van der Linden, welk boek eene nadere ontwikkeling van de theorie der welsprekendheid voor de balie inhoudt, en dat die ontwikkeling juist en geschikt is, mag men opmaken uit hetgeen Mr. P.S. Schull in zijn Karakteristiek der welsprekendheid, van het geschrift zegt, dat het namelijk in handen van elken advocaat behoort te zijn.

Van minder algemeen belang zijn een paar andere juridische geschriften, Proeve van een geregteijk geneeskundig onderzoek. Amsterdam, 1838; Proeve van onderzoek naar den echten zin en bedoeling van art. 342 B.W., naar aanleiding der dissertatie van G.J.A. Goll van Franckenstein. 's Gravenhage en Amsterdam, 1843, en Proeve van onderzoek over het verschil tusschen den voormaligen en hedendaagschen vorm van procederen met betrekking tot de leer van het bewijs der misdrijven. Amsterdam, 1845, de beide laatste zonder naam van den schrijver uitgekomen.

Behalve de rechtsgeleerdheid waren vooral de geschiedenis en letteren het veld waar Mr. Van der Schaaff zich gaarne op bewoog. Had hij dit reeds getoond door kort na zijne promotie een boekje uit te geven waarin de merkwaardigste lotgevallen van ons vaderland vermeld waren, de troebele tijden die hij als student had doorleefd en waaraan hij zelf een zoo werkzaam aandeel genomen had, brachten hem er later toe om vooral die tijden naar de herinnering en aantekeningen die hij er van had, en verder uit bladen, geschriften en meer zeldzaam geworden stukken dier dagen te beschrijven.

Dat werk dat dus vooral voor de tijden der omwentelingen van 1787 en 1795 belangrijk is, kwam in 1848 te Amsterdam uit onder den titel van Proeve van vergelijking tusschen Nederland, als

gemeenebest in 1743, en Nederland, als koninkrijk in 1843, en werd om den belangrijken inhoud, die algemeen door de beoordeelaars, o.a. prof. Tijdeman, erkend werd, gunstig ontvangen.

Het door Mr. Van der Schaaff in 1836 bijgewoonde tweede eeuwfeest der Utrechtsche academie, waaraan hij zooals wij zagen zijne studiën begonnen was, en waar hij onder de oud studenten van het eerste tijdvak (van vóór 1786) behoorde, gaf hem Mijne herinneringen aan de feest-viering van het tweede eeuwgetij der Utrechtsche academie; Utrecht, 1836, in de pen, welk boekje onder de gelegenheidsgeschriften dier gebeurtenis niet de minste plaats bekleedt.

En even als die herinneringen had hij twee jaren vroeger te Amsterdam Mijne herinneringen bij, en na de feestviering van het vijftigjarig bestaan der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, uitgegeven, aan welke Maatschappij hij sedert vele jaren verbonden was. Want zagen wij dat Mr. Van der Schaaff in 1795 een departement er van te Heerenveen oprichtte, nog als student te Utrecht was hij reeds in 1787 in commissie afgevaardigd om de belangen der toen opgerichte Utrechtsche afdeeling op de algemeene vergadering der Maatschappij te Amsterdam voor te staan.

Behalve nog een onderhoudend geschreven werkje, Levensschetsen van eenige voorname mannen van Haarlem, aldaar in 1844 uitgekomen, en een plan om eene beschrijving van Zutphen uit te geven, waarvan echter maar het Berigt van inteekening op eene beschrijving der stad Zutphen, verspreid - doch verder niets gekomen is, behooren tot deze rubriek ook eenige opstellen en verhandelingen welke Mr. Van der Schaaff hier en daar las, en die óf afzonderlijk, óf in tijdschriften zijn gedrukt geworden.

Wij noemen daarvan op eene Verhandeling over het nut der boekdrukkunst, en eene Verhandeling over het leven en de verdiensten van J. Van den Vondel, beide te Amsterdam in 1823 en 1827 verschenen, verder eene Verhandeling over de broederschap, bekend onder den naam van: Fratres vitae communis, in Van Kampens Magazijn voor wetenschappen, kunsten en letteren, deel X, geplaatst en eene Verhandeling over den oorsprong en de geschiedenis der voormalige Kamers der rederijders in ons vaderland, welk lezenswaardig opstel in de Vaderlandsche Letteroefeningen, jaargang 1848, geplaatst is geworden.

Zoo vertaalde hij ook de Memoria Kemperi van Siegenbeek, welke Hulde der gedachtenis van J.M. Kemper, opgenomen werd in de Mnemosyne der Tijdemans, (deel V) in welk tijdschrift Mr. Van der Schaaff mede een paar verhandelingen van den voormaligen Franeker hoogleeraar Mr. J.F. Scheidius uitgaf. In deel VII n.l. eene Verhandeling over den dood van Papinianus, met geleidenden brief van Mr. Van der Schaaff aan prof. H.W. Tydeman, en in deel VIII eene Verhandeling over eenige burgerlijke wetten van Moses.

Als politicus maakte Mr. Van der Schaaff zich vooral van 1830-1840 bekend, door het uitgeven van vier historisch-politische stukjes, waar hij de toenmalige staatsgesteldheid, de politiek dier dagen, den opstand, enz. in besprak en die onder den naam van Anonymus Gelrus uitkwamen.

Drie er van hebben den gelijken titel van Waarschuwingen, opmerkingen en wenken, met betrekking tot den tegenwoordigen toestand van ons vaderland, en kwamen te Amsterdam in 1830 en 1840 uit, terwijl het vierde te Utrecht in 1832 onder den titel van Het ware nut en voordeel der beschaving, verschenen was.

Enige andere geschriften, Proeve eener verhandeling over de antipathie, Amsterdam, 1832; Proeve eener verhandeling over de philanthropie, Amsterdam, 1846; Proeve van een juridisch theologisch onderzoek, naar de veroordeeling van Jezus Christus, Amsterdam, 1849, enz.; welke geschriften bewijzen zijn van zijne belezenheid, meer algemeene kennis en rusteloozen arbeid, gaan wij liever

voorbij, daar de er in geuite gevoelens en denkbeelden, hoe geldig ook in den tijd toen zij geschreven werden, thans als verouderd moeten beschouwd worden.

Behalve het genoemde schreef en recenseerde Mr. Van der Schaaff in verschillende tijdschriften, van welke wij mede een paar zullen opnoemen. Vooreerst in de bekende Algemeene Konst- en Letterbode, waar vele stukken en recensien van zijne hand in voorkomen, van welke wij alleen willen opgeven, iets aangaande den persoon en het openbaar leven van Mr. J.D. Meyer (jaargang 1835).

Vervolgens in het Letterkundig Magazijn van wetenschap, kunst en smaak, (Amsterdam bij G. van Dyk) waarin Mr. Van der Schaaff, o.a. onder den naam Philaletes een zeer uitvoerig stuk schreef, Gedachten van Philaletes, over de bezwaren van Mr. I. Da Costa tegen den geest der eeuw, toegelicht door Mr. W. Bilderdyk; (jaargang 1824, deel II) en zonder naam een Vlugtig overzicht van den zedelijken en politieken toestand onzer natie, gedurende de laatste anderhalve eeuw, (jaargang 1825), welk opstel met den naam des schrijvers voorzien ook afzonderlijk verscheen.

Eindelijk willen wij nog noemen het Algemeen letterlievend maandschrift, waar Mr. Van der Schaaff o.a. in den jaargang voor 1835 een Uittreksel van een dagverhaal uit mijne aantekeningen op een reisje naar Bentheim, Steinfurth en Munster, in plaatste.

Voor het Algemeen Woordenboek van Kunsten en Wetenschappen, van Nieuwenhuis, bewerkte Mr. Van der Schaaff ook onderscheidene artikelen.

Dr. J.T. Bergman, de bekende Leidsche geleerde, sinds jaren met Mr. Van der Schaaff bevriend, schreef een levens bericht van hem in den Algem. Konst- en Letterbode, voor 1853, waar natuurlijk een en ander uitvoeriger beschreven is, en over wien wij dus ook heen kunnen verwijzen.

Zie Algemeene Konst- en Letterbode, 1853. no. 45, 46, 47; H. Bouman, Memoria Joannis Clarisse, Tr. ad Rh. 1850. bl. 12;

Boekzaal der geleerde waereld, voor Aug. 1785. bl. 194; Nieuwe Algemeene Konst- en Letterbode, 4 Dec. 1795. no. 101, Bodel Nijenhuis, Topographische lijst der plaatsbeschrijvingen, Amsterdam, 1862. bl. 75; Particuliere berichten.